

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 – 570
Podgorica, 29.04.2021.godine

CRNA GORA
SKUPŠTINA CRNE GORE

PRIMLJENO:	29. 04. 2021	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-72/21-15	
VEZA:		
EPA:	192 XXVII	
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

PISARNICA SKUPŠTINE CRNE GORE

Podgorica

Predmet: Dostavljanje Izvještaja o finansijskom poslovanju i Izvještaja o radu Agencije za elektronske medije za 2020. godinu

Poštovani,

U skladu sa zakonskom obavezom dostavljamo vam:

1. Pismo Savjeta Agencije za elektronske medije Skupštini Crne Gore (akt broj 01-537/3 od 23.04.2021. godine);
2. Odluku o određivanju predstavnika Agencije za elektronske medije koji će učestvovati u proceduri Skupštine Crne Gore (akt broj 01- 537/2 od 23.04.2021.godine);
3. Odluku Savjeta Agencije za elektronske medije o usvajanju Izvještaja o finansijskom poslovanju Agencije za elektronske medije za 2020. godinu (akt broj 01-537/1 od 23.04.2021. godine);
4. Izvještaj o finansijskom poslovanju Agencije za elektronske medije za 2020. godinu (akt broj 01-537 od 23.04.2021. godine);
5. Izvještaj ovlaštenog nezavisnog revizora o finansijskim iskazima Agencije za elektronske medije za 2020. godinu;
6. Odluku Savjeta Agencije za elektronske medije o usvajanju Izvještaja o radu Agencije za elektronske medije za 2015. godinu (akt broj 01-538/1 od 23.04.2021. godine);
7. Izvještaj o radu Agencije za elektronske medije za 2015. godinu (akt broj 01-538 od 23.04.2021. godine).

Navedenu dokumentaciju vam dostavljamo u: štampanoj formi (35 komada) i elektronskoj formi (35 komada CD-a i 35 komada USB memorije).

Ostajemo na raspolaganju za sva neophodna dodatna pojašnjenja i informacije.

S poštovanjem,

Dostavljeno:
- Arhiva

DIREKTOR

Goran Vuković

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 01 – 538
Podgorica, 23.04.2021. godine

IZVJEŠTAJ O RADU
AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
ZA 2020. GODINU

Podgorica, april 2021. godine

S A D R Ž A J:

UVOD

RAZVOJ I IMPLEMENTACIJA ZAKONSKOG I PODZAKONSKOG OKVIRA OD ZNAČAJA ZA AUDIOVIZUELNI MEDIJSKI SEKTOR	3
NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA O ELEKTRONSKIM MEDIJIMA	12
STANJE TRŽIŠTA USLUGA DISTRIBUCIJE RADIO I TELEVIZIJSKIH PROGRAMA DO KRAJNJIH KORISNIKA	42
PROMOCIJA MEDIJSKE PISMENOSTI	45
MEĐUNARODNA SARADNJA	47
JAVNOST I UNAPREĐENJE RADA AGENCIJE	53
FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA AGENCIJE U 2020. GODINI	56
Prilog 1 - Pregled razmatranih zahtjeva za slobodan pristup informacijama	59

UVOD

Okolnosti izazvane epidemijom novog korona virusa obilježile su rad Agencije za elektronske medije u 2020. godini. Sve aktivnosti su planirane i sprovedene uz poštovanje epidemioloških mjera i preporuka, s ciljem obezbjeđenja kontinuiteta u radu i blagovremenog sprovođenja zakonom propisanih obaveza. Pored upućivanja preporuka vezanih za izvještavanje o stanju i naporima usmjerenim na prevenciju obolijevanja i suzbijanje razvoja epidemije, Agencija je emitere oslobodila dijela obaveza vezanih za godišnje naknade za emitovanje. Dodatno je podržala emitere koji su bili uključeni u projekat „Uči doma“ i oslobodila ih u potpunosti obaveze plaćanja godišnje naknade za 2020. godinu.

Nakon usvajanja Zakona o medijima u avgustu 2020. godine, Agencija je sprovela neophodne radnje kako bi obezbijedila što efkasniji početak primjene novih rješenja. Među njima je i predaja informacija i dokumentacije od značaja za uspostavljanje jedinstvene evidencije medija, koja će obuhvatiti kako tradiciionalne, tako i nove medije tj. internetske publikacije (portale). U istom periodu, Agencija je sprovela pripremne aktivnosti usmjerene na stvaranje uslova za realizaciju njenih obaveza u vezi sa raspodjelom sredstava elektronskim medijima iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija.

Posebna pažnja bila je usmjerena na praćenje predizborne kampanje za parlamentarne i lokalne izbore, održane u avgustu 2020. godine.

Na međunarodnom planu, u on-line formatu, predstavnici Agencije su pratili rad Kontakt komiteta za sprovođenje Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama i Evropske grupe regulatora za audiovizuelne medijske usluge (ERGA). To je omogućilo upoznavanje sa rješenjima i izazovima sa kojim se suočava AVM sektor i njegova regulacija u toku pandemije. Nastavljeno je, takođe u on-line formatu, učešće u aktivnostima regionalnih mreža regulatornih tijela za medije (EPRA, MNRA), kao i aktivnostima vezanim za pripremu pregovora za poglavlje 10 - Informaciono društvo i mediji, poglavlja 8 - Konkurencija, 23 - Pravosuđe i osnovna prava i 28 - Zaštita potrošača.

Izveštaj o radu Agencije za elektronske medije za 2020. godinu je dokument koji sadrži informacije o ostvarivanju njenih obaveza direktno propisanih zakonom ili relevantnim podzakonskim aktima. Saglasno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ovaj Izveštaj se, uz Izveštaj o finansijskom poslovanju Agencije za 2020. godinu, dostavlja Skupštini Crne Gore na usvajanje.

RAZVOJ I IMPLEMENTACIJA ZAKONSKOG I PODZAKONSKOG OKVIRA OD ZNAČAJA ZA AVM SEKTOR

1. Zakon o medijima

Novim Zakonom o medijima¹, koji je stupio na snagu u avgustu 2020. godine, uređuju se osnovni principi slobode medija, slobode izražavanja, slobodnog osnivanja medija, javnosti medijskog vlasništva i finansiranja medija iz javnih prihoda, transparentnosti oglašavanja u medijima, zaštite medijskog pluralizma, prava, obaveze i odgovornosti u informisanju, zaštita posebnih prava, pravo na odgovor i ispravku, čuvanje i pravo uvida u medijski zapis i druga pitanja od značaja za rad medija.

Njime se na drugačiji način regulišu pitanja koja su bila definisana Zakonom o medijima iz 2002. godine ili se uvode nova zakonska rješenja. Jedno od najznačajnijih pitanja je pitanje definisanja medija, kao i regulisanje obaveza za unapređenje transparentnosti vlasništva i finansiranja medija iz javnih prihoda.

Mediji, u smislu ovog zakona, podrazumijevaju aktere uključene u proizvodnju i širenje medijskog sadržaja, sa uređivačkom kontrolom ili nadzorom nad tim sadržajima, namijenjenim neodređenom broju ljudi.

Medijskim sadržajem, u smislu ovog zakona, smatra se informacija, analiza, komentar, mišljenje, kao i autorski radovi u tekstualnom, audio, audiovizuelnom ili drugom obliku sa ciljem informisanja i zadovoljavanja kulturnih, obrazovnih i drugih potreba javnosti.

Dakle, za razliku od ranijeg zakona, sada se umjesto liste medija ili onoga što nijesu mediji, uvodi opisna definicija koja bi trebalo da odgovori potrebi dinamičnog razvoja medijskog sektora i stalne pojave novih usluga i aktera. Ono što predstavlja ključno pitanje za prepoznavanje i svrstavanje neke aktivnosti (proizvodnja i promet usluge ili robe) u „medij“ je omogućavanje proizvodnje i širenja medijskog sadržaja, postojanje uređivačke kontrole ili nadzora nad tim sadržajima, a sve u namjeri da se isti učine dostupnim neodređenom broju ljudi.

Novim Zakonom **uspostavlja se jedinstvena evidencija svih medija**, koju će voditi Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija (u daljem tekstu: Ministarstvo), kao nadležno za poslove medija. Svi mediji (uključujući elektronske medije i elektronske/internetske publikacije) se upisuju u evidenciju medija (član 9). Prijavu za upis u Evidenciju podnosi osnivač ili ovlašćeno lice. Uz prijavu za upis podnosi se akt o osnivanju i rješenje organa nadležnog za registraciju. Shodno članu 64 ovog Zakona, uspostavljanjem evidencije medija u skladu sa ovim zakonom, prestaju da važe član 12 stav 1 tačka 7 i čl. 126 i 127 Zakona o elektronskim medijima, kojima je bilo predviđeno da Agencija vodi registre pružalaca AVM usluga i elektronskih publikacija, kao i način prijavljivanja i vođenja registra.

Imajući to u vidu, Agencija za elektronske medije je, u novembru 2020. godine, sve registre pružalaca AVM usluga i elektronskih publikacija (portala), kao i odobrenja za pružanje AVM usluga, u štampanoj i elektronskoj formi (CD) predala Ministarstvu kulture (koje je u to vrijeme bilo nadležno za poslove medija).

Novi Zakon o medijima se razlikuje od ranijeg jer propisuje više podataka koji čine **sadržaj impresuma** (član 11 stav 1), ali ne razrađuje način objavljivanja impresuma i sadržaj i način objave skraćenog impresuma na način na koji je to bilo predviđeno ranijim zakonom. Emiteri elektronskih medija biće u obavezi da obezbijede da „*impresum medija mora biti vidljiv, lako prepoznatljiv i uvijek dostupan*“, kako je propisano članom 11 stav 3 Zakona o medijima.

¹ „Sl. list CG“, br. 82/20.

Članom 11 Zakona o medijima (stav 4) takođe je propisana **obaveza objavljivanja podataka o vlasničkoj strukturi osnivača medija**. Naime, osnivač medija je obavezan da omogući jednostavan, neposredan i stalan pristup:

- podacima o pravnim i fizičkim licima koja neposredno ili posredno imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu medija,
- podatke o njihovim povezanim licima u smislu zakona kojim se uređuje oblast audiovizuelnih medijskih usluga² i
- podatke o drugim osnivačima medija u kojima ta lica imaju više od 5% udjela u osnivačkom kapitalu.

Ti podaci su: poslovno ime/naziv, sjedište i PIB pravnog lica, lično ime fizičkog lica i njihovo pojedinačno procentualno učešće u upravljačkim pravima.

Još jednu novinu predstavlja i rješenje Zakona o medijima koje predviđa (član 11 stav 6) da se javni sektor ne može oglašavati u medijima koji nijesu objavili impresum i podatke o vlasničkoj strukturi.

U slučaju audiovizuelnih medijskih usluga (elektronski mediji), nadzor nad primjenom odredbe člana 11 stav 1 i 4 Zakona o medijima vrši Agencija za elektronske medije (član 59).

Jedna od najznačajnijih novina koje je donio Zakon o medijima je set rješenja koja se odnose na **obezbjedivanje transparentnosti finansiranja medija iz javnih prihoda** (čl. 13-16 Zakona). Propisana je obaveza vođenja evidencije o uplatama finansijskih sredstava medijima od strane organa javnog sektora. Vodiće je Ministarstvo (član 13 Zakona o medijima), a ona će sadržati:

- 1) podatke o iznosu finansijskih sredstava dodijeljenih mediju za pružanje javnih usluga u skladu sa ovim Zakonom. Ova obaveza će se odnositi na Agenciju (Savjet Agencije) u vezi sa dodjelom sredstava iz Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija;
- 2) podatke o iznosu finansijskih sredstava dobijenih od javnog sektora, definisanog zakonom kojim se uređuje oblast budžeta i fiskalne odgovornosti³.

Podatke o iznosu finansijskih sredstava dodijeljenih mediju za pružanje javnih usluga podnosi organ koji vrši dodjelu sredstava za pružanje javnih usluga, a podatke o iznosu finansijskih sredstava dobijenih od javnog sektora podnosi osnivač medija, u roku od 30 dana od dana dodjele, odnosno dobijanja tih sredstava.

Članom 14 i 15 Zakona o medijima razrađene su obaveze organa javnog sektora vezano za objavljivanje i dostavljanje evidencije o uplatama medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga. S obzirom da se to odnosi i na Agenciju (kao dio javnog sektora), to znači da je Agencija:

- 1) obavezna da, do 31. marta tekuće godine za prethodnu godinu, na svojoj internet stranici objavi evidenciju o uplatama medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga. Ova evidencija uključuje i sredstva upućena preko posrednika - agencija, pri čemu se jasno razdvajaju osnovi za uplatu oglašavanja od drugih ugovorenih usluga koje se uplaćuju medijima⁴.
- 2) obavezna da, do 15. aprila tekuće godine za prethodnu godinu, dostavi Ministarstvu evidenciju uplata medijima po osnovu oglašavanja i drugih ugovorenih usluga.

² Zakon o elektronskim medijima, član 130.

³ Saglasno članu 2 tačka 17 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Službeni list CG", br. 020/14, 056/14, 070/17, 004/18, 055/18), "javni sektor su državni organi, opštine, javne ustanove, nezavisna regulatorna tijela, privredna društva i pravna lica u kojima država ili opštine imaju većinski vlasnički udio".

⁴ Evidencija Agencije za 2020. godinu je dostupna na <https://aemcg.org/obavjestenje/transparentnost-finansiranja-medija/>.

Odredbama čl. 17-23 novog Zakona o medijima regulirano je uspostavljanje, izvori i način raspodjele i korišćenja sredstava iz **Fonda za podsticanje pluralizma i raznovrsnosti medija**. Preko njega će država financirati projekte u oblasti informisanja, obezbjeđivanjem finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore (član 17). Fond se finansira u iznosu od najmanje 0,09% tekućeg budžeta Crne Gore utvrđenog godišnjim zakonom o budžetu (član 18).

Predviđeno je da raspodjelu sredstava iz Fonda vrši:

- 1) Savjet Agencije za elektronske medije (kao regulator za audiovizuelne medijske usluge) i to 60% sredstava, koja se usmjeravaju u podfond za komercijalne i neprofitne medije i
- 2) Nezavisna komisija koju obrazuje Ministarstvo, 40% sredstava, koja se usmjeravaju u podfond za dnevne i nedeljne štampane medije i internetske publikacije.

Sredstva namijenjena podfondovima uplaćuju sa na posebne žiro-račune organa zaduženih za raspodjelu (dakle Agencije i Ministarstva) i pripadaju:

- 1) 95% podfondovima i
- 2) 5% za operativne troškove organa zaduženih za raspodjelu sredstava.

Članom 19 Zakona o medijima predviđeno je da se za operativne troškove različitih mehanizama samoregulacije, iz svakog od podfondova izdvaja po 5% sredstava na godišnjem nivou.

Samoregulatorna tijela jednom godišnje podnose zahtjev za pokriće operativnih troškova neophodnih za njihovu djelatnost, organu zaduženom za raspodjelu sredstava iz podfonda, kada taj organ raspiše javni konkurs. Predviđeno je da se samoregulatorno tijelo nacionalnog javnog emitera Radio i Televizije Crne Gore (Ombudsman) ne finansira iz sredstava Fonda.

Članom 20 Zakona o medijima propisane su teme sadržaja za čiju proizvodnju i objavljivanje će se koristiti sredstva iz Fonda. Takođe je propisano da se sredstva iz Fonda ne mogu dodjeljivati za projekte koji su finansirani iz donacija, sponzorstava ili grantova od strane domaćih i stranih institucija.

Shodno članu 21 Zakona o medijima, Savjet Agencije vršiće raspodjelu sredstava iz Fonda, jednom godišnje, na osnovu javnog konkursa.

Agencija je, shodno članu 22 Zakona o medijima, dužna da donese akt kojim se definišu prava i obaveze pružanja javnih usluga za koje se uplaćuju sredstva iz Fonda. Taj akt treba da sadrži kriterijume i postupak za raspodjelu sredstava iz podfonda, način korišćenja tih sredstava, kao i maksimalni iznos sredstava koja mogu biti dodijeljena iz Fonda jednom mediju u toku godine. Sredstva se dodjeljuju za jasno utvrđenu namjenu, bez diskriminacije i na osnovu unaprijed definisanih, jasnih, objektivnih i transparentnih kriterijuma i metodologije bodovanja.

Agencija će biti dužna da vodi evidenciju raspodjele sredstava za pružanje javnih usluga i objavljuje izvještaj o raspodjeli sredstava na svojoj internet stranici u roku od 30 dana od dodjele sredstava.

Članom 65 Zakona o medijima je predviđeno da će se odredbe koje se odnose na uspostavljanje i rad Fonda (član 17 stav 1 i čl. 18 do 23 Zakona) primjenjivati po isteku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, dakle od sredine februara 2021. godine. Rok za donošenje podzakonskog akta kojim se definišu prava i obaveze pružanja javnih usluga za koje se uplaćuju sredstva iz Fonda je 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona (član 63 Zakona), što znači da je krajnji rok sredina avgusta 2021. godine. Ipak, Agencija je planirala da, u skladu sa dinamikom obezbjeđivanja sredstava iz Budžeta Crne Gore u toku 2021. godine, bude spremna i nakon usvajanja podzakonskog akta, u što kraćem roku, raspiše javni konkurs i omogući korišćenje sredstava iz Fonda.

Jedna od značajnijih novina Zakona o medijima je **definisane elektronskih publikacija (portala) kao medija i regulisanje njihovog rada na sveobuhvatniji način**. Dok je Agencija, prema

Zakonu o elektronskim medijima, imala set nadležnosti u vezi sa elektronskim publikacijama⁵, novi Zakon o medijima ukida nadležnosti Agencije u vezi sa:

- nadzorom nad njihovim radom i
- načinom prijavljivanja i vođenjem registra elektronskih publikacija.

Naime, članom 66 Zakona o medijima je propisano da danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe sljedeće odredbe Zakona o elektronskim medijima koje se odnose na elektronske publikacije:

- član 8 stav 1 tačka 19 - definicija izraza elektronska publikacija,
- član 45 - nadležnost Agencije da donosi opšte i pojedinačne akte kojima se bliže uređuju prava i obaveze elektronskih publikacija,
- član 125 - obaveza identifikacije elektronskih publikacija, ostvarivanje prava na ispravku i odgovor u njima i obaveze u odnosu na njihove sadržaje propisane čl. 46, 47, 48 i člana 55 st. 1 i 2 Zakona o elektronskim medijima i
- član 144 - nadležnost Agencije da odlučuje po prigovoru na rad pružalaca usluga elektronskih publikacija.

Na ovaj način, ukinuta je nadležnost Agencije da vrši nadzor nad djelovanjem internetskih publikacija – portala.

2. Zakon o nacionalnom javnom emiteru Radio i televizija Crne Gore

Novi Zakon o nacionalnom javnom emiteru Radio i Televizija Crne Gore⁶ (Zakon o RTCG), koji je stupio na snagu u avgustu 2020. godine, donio je nekoliko novina koja se, između ostalog, odnose i na Agenciju, kao regulatornog organa za oblast audiovizuelnih medijskih usluga.

U postupku **uvođenje novih usluga RTCG** (član 10 Zakona o RTCG), predviđeno je da odluku o uvođenju značajno nove audiovizuelne usluge ili više takvih usluga donosi Savjet Agencije za elektronske medije. Prethodno, komentare i sugestije dobijene posredstvom javne rasprave i mišljenje organa nadležnog za državnu pomoć, RTCG je dužna da dostavi Savjetu Agencije za elektronske medije.

Realizacija obaveze RTCG da obezbijedi odgovarajuće **učešće evropskih audiovizuelnih djela i evropskih djela nezavisnih proizvođača** (član 11 Zakona o RTCG) ostvarivaće se podnošenjem izvještaja Savjetu RTCG i Agenciji za elektronske medije do kraja marta tekuće godine za prethodnu godinu. Novi zakon predviđa da:

- a) RTCG je dužna da obezbijedi da evropska audiovizuelna djela čine najmanje 51% njenog godišnjeg vremena emitovanja (što je minimum propisan Zakonom o elektronskim medijima). Pri tome, propisano je da je RTCG dužna da najmanje 40% ovih djela emituje izvorno na crnogorskom jeziku, jezicima u službenoj upotrebi i romskom jeziku na svakom televizijsko-programskom programu RTCG.
- b) Najmanje 10% od programsko-produkcionog plana opredijeljenog za tekuću godinu, RTCG je dužna da obezbijedi za nabavku evropskih djela nezavisnih proizvođača, od čega polovina tih sredstava mora biti namijenjena za djela proizvedena izvorno na crnogorskom jeziku, jezicima u službenoj upotrebi i romskom jeziku.

⁵ Vidi dio ovog Poglavlja „Registracija i identifikacija elektronskih publikacija“.

⁶ „Sl. list CG“, br. 80/20.

Novi Zakon o RTCG sadrži revidirane odredbe koje se odnose na **trajanje i raspoređivanje oglašavanja i telešoping spotova**⁷ (član 22).

Sada, u programima Televizije Crne Gore trajanje oglašavanja i telešoping, ne smije prelaziti:

- 15% perioda između 06:00 do 18:00 časova (108 minuta) i
- 15% perioda između 18:00 do 24:00 časa (54 minuta).

Pored toga, zabranjeno je oglašavanje i telešoping u periodu između 20:00 i 22:00 časa. Izuzetno, dozvoljeno je oglašavanje i telešoping u ovom periodu u slučaju prenosa događaja od posebnog značaja za javnost⁸.

Što se tiče programa Radija Crne Gore, predviđeno je da trajanje oglašavanja ne smije prelaziti sedam minuta po satu emitovanog programa.

Jedna od najznačajnih izmjena je ukidanje rješenja koja su se odnosila na obavezu zaključivanja ugovora o pružanju javnih usluga, kojim su bile definisane programske obaveze za usluge od javnog interesa, kao i visina sredstava i izvor za njihovo finansiranje a koji su zaključivali Vlada Crne Gore i RTCG. **Sa druge strane, zadržan je model finansiranja iz Budžeta Crne Gore (na godišnjem nivou u visini od 0,3% bruto domaćeg proizvoda).**

Takođe, propisani su uslovi za imenovanje/razrješenje, kao i prava i obaveze **ombudsmana**, kao samoregulatornog organa RTCG, koji će biti nadležan da:

- 1) razmatra predstavke i prigovore slušalaca, gledalaca i korisnika portala RTCG;
- 2) razmatra povrede ljudskih prava i diskriminacije bilo koje vrste u emitovanim programskim sadržajima;
- 3) prati poštovanje programskih principa RTCG;
- 4) prati poštovanje prava građana na slobodu govora, prava na dostupnost medija, prava na tačnu i provjerenu informaciju, prava na demant;
- 5) daje preporuke uredništvu RTCG i predstavlja medijatora u dvosmjernoj komunikaciji između medija i javnosti.

3. Izmjene planova raspodjele radio-difuznih frekvencija

U skladu sa Zakonom o elektronskim komunikacijama (član 98) i Zakonom o elektronskim medijima (član 12), Savjet Agencije za elektronske medije je tokom 2020. godine dao tri saglasnosti na izmjene i dopune planova raspodjele radio-frekvencija namijenjenih za analognu i digitalnu zemaljsku radio-difuziju. One su se odnosile na:

1. Izmjene Plana raspodjele radio-frekvencija iz opsega 87,5 – 108 MHz za FM radio⁹ kojima je realizovan zahtjev za izdavanje/izmjenu odobrenja za korišćenje radio-frekvencija za emitovanje radijskih signala nacionalnog javnog emitera RTCG, za potrebe emitovanja:

- a. prvog i drugog programa „Radija Crne Gore“, sa lokacije Bratogošt, u opštini Nikšić,
- b. drugog programa „Radija Crne Gore“ sa lokacije Vrmac, u opštini Kotor.

⁷ Prema starom zakonu, u programima RTCG trajanje oglašavanja nije smjelo prelaziti 10% (šest minuta) po satu emitovanog programa, a u jednom satu emitovanja programa tokom dana nije smelo biti emitovano više od 15% (devet minuta) oglasa i telešopinga.

⁸ Odluka o listi događaja od posebnog značaja za javnost u Crnoj Gori („Sl. list CG“, br. 11/12).

⁹ Odluka Savjeta Agencije o davanju saglasnosti na Odluku o izmjeni Plana raspodjele radio-frekvencija iz opsega 87,5-108 MHz za FM radio (01-104/2 od 07.02.2020. godine). Odluka o izmjeni Plana je objavljena u „Sl. list CG“, br. 011/20.

Pored navedenog, predmetnom izmjenom omogućena je realizacija zahtjeva privrednih društava:

- a. „Jumedia Mont” d.o.o. Podgorica i „M.D. Company” d.o.o. Podgorica za izmještanje predajnika sa lokacije Ostrog u opštini Nikšić, na lokaciju Suđina Glava (Tović) u istoj opštini, za potrebe emitovanja radijskih programa Radio D i Radio D plus,
- b. „Metropolitan Media” d.o.o. Cetinje za proširenje zone servisa emitovanjem radijskog programa Radio Svetigora sa lokacije Morača, u opštini Kolašin.

2. Izmjene Plana raspodjele radio-frekvencija iz opsega 87,5-108 MHz za FM radio i Izmjene Plana raspodjele radio-frekvencija iz opsega 174-230 MHz i 470-694 MHz za DTT i T-DAB sisteme¹⁰, kojima su realizovani zahtjevi privrednih društava „Jumedia Mont” d.o.o. Podgorica (Radio D) i „M.D. Company” d.o.o. Podgorica (Radio D plus) za izmještanje predajnika ovih emitera sa lokacije Fundina na lokaciju Sjenica, opština Podgorica.

Takođe, ovom izmjenom je omogućena realizacija zahtjeva privrednog društva „Radio-difuzni centar” d.o.o. Podgorica za dopunu Plana raspodjele radio-frekvencija iz opsega 174-230 MHz i 470-694 MHz za DTT i T-DAB sisteme u cilju proširenja zone servisa za digitalnu zemaljsku televiziju, širenjem mreža digitalne zemaljske televizije, MUX1 i MUX2, i postizanja veće pokrivenosti stanovništva programima nacionalnog javnog emitera i drugih emitera u opštinama Ulcinj i Danilovgrad.

Više detalja o ovim izmjenama, odnosno datim saglasnostima Savjeta Agencije, parametrima koji se odnose na lokacije i njima pridružene radio-frekvencijske dodjele mogu se naći na veb-stranici Agencije (www.aemcg.org).

4. Ostvarivanje kvota za evropska audiovizuelna djela i audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača

U skladu sa Zakonom o elektronskim medijima (čl. 61 i 63) i pravilnicima o uslovima za ostvarivanje minimalnih programskih kvota za evropska audiovizuelna djela¹¹ i audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača¹², definisani su **uslovi koje nacionalni TV emiteri (pokrivaju najmanje 75% stanovništva u više od 10 jedinica lokalne samouprave)¹³ moraju ispuniti** kako bi, u roku od pet godina, postigli definisane kvote i to:

- evropska audiovizuelna djela treba da čine najmanje 51% godišnjeg vremena emitovanja ovih emitera,
- audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača treba da učestvuju u godišnjem programu ovih emitera najmanje 10%.

Emiter koji nema ove obime učešća evropskih audiovizuelnih djela i audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača, dužan je da svake godine povećava učešće tih djela u odnosu na prošlu godinu za najmanje petinu postotka koji mu je nedostajao na kraju 2014. godine. Pri tome, najmanji početni obim evropskih audiovizuelnih djela ne može biti manji od 5% godišnjeg vremena emitovanja. Pravilnicima su propisani i načini i rokovi za podnošenje kvartalnih izvještaja emitera o realizaciji ovih obaveza.

¹⁰ Odluka o davanju saglasnosti na Odluku o izmjeni Plana raspodjele radio-frekvencija iz opsega 87,5-108 MHz za FM radio (01-500/3 od 01.07.2020. godine) i Odluka o izmjeni Plana raspodjele radio-frekvencija iz opsega 174-230 MHz i 470-694 MHz za DTT i T-DAB sisteme (01-500/2 od 01.07.2020. godine). Odluka o izmjeni Plana je objavljena u „Sl. list CG”, br. 116/20.

¹¹ „Sl. list CG”, br. 47/14.

¹² „Sl. list CG”, br. 47/14.

¹³ TVCG1, TVCG2, TV Vijesti, TV Prva, TV Nova M (na kraju 2019.g.).

S obzirom na raspoloživost podataka o učešću ovih djela u emitovanom programu u 2019. godini, Agencija je zaključila da su emiteri sa nacionalnim pokrivanjem u toku 2020. godine trebali da ostvare minimalno sljedeće kvote:

- za evropska audiovizuelna djela – 51%,
- za audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača – 10%.

Analizom dostavljenih podataka **može se zaključiti:**

- emiteri komercijalnih televizijskih programa **TV Vijesti, TV Prva i TV Nova M ispunili su kvotu za evropska audiovizuelna djela;**
- emiter televizijskog programa **TV Vijesti nije ispunio**, a emiteri televizijskih programa **TV Prva i TV Nova M su ispunili kvotu za audiovizuelna djela nezavisnih proizvođača.**
- nacionalni javni emiter **RTCG nije ispunio propisane kvote** za televizijske programe TVCG1 i TVCG2. On nije blagovremeno dostavio podatke o učešću evropskih audiovizuelnih djela i audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača u godišnjem vremenu emitovanja (kvartalno). Nakon upućenih zahtjeva/urgencija od strane Agencije, dostavio je nepotpune podatke. Dostavljeni podaci su sadržali programske sadržaje koji se, saglasno Pravilniku, ne mogu smatrati evropskim audiovizuelnim djelima (npr. kratke informativne vijesti, vijesti na albanskom jeziku „Lajmet“, informativne emisije „Dnevnik“..., druga reprizna emitovanja pojedinih sadržaja). Pored toga, uočen je određeni selektivan unos podataka za pojedine sadržaje, većinom one iz arhive dokumentarno-obrazovnog programa emitera, dok pojedini sadržaji nijesu uvršteni u dostavljene podatke, a emitovani su u programima emitera. S obzirom na navedeno, Agencija je izrekla emiteru upravno-nadzornu mjeru upozorenja zbog kršenja člana 5 stav 1 Pravilnika o uslovima za ostvarivanje minimalnih programskih kvota za evropska audiovizuelna djela¹⁴. Međutim, ni nakon izrečene mjere upozorenja, emiter nije dostavio potpune i adekvatne podatke o učešću evropskih audiovizuelnih djela i audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača u godišnjem vremenu emitovanja.

U narednim tabelama dati su podaci o obimu učešća evropskih audiovizuelnih djela i audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača u programima emitera koji su dostavili podatke o emitovanom programu u 2020. godini.

EVROPSKA AUDIOVIZUELNA DJELA (EU AVD)										
Period	TVCG1		TVCG2		TV NOVA M		TV PRVA		TV VIJESTI	
	Prijavljena EU AVD (min)	% emitovanog programa	Prijavljena EU AVD (min)	% emitovanog programa	Prijavljena EU AVD (min)	% emitovanog programa	Prijavljena EU AVD (min)	% emitovanog programa	Prijavljena EU AVD (min)	% emitovanog programa
JANUAR - MART	/	/	/	/	81.299	62,04	61.140	46,66	73.772	56,30
APRIL - JUN	/	/	/	/	81.414	62,13	72.875	55,61	73.375	55,99
JUL - SEPTEMBAR	/	/	/	/	77.637	58,60	82.459	62,24	73.727	55,65
OKTOBAR - DECEMBAR	/	/	/	/	78107	58,96	93.835	70,83	65.651	49,56
UKUPNO	/	/	/	/	318.457	60,42	310.309	58,88	286.525	54,36

Tabela 1.: Učešće evropskih audiovizuelnih djela u 2020.g.

¹⁴ Akt Agencije 02 – 1120/3 od 18.11.2020.g.

AUDIOVIZUELNA DJELA NEZAVISNIH PROIZVOĐAČA (AVD NP)										
Period	TVCG1		TVCG2		TV NOVA M		TV PRVA		TV VIJESTI	
	Prijavljena AVD NP (min)	% emitovanog programa	Prijavljena AVD NP (min)	% emitovanog programa	Prijavljena AVD NP (min)	% emitovanog programa	Prijavljena AVD NP (min)	% emitovanog programa	Prijavljena AVD NP (min)	% emitovanog programa
JANUAR – MART	/	/	/	/	30.655	23,39	61.140	46,66	8.835	6,74
APRIL - JUN	/	/	/	/	30.502	23,28	56.295	42,96	6.033	4,60
JUL - SEPTEMBAR	/	/	/	/	41.530	31,35	75.311	56,85	4.559	3,,44
OKTOBAR - DECEMBAR	/	/	/	/	32.449	24,49	79.335	59,88	7.660	5,78
UKUPNO	/	/	/	/	135.136	25,64	272.081	51,62	27.087	5,14

Tabela 2.: Učešće audiovizuelnih djela nezavisnih proizvođača u u 2020.g.

Pravilnik o uslovima za ostvarivanje minimalnih programskih kvota za evropska audiovizuelna djela, u skladu sa čl. 82 Zakona o elektronskim medijima, propisuje način na koji pružaoci AVM usluga na zahtjev („kablovski“ operatori) mogu realizovati svoje obaveze da promovišu proizvodnju i pristup evropskim djelima i to:

- 1) ulaganjem u proizvodnju ili kupovinom prava na evropska djela;
- 2) uključivanjem i/ili isticanjem evropskih djela u katalog programa koje nude.

Tri pružaoca AVM usluga („Crnogorski Telekom“ a.d., sa uslugom „Extra TV“, „Telemach“ d.o.o., sa uslugom „Telemach“, „MTEL“ d.o.o. sa uslugom „MTEL“) imaju, u okviru svoje ponude, i usluge prijema programskih sadržaja po zahtjevu (»Video on demand«). Uvidom u ovaj segment njihovih usluga, može se zaključiti da ovi operatori značajno mogu unaprijediti promociju proizvodnje i pristupa evropskim djelima.

5. Promjene u sastavu Savjeta Agencije

Krajem decembra 2020. godine istekao je mandat člana Savjeta Agencije prof. dr Saša Knežević.

U cilju obezbjeđivanje uslova za kontinuirani i nesmetan rad, Savjeta Agencije je, u maju 2020. godine, uputio dopis Skupštini Crne Gore sa pozivom da pokrene postupak imenovanja novog člana savjeta.

Administrativni odbor Skupštine Crne Gore je, sredinom 2020. godine, uputio javni poziv univerzitetima u Crnoj Gori, ali nije dostavljen ni jedan predlog. Zbog toga je u novembru 2020. godine, ponovljen javni poziv. Postupak imenovanja novog člana je sproveden početkom 2021. godine.

ČLANOVI SAVJETA AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE (decembar 2020.g.)

- **Ranko Vujović**, kandidat udruženja komercijalnih emitera, predsjednik Savjeta
- **Prof. dr Saša Knežević**, kandidat univerziteta
- **Edin Koljenović**, kandidat nevladinih organizacija iz oblasti zaštite ljudskih prava i sloboda
- **Rajko Todorović**, kandidat Crnogorskog P.E.N. centra
- **Boris Raonić**, kandidat nevladinih organizacija iz oblasti medija

NADZOR NAD PRIMJENOM ZAKONA O ELEKTRONSKIM MEDIJIMA

1. *Javni konkursi za dodjelu prava na emitovanje*

Javnim konkursom za dodjelu prava na emitovanje opštih ili specijalizovanih radijskih programa od 28. jula 2020. godine¹⁵ raspisano je 25 frekvencija za FM radio, prvenstveno namijenjenih za komercijalne emitere, dok su zainteresovana lica, ukoliko su ispunjavala zakonom propisane uslove, mogla konkurisati za dobijanje statusa neprofitnog emitera.

Nakon razmatranja potpunih i blagovremenih prijava Savjet Agencije je donio odluku¹⁶ kojom su prava na emitovanje dobila sljedeća privredna društva:

- „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. za „**EL Radio**“, za zonu pokrivanja u opštini Podgorica na lokaciji Sjenica (97,4 MHz) – novo odobrenje,
- „Metropolitan Media“ d.o.o., za „**Radio Svetigora**“, za zonu pokrivanja u opštinama Kolašin, Žabljak i Plužine, na lokacijama Morača (107,0 MHz), Pitomine (95,1MHz) i Unač (106,5 MHz).

Za 21 frekvenciju nije iskazano interesovanje.

2. *Izdavanje novih odobrenja za pružanje AVM usluga*

Po osnovu podnesenog zahtjeva privrednog društva „**Lokalni javni emiter Radio Televizija Kolašin**“ d.o.o. iz Kolašina, Agencija je izdala Odobrenje za emitovanje opšteg radijskog programa „**Radio Kolašin**“ (Odobrenje br. O-R-J-18), čime je steklo status lokalnog javnog emitera i pravo da posredstvom radio-difuzne frekvencije 100,6 MHz (lokacija Bablja Greda, Kolašin) i posredstvom elektronskih komunikacionih mreža bez upotrebe radio-difuznih frekvencija emituje program namijenjen neodređenom broju korisnika¹⁷. Odobrenje je izdato sa periodom važenja od 10 godina, odnosno do 15.09.2030. godine.

Po osnovu podnesenog zahtjeva privrednog društva „**Lokalni javni emiter Radio Televizija Podgorica**“ d.o.o. iz Podgorice, Agencija je izdala Odobrenje za emitovanje opšteg radijskog programa „**Radio Podgorica**“ (Odobrenje br. O-R-J-19), čime je steklo status lokalnog javnog emitera i pravo da posredstvom radio-difuzne frekvencije 103,00 MHz (lokacija Sjenica, Podgorica) i posredstvom elektronskih komunikacionih mreža bez upotrebe radio-difuznih frekvencija emituje program namijenjen neodređenom broju korisnika¹⁸. Odobrenje je izdato sa periodom važenja od 10 godina, odnosno do 27.11.2030. godine.

Po osnovu Rješenja o dodjeli prava na emitovanje broj 01-1142 od 23.10.2020. godine, Agencija je privrednom društvu „**Oki Air Broadcasting**“ d.o.o., izdala novo Odobrenje za emitovanje specijalizovanog zabavnog radijskog programa „**EL Radio**“ (Odobrenje br. O-R-K-56)¹⁹ čime je steklo status emitera i pravo da posredstvom radio-difuzne frekvencije 97,4 MHz (lokacija Sjenica, Podgorica) i posredstvom elektronskih komunikacionih mreža bez upotrebe radio-difuznih frekvencija emituje program namijenjen neodređenom broju korisnika. Odobrenje je izdato sa periodom važenja od 10 godina, odnosno do 02.11.2030. godine.

¹⁵ Akt Savjeta Agencije br. 01-647 od 28.07.2020.g.

¹⁶ Akt Savjeta Agencije br. 01-1142 od 23.10.2020.g.

¹⁷ Akt Agencije br. 02-997/2 od 15.09.2020.g.

¹⁸ Akt Agencije br. 02-1203/2 od 27.11.2020.g.

¹⁹ Akt Agencije br. 02-1178 od 02.11.2020.g.

3. *Prenos odobrenja*

Savjet Agencije je dana 25. decembra 2020.g. dao **saglasnost za trajni prenos** Odobrenja za emitovanje televizijskog programa „**TV A1 Montenegro**“ br. O-TV-K-02 od 21.07.2011.g. sa privrednog društva „Atlas Media Group“ d.o.o. iz Podgorice na privredno društvo „A Media Team“ d.o.o. iz Podgorice (registarski broj 5-0935043, PIB 03320260)²⁰. Po tom osnovu, direktor Agencije je dana 01. februara 2021.g. donio **Rješenje o izmjeni i dopuni Odobrenja za emitovanje**²¹ br. O-TV-K-02 od 21.07.2011.g., kojim je konstatovana izmjena naziva emitera - imaoća Odobrenja za emitovanje.

Postupajući po službenoj dužnosti, Agencija je donijela Rješenje o prenosu (vraćanju) Odobrenja za pružanje AVM usluge na zahtjev „**Media Box**“ br. O-AVMD-11, sa privremenog imaoća privrednog društva „**MTEL**“ d.o.o. iz Podgorice na privredno društvo „**Mir&Teuta**“ d.o.o. iz Ulcinja²².

4. *Promjena zone pokrivanja*

Po osnovu Rješenja o dodjeli prava na emitovanje (akt broj 01-1142 od 23.10.2020. godine), Agencija je privrednom društvu „**Metropolitan Media**“ d.o.o. iz Podgorice, komercijalnom emiteru opšteg radijskog programa „**Radio Svetigora**“, izdala Rješenje²³ o izmjeni i dopuni Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-36, kojim je emiteru proširena zona pokrivanja (na opštine Kolašin, Žabljak i Plužine), a samim tim i naknada za emitovanje.

Po osnovu obavještenja privrednog društva „**Maxko**“ d.o.o. iz Kotora, komercijalnog emitera radijskog programa „**Radio Skala**“, o odustajanju od daljeg korišćenja frekvencije u opštini Tivat (92,7 MHz na lokaciji Luštica/Obosnik), Agencija je donijela Rješenje²⁴ o izmjeni i dopuni Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-35, kojim je emiteru smanjena zona pokrivanja, kao i naknada za emitovanje.

Po osnovu zahtjeva za izmjenu Odobrenja za emitovanje privrednog društva „**Jumedia Mont**“ d.o.o. iz Podgorice, komercijalnog emitera opšteg radijskog programa „**Radio D**“, Agencija je donijela Rješenje²⁵ o izmjeni i dopuni Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-10, kojim je konstatovana promjena frekvencije i lokacije emitovanja signala u opštini Nikšić (sa radio-difuzne frekvencije 93,2 MHz (Ostrog) na radio-difuznu frekvenciju 93,4 MHz Tović-Suđina Glava), kao i naknade za emitovanje.

Po osnovu obavještenja privrednog društva „**M.D. Company**“ d.o.o. iz Podgorice, komercijalnog emitera opšteg radijskog programa „**Radio D Plus**“, Agencija je donijela Rješenje²⁶ o izmjeni i dopuni Odobrenja za emitovanje br. O-R-K-12, kojim je konstatovana promjena lokacije emitovanja signala u opštini Nikšić (na radio-difuznoj frekvenciji 94,4 MHz, sa lokacije Ostrog na lokaciju Tović-Suđina Glava), kao i naknade za emitovanje.

5. *Promjena vlasničke strukture imalaca odobrenja za pružanje AVM usluga*

Saglasno Zakonu o elektronskim medijima, Savjet Agencije je dana 28. jula 2020. godine privrednom društvu „**Zen Master Production**“ d.o.o. iz Herceg Novog (PIB: 02798484), komercijalnom emiteru opšteg televizijskog programa „**TV Novi**“, dao **prethodnu saglasnost za značajnu promjenu vlasničke strukture**, kojom je odobren prenos vlasničkog udjela u visini od 60%

²⁰ Akt Savjeta Agencije br. 01-1288/3 od 25.12.2020.g.

²¹ Rješenje Agencije br. 02-85 od 01.02.2021.g.

²² Akt Agencije br. 02-1172 od 29.10.2020.g.

²³ Akt Agencije br. 02-1174 od 30.10.2020.g.

²⁴ Akt Agencije br. 02-1035/1 od 30.09.2020.g.

²⁵ Akt Agencije br. 02-580/1 od 08.07.2020.g.

²⁶ Akt Agencije br. 02-581/1 od 08.07.2020.g.

vlasništva sa dotadašnjeg vlasnika Perice Đakovića iz Herceg Novog na novog vlasnika Borisa Đurašića iz Cetinja²⁷.

Takođe, u decembru 2020. godine, **Savjet Agencije je dao prethodnu saglasnost za značajnu promjenu vlasničke strukture** privrednog društva „TDI Radio“ d.o.o. iz Podgorice (PIB: 02893401), komercijalnog emitera opšteg radijskog programa „TDI Radio“, kojom je odobren prenos 51% vlasničkog udjela sa dotadašnjeg vlasnika Miloša Krdžića iz Beograda, Srbija na novog vlasnika privredno društvo „United Media“ S.a.r.l. sa sjedištem u Velikom Vojvodstvu Luksemburg, grad Luksemburg (matični broj: B184939)²⁸. Emiter je odustao od ove promjene vlasničke strukture i zatražio saglasnost za drugu promjenu. Dana 21. januara 2021.g. Savjet Agencije je dao **prethodnu saglasnost za promjenu vlasničke strukture** ovog privrednog društva, kojom je odobren prenos 51% vlasničkog udjela sa vlasnika Miloša Krdžića iz Beograda, Srbija na novog vlasnika privredno društvo „Global Media Tehnology“ d.o.o. sa sjedištem u Republici Srbiji (matični broj: 21337234)²⁹. Ovim Rješenjem je **ukinuto** prethodno izdato Rješenje Savjeta Agencije, koje je predviđalo promjenu vlasničke strukture prenosom 51% vlasničkog udjela na privredno društvo „United Media“ S.a.r.l. iz Luksemburga.

6. Promjene naziva i identifikacionog znaka medija

Zbog **promjene naziva i identifikacionog znaka medija**, Agencija je Privrednom društvu „HIT FM“ d.o.o. iz Herceg Novog, **izmijenila Odobrenje za emitovanje specijalizovanog zabavnog radijskog programa „Radio S3“** br. O-R-K-07³⁰ (raniji naziv/ identifikacioni znak medija je bio „Radio S2“).

7. Promjena statusa medija

Zbog **promjene statusa programa**, Agencija je privrednom društvu „AST“ d.o.o. iz Podgorice, komercijalnom emiteru radijskog programa „Radio Play Montenegro“ izmijenila Odobrenje za emitovanje br. O-R-K-33 i dodijelila status specijalizovanog muzičkog radijskog programa³¹.

8. Promjena programske strukture

Agencija je izmijenila odobrenja za emitovanje u dijelu koji se odnosi na strukturu programa (tačka 2.1. Odobrenja za emitovanje i Aneks 2) sljedećim emiterima:

- **privrednom društvu „Javni radio difuzni servis Radio Televizija Herceg Novi“ d.o.o. iz Herceg Novog**, za emitovanje opšteg televizijskog programa „Televizija Herceg Novi“³²;
- **privrednom društvu „Antena M“ d.o.o. iz Podgorice**, za emitovanje opšteg radijskog programa „Radio Antena M“³³;
- **NVO „Kulturni Centar Homer“ iz Podgorice**, za emitovanje opšteg radijskog programa „Radio Homer“³⁴;
- **privrednom društvu „Media International Corporation“ d.o.o. iz Podgorice**, za emitovanje opšteg radijskog programa „Radio DRS“³⁵.

²⁷ Akt Savjeta Agencije br. 01-628/1 od 28.07.2020.g.

²⁸ Akt Savjeta Agencije br. 01-1324/2 od 25.12.2020.g.

²⁹ Akt Savjeta Agencije br. 01-52/3 od 28.01.2021.g.

³⁰ Akt Agencije br. 02-1115/1 od 20.10.2020.g.

³¹ Akt Agencije br. 02-1044/6 od 23.10.2020.g.

³² Akt Agencije br. 02-504/7 od 30.07.2020.g.

³³ Akt Agencije br. 02-1108/1 od 16.10.2020.g.

³⁴ Akt Agencije br. 02-1281/5 od 28.12.2020.g.

³⁵ Akt Agencije br. 02-1361 od 25.12.2020.g.

9. *Monitoring programskih standarda u radu elektronskih medija*

Monitoring emitovanih, odnosno distribuiranih sadržaja pružalaca AVM usluga (posredstvom različitih platformi) predstavlja značajan mehanizam Agencije za elektronske medije u ostvarivanju njene regulatorne funkcije i funkcije nadzora, u skladu sa zakonom.

On omogućava uspješnu realizaciju nadležnosti Agencije, ovlašćenja i odgovornosti u segmentu nadzora nad primjenom zakona i podzakonskih akata, kao i u funkciji stvaranja baza statističkih podataka, evidencija, praćenja trendova i sl.

Agencija je tokom 2020. godine objavila sljedeće izvještaje o monitoringu:

- Analiza informativnih sadržaja nacionalnih TV emitera tokom epidemije COVID-19 - april 2020;
- Analiza informativnih sadržaja regionalnih TV emitera tokom epidemije COVID-19 - april 2020;
- Analiza informativnih sadržaja lokalnih TV emitera tokom epidemije COVID-19 - maj 2020;
- Analiza programske strukture nacionalnih TV emitera - jun 2020;
- Izveštaj o medijskom predstavljanju tokom kampanje za parlamentarne i lokalne izbore održane 30. avgusta 2020.g. - septembar 2020;
- Analiza Programske strukture Radio Televizije Crne Gore - novembar 2020;
- Informacija o poštovanju uslova iz izdatih odobrenja neprofitnih emitera - novembar 2020;
- Analiza programske strukture regionalnih komercijalnih TV emitera - novembar 2020;
- Analiza programske strukture nacionalnih TV emitera - decembar 2020;
- Analiza programske strukture lokalnih javnih TV emitera - decembar 2020;
- Informacija o televizijskim programskim sadržajima namijenjenim djeci - decembar 2020;
- Analiza programske strukture komercijalnih radio emitera - decembar 2020.

Navedeni izvještaji, informacije i analize su dostupni na veb-sajtu Agencije

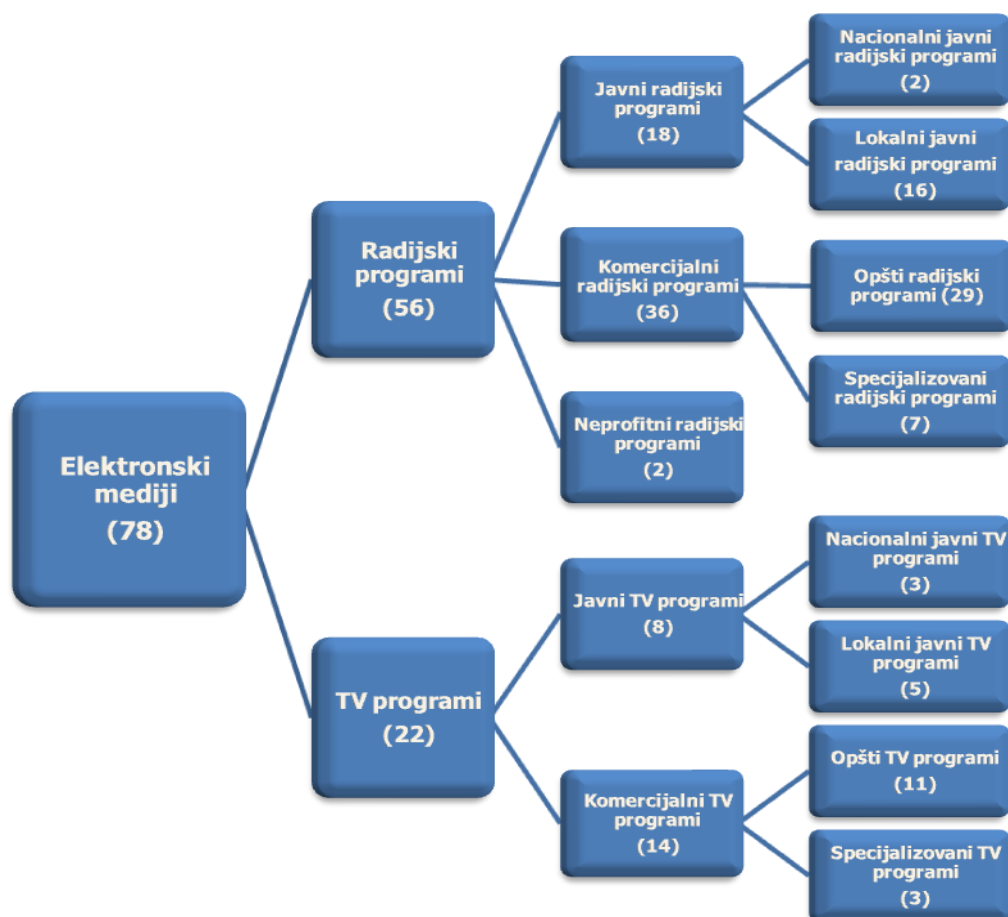
www.aemcg.org

*

* *

10. *Poštovanje programske strukture*

U Crnoj Gori ima 78 elektronskih medija, za tri više nego prethodne godine. Od tog broja, 56 su radijski, a 22 televizijski programi. Ukupno je 26 programa javnih radijskih i televizijskih emitera i dva programa neprofitnih emitera.

Grafik 3.: Elektronski mediji u Crnoj Gori (struktura po grupama, broj)

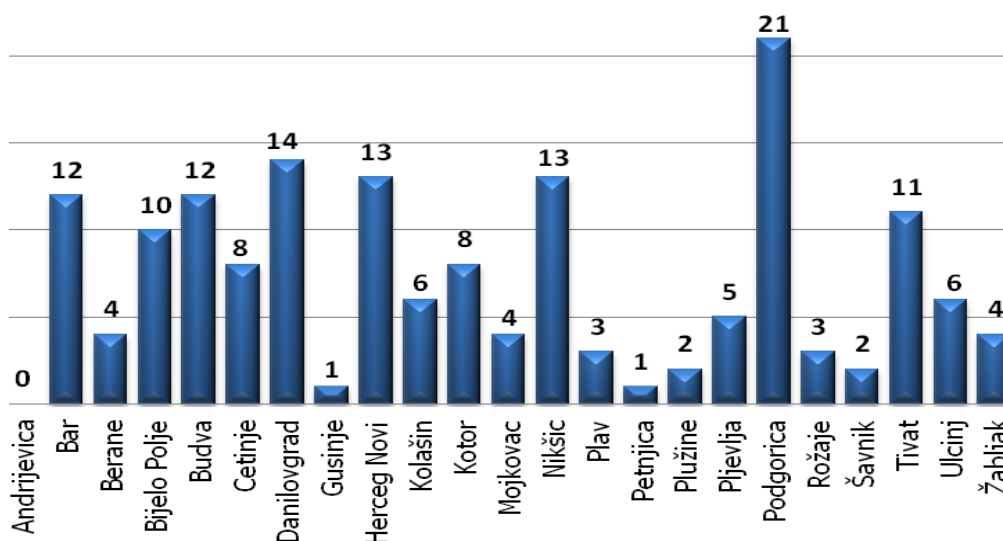
Televizijski programi se, većinom, emituju putem platformi sa uslovnim pristupom. Putem zemaljske platforme sa slobodnim pristupom (besplatna televizija) svoj program na nacionalnom nivou, emituju nacionalni javni emiter (RTCG) sa dva televizijska programa (TVCG1 i TVCG2), kao i emiteri TV Vijesti, TV Prva i TV Nova M. Putem lokalnih multipleksa, slobodnim pristupom se može pratiti program TV Teuta i TV Boin u opštini Ulcinj, kao i TV Boin u opštinama Podgorica i Tuzi. Pravo na emitovanje putem lokalnih multipleksa sa slobodnim pristupom, imaju i programi lokalnih javnih emitera (Televizija Budva, Televizija Nikšić i Televizija Pljevlja), za područje opština čije su skupštine opština osnivači tih medija.

Radijski emiteri su većinom zainteresovani za područja većih opština u centralnoj i primorskoj regiji. Od ukupnog broja, 25 su programi sa lokalnim pokrivanjem (od čega čak 13 programa pokriva područje samo jedne opštine), šest regionalnih i pet emitera sa nacionalnim pokrivanjem. Radijski emiteri pokazuju različit interes za pokrivanje područja pojedinih opština, te je na primjer opština Podgorica pokrivena signalom 21 komercijalnog radio emitera, dok je ukupno deset opština (sve u sjevernom regionu) pokriveno signalom manje od pet komercijalnih radijskih emitera. Tokom 2020. godine povećan je broj radijskih stanica koje pokrivaju opštine Podgorica, Danilovgrad i Plužine, a smanjen broj stanica koje signalom pokrivaju Pljevlja i Žabljak.

Prosječni radijski program sadrži oko 75% muzike i 25% različitih nemuzičkih sadržaja. Ovaj nemuzički sadržaj emiteri uglavnom proizvode sami. Učešće reemitovanog i kupljenog programa je veoma malo.

Radijskim programom zadovoljavaju se prije svega potrebe slušalaca za muzičkim sadržajem. Imajući u vidu učešće muzike, većina radijskih programa je formatirana kao pasivni mediji koji se može pratiti bez pune pažnje i fokusa slušaoca, tokom svakodnevnih aktivnosti. Ova struktura programa pogoduje više mlađim slušaocima. Mali je broj radijskih programa u kojima ima dužih govornih formi sadržaja, sa temama koje izlaze iz okvira zabave i koje se bave ozbiljnijim društveno

političkim temama (privreda, unutrašnja i spoljna politika, ekologija, ljudska prava i sl.). Sa izuzetkom nekoliko radijskih programa, vrsta (žanr) emitovane muzike se koristi kao osnovni faktor profilisanja (prepoznatljivosti) u odnosu na konkurenciju.

Grafik 4.: Broj komercijalnih radio emitera koji pokrivaju područje određene opštine

Po vrsti sadržaja, u ukupno emitovanom programu dominira informativni sadržaj sa učešćem od oko 32% u nemuzičkom programu. Za njim slijede emisije zabavnog karaktera, oko 25% ukupno nemuzičkog sadržaja. Analizirajući količinu informativnog programa mora se imati u vidu da je ona determinisana zakonskom obavezom³⁶. Informativni program uglavnom čine kratke emisije (do 10 minuta) sa vijestima iz zemlje i svijeta, sadržajno i formalno odvojene od ostalog programa i prepoznatljive kao „klasičan“ informativni program. Količinu ove vrste programa uvećavaju emisije kolažnog tipa koje predstavljaju mješavinu informativnog sadržaja (dominantno servisnih i drugih informacija) i muzike. Informativni sadržaji se reemituju kod značajnog broja emitera. Treba imati u vidu da reemitovanje informativnog programa, često iz istog izvora, ne doprinosi pluralizmu i raznovrsnosti ove vrste sadržaja.

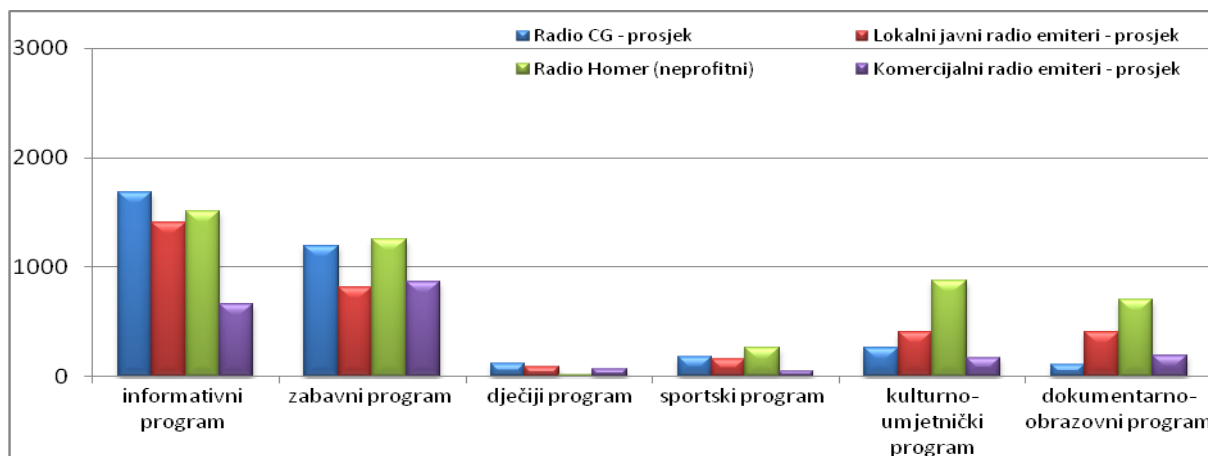
Emisija kulturno-umjetničkog i dokumentarno-obrazovnog karaktera, zajedno, ima nešto oko 6% ukupno emitovanog programa (ili 22% nemuzičkog sadržaja). Na radiju ima najmanje emisija posvećenih sportu i dječjeg programa, zajedno 2% ukupnog programa, odnosno 8% nemuzičkog sadržaja.

Generalno posmatrano, radijske programe komercijalnih emitera karakteriše uniformnost. Programi su orijentisani na zadovoljenje potreba slušalaca za zabavom i informativnim sadržajem, što je prevladajuća forma radijske ponude. Svega nekoliko komercijalnih emitera se obraća specifičnim grupama slušalaca i odstupa od prevladavajuće forme radijskih programa. Uvažavajući ove izuzetke, u programima dominira zabava koju prati kratak i sažet informativni program, uglavnom oslonjen na agencijske vijesti i portale većih medija. Informativni program je veoma slično koncipiran i ne predstavlja faktor koji se koristi za profilisanje (osobnost) u odnosu na konkurenciju. U radijskim programima nešto je značajnije učešće lokalnih informacija (13 radijskih programa pokriva područje jedne opštine), što bi se moglo posmatrati kao prednost u odnosu na druge medije.

Uz rezervu da li takva očekivanja postoje kod slušalaca, generalno posmatrano radijski programi ne mogu zadovoljiti potrebe slušalaca za ostalim vrstama sadržaja. Kod većine radijskih

³⁶ Članom 59 Zakona o elektronskim medijima propisano je da je emiter dužan da dnevno emituje najmanje 12 sati programa i da najmanje 10% ukupnog nedjeljnog programa posveti objavljivanju vijesti i informacija iz zone pokrivanja. Takođe, emiter je dužan da dnevno emituje informativni program u trajanju od najmanje 30 minuta u okviru kojeg najmanje jednu informativnu emisiju u trajanju od najmanje 20 minuta.

emitera kulturno-umjetnički, dokumentarno-obrazovni, sportski i dječji program se svode na po jedan sadržaj sedmično, kako bi se formalno zadovoljio zahtjev raznovrsnosti koji važi za opšti radijski program. Tematski sadržaji iz sfere sporta, kulture ili obrazovanja koji se na, radiju imanentan ali, inovativan i zanimljiv način, obraćaju slušaocima su rijetki.

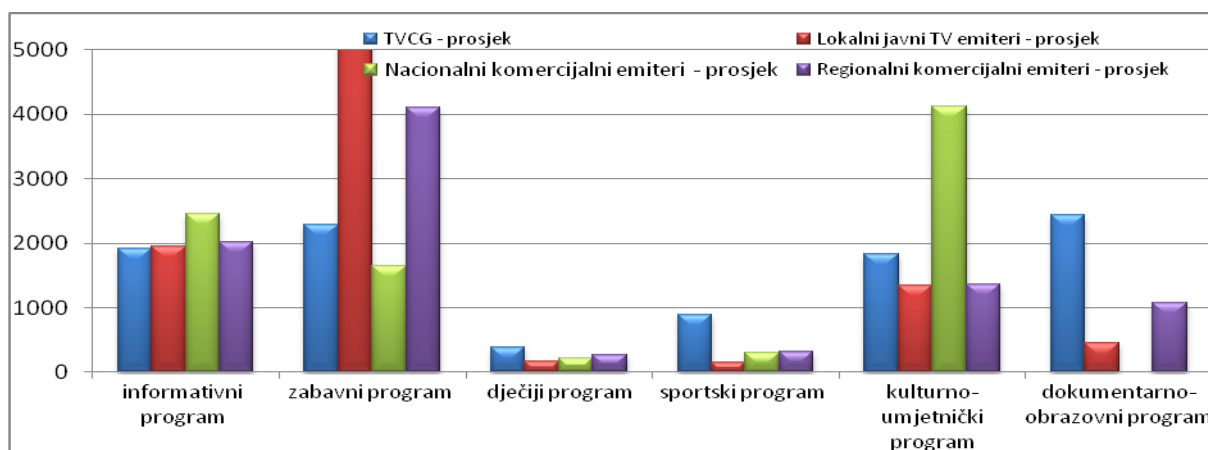

Grafik 5.: Učešće nemuzičkih kategorija programa na programu crnogorskih radio stanica (prosjeak, minuti)³⁷

Crnogorske televizije u prosjeku proizvode 25% sopstvenog programa, reemituju 12% programa, a najveće učešće u strukturi ukupnog emitovanog programa ima kupljeni program, 44%.

Dominacija kupljenog programa se prije svega odnosi na filmski i serijski program, ali i na neke programe po licenciranom formatu. Program manjih, regionalnih televizija odlikuje značajno prisustvo sadržaja koji proizvode različite nezavisne produkcije, iz regiona, i besplatno ustupaju ili objavljuju na YouTube platformi. Ovakvi sadržaji često imaju za cilj prikriveno oglašavanje. Kod ne malog broja televizijskih emitera, čak i nekih javnih, učešće muzičkih spotova, u cjelodnevnom programu, ima značajno učešće. Po vrsti sadržaja dominira zabavni program, oko 33%, slijedi kulturno-umjetnički program blizu 21%.

Informativa u prosjeku čini 20% programa. Dokumentarno-obrazovni, sportski i dječji program zajedno čine oko 16% programa i predstavljaju najmanje zastupljene kategorije u televizijskom emitovanju. Najmanje, kao i kod radijskog emitovanja, ima dječjeg programa, oko 2,5%. Kod televizijskog emitovanja praktično nema programa na znakovnom jeziku ili programa, drugim tehnikama, prilagođenog osobama sa invaliditetom.

Grafik 6.: Učešće pojedinih kategorija programa na programu crnogorskih televizija (prosjeak, minuti)

*

* *

³⁷ Podaci koji se odnose na lokalne javne radio emitere su izvedeni na osnovu podataka iz izdatih odobrenja.

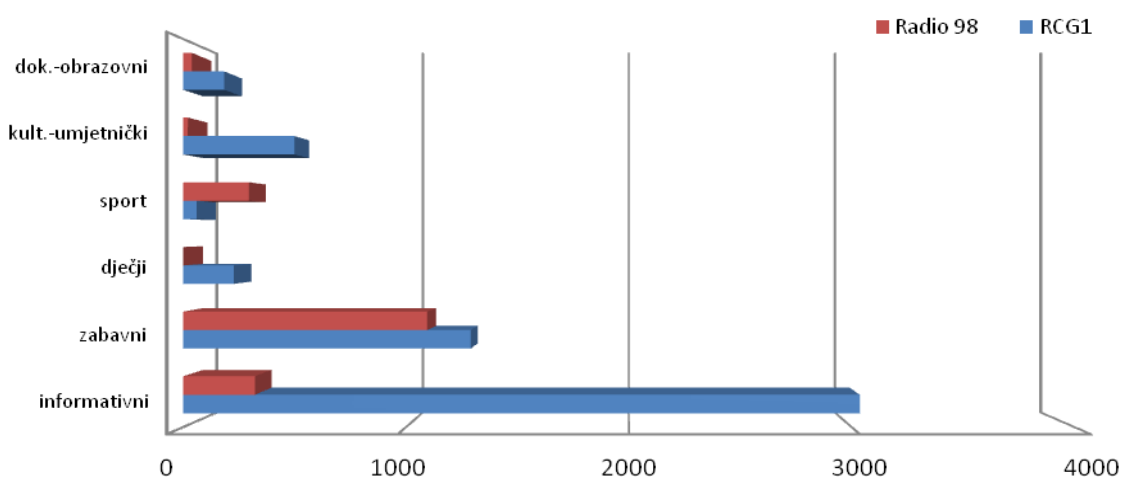
Programska struktura radio emitera

Radio Crne Gore³⁸

Prvi program Radija u prosjeku na sedmičnom nivou emituje program koji sadrži 47% muzike i 53% sadržaja različitih vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru). Ukupno emitovani nemuzički sadržaj, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno informativni program, 30%. U strukturi programa, po vrsti, slijedi zabavni program sa učešćem od 13%. Kulturno-umjetnički program ima učešće od 5%. Dokumentarno-obrazovni i dječji program imaju učešće od po 2%, a sportski manje od 1%.

Na Drugom programu Radija Crne Gore - Radio 98, u prosjeku, na sedmičnom nivou, emituje se program koji sadrži 82% muzike i 18% sadržaja različite vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru). U strukturi nemuzičkog sadržaja (po vrsti) dominantan je zabavni program, 11%. Slijede informativni i sportski sa učešćem od po 3%. Kulturno-umjetnički i dokumentarno-obrazovni sadržaji imaju učešće manje od 1%, dok dječjeg programa u posmatranom periodu nije bilo.

Upoređujući strukturu Prvog i Drugog programa Radija Crne Gore, po vrsti nemuzičkog sadržaja, informativni program predstavlja dominantnu karakteristiku RCG1, dok Radio 98 ima dominantno zabavni sadržaj.

Grafik 7.: Struktura po vrsti sadržaja (RCG1 vs Radio 98)

*

* *

Lokalni javni radio emiteri

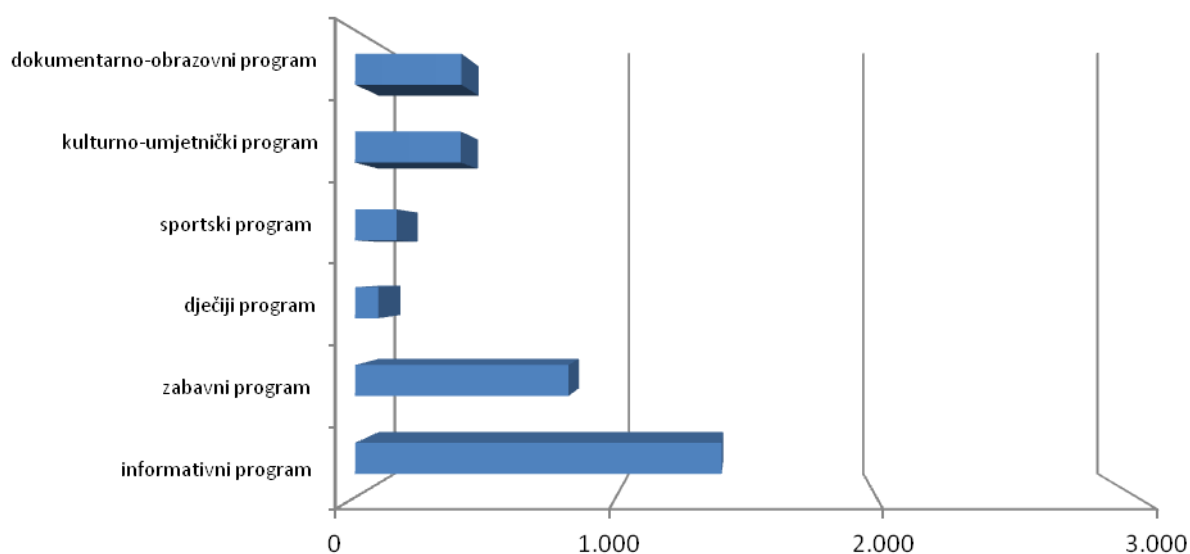
Saglasno članu 55 stav 5 Zakona o elektronskim medijima, emiter je dužan da emitovane programske sadržaje čuva u skladu sa propisima kojima se uređuje oblast medija i propisima kojima se uređuje zaštita kulturnih dobara. I ranijim i novim Zakonom o medijima je propisano (član 56) da je medij dužan da čuva tekstove, odnosno snimke informacija, najmanje 30 dana poslije objavljivanja i da ih daje na uvid licima koja, po odredbama ovog zakona, imaju pravo na ispravku i odgovor.

Imajući u vidu navedeno i činjenicu da lokalni javni radio emiteri pokrivaju područja van servisne zone Podgorica, za nesmetano vršenje nadzora nad izvršavanjem obaveza emitera neophodno je da emiteri izvršavaju obavezu čuvanja snimaka emitovanog programa, što često nije slučaj.

Imajući u vidu navedeno, analizirani su podaci o poštovanju odobrenja za emitovanje izdatih lokalnim javnim emiterima. Na osnovu toga, može se zaključiti da lokalni javni emiteri, u prosjeku, na sedmičnom nivou, emituju program koji sadrži 67% muzike i 33% sadržaja različite vrste (po

³⁸ „Analiza Programske strukture Radio Televizije Crne Gore“ - novembar 2020.

kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru). Posmatrano po vrsti emitovanog nemuzičkog sadržaja zastupljenog u cjelodnevnom programu, dominiraju informativni i zabavni sadržaji, dok je najmanje sadržaja namijenjenih djeci.

Grafik 8.: Struktura po vrsti sadržaja lokalne javne radio stanice (prosjek)

*

* *

Komercijalni radio emiteri³⁹

Zakonom o elektronskim medijima (član 104) je propisano da odobrenje za emitovanje obavezno sadrži i podatke o strukturi programa⁴⁰. U skladu sa tim, Agencija za elektronske medije po potrebi vrši izmjene i dopune izdatih odobrenja za emitovanje komercijalnih radijskih programa u dijelu koji se odnosi na Aneksa 2, koji sadrži podatke o strukturi programa i drugim programskim obavezama u skladu sa podnesenom prijavom na javni konkurs ili zahtjevom za izdavanje odobrenja.

U postupku izmjene odobrenja, vrši se monitoring i utvrđuju kvantitativni elementi koji se odnose na emitovani program, te njihovo upoređivanje sa podacima iz prijave na javni konkurs. Kod emitera kod kojih nijesu utvrđena značajna odstupanja, odnosno za koje je utvrđeno da realizuju strukturu programa i druge programske obaveze u skladu sa podnesenom prijavom na javni konkurs, vrši se izmjena odobrenja na način da se izdaje Aneks 2 odobrenja sa podacima iz prijave.

Kod određenog broja komercijalnih radijskih programa su utvrđena značajna odstupanja, odnosno utvrđeno je da emiteri ne realizuju strukturu programa i druge programske obaveze u skladu sa podnesenom prijavom na javni konkurs. Protiv emitera ovih programa je pokrenut postupak u kojem je naloženo da se ili izvrši usklađivanje strukture programa sa podacima iz prijave ili podnese zahtjev za dobijanje saglasnosti Savjeta Agencije za elektronske medije za značajnu izmjenu strukture programa⁴¹.

U periodu od 2017. do 2020. godine, Savjet Agencije za elektronske medije je izdao 21 saglasnost za značajnu izmjenu strukture programa, od čega su tri saglasnosti izdate tokom 2020.

³⁹ „Analiza programske strukture komercijalnih radio emitera“ - decembar 2020.

⁴⁰ Poglavljem 2 „Struktura programa i druge programske obaveze“ iz odobrenja za emitovanje, propisano je da su emiteri dužni da se pridržavaju programske šeme odnosno strukture programa koja je dostavljena prilikom izdavanja odobrenja i da u pisanoj formi obavijeste Agenciju o nastalim promjenama, a o svim značajnijim planiranim promjenama strukture programa zatraže saglasnost Savjeta Agencije za elektronske medije.

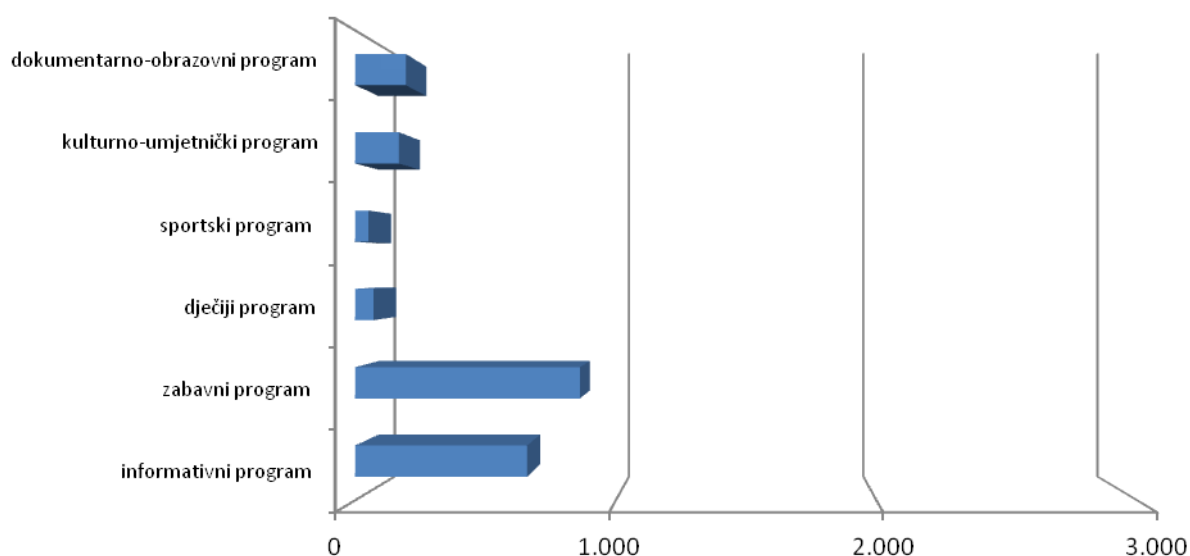
⁴¹ Članom 58 Zakona o elektronskim medijima propisano je da je emiter dužan da, u pisanoj formi, o svim značajnijim planiranim promjenama strukture radijskog ili televizijskog programa koje emituje zatraži saglasnost Agencije. Značajnija promjena strukture programa je svaka promjena koja predstavlja izmjenu veću od 10% strukture programa na osnovu koje je dobijeno odobrenje za emitovanje.

godine. Izvršena je izmjena 33 odobrenja za emitovanje, izdata komercijalnim radijskim emiterima, u dijelu koji se odnosi na izdavanje Aneksa 2, od čega su tokom 2020. godine izmijenjena četiri i izdato jedno novo odobrenje⁴². Za tri komercijalna radijska emitera postupak dopune odobrenja nije završen.

Prosječni komercijalni radijski program, prema programskim strukturama iz izdatih odobrenja, na sedmičnom nivou emituje program koji sadrži 80% muzike i 20% sadržaja različite vrste (po kategoriji, žanru ili produkcijskom izvoru).

Od različitih nemuzičkih sadržaja, 93% predstavlja sopstvena produkcija. Reemitovani program ima učešće od 5%, a kupljeni sadržaj 2%.

Posmatrano po vrsti emitovanog nemuzičkog sadržaja zastupljenog u cjelodnevnom programu, dominiraju zabavne emisije i informativni sadržaji, dok je najmanje sportskog i sadržaja namijenjenog djeci.

Grafik 9.: Struktura po vrsti sadržaja komercijalne radio stanice (prosječno)

*

*

*

Neprofitni emiteri⁴³

Saglasno izdatim odobrenjima, status neprofitnog emitera posjeduju NVO „Kulturni centar Homer“, za emitovanje radijskog programa „Radio Homer“ i „Mešihat Islamske zajednice u Crnoj Gori“, za emitovanje radijskog programa „Radio Fatih“.

Ukupno emitovani program, na sedmičnom nivou, sadrži 67% muzike i 33% sadržaja različite vrste (prosječno za dva neprofitna emitera).

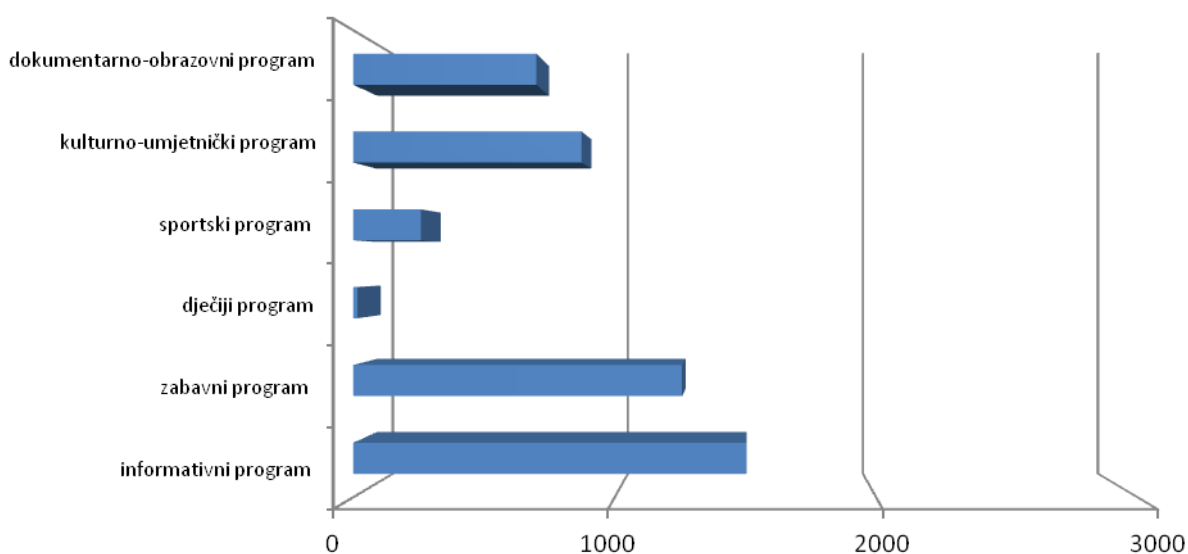
Radio Homer emituje 4.611 minuta sedmično, odnosno 659 minuta dnevno (oko 11 sati) različitih sadržaja, dok ostatak emitovanog vremena predstavlja muzika. Sopstvena produkcija čini 30,42% ukupno emitovanog programa (3.067 minuta sedmično), kupljenog programa ima 5,41% (545 minuta sedmično), dok je reemitovanog 4,76% (480 minuta na sedmičnom nivou).

Monitoringom je utvrđeno da se u okviru programa „Radio Fatih“ sadržaji emituju nasumično, bez formatiranja cjelokupnog identiteta radijskog programa, bez vertikalnog (u toku dana) i horizontalnog (iz dana u dan) raspoređivanja, bez adekvatnog dnevnog ritma i odvajanja

⁴² TV Herceg Novi, Radio Antena M, Radio DRS (izmjene), EL radio (novo odobrenje).

⁴³ „Informacija o poštovanju uslova iz izdatih odobrenja neprofitnih emitera“ - novembar 2020.

posebnih programskih cjelina. Zbog toga se emitovani programski sadržaji mogu procjenjivati jedino pojedinačno (jer ne predstavljaju dio formatirane i odobrene programske osnove i programske šeme). Imajući u vidu navedeno, nije se moglo izvršiti jasno strukturiranje programa ovog radijskog programa kako po produkcijskom izvoru, tako ni po vrsti sadržaja. Nakon izrečenog upozorenja⁴⁴, emiter je započeo usaglašavanje programa sa izdatim odobrenjem i podzakonskim aktima Agencije.

Grafik 10.: Struktura po vrsti sadržaja Radija Homer

*

* *

Programska struktura televizijskih emitera

Televizija Crne Gore⁴⁵

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu TVCG1 dominantna je sopstvena produkcija (46%). Kupljeni program ima učešće od 31% ukupno emitovanog programa, dok reemitovanog programa nema.

Ukupno emitovani program, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno informativni sadržaj, 34%. Radnim danima se emituje i informativna emisija na albanskom jeziku, kao i jedna informativna emisija na gestovnom govoru.

Dokumentarno-obrazovni program čini 22% dok kulturno-umjetnički program čini 19%. Slijedi zabavni program sa 17% ukupnog emitovanog sadržaja.

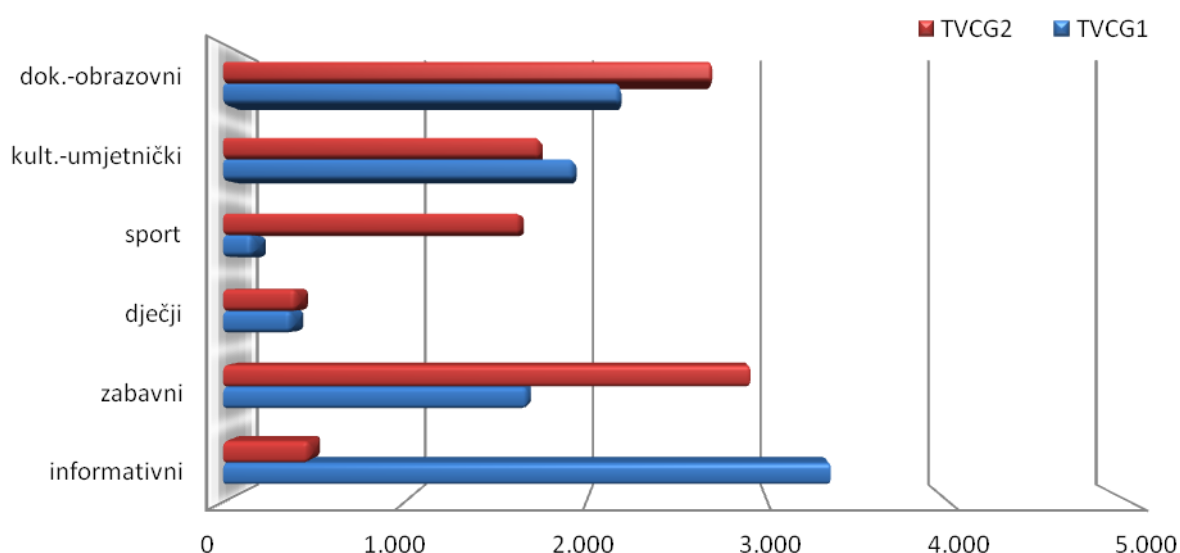
Najmanje učešće u strukturi programa po vrsti čine dječiji i sportski program sa po približno 4%, odnosno 1,5% emitovanog sadržaja (na sedmičnom nivou).

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu TVCG2 dominantna je sopstvena produkcija (37%). Kupljeni program čini 23%, a reemitovani 4%.

Ukupno emitovani program RTCG2, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno zabavni program, 29%. Slijedi dokumentarno-obrazovni program sa učešćem od 27%, od čega se 86,03% odnosi na sadržaj „Uči doma“. Slijedi kulturno-umjetnički program sa 18% i sportski program sa 36% ukupnog programa. Informativni sadržaji imaju učešće od 5%, a dječiji 4%.

⁴⁴ Akt Agencije broj 02-1186/2 od 16.12.2020. godine.

⁴⁵ „Analiza Programske strukture Radio Televizije Crne Gore“ - novembar 2020.

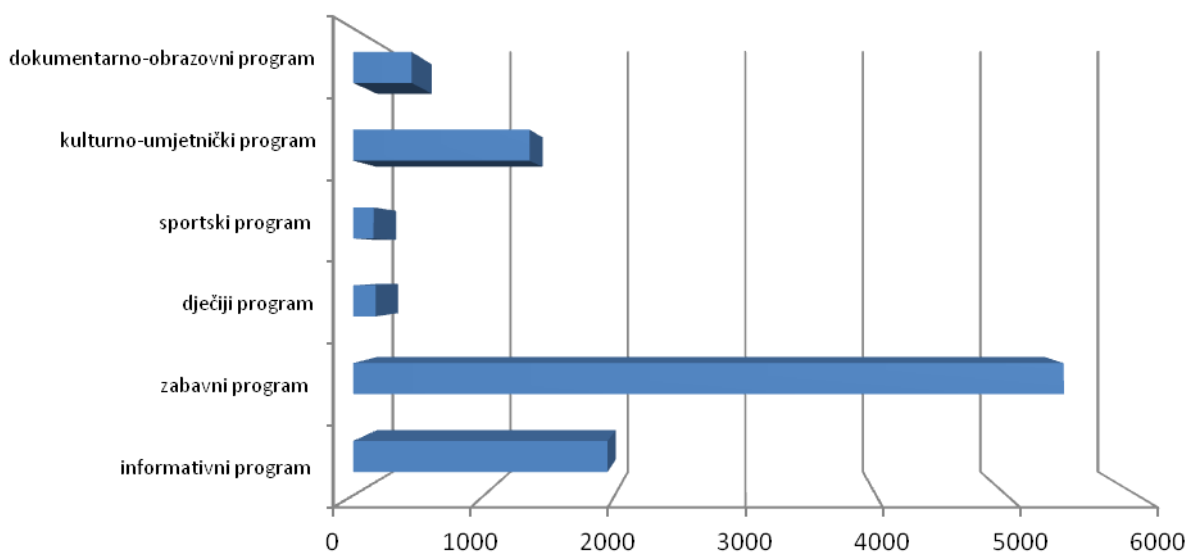

Grafik 11.: Struktura po vrsti sadržaja (TVCG1 vs TVCG2)

Lokalni javni televizijski emiteri⁴⁶

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu lokalnih javnih televizijskih emitera dominantan je (prosječno) kupljeni program, dok je najmanje reemitovanog programa.

Ukupno emitovani program u prosjeku, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno zabavni sadržaj, oko 54%. Informativni program čini približno 19%. Najmanje učešće u strukturi programa po vrsti čine dječji i sportski program.

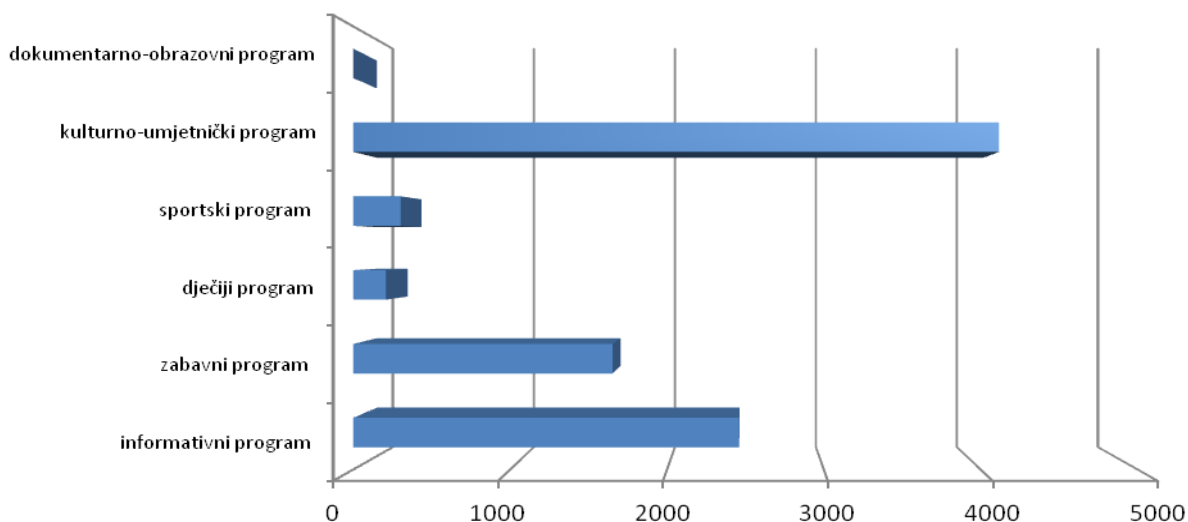
Grafik 12.: Struktura po vrsti sadržaja lokalne javne televizijske stanice (prosječno)

⁴⁶ „Analiza programske strukture lokalnih javnih TV emitera“ - decembar 2020.

Komercijalni televizijski emiteri sa nacionalnom pokrivenošću⁴⁷

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu nacionalnih televizijskih emitera dominantan je (prosječno) kupljeni program (58%). Sopstvena produkcija ima učešće od 21% ukupno emitovanog programa, dok reemitovani sadržaj čini 6%.

Ukupno emitovani program u prosjeku, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno kulturno-umjetnički program (41%), informativni program čini 24%, dok zabavni sadržaj čini 16%. Dječijeg, dokumentarno-obrazovnog i sportskog programa ima značajno manje.

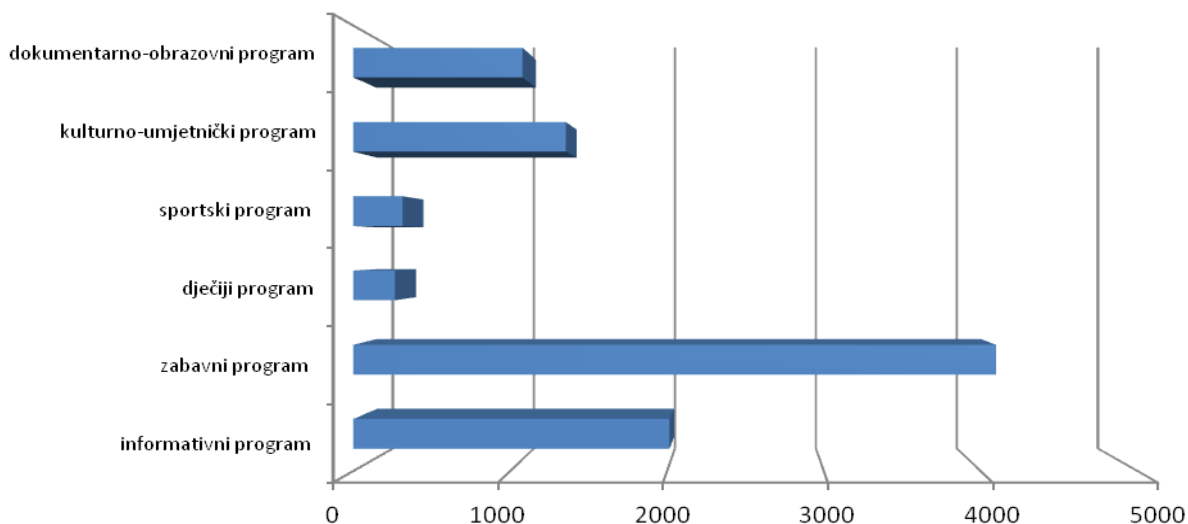

Grafik 13.: Struktura po vrsti sadržaja nacionalne televizijske stanice (prosjek)

Komercijalni televizijski emiteri sa regionalnom pokrivenošću⁴⁸

Posmatrano po produkcijskom izvoru, u ukupno emitovanom programu regionalnih televizijskih emitera dominantan je (prosječno) kupljeni program (56%). Sopstvena produkcija ima učešće od 17% ukupno emitovanog programa, dok reemitovani sadržaj čini 7%.

Ukupno emitovani program u prosjeku, nezavisno od produkcijskog izvora, sadrži dominantno zabavni sadržaj (41%). Slijede informativni sa 20%, kulturno-umjetnički (13%), i dokumentarno-obrazovni 11%. Dječijeg i sportskog programa ima značajno manje.

Grafik 14.: Struktura po vrsti sadržaja regionalne televizijske stanice

⁴⁷ „Analiza programske strukture nacionalnih komercijalnih TV emitera“ - jun 2020.

⁴⁸ „Analiza programske strukture regionalnih komercijalnih TV emitera“ - novembar 2020.

11. Medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje

Parlamentarni i lokalni izbori održani 30. avgusta 2020. godine

Predsjednik Crne Gore je 3. februara 2020. godine donio Odluku o raspisivanju izbora za odbornike u Skupštini opštine Tivat, koji je trebalo da se održe u aprilu 2020.g. Cijeneći epidemiološku situaciju u Crnoj Gori i Naredbu za preduzimanje privremenih mjera za sprečavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprečavanje prenošenja novog koronavirusa, izbori za odbornike u Skupštini opštine Tivat, saglasno Odluci⁴⁹ Predsjednika Crne Gore, su odloženi za 30. avgust 2020.g.

Takođe, Predsjednik Crne Gore je 20. juna 2020. godine, donio Odluku o raspisivanju izbora za poslanike u Skupštini Crne Gore⁵⁰ i Odluku o raspisivanju izbora za odbornike u Skupštini opštine Andrijevica, Budva, Gusinje i Kotor⁵¹, koji su održani 30. avgusta 2020. godine.

U skladu sa Zakonom o elektronskim medijima, Savjet Agencije za elektronske medije je usvojio **Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine**⁵² i **Pravilnik o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za odbornike u Skupštini opštine Andrijevica, Skupštini opštine Budva, Skupštini opštine Gusinje, Skupštini opštine Kotor i Skupštini opštine Tivat, koji će biti održani 30. avgusta 2020. godine**⁵³.

Njima su bliže uređeni uslovi za realizaciju prava i obaveza emitera kada su u pitanju izborne kampanje i političko oglašavanje, a u cilju obezbjeđivanja istinitog, blagovremenog i nepristrasnog informisanja građana o svim fazama postupka i različitim stavovima tokom izborne kampanje, pod ravnopravnim uslovima za sve učesnike u izbornoj kampanji.

U cilju doprinosa transparentnosti rada elektronskih medija tokom izborne kampanje i obezbjeđivanja ravnopravnih uslova za sve učesnike u izbornoj kampanji, Agencija je pripremila i na svojoj internet stranici objavila **Primjer pravila predstavljanja za komercijalne emitere i Uputstvo koje se odnosi na obaveze emitera tokom izborne kampanje**.

⁴⁹ „Službeni list CG“, br. 7/20, 23/20, 61/20.

⁵⁰ „Službeni list CG“, br. 61/20.

⁵¹ „Službeni list CG“, br. 61/20.

⁵² „Službeni list CG“, br. 64/20.

⁵³ „Službeni list CG“, br. 64/20.

Posebna pravila o medijskom predstavljanju usvojila su 33 emitera za 28 radijskih i 16 televizijskih programa. Od ukupno 33 emitera koji su usvojili posebna pravila o medijskom predstavljanju, četiri emitera nijesu u praksi realizovala programske sadržaje namijenjene medijskom predstavljanju.

Agencija je na svojoj internet stranici, pored usvojenih pravilnika o pravima i obavezama emitera za parlamentarne i lokalne izbore i njima pratećih obrazaca, objavila i pojedinačna pravila o medijskom predstavljanju u toku izborne kampanje, koja su donijeli javni, odnosno komercijalni ili neprofitni emiteri, koji su tokom kampanje za izbore od 30. avgusta 2020. godine omogućavali medijsko predstavljanje. Takođe, objavljen je i pregled dostavljenih kontakt podataka o nadležnim organima emitera za podnošenje prigovora.

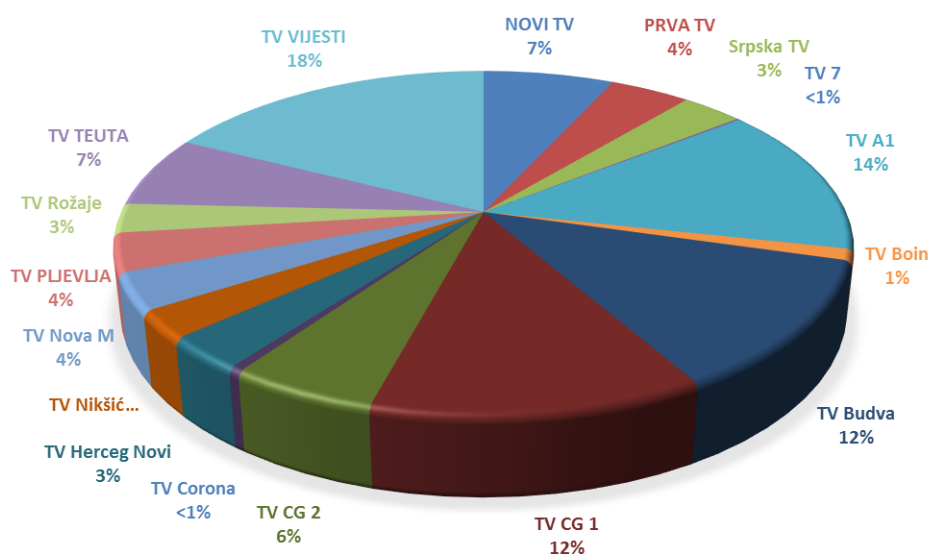
Na osnovu monitoringa, sačinjen je i objavljen **Izveštaj o medijskom predstavljanju tokom kampanje za parlamentarne i lokalne izbore održane 30. avgusta 2020.g. (septembar 2020).**

Ukupno trajanje medijskog predstavljanja kroz 17 televizijskih programa je, za period od 10. do 28. avgusta 2020.g. (19 dana), iznosilo 20.861 minut ili približno 348 sati.

Od ukupnog medijskog predstavljanja, 76% se odnosilo na medijsko predstavljanje za parlamentarne izbore, a 24% na medijsko predstavljanje za izbore odbornika u svih pet opština u kojima su sprovedeni izbori. Posmatrajući medijsko predstavljanje za izbore u lokalnim parlamentima, jedino je predstavljanje za izbore u Budvi imalo značajnije učešće (14%).

Najveća količina medijskog predstavljanja je realizovana kroz formu predstavljanja izbornih lista. Organizovan je značajan broj posebnih emisija namijenjenih predstavljanju izbornih lista.

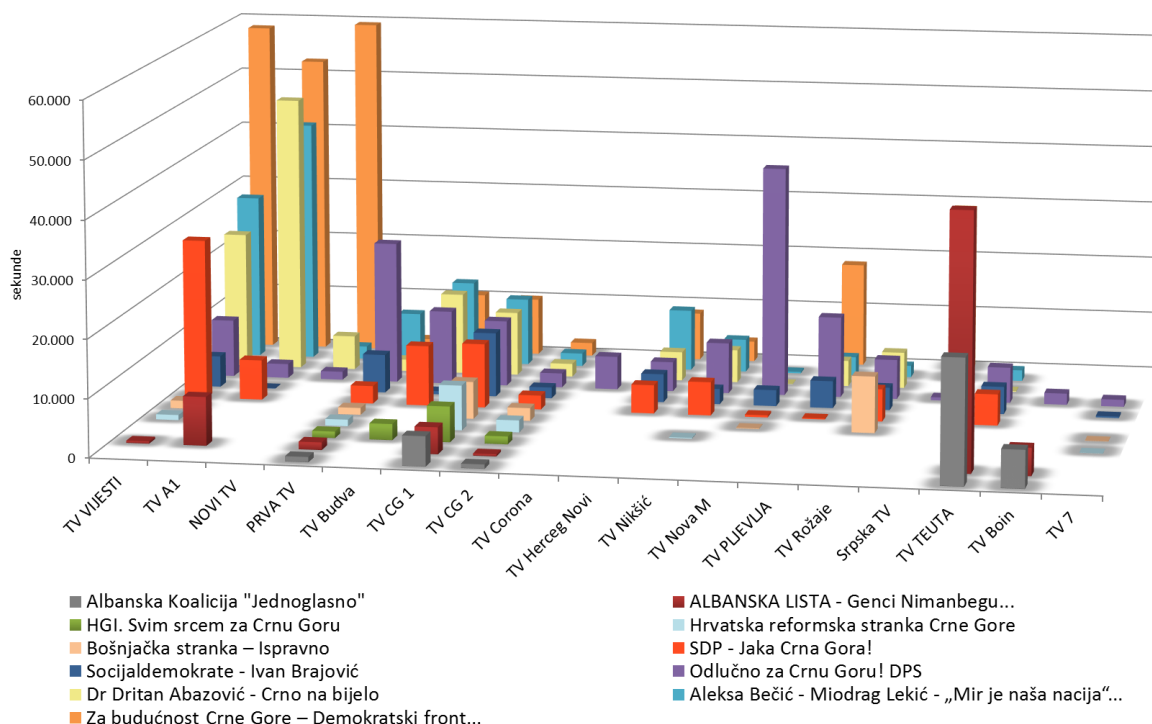
Najviše medijskog predstavljanja, nezavisno od vrste, emitovano je na programu Televizije Vijesti (18%), TV A1 (14%), TVCG1 (12%) i na programu Televizije Budva (12%). U programu TV Novi i TV Teuta emitovano je 7%, a u programu TVCG2 - 6%. Sve ostale posmatrane televizijske stanice su pojedinačno imale učešće manje od 5%.

Grafik 15.: Struktura ukupnog medijskog predstavljanja (po emiteru)

Plaćeni oblici medijskog predstavljanja (oglašavanje i posebne emisije u kojima je vršeno predstavljanje), su se odnosili na parlamentarne izbore (93%) i lokalne izbore u Budvi (7%) i Kotoru (<1%).

Plaćeno medijsko oglašavanje realizovalo je devet od ukupno 11 potvrđenih listi za parlamentarne izbore i po tri liste za izbore u Budvi i Kotoru. Najveću količinu plaćenog predstavljanja realizovala je lista „Za budućnost Crne Gore“ (parlamentarni izbori).

Grafik 16.: Količina medijskog predstavljanja po izornoj listi, po emiteru – parlamentarni izbori

Medijsko predstavljanje je, u načelu, adekvatno raspoređivano i emitovano unutar označenih blokova. U odnosu na prethodne izborne kampanje, bilježi se napredak u označavanju plaćenih i besplatnih političkih oglasa. Emiteri su, u načelu, poštovali obavezu dostavljanja evidencija emitovanog medijskog predstavljanja.

Za vrijeme trajanja kampanje, Agencija je, po službenoj dužnosti, pokrenula 58 postupaka, od čega je 35 obustavljeno usljed otklanjanja nedostataka, a izrečena su 23 upozorenja. Agencija je primila 16 prigovora na rad emitera, od čega je podnosilac u jednom slučaju bila politička partija. Odbijeno je 12 prigovora, a izrečena četiri upozorenja. Agenciji nije podnesen ni jedan prigovor po članu 96c Zakona o elektronskim medijima.

Generalna je ocjena da je medijska kampanja sprovedena saglasno zakonskom okviru koji čine Zakon o izboru odbornika i poslanika, Zakon o elektronskim medijima i Zakon o finansiranju političkih subjekata i izbornih kampanja. Ona je istakla važnost sistemskog pristupa u formulisanju zakonskih rješenja koja preciziraju prava i obaveze medija, nadležnih organa za sprovođenje zakona i svih drugih subjekata koji su na direktan ili indirektan način uključeni u izborni proces i medijsko predstavljanje u toku njega.

Još jednom je potvrđena potreba revidiranja zakonskog okvira na način da se izbjegnu preklapanja ili odsustva nadležnosti i obezbijedi efikasnost u nadzoru, prevenciji i sankcionisanju.

Pitanja od značaja za unapređenje izbornog zakonodavstva

- usaglašavanje terminologije i rokova kroz tri zakona
- usaglasiti regulisanje početka izborne kampanje
- redefinicija političkog oglašavanja (političko oglašavanje tokom izborne kampanje i van nje; predmet i subjekti oglašavanja)
- efikasan nadzor i mjere za sankcionisanje nedozvoljenog medijskog predstavljanja (medijsko predstavljanje bez usvojenih pravila)
- prikriveno medijsko predstavljanje/političko oglašavanje (definicija, odgovornost, efikasan nadzor i mjere za sankcionisanje)
- besplatno političko predstavljanje kod komercijalnih emitera i plaćeno političko predstavljanje kod javnih emitera
- prava i obaveze lokalnih javnih emitera tokom izbornih procesa u opštini osnivaču i drugim opštinama

12. Profesionalni standardi

Počev od januara 2020. godine svijet je ušao u stanje neočekivane i iskustveno nepoznate zdravstvene krize, koja je postavila izazove funkcionisanja za sve, pa i za medije.

Imajući u vidu da je širenje epidemije novog koronavirusa pitanje od javnog interesa, posebna pažnja je usmjerena na zakonsku obavezu medija da obezbijede istinito informisanje, zasnovano na vjerodostojnim informacijama.

Informativni program predstavlja važan segment emitovanja bilo kojeg emitera. Kroz emisije i programe o tekućim događajima javnost se upoznaje o važnim temama od javnog interesa, zakonske odredbe i aktuelna dešavanja od značaja za javno zdravlje. Imajući to u vidu, u novonastalim okolnostima bilo je naročito važno da se u ovim programima obezbijedi cjelovito i blagovremeno informisanje, kroz objavljivanje kvalitativno i kvantitativno relevantnih informacija u obradi određene tematike.

Informativni programi moraju imati za cilj da pruže tačne i istinite informacije i ponude pregled aktuelnih događanja, putem kojeg se gledaoci upoznaju sa svim dostupnim relevantnim činjenicama kako bi mogli formirati lični stav. Za stvaranje potpune slike o nekom događaju neophodno je da informacije koje se prenose u ovim programima budu predočene na način korektan za shvatanje prirode samog događaja.

Imajući navedeno u vidu, u okolnostima pandemije osnovna aktivnost je bila usmjerena na utvrđivanje dostupnosti informacija od posebnog značaja za javnost, kao i način njihovog predstavljanja u cilju ispunjenja cjelovitog i blagovremenog informisanja javnosti o epidemiji virusa COVID-19.

- *Vlada u Kini potvrdila je u Vuhanu prvi slučaj osobe oboljele od nepoznate bolesti, 31. decembra 2019.g.*
- *Nakon pojave osoba koje imaju novi koronavirus u više zemalja, Svjetska zdravstvena organizacija proglasila je 30. januara 2020.g. globalnu zdravstvenu vanrednu situaciju*
- *Od strane Svjetske zdravstvene organizacije, 11. februara 2020.g., predloženo je službeno ime za bolest koju novi koronavirus uzrokuje: Covid-19*
- *Pandemija virusom COVID-19 proglašena je 11. marta 2020.g.*
- *Crna Gora, do tada jedina evropska zemlja bez registrovanih slučajeva, zabilježila je 17. marta 2020.g. prva dva slučaja obolijevanja od novog koronavirusa*
- *Nakon što je Vlada Crne Gore donijela više privremenih mjera za sprečavanje širenja obolijevanja od COVID-19, 26. marta 2020.g. proglašava se epidemija u Crnoj Gori*

Elektronskim medijima su upućeni apeli i preporuke Agencije da prilikom izvještavanja o virusu COVID-19 vode računa o profesionalnim standardima i da izbjegavaju senzacionalističke izjave koje mogu doprinjeti širenju dezinformacija. Medijima je preporučeno da pažljivo biraju sagovornike koji su kompetentni da daju provjerene i tačne informacije o problemu i na taj način smanje mogućnost širenja lažnih vijesti, koje mogu izazvati paniku.

Ne dovodeći u pitanje pravo da izvještavaju o bilo kojim temama, emiteri su upozoreni da svako narušavanje privatnosti mora biti opravdano dokazivim javnim interesom i da nije dozvoljeno otkrivanje indentiteta lica potencijalno ugroženih virusom.

Emiterima su upućena i na sajtu Agencije objavljena **Uputstva i preporuke za novinarsko izvještavanje o COVID-19**⁵⁴, kako bi se javnosti pružio kredibilan, sadržajan i kvalitetan program i time dao najbolji doprinos prevazilaženju krize.

Informativni program TV emitera - epidemija COVID-19

Svi analizama⁵⁵ obuhvaćeni emiteri su informativni program usmjerili na izvještavanje o dešavanjima u vezi sa novim koronavirusom. Emitovan je značajan broj informacija, intervjua, priloga i uključjenja koja se bave navedenom temom. U tzv. kontakt programima, sadržajima sa gostima u studiju, intervjuisani su gosti različitog profila (zdravstveni radnici, predstavnici državnih institucija, društveno angažovane ličnosti) na temu aktuelne zdravstvene i epidemiološke situacije.

Generalna je ocjena da su u analiziranim sadržajima prenošena mišljenja, prije svega, medicinskih radnika, stručnjaka i autoriteta, te kredibilnih novinarskih izvora.

U gotovo svim analiziranim sadržajima emitovani su razgovori (uključjenja putem Viber-a, Skype-a ili sl. platformi) sa osobama različitih profila (zdravstveni radnici, sportisti, studenti...), koje se nalaze van Crne Gore, u zemljama koje predstavljaju najveća žarišta pandemije. Navedeno je potencijalno moglo dovesti do širenja neproverenih informacija. Generalna je ocjena da, u navedenim programskim segmentima, nije bilo senzacionalizma i širenja panike.

Nijesu zabilježeni slučajevi prenošenja informacija kojima bi se povrijedilo pravo na privatnost oboljelih od novog koronavirusa i drugih osoba koje su pogođene tim događajima.

Emiteri su na adekvatan način usmjeravali gledaoce na zvanične kanale informisanja nadležnih državnih službi, između ostalog i emitujući spotove Instituta za javno zdravlje, Kliničkog centra Crne Gore, broj Call centra, kao i poziv „Ostani doma“, uz hashtagove #coronainfocg, #ostanidoma, #ostacudoma, #stayathome.

Okolnosti vezane za pandemiju COVID-19 stavile su emitere pred izazov – da pruže relevantne informacije, od značaja za javnost, i pokažu adekvatan nivo odgovornosti u zaštiti novinara od mogućeg obolijevanja. Novinarima je u prvim mjesecima 2020. godine, radi sopstvene i zaštite drugih, ograničeno kretanje i limitiran pristup događajima, zvaničnim predstavnicima institucija, sagovornicima, jednom riječju – informacijama.

Upoređujući tematsku strukturu centralnih informativnih emisija TV emitera sa nacionalnim pokrivanjem, sa tematskom

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Uputstva i preporuke za novinarsko izvještavanje o COVID-19

- 1 Mediji su dužni da, na obrazloženi pisani zahtjev organa državne uprave, odnosno državnih organa, bez naknade, objave proglose i službena saopštenja kada postoji opasnost za život i zdravlje ljudi, bezbjednost zemlje i javni red i mir.
- 2 Slijedite uputstva organa nadležnih za pružanje informacija o stanju u zdravstvenom sistemu - Ministarstvo zdravlja (<http://www.mzdravlja.gov.me>) Institut za javno zdravlje Crne Gore (<https://www.ijzcg.me/>).
- 3 Uredite se na sinjerno izvještavanje, uložite trud i vrijeme da potvrdite tačnost informacije. Brojke koristite isključivo ukoliko su potvrđene od nadležnih službi.
- 4 Ne objavljujte nepotvrđene, anegdoteške priče.
- 5 Ne koristite termine poput „epidemija“ ili „pandemija“ ukoliko navedeno nije potvrđeno od strane nadležnih službi.
- 6 Ne koristite subjektivne pridjeve i ocjene u izvještavanju (na primjer: „smrtonosna“ bolest, „veliki broj“).
- 7 Pazljivo koristite slike i snimke da izbjegnute širenje panike i straha (na primjer: zdravstveni radnici u zaštitnim odjelima, prazne police u apotekama ili prodavnicama).
- 8 Izbjegavajte „clickbait naslove“, pazite na senzacionalističke najave, „breaking news“ informacije.
- 9 Vodite računa o zabrani otkrivanja identiteta oboljelih ili žrtava virusa, neposredno ili posredno, rijeđu ili slikom (imena, mjesta stanovanja, obrazovanja, zaposlenja i sl.).
- 10 Ne koristiti geografske ili rasne nazive prilikom imenovanja bolesti. Ne koristiti lična svojstva (porijeklo, pripadnost) prilikom izvještavanja o zaraženima ili licima uključenim u suzbijanje zaraze.
- 11 Vodite računa da osobe u stanju bola ili soka ne smiju biti izložene pritisku da daju intervjue.
- 12 Pazljivo birajte sagovornike za razgovor na temu širenja zaraze. Razmislite o načinu na koji ćete ih intervjuisati. Imajte u vidu da nije svako stručnjak za nedovoljno ispitano bolest.
- 13 Praviite razliku između utvrđenih činjenica i nagađanja ili mišljenja. Budite oprezni ukoliko citirate online tekstove i/ili nepotvrđene akademske radove.
- 14 Objasnite mjere za prevenciju širenja zaraze i promovierte smjernice i savjete nadležnih organa.
- 15 Prilikom izvještavanja sa terena ne zaboravite na sopstveno zdravlje.

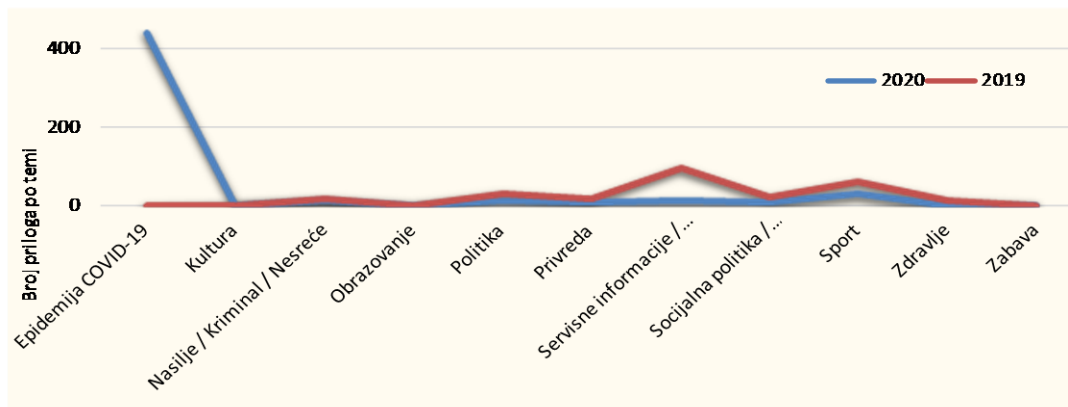
Novinari mogu pružiti podršku cijelom društvu putem odgovornog i uravnoteženog izvještavanja, bez širenja panike.

<http://www.aemcg.org>

⁵⁴ <https://aemcg.org/obavjestenja/uputstva-i-preporuke-za-novinarsko-izvjestavanje-o-covid-19/>

⁵⁵ „Analiza informativnog programa TV emitera sa nacionalnim pokrivanjem - epidemija COVID-19“ - april 2020, „Analiza informativnog programa TV emitera sa regionalnim pokrivanjem - epidemija COVID-19“ - april 2020, „Analiza informativnog programa lokalnih TV emitera - epidemija COVID-19“ - maj 2020.

zastupljenošću priloga u centralnim informativnim emisijama istih emitera, u martu 2019. i 2020. godine, može se zapravo vidjeti koliko je epidemija COVID-19 uticala na rad medija. Gotovo 85% vremena u centralnim informativnim emisijama se odnosilo na informacije i teme vezane za epidemiju COVID-19.

Grafik 17. : Tematska zastupljenost u informativnim emisijama (2019 vs 2020)

Različitu tematsku strukturu centralnih informativnih emisija je neophodno tumačiti u kontekstu činjenice da su, televizijske kuće bile suočene sa ograničenim ljudskim resursima, te da su sve svoje kapacitete usmjerile na proizvodnju informacija vezanih za epidemiju COVID-19. Broj objavljenih informacija pokazuje da u njihovoj proizvodnji učestvuju i novinari koji se uobičajeno bave drugim, značajno drugačijim, tematskim sadržajima.

Uprkos izazovima koje je 2020. godina postavila pred čovječanstvo, dosljedno izvještavanje o koronavirusu pokazuje da novinarstvo igra vitalnu ulogu u našem društvu. Uprkos ograničenjima i stresovima koje im je pandemija postavila, novinari i njihov rad i dalje služe kao pouzdan izvor činjenica. Novinarski izvještaji o epidemiji pokazali su zašto su nam potrebni kredibilni mediji i zašto moramo prepoznati i uvažiti vrijednost dobrog novinarstva.

Osnovna zamjerka radu emitera u periodu pandemije se odnosi na dostupnost objavljenih informacija osobama sa oštećenjem sluha, kao i na albanskom i romskom jeziku. U posmatranom periodu svega jedan informativni sadržaj nacionalnog javnog servisa imao je prevod na znakovni jezik. U nekim periodima nije bilo sadržaja na albanskom i romskom jeziku. Navedeni programi su na zabrinjavajuće niskom nivou, kako po svojoj količini tako i po svojoj raznovrsnosti i ne mogu ni minimalno zadovoljiti potrebe za informisanjem, a posebno sadržajima zabavnog, dokumentarno-obrazovnog ili dječjeg programa.

Imajući u vidu neophodnost da cjelokupno stanovništvo bude pravovremeno informisano o događajima od značaja za javno zdravlje, Agencija je apelovala na televizijske emitere da obrate posebnu pažnju na dostupnost ovih sadržaja. U tom smislu preporučeno je da se makar za djelove centralne informativne emisije, koji se odnose na važna obavještenja u vezi sa zaštitom javnog zdravlja, obezbijedi prevod na znakovni ili jezik manjinskog naroda. Takođe, preporučeno je da se važna saopštenja i obavještenja nadležnih državnih organa, u vezi sa zaštitom od širenja infekcije, daju u vidu telopa (statične slike) na punom ekranu, kao i da se tokom informativnih emisija koristi kajron kao sredstvo prenošenja veoma značajnih informacija u vezi sa zaštitom javnog zdravlja.

Pandemija koronavirusa je i dodatno istakla nedostatke i ukazala da je neophodno preduzimanje značajnije akcije u pravcu podizanja svijesti o potrebi za pristupačnim medijskim uslugama kod crnogorskih emitera, kako javnih tako i komercijalnih, kako kroz ukazivanje na količinu dostupnog prilagođenog sadržaja, tako i kroz organizovanje obuka i treninga na kojima bi se emiteri upoznali sa tehnikama i metodama prilagođavanja sadržaja.

Zaštita maloljetnika

Televizija, kao audiovizuelni medij emituje mnogobrojne i različite sadržaje, kako bi zadovoljila potrebe i ukuse veoma heterogene publike, između ostalih i potrebe i ukuse djece odnosno maloljetnika, kao najmlađih konzumenata televizijskog programa.

Elektronski mediji u cijelom svijetu, pa i u Crnoj Gori, tokom 2020. godine suočili su se, usljed iznenadnih i neočekivanih okolnosti vezanih za pandemiju Covid 19, sa izazovom da svoj program prilagode sveprisutnoj temi na način koji zahtijeva dodatnu pažnju i odgovornost. Na medijima je, iako su i sami suočeni sa organizacionim i finansijskim teškoćama, odgovornost da u trenutnim okolnostima, pruže sadržajan i kvalitetan program i time daju doprinos prevazilaženju trenutnih zdravstvenih okolnosti.

Usljed pandemije Covid 19 televizija je, pored tradicionalnih, dobila i neke nove uloge. U okviru platforme za učenje na daljinu „Uči doma“, u programima televizijskih emitera se emituju predavanja za učenike osnovnih i srednjih škola. Televizija je, za svoje najmlađe gledaoce, postala zamjena za školsku učionicu.

Četiri TV emitera su učestvovala i učestvuju u emitovanju programskih sadržaja u okviru projekta „Uči doma“ (www.ucidoma.me), koje sprovodi Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta. Realizuje se od početka pandemije COVID-19 i posvećen je primjeni koncepta nastave na daljinu. Njegovom realizacijom đaci osnovnih i srednjih škola mogu da prate nastavu preko TV prijemnika u vremenu kada, zbog pandemije COVID-19, nisu u prilici da to rade iz školskih klupa.

„Uči doma“ nastava podrazumijeva emitovanje video materijala iz predmeta za osnovnu i srednju školu, u skladu sa nastavni planom u okviru sljedećih televizijskih programa⁵⁶:

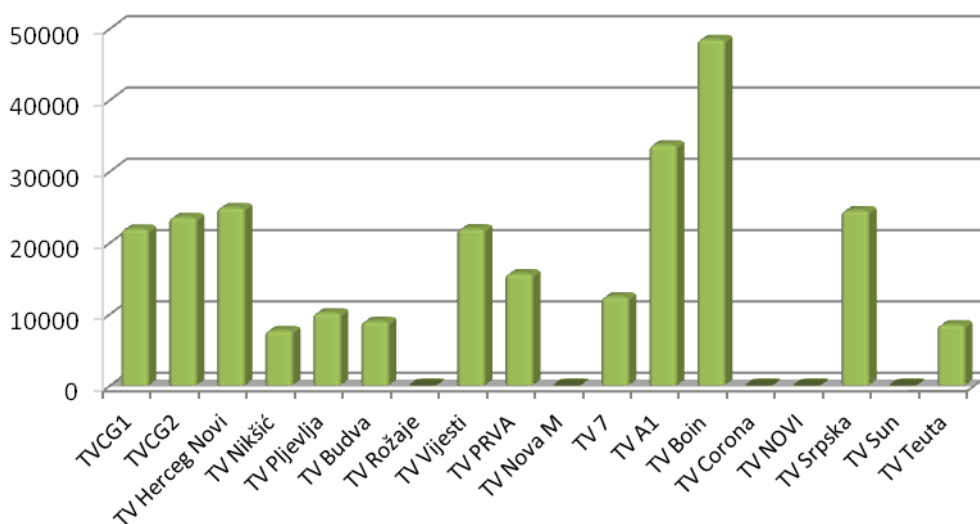
- TVCG 2 - „Radio televizija Crne Gore“
- MNE Sport 1 /Uči doma 2 i MNE Sport 2 /Uči doma 3 - „Manix d.o.o.“,
- TV Boin - „Boin“ d.o.o., predavanja na albanskom jeziku i
- TV Teuta - „Mir i Teuta“ d.o.o., predavanja na albanskom jeziku.

- Tokom jednog dana, u programima TVCG2, TV Boin, TV Teuta, Uči doma 1&2 emitovano je oko šest sati programa predavanja za učenike osnovnih i/ili srednjih škola
- U jednoj sedmici, ovi sadržaji su činili 62% sopstvene produkcije TVCG2, 41% sopstvene produkcije TV Boin, 26%

U trenutnim okolnostima, više nego ikad, postavlja se pitanje pozitivnih i negativnih uticaja gledanja televizije na društvenu socijalizaciju i oblikovanje identiteta i djeteta i odraslih osoba. Ne zaboravljajući pozitivne, ali ni negativne aspekte, jasno je da televizija zauzima značajno mjesto u životima djece, te da može proizvesti neželjene posljedice, prije svega pretjeranim nasiljem kojem su djeca kao gledaoci izložena, ali istovremeno imati i pozitivne efekte na razvoj maloljetnika kroz obrazovne, kulturne i druge podsticaje.

Tokom jedne sedmice na programu 18 televizijskih emitera u Crnoj Gori u prosjeku se emituje 2% dječjeg programa u odnosu na ukupno emitovani sadržaj. U odnosu na podatke iz 2019.godine, učešće sadržaja za djecu u ukupno emitovanom programu niže je za gotovo 40%.

⁵⁶ „Školski portal“ (<http://www.skolskiportal.edu.me/Pages/Default.aspx>).

Grafik 18.: Sadržaji za djecu u televizijskim programima (sekunde, sedmično)

Posmatrajući produkcijski izvor sadržaja namijenjenih djeci, uočava se veća zastupljenost kupljenih od sadržaja iz sopstvene produkcije emitera. Od 18 televizijskih programa, svega šest ima sadržaje za djecu u sopstvenoj produkciji.

Od ukupno emitovanog programa za djecu najveći procenat, 65%, čine crtani filmovi. U odnosu na prethodnu godinu, bilježi se rast sadržaja za djecu koji imaju primarno obrazovni karakter.

Najveći broj emisija za djecu prilagođen je uzrastu od 2 do 6 godina, 57% ukupno emitovanog sadržaja. Približno 41% sadržaja je prilagođeno uzrastu od 6 do 12 godina, dok je najmanje sadržaja koji bi mogli biti namijenjeni maloljetnicima uzrasta od 12 do 17 godina (oko 2%). Sadržaji namijenjeni djeci, kako po svojoj količini tako i po svojoj raznovrsnosti, ne mogu zadovoljiti narastajuće potrebe najmlađe populacije koja se, usljed nedostatka sadržaja, okreće inostranim televizijskim kanalima i online sadržajima.

Unaprjeđenje programa za djecu koji se emituje na programu domaćih televizija, bi značilo da se pored značajno veće količine programa, emituje savremeniji, interaktivniji, participativniji i inkluzivniji, sadržaj za djecu, sa što većim učešćem sopstvene produkcije koja bi podržala autohtone kulturne vrijednosti i proizvodnju sadržaja koji bi odražavao društveni kontekst u kojem rastu djeca u Crnoj Gori. Posebna pažnja bi se morala posvetiti podizanju svijesti i odgovornosti emitera za proizvodnju inkluzivnijeg sadržaja za djecu koji bi doprinosio stvaranju tolerantnog okruženja u kojem pripadnici socijalno marginalizovanih grupa ne bi bili diskriminirani.

Imajući u vidu analizu sadržaja za djecu i cijeneći saznanja dostupna u literaturi, sačinjene su i objavljene **Preporuke**⁵⁷ emiterima vezano za osobine

Agencija za elektronske medije

**PREPORUKE
za proizvodnju sadržaja
za djecu**

1 Motiv je dijete i njegove potrebe

Proizvodnja sadržaja za djecu koja nema za motiv da ispunji potrebu najmlađe publike za kvalitetnim sadržajem. U ovoj potrebu podržuje zakonski obavez, komercijalnim interesom u naglasnim smislu, sopstvenom promocijom ili drugim licnim motivom, uobičajeno nema za rezultat kvalitetan sadržaj.

2 Podsticajan, prilagođen uzrastu i privlačan za dijete

Sve što je djete privlačno ne mora biti korisno za njega. Međutim jednako tako, korisni programi moraju biti djete privlačni kako bi se od njih postigla korisni i nedostizna rezultata. Sadržaj mora ispunjavati savremenom djecu privlačne estetske i tehničke standarde.

Često se prikloni proizvodnje dječjih programa sadržaj koncipiraju na način da budu prilagođeni nacionalnim estetskim, korisni i za djecu i njihovu prirodu prilagođen. Imajući osveštena u vidu, sadržaj bi trebao biti prilagođen uzrastu, privlačan i podsticajan za odabranu dobnu kategoriju.

3 Razumljiv ali izazovan za djecu

Nerijetko se djete kao gledalac podstiče da se mu se nude jednostavni sadržaji, koji kod djeteta ne izazivaju interesovanje. Kvalitetan sadržaj za djecu svakako mora biti u smislu strukture, slobodnosti, tempa i sadržaja razumljiv za odabranu dob.

Međutim, isti sadržaj mora biti izazovan za djecu publike. Program za djecu može obuhvatiti različite teme i žanrove: naraciju i dijalog, naučni sadržaj koji je istovremeno edukativan i zabavan.

4 Podstiče mentalne vještine ali i fizičko zdravlje

Poželjno je da sadržaj namijenjen djeci ne predstavljaju puklo prenošenje informacija već da adekvatnom interakcijskom podstiču djete na razmišljanje i istraživanje istog sadržaja.

Saglasno literaturi, jedinstvena interakcija poput obratovanja djetetu pred ekranom, postavljanje pitanja i davanje vremena da odgovori proizvodnju sadržaja, koristan za kognitivni razvoj. Kvalitetan sadržaj za djecu bi trebao da podstiču vještine rješavanja problema.

Često se zabavljaju da televizijski program, pored doprinosa razvoju mentalnih vještina, može doprinijeti podsticanju fizičkog zdravlja i razvoju zdravih navika.

5 Promoviše razvoj socijalnih vještina i unapređuje međuljudske odnose

Podsticajan sadržaj za djecu pomaže djetetu da se snalaže u različitim socijalnim interakcijama, uči podstičući reakcijama na probleme koji nastaju u različitim međuljudskim odnosima u porodici, vrtu, školi, širem društvenom okruženju, prikazuje primjere u autističnom dječjem okruženju.

6 Podstiče aktivno bavljenje društvenim i fizičkim svijetom za razliku od pasivnog posmatranja

Sadržaj za djecu može, kroz primjere, podstičući djete na aktivno učešće u rješavanju njegovim situacijama prilagođenih problema (pomaže drugu, odlaženje otpada, zaštita životinja, odgovoran odnos prema zajedničkoj imovini i sl). Na ovaj način se podstiče i razvija društveni aktivizam i doprinosi izgradnji ličnosti.

7 Zagovara inkluzivne vrijednosti

Kvalitetan sadržaj za djecu treba da gradi rodno ravnopravne jedinke, da omogućava kako dječacima, tako i djevojčicama da sebe vide u različitim ulogama, zanimanjima, situacijama (npr. sadržajni policajac koji nosi ulje pravilima ne mora biti muškarac).

Sadržaj za djecu mora uključivati kulturne i druge raznolikosti u pozitivnom smislu. Programi u kojima učestvuju djeca moraju uključivati djecu sa smetnjama u razvoju i invaliditetom, djeca koja pripadaju različitim etničkim i nacionalnim manjinama, djecu iz socijalno ugroženih porodica, djecu sa sestrin i sl.

8 Aktivno promoviše nenasilje

Sadržaj za djecu, kroz primjere i događaje, može značajno doprinijeti spoznavanju djeteta o tome šta je nasilje (različite vrste), naučiti ga da prepoznaje oblike nasilja, promovirati nenasilje kao jedno ispravno rješenje.

9 Pomaže formiranju kulturnih i estetskih vrijednosti

Sadržaj za djecu bi morao biti oslobođen od promocije i utjecaja pseudokulturnih proizvoda i fenomena, kao i nekritičkog praćenja trendova masovne kulture u bilo kojoj oblasti. Oni bi morali promovirati umjetničke vrijednosti i time doprinijeti slobodnom formiranju kulturnih, estetskih i drugih vrijednosti ličnosti.

<https://aemcg.org/>

f t i

⁵⁷ „Informacija o televizijskim programskim sadržajima namijenjenim djeci“ - decembar 2020.

programa za djecu. Maksimiziranje koristi od gledanja televizijskih sadržaja postiže se jedino ukoliko maloljetnici gledaju program koji odgovara dobi, koji je obrazovan, kreativan, zabavan, motivacijski, informativan, raznolik i zanimljiv.

Komercijalne audiovizuelne komunikacije

Komercijalne audio-vizuelne medijske komunikacije definišemo kao komercijalni sadržaj koji za osnovni cilj ima promociju subjekta ili proizvoda, a emituje se u okviru programa. Navedeno znači da komercijalna AVM komunikacija ima za cilj da gledaocu ili slušaocu putem oglasa, telepromocije, telešopinga, sponzorstva ili plasmana, preporučí određeni proizvod/uslugu ili određenog subjekta. Način promocije, ili način na koji se preporučivanje vrši, zavisi od forme komunikacije i kreće se od najneposrednijih formi (kakav je telešoping) do znatno posrednijih formi preporučivanja (kakvo je sponzorstvo).

Pandemija korona virusa je obilježila 2020. godinu, a njen uticaj je vidan kako na uredničke djelove programa elektronskih medija, tako i na komercijalne audio-vizuelne medijske komunikacije. Govoreći o oglašavanju, medijska i oglašivačka industrija je tokom godine bila suočena sa dva suprotstavljena trenda – veći broj gledalaca i slušalaca ispred prijemnika, zbog različitih mjera za suzbijanje širenja virusa, što je trebalo da ima povoljan uticaj na rast oglašavanja, a sa druge strane očekivanja i prognoze da će troškovi oglašavanja biti prva mjera uštede za oglašivače suočene sa ekonomskom krizom.

Posmatrajući generalno i imajući u vidu samo količinu oglašavanja (minutaža, bez cjenovne komponente), stiće se utisak da su mali oglašivači smanjivali troškove oglašavanja i ovaj trend je pogodio uglavnom medije lokalnog i regionalnog pokrivanja. Neorganizovanje sportskih događaja značajno je uticalo na televizijsko oglašavanje. Oglašavanje velikih oglašivača djelimično je imalo karakter društveno odgovornog ponašanja, u finansijskom ali i u sadržajnom smislu, imajući u vidu da su televizijski oglasi isticali solidarnost i humanost u cilju edukacije građana ili podrške medicinskom osoblju.

I tokom 2020. godine nastavljen je trend povećanog učešća tzv. nativnih oglasa - isticanja proizvoda ili subjekta koji podrazumijeva uključivanje (vizuelno isticanje) ili pominjanje (zvučno, odn. verbalno isticanje) unutar programskog sadržaja. Navedeno znači da se bilježi trend rasta komercijalnih komunikacija koje znače da je promotivni element integrisan u urednički sadržaj, odnosno postavljen u kontekst njegovog sadržaja.

Nadzor nad primjenom propisa vezanih za komercijalne AVM komunikacije nekoliko godina unazad pokazuje da je prošao trend kada se najvidljiviji oglas smatrao najboljim. Vremenom, interes velikih oglašivača pomjerio se sa formi neposrednog oglašavanja (klasičan komercijalni oglas), ka nativnom oglašavanju koje se danas može naći i na radiju i na televiziji.

Imajući u vidu da nativni oglasi imaju moć da zaobiđu pravila oglašavanja u programima elektronskih medija, kao i prethodnih godina, prisutno je povećanje broja kršenja standarda, koja su se odnosila na prikriveno oglašavanje. Ovo je naročito prisutno kod televizijskih emitera, što pokazuje i činjenica da, ukoliko bi se posmatrali samo klasični televizijski oglasi, bilježe se rijetka kršenja kvote maksimalno dozvoljenog oglašavanja. Kod radijskih emitera, pored kršenja kvote maksimalno dozvoljenog oglašavanja, bilježi se i neprimjerena praksa emitovanja oglasnih sadržaja van oglasnog bloka.

Imajući u vidu revidiranu Direktivu o audiovizuelnim medijskim uslugama i novi Zakon o nacionalnom javnom emiteru Radio i televizija Crne Gore (iz jula 2020. godine), ali i važeći Zakon o elektronskim medijima, u Crnoj Gori trenutno se primjenjuju dva režima kvota maksimalno dozvoljenog oglašavanja.

Saglasno Zakonu o nacionalnom javnom emiteru Radio i televizija Crne Gore, na Televiziju Crne Gore se primjenjuje kvota od 15% oglasa na period između 6 i 18 časova, odnosno između 18 i

24 časa. Takođe, u programima Televizije Crne Gore zabranjeno je oglašavanje i telešoping u periodu između 20 i 22 časa. Na ostale emitere u Crnoj Gori, saglasno Zakonu o elektronskim medijima, primjenjuje se kvota od 20% oglasa na sat emitovanog programa.

Prvi mjeseci primjene pravila koje propisuje novi Zakon o nacionalnom javnom emiteru Radio i televizija Crne Gore, pokazali su da nije došlo do koncentracije oglasnog sadržaja u pojedinim periodima. Televizija Crne Gore je, generalno, zadržala raspored oglasnog sadržaja po satu emitovanog programa.

13. Javni emiteri

Iako su, prije više godina, u četiri jedinice lokalne samouprave donesene **odluke o pokretanju TV programa u okviru lokalnih javnih emitera**, do kraja 2020. godine, njihove skupštine opština ili nisu imenovale savjete javnih emitera (Bar) ili nijesu podnijele zahtjev za izdavanje odobrenja za emitovanje (Cetinje, Ulcinj, Kolašin).

U septembru 2020. godine, Lokalnom javnom emiteru „Radio televizija Kolašin“ d.o.o. je izdato Odobrenje za emitovanje opšteg radijskog programa „**Radio Kolašin**“⁵⁸.

Skupština Glavnog grada donijela je, u februaru 2020. godine, Odluku o osnivanju Lokalnog javnog emitera „**Radio televizija Podgorica**“ d.o.o.⁵⁹ U julu je Skupština Glavnog grada donijela Odluku o imenovanju savjeta ovog javnog emitera⁶⁰, a krajem novembra 2020. godine Agencija mu je izdala Odobrenje za emitovanje opšteg radijskog programa „**Radio Podgorica**“⁶¹.

Kod dva lokalna javna emitera sprovedeni su postupci imenovanja određenog broja članova savjeta (Radio Berane, Radio i televizija Cetinje).

*
* *

U 2020. godini sproveden je dio aktivnosti javnih emitera i nadležnih organa njihovih osnivača na izradi i **usvajanju propisanih akata od značaja za trogodišnje finansiranje i rad javnih emitera** (programske obaveze, ugovor, program rada i finansijski plan).

Zaključno sa decembrom 2020. godine, **osam** (od 16) jedinica lokalne samouprave je **usaglasilo osnivačke akte lokalnih javnih emitera** (čiji su osnivači ove opštine) **sa Zakonom o elektronskim medijima u dijelu koji se odnosi na pravila državne pomoći**⁶². To je u toku 2018. godine urađeno u Pljevljima, Tivtu, Bijelom Polju i Budvi, u toku 2019.godine u Kotoru i Kolašinu, a u toku 2020.godine u Podgorici⁶³ i Danilovgradu⁶⁴. Jedinice lokalne samouprave koje nisu usaglasile osnivački akt sa Zakonom o elektronskim medijima u dijelu koji se odnosi na pravila državne pomoći su Andrijevica, Berane, Nikšić, Ulcinj, Cetinje, Bar, Rožaje i Herceg Novi.

U skladu sa obavezom propisanom članom 76 Zakona o elektronskim medijima, jedinica lokalne samouprave i javni emiter ugovorom uređuju međusobna prava i obaveze u vezi sa korišćenjem budžetskih sredstava iz člana 76 st. 1, 2 i 3 ovog zakona (za ostvarivanje Ustavom i zakonom zajemčenih prava građana na informisanje), koja moraju da budu definisana u ugovoru, na način koji odgovara stvarnim troškovima potrebnim za realizaciju obaveza iz ovog člana i člana 74 ovog zakona. Kod najvećeg broja javnih emitera, prvi trogodišnji ugovori obuhvatali su period 2017 – 2020. godine. Zbog toga su u toku 2020. godine pojedini lokalni javni emiteri pristupili pripremi i zaključivanju novih trogodišnjih ugovora. Zaključno sa 15. martom 2021. godine, Agenciji za

⁵⁸ Odobrenje za emitovanje br. O-R-J-18 (akt broj 02-997/2 od 15.09.2020.g.).

⁵⁹ „Sl. list CG - opštinski propisa“, br. 09/20.

⁶⁰ 02-016/20-653 od 30.07.2020. godine. Ista nije objavljena u Službenom listu Crne Gore - opštinski propisi.

⁶¹ Odobrenje za emitovanje br. O-R-J-19 (akt broj 02-1203/2 od 27.11.2020.g.).

⁶² Zakonom o elektronskim medijima, čl. 76 do 76ć.

⁶³ Odluka o osnivanju Lokalnog javnog emitera „Radio televizija Podgorica“ („Sl.list CG - opštinski propisa“, br. 09/20).

⁶⁴ Odluka o izmjeni Odluke o osnivanju Lokalnog javnog emitera „Radio Danilovgrad“ („Sl.list CG - opštinski propisa“, br. 17/20).

elektronske medije su **četiri lokalna javna emitera dostavila nove trogodišnje ugovore (2021 - 2023)** kojima se regulišu međusobna prava i obaveze jedinice lokalne samouprave i javnog emitera (Kotor, Bar, Tivat i Herceg Novi).

14. Registracija i identifikacija elektronskih publikacija

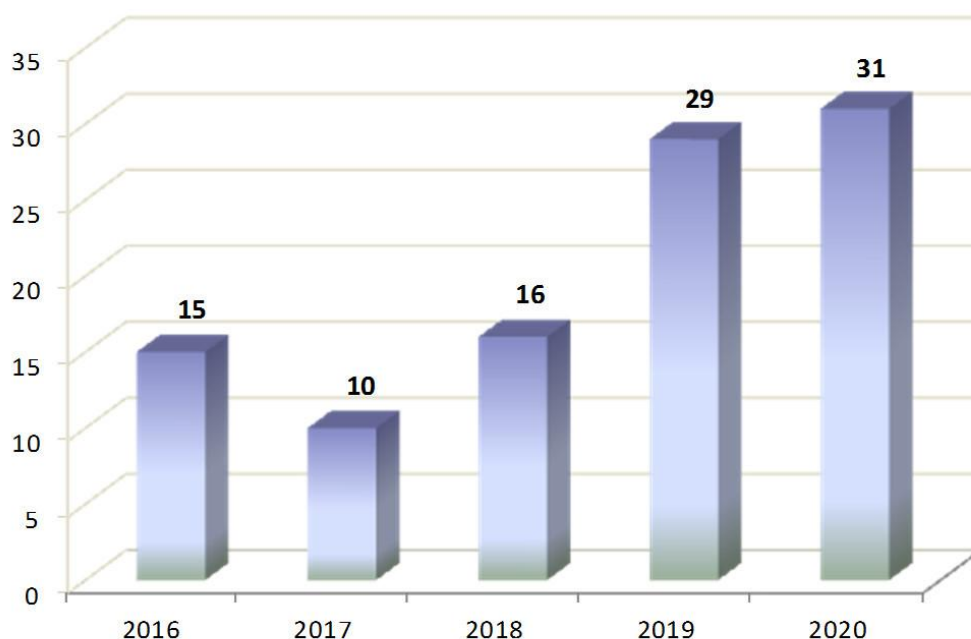
Do stupanja na snagu **novog Zakona o medijima**⁶⁵, Agencija je, saglasno Zakonu o elektronskim medijima bila nadležna da uređuje prava, obaveze i odgovornosti pravnih i fizičkih lica koja obavljaju djelatnost usluga elektronskih publikacija.

Saglasno tome, Savjet Agencije je 2016. godine usvojio Pravilnik o elektronskim publikacijama kojim bila su regulisana prava i obaveza u vezi pružanja usluga elektronskih publikacija.

Suočen sa učestalim zahtjevima da preduzme aktivnosti kojima bi se suzbili negativni komentari i odredila odgovornost publikacije za komentare, Savjet Agencije je ovim Pravilnikom normirao i to pitanje.

Nakon stupanja na snagu Pravilnika Agencija je uspostavila Registar pružalaca usluga elektronskih publikacija (u daljem tekstu: „Registar“).

Upis u Registar je vršen na osnovu prijave koju je pravno ili fizičko lice, prije početka pružanja usluge elektronske publikacije, podnosilo Agenciji. **U periodu od 2016. do novembra 2020. godine, u Registar je upisana 101 elektronska publikacija.**

Grafik 19.: Broj upisanih pružalaca elektronskih publikacija u Registar, po godinama

Uprkos nespornom značaju regulisanja oblasti elektronskih publikacija, analizom odredbi Zakona o elektronskim medijima, jasno je da on nije obezbjeđivao zaokružen regulatorni okvir za efikasnu implementaciju i nadzor nad njihovom primjenom sa više aspekta.

Naime, Agencija je često dobijala prigovore na rad pružalaca elektronskih publikacija. Prilikom razmatranja takvih progovora vodili smo računa o činjenici da Agencija nije imala zakonsku mogućnost da izrekne bilo koju upravno-nadzornu mjeru, propisanu čl. 138 do 143 Zakona o elektronskim medijima. Jer, one se eksplicitno odnose na pružaoce AVM usluga (emitere i operatore),

⁶⁵ Vidi dio ovog Izvještaja „Zakon o medijima“ (Poglavlje „Razvoj i implementacija zakonskog i podzakonskog okvira od značaja za audiovizuelni medijski sektor“).

ali ne i na elektronske publikacije. Samim tim nijesmo bili u mogućnosti da, na zakonu propisan način, donosimo odluke (tj. izričemo upravno-nadzorne mjere) po osnovu prigovora na njihov rad.

Lica koja su smatrala da je pružalac elektronske publikacije prekršio bilo koji od propisanih standarda (pravo na ispravku i odgovor, zabrana govora mržnje i diskriminacije, poštovanje privatnosti i dostojanstvo građana, zaštita integriteta maloljetnih lica), za ostvarivanje svojih prava, morala su da se obrate nadležnom sudu.

Zakon nije propisivao ni upravno-nadzornu mjeru, ni prekršajnu odgovornost, kojom bi Agencija nametnula obavezu pružiocima elektronske publikacije da, prije početka objavljivanja elektronske publikacije, Agenciji podnese prijavu radi upisa u Registar elektronskih publikacija. Zbog toga smo, periodično, upućivali javni poziv elektronskim publikacijama da dostave prijavu za upis u registar.

Agencija je pratila i da li pružaoci elektronskih publikacija koji su upisani u Registar, saglasno Pravilniku, omogućavaju svojim korisnicima jednostavan, neposredan i stalan pristup, naročito sljedećim podacima: naziv pružaoca elektronske publikacije; identifikacioni znak; adresa za prijem službene pošte; e-mail za prijem službene pošte i e-mail za podnošenje ispravke, odgovora, prigovora. Upoređivanjem podataka iz Registara i podataka sa portala, zaključeno je da postoje određena odstupanja, zbog čega smo pružiocima elektronskih publikacija više uputili javni poziv da usklade svoj rad sa Pravilnikom.

Uvažavajući odredbe novog Zakona o medijima, Agencija je u novembru 2020. godine, sve registre pružalaca AVM usluga i elektronskih publikacija (portala) i kopije odobrenja za pružanje AVM usluga, u štampanoj i elektronskoj formi (CD) dostavila Ministarstvu kulture (koje je u tada bilo nadležni organ uprave za poslove medija).

15. *Izrečene upravno-nadzorne mjere*

U 2020. godini, Agencija je registrovala, identifikovala i procesuirala slučajeve, te izrekla odgovarajuće mjere emiterima zbog kršenja programskih standarda, standarda vezanih za komercijalne audiovizuelne komunikacije, standarda vezanih za medijsko predstavljanje u toku izborne kampanje za parlamentarne i lokalne izbore koji su održani 30. avgusta 2020. godine, kao i zbog neblagovremenog izmirivanja obaveze plaćanja godišnje naknade za emitovanje programa.

U toku 2020. godine, Agencija je **izrekla 110 upozorenja**, od čega 88 po službenoj dužnosti i 22 po osnovu prigovora.

Na prvostepena rješenja o izricanju tih upozorenja ili druga akta kojima su utvrđena prava i obaveze pružalaca AVM usluga, **podneseno je devet žalbi** i to **jedna žalba** u postupku po prigovoru na rad emitera, **dvije žalbe** u postupcima po prigovorima na rad pružalaca AVM usluge na zahtjev, **pet žalbi** u postupcima pokrenutim po službenoj dužnosti prema emiterima, kao i **jedna žalba** u postupku pokrenutom po službenoj dužnosti protiv pružaoca AVM usluge na zahtjev.

Savjet Agencije je, **kao neosnovane, odbio osam žalbi**, dok je **jednu žalbu usvojio**, poništio prvostepeno rješenje i predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak.

*Rješenja o izrečenim upozorenjima i
po podnesenim žalbama se nalaze na veb-sajtu Agencije (www.aemcg.org).*

*

* *

Prigovori na rad emitera

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2020. godine, Agenciji za elektronske medije su **dostavljena 56 prigovora na rad emitera** sljedećih televizijskih i radio programa:

- „Prvi program RTCG“ (TVCG1) - 16 prigovora,
- „Drugi program RTCG“ (TVCG2) - dva prigovora,
- „TV Herceg Novi“ - tri prigovora,
- „TV Nikšić“ - dva prigovora,
- „TV Budva“ - četiri prigovora,
- „TV Vijesti“ - 13 prigovora,
- „TV Nova M“ - šest prigovora,
- „TV Prva“ - šest prigovora,
- „TV A1 Montenegro“ - jedan prigovor,
- „TV MNE SPORT 3“ - jedan prigovor,
- „Radio Homer“ - jedan prigovor,
- „TV Pink M“ - jedan prigovor.

U prvostepenom postupku, odbijena su 32 prigovora, prihvaćena su 22 prigovora i izrečeno isto toliko upozorenja. U dva slučaja podnosiocu prigovora je upućen odgovor ili objašnjenje.

U postupcima vođenim po prigovorima na rad emitera, najveći broj upozorenja emiterima (12) izrečeno je zbog kršenja odredbi o komercijalnim audiovizuelnim komunikacijama (čl. 85, čl. 89, čl. 92, čl. 93 i čl. 95 Zakona o elektronskim medijima i čl. 13, čl. 37, čl. 41, čl. 44 čl. 58, i čl. 61 Pravilnika o komercijalnim AV komunikacijama).

Preostalih 10 upozorenja izrečeno je zbog kršenja programskih standarda u elektronskim medijima, od čega su dva upozorenja izrečena i zbog kršenja Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 30. avgusta 2020. godine (član 8. – prikriveno medijsko predstavljanje).

Što se tiče odbijenih prigovora najveći broj je odbijen kao neosnovan (25 prigovora), dok je sedam prigovora odbijeno jer su u predmetnim slučajevima već sprovedeni / pokrenuti upravni postupci po istoj pravnoj stvari.

U drugostepenom postupku po prigovorima na rad emitera, Savjetu Agencije je podnesena **jedna** žalba vezana za prvostepeno rješenje kojim je odbijen prigovor na rad emitera, kao neosnovan⁶⁶. Žalba je odbijena kao neosnovana.

Prigovori na rad pružalaca AVM usluga na zahtjev

Agenciji za elektronske medije je u toku 2020. godine dostavljeno **osam** prigovora na rad pružalaca AVM usluga na zahtjev. U prvostepenom postupku, prihvaćen je **jedan** prigovor i izrečeno upozorenje, **šest** prigovora je odbijeno, u **jednom** postupku podnosiocu je upućen odgovor.

Upozorenje je izrečeno zbog kršenja člana 26a st. 1 i 2 Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev⁶⁷, odnosno obaveze pružaoca AVM usluge na zahtjev da obezbijedi da se za programske sadržaje koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su kao neprimjereni za

⁶⁶ Rješenje Savjeta Agencije br. 01-991/6 od 04.11.2020.g.

⁶⁷ „Sl. list CG“, br. 35/11 i 08/19.

maloljetnike mlađe od 18 godina, u periodu od 06 do 23 sata, automatski aktiviraju mjere roditeljske kontrole takvih sadržaja (pinovanje), odnosno da ukoliko ova mjera ne obezbjeđuje efikasnu zaštitu maloljetnika od štetnih sadržaja, obezbijedi da se automatski aktiviraju mjere roditeljske kontrole cijelog TV programa (pinovanje)⁶⁸.

Povodom ovog upozorenja podnesena je žalba, koju je Savjet Agencije usvojio⁶⁹, poništio prvostepeno rješenje i predmet vratio prvostepenom organu na ponovni postupak. U ponovnom postupku, prvostepeni organ je odbio prigovor kao neosnovan.⁷⁰

*

* *

Prigovori na rad elektronskih publikacija

U toku 2020.g. Agenciji je dostavljeno i **13 prigovora** na rad elektronskih publikacija - portala i **jedan** prigovor na rad "Facebook" stranice⁷¹. U prvostepenom postupku, odbijena su četiri prigovora na rad elektronskih publikacija, na osam je odgovoreno dopisom, dok je u jednom slučaju proslijeđen zahtjev Osnovnom državnom tužilaštvu za uklanjanje objavljenog sadržaja⁷².

*

* *

Postupci po službenoj dužnosti - emiteri

U 2020. godini Agencija je, po službenoj dužnosti, pokrenula 134 postupka protiv emitera i izrekla 88 upozorenja. U **35** slučajeva postupak je obustavljen jer su emiteri otklonili uočene nepravilnosti (dostavili evidencije medijskog predstavljanja) u ostavljenom roku, **tri**⁷³ postupka su okončana izmjenama odobrenja za emitovanje, na osnovu dostavljenih zahtjeva za značajnu promjenu programske strukture. Pored toga, šest postupaka je okončano upućivanjem odgovora, dok su dva postupka u toku.

Zbog neblagovremenog izmirivanja obaveze plaćanja godišnje naknade za emitovanje, Agencija je izrekla 33 upozorenja.

Na osnovu redovnog monitoringa emitovanih programskih sadržaja, Agencija je konstatovala kršenje programskih obaveza i izrekla:

- sedam upozorenja zbog nepoštovanja programske šeme, odnosno strukture programa koja je utvrđena odobrenjem za emitovanje (čl. 58 Zakona o elektronskim medijima, člana 23 stav 2 Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za emitovanje, kao i člana 11 Pravilnika o uslovima za određivanje programskih sadržaja koji se smatraju sopstvenom produkcijom).
- 16 upozorenja zbog kršenja standarda vezanih za komercijalne audiovizuelne komunikacije. Najveći broj upozorenja (14) odnosio se na prikriveno oglašavanje, emitovanje oglašavanja koje nije bilo jasno prepoznatljivo, odnosno adekvatno označeno i/ili raspoređeno, kao i kršenje uslova koje sponzorisanе AVM usluge i programi moraju da ispunjavaju. Dva upozorenja su izrečena zbog prekoračenja maksimalne dozvoljene dužine trajanja oglašavanja po satu emitovanog programa.
- osam upozorenja zbog kršenja programskih standarda.
- 23 upozorenja zbog kršenja Pravilnika o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za parlamentarne i lokalne održane 30. avgusta 2020. godine.

⁶⁸ Rješenje Agencije br. 02-1070/8 od 05.11.2020.g.

⁶⁹ Rješenje Savjeta Agencije br. 01-1070/10 od 11.12.2020.g.

⁷⁰ Rješenje Agencije br. 02-1070/19 od 31.12.2020.g.

⁷¹ Akt br. 02-361 od 21.04.2020.

⁷² Akt br. 02-498/1 od 26.06.2020.g.

⁷³ Postupci 02-504 od 24.06.2020.g. (TVHN); 02-1044 od 02.10.2020.g. (Radio Play Montenegro); 02-1219 od 20.11.2020.g. (Radio Homer);

- jedno upozorenje zbog kršenja člana 5 stav 1 Pravilnika o uslovima za ostvarivanje minimalnih programskih kvota za evropska audiovizuelna djela.

U drugostepenom postupku, Savjetu Agencije su podnesene dvije žalbe⁷⁴ na prvostepena rješenja kojima je Agencija izrekla upozorenja emiterima po službenoj dužnosti. U oba slučaja žalbe su odbijene kao neosnovane.

Postupci po službenoj dužnosti - pružaoci AVM usluga na zahtjev

U 2020. godini Agencija je, po službenoj dužnosti, pokrenula sedam postupaka protiv **pružaoca AVM usluga na zahtjev** i izrekla isto toliko upozorenja, zbog kršenja obaveza koje se odnose na:

- obavezu da se programski sadržaji, koji se distribuiraju u okviru osnovnog paketa programa, koji mogu štetiti fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju maloljetnika i kategorisani su kao neprimjereni za maloljetnike mlađe od 18 godina, u smislu Pravilnika o programskim standardima u elektronskim medijima, čine dostupnim samo na način kojim se obezbjeđuje da maloljetnici u uobičajenim okolnostima neće čuti ili vidjeti takvu uslugu (aktiviranje mjera roditeljske kontrole) - član 26 Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev i
- obavezu raspoređivanja programa crnogorskih emitera, odmah nakon programa nacionalnog javnog emitera - član 38 Pravilnika o uslovima i postupku izdavanja odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev.

Mjere ograničavanja reemitovanja stranih programa

Savjet Agencije je, na sjednici održanoj 7. i 10. februara 2020. godine, donio odluku⁷⁵ da **na tri mjeseca ograniči reemitovanje pojedinih programskih sadržaja koji se emituju u okviru televizijskih programa „TV Happy“ i „TV Pink M“ iz Srbije**. Razlog za ovu odluku su programi u kojima se promoviše mržnja, netrpeljivost i diskriminacija prema pripadnicima crnogorske nacionalnosti, što predstavlja kršenje član 7 Konvencije o prekograničnoj televiziji. Cijeneći da se radi o pitanju od javnog interesa, čija zaštita zahtijeva sprovođenja mjera kojima će se suzbiti sporno izražavanje, Savjet Agencije je zaključio da je opravdano da se, na period od tri mjeseca, ograniči reemitovanje sljedećih programskih sadržaja (1) „Dobro jutro Srbijo“, „Ćirilica“ i „Posle ručka“ na televiziji „TV Happy“ i (2) „Novo jutro“ na televiziji „TV Pink M“.

16. Aktivnosti za poboljšanje naplate potraživanja

Upozorenja i reprogram duga

Zbog kašnjenja u izmirivanju obaveza po osnovu plaćanja godišnje naknade za emitovanje, određenom broju emitera Agencija za elektronske medije je u dva navrata (25. februara 2020. i 9. oktobra 2020. godine) izrekla 33 upozorenja.

Potpisan je protokol o reprogramu duga sa privrednim društvom „Jupok“ d.o.o., dok je privredno društvo „Boin“ d.o.o. imalo aktivan protokol iz 2019. godine.

Prinudna naplata

U toku 2020. godine, Agencija je posredstvom javnih izvršitelja pokrenula dva postupka prinudne naplate⁷⁶ zaostalog dugovanja emitera „M-Corona“ d.o.o. (Radio Corona i TV Corona), u iznosu od 24.502,82 EUR (Rješenje o izvršenju Iv. br. 2045/20 od 30.12.2020. godine i Iv. br. 1715/20

⁷⁴ Žalba na Rješenje 01-988/5 od 23.10.2020.g.; Žalba na Rješenje 01-989/1 od 23.10.2020.g.

⁷⁵ Rješenje Savjeta Agencije br. 01-147 od 1002.2020.g.

⁷⁶ Postupak prinudne naplate je pokrenut saglasno Zakonu o izvršenju i obezbjeđenju ("Sl.list CG", br. 36/11, 28/14, 20/15, 22/17, 76/17).

od 30.12.2020. godine). Pored toga, nastavljena su tri postupka prinudne naplate pokrenuta ranijih godina (Lokalni javni emiter „Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. i „Blue Moon“ d.o.o.).

Na osnovu raspoloživih podataka o statusu postupaka prinudne naplate dugova, vođenih u toku 2020. godine, može se zaključiti:

- jedan postupak je obustavljen, jer je emiter platio dug u cjelini: „Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. - Radio Nikšić),
- dva postupka su obustavljena, zbog otvaranja stečajnog postupka: „Blue Moon“ d.o.o. - TV MBC),
- dva postupka su u toku: „M-Corona“ d.o.o. (Radio Corona i TV Corona).

Stečajni postupci

Kako nije bilo moguće izvršiti prinudnu naplatu (zbog nedostatka sredstava na računima izvršnih dužnika - emitera), u toku 2020. godine su, na predlog drugih pravnih lica, otvorena dva **stečajna postupka** po osnovu kojih je Agencija prijavila potraživanja.

Vođena su i dva stečajna postupka, pokrenuta u ranijim godinama (Ustanova u privatnoj svojini „Radio Televizija Planorama“ - Radio Panorama i Televizija Panorama i „Radio Televizija Atlas“ d.o.o. - Radio Atlas⁷⁷).

DUŽNIK	MEDIJ	GLAVNI DUG	STEČAJNI IZNOS	Status
„Sun Sun“ d.o.o. ⁷⁸	TV Sun	25.330,70	25.330,70	Donijeto je Rješenje o potvrđivanju Plana reorganizacije stečajnog dužnika
„Blue Moon“ d.o.o.	TV MBC	100.003,00	100.079,70	Stečajni postupak zaključen ⁷⁹

Tabela 20.: Stečajni postupci otvoreni tokom 2020. godine

Na osnovu raspoloživih podataka o statusu stečajnih postupaka vođenih u toku 2020. godine, može se zaključiti:

- dva postupka su završena, emiteri su izbrisani iz Centralnog registra privrednih subjekata - Ustanova u privatnoj svojini „Radio Televizija Planorama“ i „Blue Moon“ d.o.o. Ovim privrednim subjektima Agencija je otpisala ukupni dug u iznosu od 124.556,8 €.
- potvrđen je Plan reorganizacije za „Sun Sun“ d.o.o. Bijelo Polje⁸⁰ i očekuje se obustavljanje stečajnog postuka početkom 2021. godine.
- jedan postupak je u toku – „Radio Televizija Atlas“ d.o.o.

17. Finansijska pomoć emiterima – Covid 19

U cilju obezbjeđenja podrške i kontinuiteta u radu komercijalnih i javnih emitera u situaciji izazvanoj pojavom i širenjem korona virusa COVID-19, u toku 2020. godine, sprovedene su sljedeće odluke Savjeta Agencije:

- Odluka o oslobađanju komercijalnih i javnih emitera obaveze plaćanja druge kvartalne rate naknade za emitovanje za 2020. godinu⁸¹, kojom je obezbijeđena podrška u ukupnom iznosu od 81.244,13€.

⁷⁷ Stečajni postupak je pokrenulo privredno društvo „Radio-difuzni centar“ d.o.o.

⁷⁸ Stečajni postupak je pokrenulo Ministarstvo finansija - Poreska uprava Podgorica.

⁷⁹ Rješenje o zaključenju stečajnog postupka St.br. 142/20 od 20.11.2020. ("Sl.list CG" br. 115/20, Oglasni dio br. 54/20)

⁸⁰ Rješenje o potvrđivanju Plana reorganizacije privrednog društva - stečajnog dužnika „Sun Sun“ d.o.o. Bijelo Polje St.br. 66/19 od 19.11.2020.g.

⁸¹ Odluka Savjeta Agencije br. 01–279/3 od 20.03.2020.g.

- Odluka o oslobađanju komercijalnih i javnih emitera obaveze plaćanja četvrte kvartalne rate naknade za emitovanje za 2020. godinu⁸², kojom je obezbijeđena podrška u ukupnom iznosu od 81.599,53€.
- Odluka o oslobađanju komercijalnih i javnih emitera koji emituju programske sadržaje u okviru projekta „Uči doma“ obaveze plaćanja prve i treće kvartalne rate naknade za emitovanje za 2020. godinu⁸³, kojom je obezbijeđena podrška u ukupnom iznosu od 15.535,99€.

Sve odluke su donesene nakon intenzivne komunikacije sa emiterima i detaljnog sagledavanja stanja na tržištu i uticaja mjera na poslovanje Agencije.

Na ovaj način, iz tekućeg poslovanja tokom 2020. godine, Agencija je izdvojila sredstva u iznosu od 178.379,65€.

Saglasno Zakonu o kontroli državne pomoći⁸⁴ i Privremenom okviru za mjere državne pomoći u svrhu podrške privredi u aktuelnoj pandemiji oboljenja COVID-19, Agencija za elektronske medije je bila u obavezi da Agenciji za zaštitu konkurencije podnese Prijavu za državnu pomoć.

U skladu sa podnesenom prijavom, Agencija za zaštitu konkurencije je donijela Rješenje o davanju pozitivne ocjene za mjere podrške komercijalnim i javnim emiterima⁸⁵.

⁸² Odluka Savjeta Agencije br. 01-1207 od 17.11.2020.g.

⁸³ Odluka Savjeta Agencije br. 01-1191/1 od 11.12.2020.g.

⁸⁴ „Sl. list CG”, br. 12/18.

⁸⁵ Rješenja Agencije za zaštitu konkurencije br. 01-430/21-28/3 od 18.01.2021.g.

STANJE TRŽIŠTA USLUGA DISTRIBUCIJE RADIO I TELEVIZIJSKIH PROGRAMA DO KRAJNJIH KORISNIKA

Saglasno izdatim odobrenjima Agencije za elektronske medije, distribucija radio i televizijskih programa do krajnjih korisnika vrši se putem zemaljske platforme sa slobodnim pristupom (DVB-T2 FTA) i putem različitih platformi sa uslovnim pristupom (KDS, IPTV, DTH i DVB-T2).

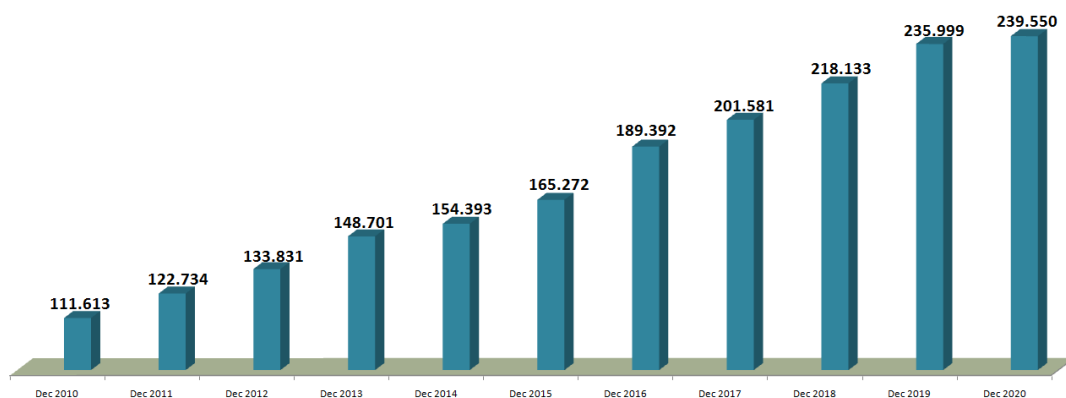
Zemaljsku platformu sa slobodnim pristupom (FTA – Free to air) koriste dva operatora. „Radio-difuzni centar“ d.o.o. ima status operatora prvog multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije sa pokrivanjem cjelokupne teritorije Crne Gore (MUX 1), koji djelimično koristi kao FTA platformu, a veći dio kao platformu sa uslovnim pristupom, kao i status operatora drugog multipleksa digitalne zemaljske radio-difuzije (MUX2) čiji se kapaciteti koriste kao platforma sa uslovnim pristupom. Ovaj operator ima i status operatora za 15 lokalnih multipleksa koji se, takođe samo djelimično, koriste kao FTA platforma. Pored navedenog, operator lokalnog multipleksa MUX UL L1 za opštinu Ulcinj je privredno društvo „Mir & Teuta“ d.o.o. iz Ulcinja. I kapaciteti ovog multipleksa se samo djelimično koriste kao FTA platforma.

Pravo na pristup prvom nacionalnom multipleksu MUX1 (besplatna televizija) ima nacionalni javni emiter (RTCG) sa dva televizijska kanala (TVCG1 i TVCG2), kao i emiteri TV Vijesti, TV Prva i TV Nova M. Pristup lokalnom multipleksu u opštini Ulcinj (MUX UL L1) do sada su ostvarili emiteri TV Teuta i TV Boin, lokalnom multipleksu u opštini Podgorica (MUX PG-DG L1): TV Boin i lokalnom multipleksu u opštini Bijelo Polje (MUX BP L1): TV Sun. Pored toga, pravo pristupa lokalnim multipleksima u Budvi (MUX BD L1), Nikšiću (MUX NK-PZ L1) i Pljevljima (MUX PV L1) ostvarili su javni lokalni emiteri čiji su osnivači skupštine opština Budva, Nikšić i Pljevlja.

Kada govorimo o platformama sa uslovnim pristupom (Pay-TV), pravo distribucije se vrši po osnovu devet izdatih odobrenja: dva kablovska, tri IPTV, dva DTH, kao i dva odobrenja za zemaljsku platformu sa uslovnim pristupom (DVB-T2). Kako jedan od IPTV operatora, koji posjeduje odobrenje, još uvijek nije počeo sa pružanjem usluge, to se podaci iz ovog izvještaja odnose na osam odobrenja za distribuciju radio i televizijskih programa do krajnjih korisnika.

Na dan 31. decembar 2020. godine, broj priključaka za distribuciju radio i televizijskog programa putem različitih platformi sa uslovnim pristupom iznosi **239.550**.

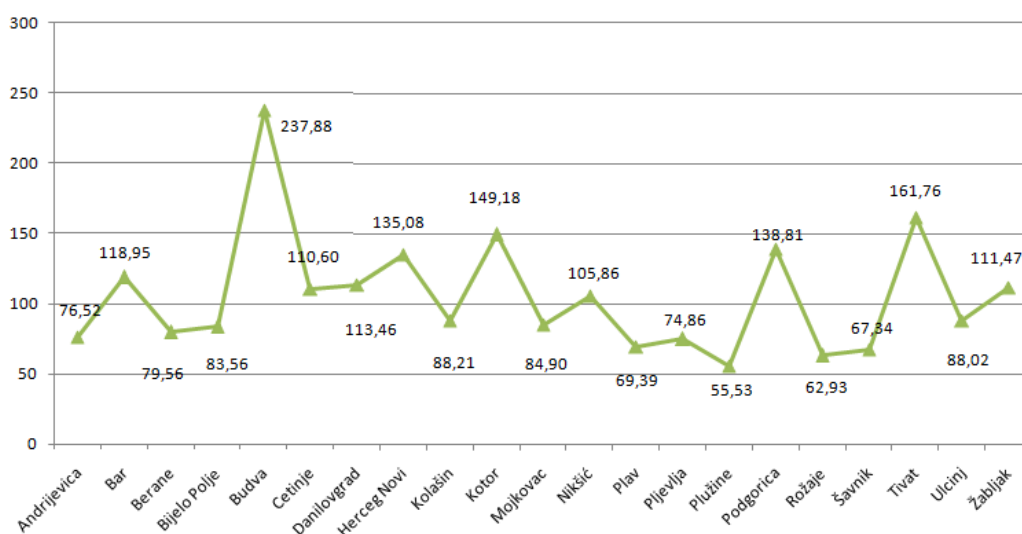
U poređenju sa brojem priključaka na kraju 2019. godine, broj korisnika Pay-TV usluga je veći za **3.551** ili **1,50%**.

Grafik 21. Broj priključaka putem uslovnih platformi (Pay-TV)

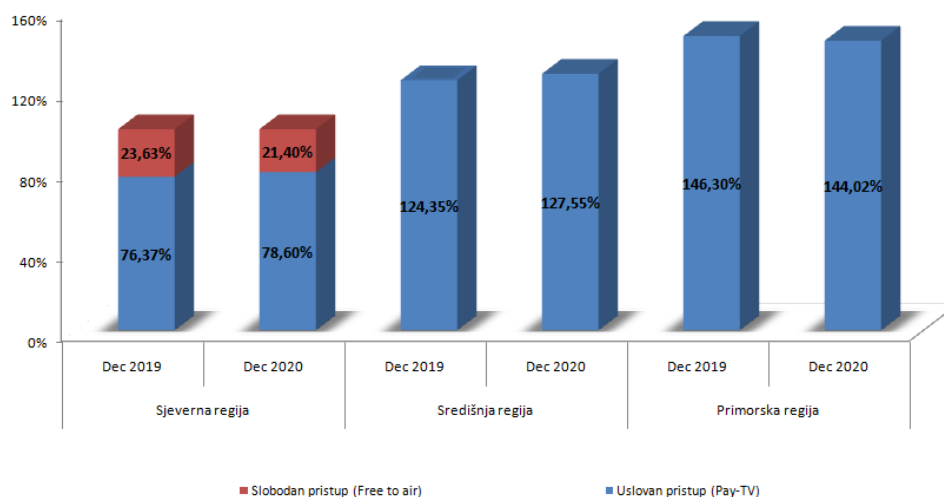
Na kraju posmatranog perioda, ukupan broj priključaka je za 22,98% veći od broja domaćinstava u Crnoj Gori, odnosno broj priključaka koji se odnose na fizička lica je za 18,30% veći od broja domaćinstava.

Međutim, podaci o broju priključaka pokazuju da je u Podgorici i nekim primorskim opštinama (Bar, Budva, Herceg Novi, Kotor i Tivat) broj priključaka značajno veći od broja domaćinstava, dok je u većem broju opština u sjevernoj regiji⁸⁶ broj priključaka oko 78% u odnosu na broj domaćinstava. Na osnovu navedenog se procjenjuje da približno 12.000 domaćinstava (oko 6,10%) još uvijek koristi samo besplatnu (Free to air) televiziju.

Grafik 22. Priključci platformi sa uslovnim pristupom u odnosu na broj domaćinstava – po opštinama

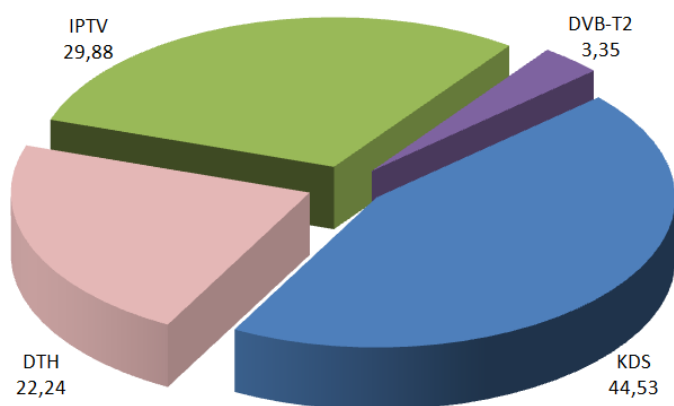
Posmatrajući broj priključaka u odnosu na broj domaćinstava, tražnja je najveća u primorskoj regiji, 144,02%. Navedeno znači da je broj priključaka platformi sa uslovnim pristupom veći od broja domaćinstava u ovoj regiji za 22.295. Slijedi središnja regija sa 127,55%, te sjeverna regija sa 77,59%. Iako se bilježi konstantan rast broja korisnika platformi sa uslovnim pristupom, samo neznatan dio ovog povećanja se odnosi na sjevernu regiju.

Grafik 23.: Priključci platformi sa uslovnim pristupom u odnosu na broj domaćinstava – po regijama

Posmatrajući samo učešće platformi sa uslovnim pristupom, KDS distribucija sa učešćem od 44,53% drži vodeću poziciju na tržištu usluga distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika. Slijede IPTV (29,88%) i DTH (22,24%). DVB-T2 ima učešće od 3,35%.

⁸⁶ Sjeverna regija: Andrijevica, Berane, B.Polje, Kolašin, Mojkovac, Plav, Pljevlja, Plužine, Rožaje, Šavnik, Žabljak.
Središnja regija: Cetinje, Danilovgrad, Nikšić, Podgorica.
Primorska regija: Bar, Budva, H.Novi, Kotor, Tivat, Ulcinj.

Grafik 24. Tržišno učešće platformi sa uslovnim pristupom

U posmatranom periodu prosječna cijena osnovnog paketa je iznosila 11,12€ (najviša 15,99€, najniža 5,66€). U osnovnom paketu korisnicima je dostupno, u prosjeku, 92 televizijskih kanala (najviše 233, najmanje 17).

Operatori koji u ponudi imaju dopunske pakete, u prosjeku nude sedam dodatnih paketa (najviše 14, najmanje jedan). Prosječna cijena dopuskog paketa je 7,07€ (najviša 25€, najniža 1,90€).

U strukturi ponude dopunskih paketa najzastupljeniji su filmski i sportski sadržaji. Najprodavaniji dopunski paketi na teritoriji Crne Gore su HBO, PINK i ARENA.

Tri operatora pružaju mogućnost da korisnici pristupe uslugama posredstvom interneta i putem aplikacija za mobilne terminale. Na ovakav način moguć je pristup određenom broju radio i TV programa iz ponude operatora. Uslugu „video on demand“ pružaju tri operatora.

Posmatrano u odnosu na ukupan obim pruženih usluga distribucije radio i TV programa do krajnjih korisnika, tj. ukupan broj prodatih osnovnih i dopunskih paketa, domaćinstvo koje koristi ovaj vid usluga, mjesečno u prosjeku, za njih izdvaja 12,90€.

PROMOCIJA MEDIJSKE PISMENOSTI

Tradicionalne medije i formalno obrazovanje, nove generacije u informacionim i obrazovnim procesima i aktivnostima zamjenjuju kanalima komunikacije kojima dominiraju digitalne platforme i njihove usluge, među kojima se posebno izdvajaju društveni mediji.

Pored tradicionalnih medija, koji zbog određenog stepena (samo)regulacije uglavnom rade i izveštavaju u skladu sa profesionalnim standardima i etikom, sve je veći broj internetskih medija koji teže brzim i vrlo često neprovjerenim informacijama. Pod pritiskom konkurencije za privlačenje i zadržavanje pažnje gledalaca/slušalaca i korisnika on-line platformi, efekti rada i prakse novih medija se često „prelivaju“ i na tradicionalne medije.

Podizanje svijesti o značaju vještina za prepoznavanje vrste sadržaja (urednički, oglasni ili sadržaj koje kreiraju pojedini korisnici), te pouzdanosti i cjelovitosti ponuđenih informacija je od velike važnosti. Zbog toga je medijska i informaciona pismenost proces koji treba da čini zbir strukturiranih napora šire zajednice tokom dužeg perioda.

U cilju podizanja nivoa medijske i informacione pismenosti među studentkinjama/studentima, nastavnicama/nastavnicima, bibliotekarkama/bibliotekarima i novinarkama/novinarima, Fakultet političkih nauka je, u saradnji sa Agencijom za elektronske medije, započeo projekat „**Medijska i informaciona pismenost u jugoistočnoj Evropi u funkciji razvoja kritičkog mišljenja i zagovaranja mladih**“. Projekat je dio zajedničkog regionalnog programa „**Dijalog za budućnost: Unapređenje dijaloga i društvene kohezije unutar i između Bosne i Hercegovine, Crne Gore i Srbije**“, koji u Bosni i Hercegovini (Fakultet političkih nauka/Univerzitet u Sarajevu), Srbiji (Fakultet političkih nauka/Univerzitet u Beogradu) i Crnoj Gori sprovode UNESCO, UNICEF i UNDP.

Prioriteti projekta su razvoj i jačanje medijske i informacione pismenosti, sprječavanje govora mržnje, pomirenje i socijalna kohezija, promocija rodnih prava i jednakosti. Pored navedenog, cilj projekta je uključivanje i osnaživanje mladih, fokusirajući se na opšte dobro kroz radionice strukturirane na osnovu znanja i iskustva iz ranijih projekata, iskustva stručnjaka na terenu.

U okviru ovog projekta, uvažavajući epidemiološku situaciju, putem Zoom platforme održane su 26, 27. i 28. novembra 2020.g. održane su **radionice za novinarke/novirane i studentkinje/studente Fakulteta političkih nauka**. Poziv je upućen svim medijima iz Crne Gore, sa posebnim akcentom na medije ranjivih i manjinskih grupa. Na radionicama je učestvovalo 23 novinarke/novinara i 14 studentkinja/studenata. Predavači su bili: prof. Dubravka Valić Nedeljković, prof. dr Danijela Vuković Čalasan, doc. dr Vladimir Bakrač, mr Elvira K. Ceković (Agencija za elektronske medije) i Tatjana Ljubić. U konsultaciji sa predavačima su osmišljene teme i koncept radionica koje predstavljaju spoj teorijskih znanja i praktičnih vještina.

Program je napravljen u skladu sa aktuelnim temama i ključnim problemima na crnogorskom medijskom tržištu, ali i u društvu. Poseban fokus je stavljen na ranjive grupe, izvještavanju o manjinskim grupama, različitim konfesijama, kao i djeci. Ove teme su izuzetno važne, imajući u vidu činjenicu da su sva dosadašnja istraživanja pokazala da su ranjive kategorije društva ili najtiši glas u društvu ili se o njima izvještava na senzacionalistički način. Na takav način, mediji nanose štetu, jer doprinose širenju stereotipa i predrasuda prema određenim kategorijama društva.

Druga aktivnost u okviru ovog projekta je bila **ekspertska radionica**, održana, takođe putem Zoom platforme, 3. decembra 2020.g. sa ciljem dodatnog akademskog umrežavanja. Radionicu su održali medijski eksperti, profesori, kao i članovi projektnih timova iz Bosne i Hercegovine, Srbije i Crne Gore. Pored razmjene iskustava sa prvih radionica koje su prethodno održane, predavači su govorili o svojim iskustvima i izazovima u organizaciji i realizaciji prvih on-line događaja (vebinara). Dogovoreno je da se pripremi zajednička Deklaracija o značaju medijske i informacione pismenosti u iJugoistočnoj Evropi, čije potpisivanje je predviđeno za završnu regionalnu konferenciju u okviru projekta (planiranu za prvi kvartal 2021.g.).

*

* *

Institut za medije Crne Gore je, 22. decembra 2020. godine, u okviru **projekta „Mediji za građane-građani za medije“**, posredstvom Zoom platforme, organizovao debatu: „Teme u medijima namijenje djeci i mladima - ima li ih dovoljno?“, u kojoj je učestvovala predstavnicica Agencije za elektronske medije mr Elvira K. Ceković, rukovoditeljka Službe za odnose s javnošću.

Sa učenicima/cama srednjih škola iz Podgorice, Tivta, Danilovgrada, Golubovaca, predstavnicima obrazovnih institucija, nevladinih organizacija i medija razgovarano je o tome zašto se mladi sve više okreću društvenim mrežama kao izvorima informacija, da li gube povjerenja u medije i zašto, da li im, posebno javni mediji, pomažu da budu obaviješteni i da li podržavaju njihov potencijal za pravljenje boljeg društva?

MEĐUNARODNA SARADNJA

Zbog situacije izazvane pandemijom i ograničenjem međunarodnih putovanja, 2020. godina nije bila tipična godina za realizaciju međunarodne saradnje Agencije za elektronske medije. Skoro sve aktivnosti oragnizovane su putem različitih onlajn platformi i virtuelnih formata (vebinari sl.). To je imalo kako pozitivne, tako i negativne posljedice. Značajno smanjenje putnih troškova vezanih za učešće na skupovima i mogućnost učešća većeg broja predstavnika Agencije su svakako bili neki od pozitivnih aspekata. Sa druge strane, negativni efekti su se ogledali u otežanom planiranju i implementaciji međunarodnih projekata i odsustvu direktne komunikacije sa ostalim regulatorima i predstavnicima međunarodnih organizacija i asocijacija.

Ova ograničenja su imala posebno negativan efekat jer se javljaju u godini kada je trebalo da se završi transponovanje revidirane Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama (septembar 2020. godine), pa je razmjena iskustava u direktnoj komunikaciji sa ostalim kolegama regulatorima bila od velikog značaja za usaglašavanje pristupa različitim izazovima koje nova Direktiva stavlja pred nacionalne regulatorne organe.

Predstavnici Agencije učestvovali su u onlajn sastancima, radionicama i konferencijama koje su organizovali Evropska platforma regulatornih tijela – EPRA i Evropska regulatorna grupe za audiovizuelne medijske servise. Pored toga, dali su doprinos realizaciji nekoliko međunarodnih / regionalnih projekata i skupova posvećenih analizi stanja i mogućem unapređenju prakse u primjeni standarda u oblasti medija. Posebna pažnja je posvećena aktivnostima koje su bile usmjerene na unapređenja znanja i kapaciteta zaposlenih u Agenciji da prate i primjenjuju trendove i razvoj dobre prakse na polju regulacije AVM usluga. Značajnu podršku, na tom planu, Agencija je dobila od Savjeta Evrope i Evropske komisije, kroz realizaciju regionalnih projekata namijenjenih unapređenju slobode medija i slobode izražavanja.

*

* *

Učešće u radu Evropske grupe regulatora za audiovizuelne usluge (ERGA)⁸⁷

Izvještaj o primjeni Kodeksa ponašanja u suzbijanju dezinformacija⁸⁸

Evropska komisija je 2018. godine inicirala osnivanje Foruma koji je sastavljen od više aktera koji su se usuglasili oko odredbi Kodeksa ponašanja u suzbijanju dezinformacija⁸⁹. Na toj osnovi su se platforme poput Googlea, Facebooka i Twittera obavezale na sprovođenje politika usmjerenih na suzbijanje širenja dezinformacija. U skladu sa svojim Akcionim planom o dezinformacijama iz decembra 2018. godine, Evropska komisija je postavila program nadzora u svrhu provjere efikasnosti sprovođenja Kodeksa.

Na osnovu nadzora koji su sprovele njene članice, ERGA je u toku 2019. godine pripremila, a 4. maja 2020. godine i objavila Izvještaj koji sadrži rezultate dubinske analize

„Borba protiv dezinformacija od najveće je važnosti za našu demokratiju. Moramo sačuvati vrijednost javnog diskursa na internetu sprječavanjem namjernog širenja lažnih informacija, uz poštovanje slobode govora. Zbog toga će ERGA nastaviti da pruža stručnu podršku Evropskoj komisiji.

Međutim, s opasnošću se treba boriti tamo gdje nastaje.

Zato moramo naći načine i kako pojačati napore potpisnika (platformi) u povećanju djelotvornosti mjera Kodeksa kao i njihovog izvještavanja”

Tobias Schmid, predsjednik ERGA-e

⁸⁷ **Evropska grupa regulatora za audiovizuelne medijske usluge** (<http://erga-online.eu>) okuplja predstavnike nacionalnih nezavisnih regulatornih tijela u oblasti audiovizuelnih usluga, sa ciljem pružanja savjetodavne podrške Evropskoj komisiji i razmjeni najbolje prakse među evropskim regulatorima audiovizuelnog tržišta.

⁸⁸ <https://erga-online.eu/wp-content/uploads/2020/05/ERGA-2019-report-published-2020-LQ.pdf>

⁸⁹ Code of Practice on Disinformation, <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/code-practice-disinformation>.

primjene Kodeksa ponašanja u suzbijanju dezinformacija.

U izvještaju se ocjenjuje sprovođenje pet glavnih stubova Kodeksa i sažimaju rezultati aktivnosti nadzora sprovedenih u toku 2019. godine. Izvještaj pokazuje kako je Kodeks važan korak u kontroli onlajn dezinformacija s obzirom na to da je doveo do novog odnosa između platformi, EU i nacionalnih audiovizuelnih regulatornih tijela. Iako su neke platforme uložile jasne napore za usaglašavanje sa pomenutim mjerama, ERGA je ipak **utvrdila značajne slabosti** koje je potrebno riješiti kako bi ovaj Kodeks postigao svoj cilj u budućnosti. Stoga je ERGA iznijela **konkretne preporuke** koji treba da omoguće napredak u sprovođenju Kodeksa:

- povećati transparentnost platformi, uključujući obezbjeđivanje znatno detaljnijih podataka (posebno podataka koji su specifični za pojedine zemlje) o tome kako potpisnici sprovode Kodeks. ERGA predlaže i da platforme omoguće nacionalnim regulatornim organima nezavisnan nadzor podataka, alate za praćenje podataka i specifičnih informacija za pojedine zemlje.
- povećati broj platformi koje prihvataju Kodeks, kako bi se izbjegla regulatorna asimetrija.
- prelazak s fleksibilnog samoregulatornog pristupa, koji je trenutno na snazi, na koregulaciju. Trenutni samoregulatorni model pokazao se važnim i neophodnim prvim korakom, ali postoji potreba za većom efikasnošću u borbi protiv dezinformacija na internetu. To bi trebalo da se obezbijedi uvođenjem odgovarajućeg koregulatornog mehanizma.

ERGA je pozvala EU da pomogne elektronskim medijima u doba krize izazvane epidemijom koronavirusa

Naglašavajući izuzetnu važnost medija u doba krize, ERGA je ukazala da pandemija koronavirusa ističe potrebu za pouzdanim informacijama o samoj bolesti kao i o mjerama zaštite koje nadležni organi preduzimaju. Profesionalno novinarstvo je od velikog značaja jer se suprotstavlja opasnostima dezinformacija, koje mogu dodatno otežavati situaciju. Jednako su važni adekvatni digitalni komunikacioni kanali, poput onlajn servisa, kako bi se njegovali društveni kontakti i garantovao pristup kvalitetnom sadržaju u periodu u kojem su građani pozvani da ostanu kod kuće. Čak i kada su suočene s krizom, medijske kuće moraju biti sposobne da ispune svoj zadatak okupljanja društva i zaštite demokratije.

Međutim, elektronski mediji su istovremeno najteže pogođeni efektima krize, od kojih su mnogi već iskusili finansijske probleme na tržištu izloženom stalnim promjenama. Ograničavanje kretanja kao i druge mjere koje preduzimaju nadležni organi na nacionalnom nivou, u svrhu sprječavanja širenja virusa, imaju uticaj i na rad i funkcionisanje medija.

U saradnji sa EK, ERGA je proširila svoj rad na problemu suzbijanja dezinformacija analizom načina na koji digitalne platforme reaguju na izazove koje pred njih stavlja „infodemija”, koja prati pandemiju koronavirusa. Uz to, ERGA je osnovala posebnu radnu grupu sa svrhom razmjene iskustava o efektima ekonomske krize na audiovizuelni medijski sektor u državama članicama EU.

Plenarne sjednice ERGA-e u 2020. godini

Redovna **13. plenarna sjednica ERGA** održana je 4. juna 2020. godine (u onlajn formatu). Članice ERGA-e razmijenile su informacije o tome kako se medijske kompanije u njihovim zemljama nose s globalnom krizom. Prema preliminarnim rezultatima ad-hoc radne grupe koja se bavi ekonomskom krizom u audiovizuelnom sektoru izazvanom pandemijom koronavirusa, zaključuje se da cjelokupni medijski sektor u značajnoj mjeri pogođen ozbiljnim ekonomskim gubicima, a posebno akteri koji zavise od prihoda od oglašavanja. S druge strane, pružaoci usluga na zahtjev i OTT servisi bilježe porast broja korisnika i gledanosti. Uz zahvalnost nacionalnim regulatornim organima koji su učestvovali u sprovedenom istraživanju, naglašena je važnost mjera koje su države članice EU preduzele kako bi podržale sektor audiovizuelnih medijskih usluga u ovoj vanrednoj situaciji.

Članice ERGA-e razmijenile su ideje o budućem EU regulatornom okviru za medije u digitalnom okruženju. Đuzepe Abamonte, direktor za medijsku politiku pri Generalnom direktoratu Evropske komisije za komunikacione mreže, sadržaj i tehnologiju, ohrabrio je ERGA-u da doprinese tekućoj raspravi o paketu standarda o digitalnim uslugama, kako bi se adekvatno zaokružilo regulatorno okruženje. Istakao je važnost načela “zemlje porijekla”, kao i dodatnu vrijednost koju ERGA donosi pomažući dosljedno uvođenje pravila u medijsko okruženje.

Nakon objavljivanja Izvještaja o primjeni Kodeksa ponašanja u suzbijanju dezinformacija, ERGA je nastavila da se bavi problemom informacionog poremećaja u medijskom ekosistemu. U toku 2020. godine, definisane su dvije radne grupe u ovom području. Jedna se bavila pojmom dezinformacija i srodnih koncepata, s ciljem stvaranja pregleda o tome kako je taj fenomen pravno regulisan u raznim zemljama članicama EU. Pri tome je vodila računa i o definicijama korišćenima od strane raznih aktera i akademskom pogledu na tu temu. Druga radna grupa pruža podršku Evropskoj komisiji u borbi protiv dezinformacija i nadzoru nad primjenom Kodeksa ponašanja.

Na **14. plenarnoj sjednici ERGA**, koja je održana 3. decembra 2020. godine, u obliku digitalne konferencije, usvojen je Memorandum o razumijevanju članica ERGA-e⁹⁰. Njime su nacionalni regulatorni organi za elektronske medije zemalja članica EU postigli dogovor o zajedničkim načelima i pravilima o tome kako obezbijediti prekogranično sprovođenje propisa o audiovizuelnim medijskim uslugama i platformama za dijeljenje video sadržaja. Usvojen je od strane članica ERGA-e, kao i od nacionalnih organa Evropskog ekonomskog prostora, Norveške, Islanda i Lihtenštajna.

Memorandum potvrđuje posvećenost regulatora audiovizuelnih medijskih usluga ka zajedničkom djelovanju i radu u cilju stvaranja demokratske atmosfere i ravnopravnih uslova u medijskom prostoru. Ovaj dokument članovima ERGA-e nudi novi instrument za prevazilaženje izazova medijskog okruženja bez granica, koje karakteriše sve veća medijska konvergentnost.

Raspravljajući o borbi protiv dezinformacija, ERGA je pozdravila usvajanje od strane EK Akcionog plana za evropsku demokratiju⁹¹ i Akcionog plana za podršku oporavku i transformaciji medijskog i audiovizuelnog sektora⁹².

*

* *

Učešće u radu Kontakt komiteta za sprovođenje Direktive o audiovizuelnim medijskim uslugama

Na sastanku Kontakt odbora za AVMSD, koji je održan krajem septembra 2020. godine, bilo je riječi prvenstveno o transpoziciji Direktive o AVM uslugama i obavezama država članica u oblasti donošenja novih nacionalnih propisa u skladu sa Direktivom.

Sastanak je otvorio direktor za medijsku politiku Direktorata za komunikacione mreže, sadržaj i tehnologiju EK Đuzepe Abamonte riječima da je to istorijski sastanak jer je u septembru 2020.g. istekao rok za transpoziciju revidirane Direktive o AVM uslugama. On je naglasio značaj tri glavna elementa revidirane Direktive: dodatne obaveze pružalaca usluga na zahtjev u dijelu promocije evropskih radova, proširivanje određenih audiovizuelnih pravila na platforme za razmjenu video sadržaja i nezavisnost regulatora.

Abamonte je naglasio da EK poklanja veliku pažnju pravilnoj implementaciji ovih odredbi i da stoji na raspolaganju za pomoć državama članicama u ovom procesu. On je prepoznao veoma značajnu ulogu ERGA-e u pružanju podrške za dosljednu implementaciju Direktive o AVM uslugama, kroz razmjenu informacija, primjera najbolje prakse i davanje mišljenja. Naglasio je i značaj

⁹⁰ https://erga-online.eu/wp-content/uploads/2020/12/ERGA_Memorandum_of_Understanding_adopted_03-12-2020_1.pdf

⁹¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_20_2250.

⁹² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_20_2239.

Memoranduma o razumijevanju koji se bavi određenim izazovima u vezi sa prekograničnom primjenom odredbi Direktive i drugih dokumenata na kojima radi ERGA.

Predstavnicima EK objasnili su proces nadgledanja transpozicije i implementacije Direktive, i naglasili značaj praviljenja jasne razlike između prekršaja koji se odnose na izostanak obavještenja o nacionalnim mjerama transpozicije i prekršaja koji su vezani za neusklađivanje nacionalnog zakonodavstva sa odredbama Direktive. Naglasili su da EK planira da izvrši provjeru transpozicije Direktive u nacionalna zakonodavstva država članica u roku od šest mjeseci od isteka roka za transpoziciju. Proces provjere da li su zakoni država članica usklađeni sa odredbama Direktive trajaće od 16 do 24 mjeseca od dana obavještanja EK o završenom procesu harmonizacije.

Predstavnicima država članica predstavili su stepen transpozicije u svojim državama i upoznali EK sa planiranim aktivnostima, rokovima i izazovima vezanim za ovaj proces.

Kontakt komitet je razmatrao i smjernice za implementaciju Direktive koje je donijela Evropska komisija, čiji su predstavnici predstavili glavne preporuke za odgovarajuće tumačenje, transpoziciju i implementaciju Direktive od strane država članica.

Predstavnicima EK dali su pregled dva seta smjernica uvojenih u junu 2020. godine. U vezi sa Smjernicama za tumačenje kriterijuma „osnovne funkcionalnosti” prilikom definisanja platformi za razmjenu video sadržaja⁹³, razmatrane su četiri glavne kategorije indikatora: 1) odnos između audiovizuelnog sadržaja i glavne privredne aktivnosti servisa, 2) kvantitativna i kvalitativna relevantnost audiovizuelnog sadržaja za aktivnosti servisa, 3) monetizacija ili prihodi od audiovizuelnog sadržaja, 4) dostupnost alata za isticanje vidljivosti ili atraktivnosti audiovizuelnog sadržaja.

Kada su u pitanju smjernice za izračunavanje udjela evropskih djela i definisanje veličine prometa i publika AVM usluga na zahtjev⁹⁴, predstavnici EK su objasnili odabrani metod izračunavanja evropskih radova (prema broju naslova u katalogu), polaznu osnovu za određivanje praga za izuzeće po osnovu niskog prihoda i malobrojne publike.

Na sastanku je bilo riječi i o uspostavljanju centralizovane baze podataka pružalaca medijskih usluga na nivou EU i obavezama država članica po tom osnovu. Predstavnicima EK su predstavili svoje planove za izradu baze podataka i naglasili koje su aktivnosti država članice predviđene Direktivom o AVM uslugama u smislu dostavljanja Evropskoj komisiji spiskova pružalaca medijskih usluga iz njihove nadležnosti. Obaveza EK jeste da ih objedini u centralizovanu bazu podataka, koja bi bila na raspolaganju svim nezavisnim regulatorima i drugim organima. Istaknuto je da se baza podataka MAVISE⁹⁵, koju vodi Evropski audiovizuelni opservatorium, pokazala kao dobar kandidat za realizaciju ove obaveze.

Na kraju sastanka predstavljeni su planovi na izradi smjernica o obimu izvještaja o realizaciji obaveza u vezi sa promocijom medijske pismenosti i mjerama koje države članice preduzimaju na polju unapređivanja vještina iz ove oblasti. Predstavnicima EK podsjetili su da očekuju prve izvještaje država članica do 19. decembra 2022. godine i kasnije na svake tri godine.

*

⁹³ Communication from the Commission Guidelines on the practical application of the essential functionality criterion of the definition of a 'video-sharing platform service' under the Audiovisual Media Services Directive

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.223.01.0003.01.ENG&toc=OJ:C:2020:223:TOC

⁹⁴ Communication from the Commission Guidelines pursuant to Article 13(7) of the Audiovisual Media Services Directive on the calculation of the share of European works in on-demand catalogues and on the definition of low audience and low turnover 2020/C 223/03

https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:OJ.C_.2020.223.01.0010.01.ENG&toc=OJ:C:2020:223:TOC

⁹⁵ <https://mavise.obs.coe.int/>

* *

Učešće u radu Evropske platforme nezavisnih regulatornih tijela – EPRA⁹⁶

Predstavnici Agencije učestvovali su na nizu događaja koje je EPRA organizovala u toku 2020. godine u onlajn formatu.

Umjesto na proljećnom plenarnom sastanku u Antverpenu, na webinarima održanim u maju i junu 2020. godine, bilo je riječi o: razumijevanju ključnih tržišnih trendova za vrijeme pandemije koronavirusa i oglašavanju igara na sreću. Tema “Pluralizam medija u doba algoritama”⁹⁷ obrađena je kroz formu podkasta.

S obzirom da ni jesenji sastanak u Roterdamu nije održan, EPRA je nastavila sa organizovanjem onlajn događaja. Među njima, posebno interesanta je bila serija okruglih stolova na temu medijske pismenosti, koji su održani u septembru i oktobru 2020. godine. Tri onlajn događaja, koji su nazvani „Mreže medijske pismenosti: učimo jedni od drugih“, zasnovani su na aktivnostima EPRA-e iz prethodnih nekoliko godina. Cilj ovih okruglih stolova bio je da pruži mogućnost za razmjenu ideja i primjere najbolje prakse u vezi sa mrežama za razvoj medijske pismenosti, od njihovog osnivanja, preko strukture i funkcionisanja, do evaluacije njihovih aktivnosti i rezultata.

Na webinarima organizovanim u oktobru 2020. godine, razgovarano je o novoj paradigmi medijskih regulatora, kao i o odnosu regulatora i građana.

EPRA je usvojila i Strategiju za period od 2021. do 2023. godine, koja treba da pomogne funkcionisanje članica u okruženju koje karakterišu: ubrzani tehnološki razvoj, novi regulatorni okvir uslovljen revidiranim Direktivom o AVM uslugama, ekonomska kriza i pandemija koronavirusa. Prepoznati su i budući izazovi za sektor i to: prihvatanje kompleksnosti onlajn medijskih ekosistema, dokumentovanje promjena u ponašanju gledalaca/slušalaca, obezbjeđivanje održivosti AVM sektora, nezavisnost rada regulatora, implementiranje EU regulative.

*

* *

Implementacija projekta

„Sloboda izražavanja i sloboda medija u Jugoistočnoj Evropi - JUFREX2“

Kroz razne online formate, predstavnici Agencije su učestvovali u realizaciji regionalnog projekta Evropske unije i Savjeta Evrope „**Sloboda izražavanja i sloboda medija u Jugoistočnoj Evropi**“ (JUFREX2), pokrenutog radi unapređenja slobode izražavanja i slobode medija u skladu sa standardima Savjeta Evrope i Evropske unije. Ovaj projekat se sprovodi u okviru programa „Horizontalni mehanizam za Zapadni Balkan i Tursku 2019–2022“ (Horizontal Facility II⁹⁸). Pored regionalne komponente, projekat je povezan sa šest pojedinačnih JUFREX projekata koji se realizuju u Albaniji, Bosni i Hercegovini, na Kosovu, u Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji i Srbiji.

U okviru regionalnih aktivnosti, 3. jula 2020.godine, održan je online okrugli sto na temu „**Izbori, pandemije i dezinformacija**“. Tokom ovog sastanka predložena je i od strane JUFREX-a

⁹⁶ European Platform of Regulatory Authorities (<http://www.epra.org>). Članovi EPRE su 52 regulatorna tijela iz 46 evropskih zemalja.

Evropska komisija, Savjet Evrope, Evropska audiovizuelna opservatorija i Kancelarija predstavnika OSCE-a za slobodu medija, posmatrači su rada EPRE. Sastanci se organizuju dva puta godišnje.

⁹⁷ <https://www.epra.org/events/epra-podcast-season-1-ep-1-media-plurality-in-the-age-of-algorithms>

⁹⁸ <https://pjp-eu.coe.int/en/web/horizontal-facility/home> - Horizontalni instrument Evropske unije / Savjeta Evrope za zapadni Balkan i Tursku (Horizontalni instrument II) 2019-2022 je inicijativa za saradnju Evropske unije i Savjeta Evrope za zapadni Balkan i Tursku. Prva faza programa obuhvatala je razne aktivnosti specifične za korisnike i regionalne inicijative i trajala je od 2016. do 2019. Druga faza programa (vrijedna 41 mil. EUR, trajaće 36 mjeseci, počev od maja 2019.) se oslanja na rezultate I faze i proširuje se na nove teme ključne za region zapadnog Balkana i Tursku, a to su sloboda izražavanja i mediji. Druga faza programa obuhvata akcije u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Kosovu, Crnoj Gori, Sjevernoj Makedoniji, Srbiji, kao i Turskoj.

podržana izrada studije koja se bavi pitanjem političkih kampanja. Na osnovu zaključaka sa ovog događaja, izrađena je studija „**Regulacija političkog oglašavanja: komparativna studija sa osvrtnom na situaciju u Jugoistočnoj Evropi**“⁹⁹, koja se bavi pitanjima političkih kampanja i političkog oglašavanja iz perspektive medijskog regulatora. Studija takođe nudi smjernice u skladu sa evropskim standardima i najboljom praksom u ovoj oblasti.

*

* *

Realizacija Projekta „Podrška javnim medijskim servisima na Zapadnom Balkanu“ (PSMWB)

Predstavnici Agencije su učestvovali u nastavku realizacije regionalnog projekta „Podrška javnim medijskim servisima na Zapadnom Balkanu“ (PSMWB), koji finansira Evropska unija, a realizuje konzorcijum organizacija na čelu sa Međunarodnom federacijom novinara (IFJ), a uključeni su i Evropska radio-difuzna unija (EBU), Evropska federacija novinara (EFJ), austrijski nacionalni javni servis (ORF), Balkanska mreža za istraživačko novinarstvo (BIRN) i Kancelarija Evrovizije za razmjenu vijesti u jugoistočnoj Evropi (ERNO).

Regionalni sastanak o modelima upravljanja, regulacije i finansiranja javnih emitera zapadnog Balkana, održan je 28, 29 i 30. januara 2020. godine u Beogradu, Srbija. Na njemu su učestvovali predstavnici pet ključnih grupa iz svake zemlje, odnosno menadžmenta nacionalnih javnih emitera i njihovih savjeta/upravnih odbora, nacionalnih parlamenata, medijskih regulatora i relevantnih nevladinih organizacija.

U toku prva dva dana razgovarano je o procesu izbora upravljačkih/nadzornih tijela i generalnih direktora u šest zapadnobalkanskih javnih emitera, kao i odnosima između parlamenata, regulatora i upravljačkih tijela javnih emitera. Posebno je analizirano stanje u odnosu na najbolje prakse u EU, koje su predstavili eksperti EBU-a u dokumentu „Zajednički principi upravljanja javnim medijskim servisima zapadnog Balkana“.

Trećeg dana nastavljen je rad započet na prethodnom regionalnom sastanku u Sarajevu, u maju 2019. godine, kada je usvojen dokument „Zajednički principi finansiranja javnih medijskih servisa zapadnog Balkana“. Naime, kako su stručnjaci EBU-a priredili novi dokument pod **nazivom „Smjernice za implementaciju Zajedničkih principa finansiranja javnih emitera na zapadnom Balkanu“**, na sastanku je razgovarano o ključnim izazovima u finansiranju.

Nakon usvajanja pomenutih dokumenata, ustanovljene su i grupe za praćenje i procjenu procesa primjene principa kao naredni korak u njihovoj implementaciji.

Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje Evropske unije i Crne Gore (SAPC) održao je svoj 18. sastanak u Podgorici 25. i 26. februara 2020. godine. U okviru usvojene Deklaracije i zaključaka¹⁰⁰, Odbor je ohrabrio Crnu Goru da implementira zajedničke regionalne principe o finansiranju i upravljanju javnim emiterima, koje su usvojili predstavnici parlamenata, regulatornih vlasti, najviše rukovodstvo iz javnih servisa, njihovih upravljačkih tijela i civilnog sektora sa zapadnog Balkana u Sarajevu (2019) i Beogradu (2020).

Nakon izbijanja pandemije, aktivnosti u okviru projekta su revidirane i prilagođene radu uz korišćenje onlajn platformi, kako bi se obezbijedio kontinuitet u komunikaciji i razmjeni informacija od značaja za rad javnih emitera u okolnostima izazvanim pandemijom.

⁹⁹ <https://aemcg.org/wp-content/uploads/2021/02/Regulisanje-politickog-oglasavanja.pdf>

¹⁰⁰ https://www.europarl.europa.eu/cmsdata/197459/18th-EU-MNE-SAPC_Recommendations_final_26022020.pdf

JAVNOST I UNAPREĐENJE RADA AGENCIJE

Saglasno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama, tokom 2020. godine, Agenciji su podnesena **četiri** zahtjeva za slobodan pristup informacijama. Detaljnije informacije o pojedinim zahtjevima i donesenim odlukama Agencije se nalaze u **Prilogu 1** - Pregled razmatranih zahtjeva za slobodan pristup informacijama.

Saglasno Zakonu o slobodnom pristupu informacijama Agencija proaktivno objavljuje informacije (član 12 zakona) i dostavlja akta i podatke za potrebe vođenja informativnog sistema pristupa informacijama.

Na sajtu Agencije za elektronske medije omogućeno je da se sljedećim kategorijama dokumenata može pristupiti „**u tri klika**“: izvodi iz registara i evidancija, planovi i izvještaji, javne nabavke, spisak zaposlenih, spisak javnih funkcionera i lista obračuna njihovih zarada i drugih primanja i naknada u vezi sa vršenjem javne funkcije, rješenja kojima je odobren pristup traženim informacijama i sl.

**Vodič za pristup informacijama u posjedu
Agencije za elektronske medije
(br. 02 – 1438 od 31.12.2020.g.)
dostupan na veb adresi Agencije
www.aemcg.org**

*
* *

Važan mehanizam obezbjeđenja javnosti rada Agencije predstavlja redovno blagovremeno objavljivanje i ažuriranje podataka na veb-stranici Agencije.

Tokom 2020. godine objavljeno je 445 aktivnih, novih dokumenata. Ukoliko se uračuna i zamjena postojećih dokumenata novijim ili prečišćenim verzijama i dodavanje dokumenata na naslovnu stranu, **ukupan broj postavljenih dokumenata iznosi 496**.

Statički dokumenti koji sadrže kontakt informacije vezane za Agenciju, Savjet Agencije i razne emitere i operatere su po potrebi ispravljani i dopunjavani novim podacima.

Ukupan broj posjeta web prezentaciji www.aemcg.org iznosio je 23.739, ili prosječno 1.978 mjesečno. Najveći broj posjeta je zabilježen u decembru (2.823), a najmanji u maju 2020. godine (1.710).

Broj jedinstvenih posjetilaca je bio 23.739, od čega 76,6% tj. 18.147 iz Crne Gore. Windows platforma je bila zastupljena sa 33%, Android sa 49,6% i Apple iOS sa 14,3%. Ostatak čine Macintosh, Linux i druge platforme sa oko 3% ukupno.

Poređenjem broja pregledanih stranica (90.446) i broja posjetilaca, može se zaključiti da je prosječan posjetilac u 2020. godini pregledao približno 3,8 stranica u jednoj posjeti, na svakoj stranici ostao 50 sekundi, a na našem sajtu u prosjeku 2 minuta i 5 sekundi kod svake posjete.

U skladu sa Poslovnikom o radu, sjednice Savjeta Agencije su otvorene za javnost. Zbog nemogućnosti da se obezbijede adekvatni prostorni uslovi, a u cilju poštovanja Obaveznih mjera protiv širenja koronavirusa za privredu i građane koje je donio Institut za javno zdravlje Crne Gore, sjednice su od marta do decembra 2020. godine bile zatvorene za javnost. Ipak, ne zanemarujući svoju obavezu prema javnosti, Savjet Agencije je, u skladu sa uobičajenom praksom, na veb sajtu Agencije obavještavao javnost o svim aktivnotima kao i svojim odlukama. Na sajtu Agencije se takođe mogu naći i zapisnici sa svih sjednica.

Takođe, u cilju poboljšanja komunikacije sa javnošću otvoreni su nalozi na društvenim mrežama.

Agencija je otvorila profil na društvenoj mreži Facebook 1. maja 2020. godine. Od tada do 31. decembra 2020. godine objavljeno je 46 postova, dosegnut 401 korisnik, a profil je lajkovan 284 puta. Od korisnika koji su dali pozitivno mišljenje o profilu Agencije, bilo je 68% žena i 32% muškaraca.

Što se starosnog profila posjetilaca tiče, kategorije stanovništva od 17-24 godine ne pokazuju naročito interesovanje za rad Agencije - ukupno 1,1%. Najveći broj posjetilaca je iz grupe od 25 do 54 godine (86,5%) dok preostalih 12,4% čine posjetioci stariji od 55 godina.

Geografski posmatrano, daleko najviše posjetilaca je iz Podgorice (64,8%), za kojom slijede Bar sa 4,9% i Nikšić sa 3,9%.

Agencija je prisutna i na društvenoj mreži Twitter. Ukupno je objavljeno 46 „tvitova“ u 2020. godini, i oni su imali 29.000 impresija. Tri najpopularnije objave imale su preko 1000 impresija svaka, dok su sve objave zajedno „lajkovane“ 95 puta, retvitovane 17 puta, a posjetioci su kliknuli na linkove unutar objava 27 puta.

Na profilu Agencije na Instagramu je u 2020. godini postavljeno 46 objava i doseguto je 425 korisnika, od čega su 62,5% bile žene, a 37,5% muškarci. U najmlađoj grupi (13-24 godine) bilo je 6,6% posjetilaca, u grupi 25-54 godine 89,3% dok je najstarija grupa (preko 55 godina) bila zastupljena sa 4,1%.

Gradovi iz kojih je bilo najviše posjeta Instagram profilu Agencije bili su Podgorica sa 61,7%, Nikšić sa 5,4% i Bar sa 2,8%.

*
* *

U 2020. godini na veb sajtu **medijske pismenosti (www.medijskapismenost.me)** objavljeno je ukupno 30 članka i 37 novih slika. Na YouTube kanal objavljeno je 26 video snimaka. **Ukupan broj posjeta veb prezentaciji iznosio je 1.976, ili prosječno 140 mjesečno.** Najveći broj posjeta je zabilježen u martu (313), a najmanji u avgustu 84.

Broj jedinstvenih posjetilaca za godinu dana je bio 1.625, od čega 41,2% tj. 670 iz Crne Gore. Windows platforma je bila zastupljena sa 43,5%, Android sa 41,3% i Apple iOS sa 9,2%. Ostale platforme čine 6%.

Poređenjem broja pregledanih stranica (6.223) i broja posjetilaca, može se zaključiti da je prosječan posjetilac u 2020. godini pregledao približno 3,9 stranica u jednoj posjeti i zadržao se u prosjeku 1 minut i 37 sekundi na veb sajtu.

Paralelno sa veb prezentacijom medijske pismenosti, otvoreni su i profili na društvenim mrežama Facebook i Instagram. Zbog tehničkih problema, značajan dio 2020.g, profili na društvenim mrežama medijske pismenosti nijesu bili aktivni.

Na Facebook profilu projekta „Medijska pismenost“ postavljeno je 23 posta, doseguto 9.436 korisnika, a profil je lajkovan 2195 puta. Od korisnika koji su dali pozitivno mišljenje o profilu projekta, bilo je 73,7% žena i 26,3% muškaraca.

Starosni profil posjetilaca pokazuje da je u grupi 13-24 godine bilo 5,8% posjetilaca, od 25-54 godine 81,9%, dok su stariji od 55 godina činili 12,3% posjetilaca.

Geografski, najviše posjeta je bilo iz Podgorice (56,2%), za kojom slijede Nikšić sa 6,6% i Bar sa 4,5%.

Što se Instagrama tiče, ukupno je postavljeno 17 objava koje su dosegle 1.514 posjetilaca. Broj pratilaca bio je oko 1.000, od čega su žene činile 72,4% a muškarci 27,6%.

Kako Instagram koristi pretežno mlađa populacija, ne iznenađuje da je uzrast od 13-24 godine zastupljen znatno više nego kod Facebooka (20,4%). Uzrast od 25-54 godine bio je zastupljen

sa 70,4% dok je posjetilaca starijih od 55 godina bilo prilično malo, svega 3.2%. Posjeta je opet najviše bilo iz Podgorica (54,1%), za kojom slijede Nikšić sa 4.7% i Bar sa 3,3%.

*

* *

Unaprjeđenje sistema monitoringa kroz dotur signala emitera sa udaljenih lokacija u Crnoj Gori

U cilju stvaranja uslova za sprovođenje zakonom utvrđenih obaveza i nadležnosti Agencije u dijelu koji se odnosi na monitoring poštovanja programskih standarda i uslova utvrđenih izdatim odobrenjima za emitovanje, tokom 2020. godine, sprovedena je prva faza realizacije sistema dotura programskih sadržaja emitera, prije svega radijskih, do sistema za monitoring u Podgorici.

Nakon izbora adekvatne opreme za prijem udaljenih radijskih programa i njihovu distribuciju do Podgorice, odabran je odgovarajući i efikasan sistem dotura u pogledu racionalnosti troškova i predviđenih i planiranih finansijskih sredstava za ovu aktivnost. Posebno je vođeno računa da se obezbijedi kompatibilnost usvojenog rješenja sa planiranom nabavkom softvera za snimanje i analizu programskih sadržaja emitera. U konačnom, sve ovo treba da poveća efikasnost cjelokupnog sistema monitoringa kroz automatizaciju određenih poslova.

U pogledu sistema distribucije, opredijelili smo se da se distribucija ovih sadržaja vrši posredstvom interneta. Naime, procijenjeno je da bi realizacija samostalnog sistema distribucije od strane Agencije, kao i odgovarajući zakup prostornih kapaciteta i kapaciteta mreže operatora elektronskih komunikacija, zahtijevala značajna finansijska sredstva koja značajno prevazilaze planirana finansijska sredstva za realizaciju ovih aktivnosti. Usvojeno rješenje podrazumijeva da je svaka lokacija opremljena sa modemom za pristup mreži mobilnih operatora posredstvom 4G tehnologije, pa je na taj način omogućeno efikasno povezivanje uređaja za prijem u Sektoru za monitoring u Podgorici. Tokom 2020. godine izvršena je montažu na tri udaljene lokacije u Crnoj Gori i to u Herceg Novom, Baru i Beranama. Time je omogućen prijem osam radijskih programa koji nijesu bili dostupni za direktan prijem u Podgorici.

Planirano je da se ovi kapaciteti značajno prošire tokom 2021. godine, odnosno da se adekvatnim izborom prijemnih lokacija, kao i primjenom odgovarajućih tehnoloških rješenja, dođe do značajnijeg pomaka u radu monitoringa Agencije u pogledu mogućnosti prijema, analize i identifikacije pojedinačnih programskih sadržaja radijskih emitera sa cjelokupne teritorije Crne Gore.

Realizacija ovog sistema neophodan je uslov za uspješnu implementaciju odgovarajućeg softverskog rješenja za snimanje i analizu programskih sadržaja emitera. Jer, njom se omogućava prijem radijskih i televizijskih programa čiji prijem u Podgorici nije moguć posredstvom zemaljskih sistema FM radija i digitalne zemaljske televizije.

*

* *

Agencije je tokom 2020. godine započela projekat formiranja biblioteke. Među publikacijama koje su našle svoje mjesto u bibliotečkom fondu izdvaja se stručna i naučna, domaća i međunarodna literatura iz oblasti medija, komunikacija, psihologije i umjetnosti. Namjeravamo da opremanje biblioteke bude kontinuirana aktivnost koja će svake godine doprinjeti obnavljanju i uvećanju bibliotečkog fonda.

Cilj realizacije ovog projekta je pružanje pomoći u istraživanju i unapređenju znanja zaposlenih u Agenciji. Biblioteka Agencije će pored navedenog pružati i usluge u vidu poboljšanja medjske i informacione pismenosti svojih korisnika. Ona treba da predstavlja aktivan centar predviđen za učenje i korišćenje svih novih izvora informacija, a manje kao prostor u kojem se čuvaju knjige i periodične publikacije. Takođe, namjera je da knjige budu dostupne studentima i drugim istraživačima.

FINANSIJSKI POKAZATELJI POSLOVANJA AGENCIJE U 2020. GODINI

Zakon o elektronskim medijima propisuje izvore finansiranja Agencije za elektronske medije, kao i s tim povezana prava i obaveze pružalaca audiovizuelnih medijskih (AVM) usluga.

Saglasno članu 40 Zakona o elektronskim medijima, na sjednici održanoj 20.09.2019. godine, Savjet Agencije za elektronske medije je donio Odluku o usvajanju Finansijskog plana Agencije za elektronske medije za 2020. godinu (Odluka br. 01-1031/1 od 20.09.2019. godine).

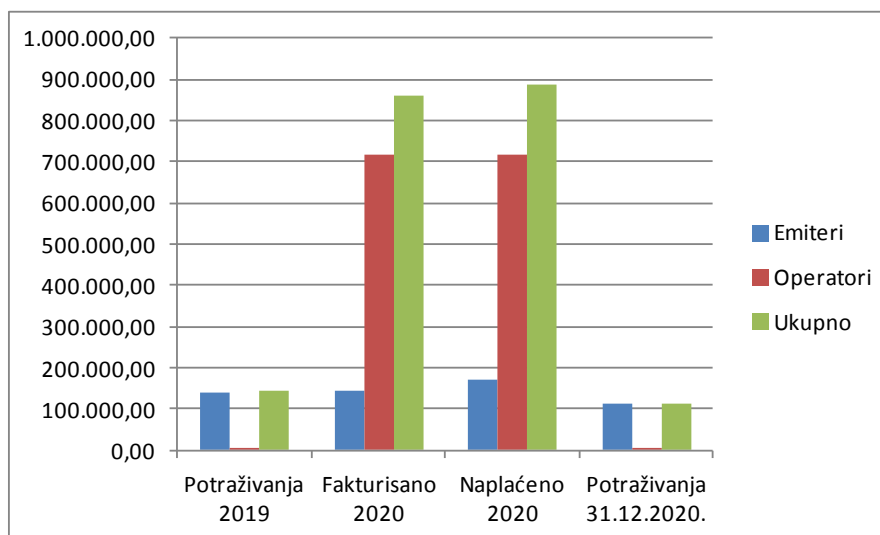
Saglasno članu 32 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, Agencija za elektronske medije je u propisanom roku (do 30. septembra 2019. godine), Ministarstvu finansija dostavila utvrđeni Finansijski plan sa planom rada za 2020. godinu kao i akt o određivanju predstavnika Agencije za elektronske medije koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri.

Na devetoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, Skupština Crne Gore je 27. decembra 2019. godine donijela Odluku o usvajanju Finansijskog plana sa planom rada Agencije za elektronske medije za 2020. godinu ("Sl. list Crne Gore", br. 74/19).

U cilju obezbjeđenja podrške kontinuitetu rada u situaciji izazvanoj pojavom i širenjem koronavirusa, Savjet Agncije je donio odluke da se komercijalni i javni emiteri oslobode obaveze plaćanja druge i četvrte kvartalne rate godišnje naknade za emitovanje za 2020. godinu, kao i da se emiteri koji emituju programske sadržaje u okviru projekta „Uči doma“ oslobode kompletne godišnje naknade za 2020. godinu¹⁰¹.

U toku 2020. godine Agencija je ostvarila ukupan prihod u iznosu od 917.851,19 €, rashodi su iznosili 744.578,56 €, što znači da je ostvarena pozitivna razlika u iznosu od 173.272,63 €.

Procenat naplativost prihoda po osnovu naknada za emitovanje ostvaren je na nivou od 60,18%, dok je procenat naplativosti prihoda po osnovu naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev je iznosio 99,93%, što ukazuje da su ovi prihodi stabilni izvori finansiranja Agencije u toku 2020. godine.

Grafik 25. Struktura i naplativost prihoda po osnovu izdatih odobrenja

Vrijednost ukupne aktive, na bazi bilansa stanja na dan 31.12.2020. godine je 2.147.471,63 €. Stalna imovina od 71.193,98 € iznosi 3,3% ukupne aktive, a sastoji se od nematerijalne imovine (9,3%) i materijalne imovine (90,7%).

Obrtna imovina u vrijednosti od 2.076.277,65 € čini 96,7% ukupne aktive i odnosi se na kratkoročna potraživanja (2,1%) i gotovinu i gotovinske ekvivalente (97,9%).

¹⁰¹ Odluke Savjeta Agencije br. 01-279/3 od 20.03.2020.g., 01-1191/1 od 11.12.2020.g. i 01-1216 od 17.11.2020.g.).

Ukupna potraživanja prenijeta iz 2019. godine iznosila su 70.980,94 €, dok ukupna potraživanja na dan 31.12.2020. godine iznose 43.193,76 €. Od tog iznosa, 28.495,36 € su potraživanja od emitera i pružalaca AVM usluga na zahtjev (KDS/MMDS/IPTV/DTH operatori) sa ispravkom vrijednosti, 13.475,81 € su potraživanja od državnih organa po osnovu refundacija i depozit za maestro bussines card u iznosu od 1.222,59 €.

Ukupan promet žiro-računa u 2020. godini iznosio je 2.784.161,24 €, blagajne 1.256,72 € i deviznog računa 13.070,12 €.

Ukupna pasiva je u vrijednosti od 2.147.471,63 €. Kapital Agencije je 2.088.757,20 € i obuhvata:

- osnovni kapital 540.691,04 €,
- neraspoređeni dobitak ranijih godina u iznosu od 1.374.793,53 € i
- neraspoređeni dobitak tekuće godine u iznosu od 173.272,63 €.

U toku 2020. godine neraspoređeni dobitak ranijih godina je umanjen za 30.000 €. Naime, uvažavajući apel Vlade Crne Gore da u situaciji izazvanoj pojavom i širenjem koronavirusa budemo odgovorni, solidarni, da udružimo snage u cilju očuvanja zdravlja i nabavke neophodnih medicinskih i zaštitnih sredstava, Savjet Agencije je dao saglasnosti da se za nabavku respiratora ili druge medicinske opreme neophodne za prevenciju širenja infekcije ili liječenja oboljelih lica od koronavirusa izdvoje sredstva u iznosu od 30.000 € i ista obezbjede iz neraspoređene dobiti Agencije iz ranijih godina (Odluka Savjeta Agencije br. 01-279/4 od 20.03.2020.g.).

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2020. godine iznose 26.781,45 € i ista se odnose na rezervisanja po MRS 19 - Naknade zaposlenima, koju je izvršio ovlašćeni aktuar dana 08.02.2021. godine sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, od čega se dio odnosi na rezervisanje po osnovu jubilarnih nagrada 14.900,79 €, a dio na rezervisanje po osnovu otpremnina 11.880,66 €.

Tokom 2020. godine izvršeno je umanjenje rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada u ukupnom iznosu od 940,55 € (1.024,78 € bruto), za 20 godina radnog staža (Odluka br. 02-586 od 08.07.2020. godine).

Ukupne kratkoročne obaveze Agencije iznose 31.932,98 €, od čega se 16.800,10 € odnosi na primljene avanse od kupaca, 12.262,40 sredstva Fond za pomoć komercijalnim radio emiterima i 2.870,48 € su obaveze prema dobavljačima.

Sredstva Fonda za pomoć komercijalnim radio emiterima su odlukom Savjeta Agencije preusmjerena namjenski na poslovanje Agencije za elektronske medije u dijelu koji se odnosi na promociju medijske pismenosti (Odluka br. 01-1437 od 24.12.2019. godine).

Dovodeći navedene obaveze u vezu sa vrijednošću obrtne imovine od 2.076.277,65 € može se zaključiti da je Agencija solventna, odnosno njena likvidnost nijednog momenta nije dovedena u pitanje.

U tabelarnom prikazu dati su ključni pokazatelji poslovanja i njihovo poređenje sa planom:

januar - decembar 2020. godine

Vrste prihoda	Plan	Ostvareno	Index
naknada za registraciju	-	42,34	-
naknada za emitovanje	340.650,00	146.390,07	42,97
naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev	681.330,00	715.310,19	104,99
ostali poslovni dobitci	-	53.462,76	-
finansijski prihodi	-	2.645,83	-

Prilog 1 - Pregled razmatranih zahtjeva za slobodan pristup informacijama

Podnosilac / Predmet zahtjeva	Odluka Agencije po zahtjevu
<p>1. NVO „Centar za građansko obrazovanje“, 22.06.2020.¹⁰² / informacije-dokumenta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kopije svih ugovora zaključenih sa medijskim kućama, agencijama za odnose sa javnošću, agencijama za istraživanje javnog mnjenja i produkcijskim kućama koje je Agencija angažovala od 01.01.2018.g. do 31.12.2019.g. i na osnovu kojih je izvršila uplatu novčanih sredstava (kopije ugovora ili precizne informacije sa kim su ugovori i za koje tačno najmenje sklapani); - Kopije ugovora u kojima su navedeni iznosi koji su gore navedenim subjektima uplaćeni od strane Agencije u toku 2018. i 2019. godine (od 01.01.2018.g do 31.12.2019.g.) i tip usluge koji ti iznosi pokrivaju shodno ugovorima; - Kopija informacije o novčanim transakcijama prema gore navedenim subjektima koje su vršene van navedenih ugovora, uz navođenje osnova transakcije i iznosa uplaćenog novca; - Kopije ugovora sa bilo kojim drugim subjektima preko kojih se zakupljivao prostor u medijima ili su se na druge, posredne načine vršile uplate medijima i novinarima od strane Agencije uz tačne iznose i specifikaciju troškova. 	Usvojen
<p>2. NVO „MANS“, 18.08.2020.¹⁰³ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopije pristigle evidencije emitovanja programskih sadržaja u skladu sa Pravilnikom o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 30. avgusta 2020. godine.</p>	Usvojen
<p>3. NVO „MANS“, 14.09.2020.¹⁰⁴ / informacije-dokumenti koje se odnose na kopije sve pristigle evidencije emitovanja programskih sadržaja u skladu sa Pravilnikom o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 30. avgusta 2020. godine.</p>	Usvojen
<p>4. NVO „MANS“, 08.12.2020.¹⁰⁵ / informacije-dokumenti koje se odnose na kopiju sve pristigle evidencije emitovanja programskih sadržaja na televizijskom programu 'TV Pink M' (privredno društvo 'Pink Media M' d.o.o.) u skladu sa Pravilnikom o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 30. avgusta 2020. godine“.</p>	Odbijen zbog neposjedovanja
<p>5. NVO „MANS“, 08.12.2020.¹⁰⁶ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopiju sve pristigle evidencije emitovanja programskih sadržaja „Srpska TV“ (Društvo za ravnopravnost i toleranciju) u skladu sa Pravilnikom o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 30. avgusta 2020. godine</p>	Odbijen (podnosiocu zahtjeva već omogućen pristup traženoj informaciji i to Rješenjem Agencije 02-1008/1 od 28.09.2020.g., te nije bilo potrebno ponovo dostavljati istu informaciju/dokumenta)
<p>6. NVO „MANS“, 08.12.2020.¹⁰⁷ / informacije-dokumenti koji se odnose na kopije sve pristigle evidencije emitovanja programskih sadržaja televizijskog programa „Prva TV“ (privredno društvo AST d.o.o.) u skladu sa Pravilnikom o pravima i obavezama emitera tokom kampanje za izbore za poslanike u Skupštini Crne Gore, koji su održani 30. avgusta 2020. godine.</p>	Usvojen

¹⁰² Rješenje Agencije br. 02-501/1 od 06.07.2020.g.

¹⁰³ Rješenje Agencije br. 02-811/1 od 31.08.2020.g.

¹⁰⁴ Rješenje Agencije br. 02-1008/1 od 28.09.2020.g.

¹⁰⁵ Rješenje Agencije br. 02-1282/1 od 22.12.2020.g.

¹⁰⁶ Rješenje Agencije br. 02-1283/1 od 22.12.2020.g.

¹⁰⁷ Rješenje Agencije br. 02-1284/1 od 22.12.2020.g.

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 01 – 537/2
Podgorica, 23.04.2021. godine

Na osnovu člana 67 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Sl. list Crne Gore", br. 20/14, 56/14, 70/17,4/18, 55/16, 92/17 i 82/20), Savjet Agencije za elektronske medije, na 266. sjednici, održanoj 23.04.2021. godine donio je

ODLUKU

1. Za predstavnike Agencije za elektronske medije koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri prilikom razmatranja Izvještaja o finansijskom poslovanju Agencije za elektronske medije 2020. godinu i Izvještaja o radu Agencije za elektronske medije za 2020. godinu imenuju se direktor Agencije i predsjednik Savjeta Agencije.
2. Odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Članom 67 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti propisano je da nadležni organ nezavisnog regulatornog tijela utvrđuje predlog izvještaja o radu i izvještaja o finansijskom poslovanju i određuje predstavnika nezavisnog regulatornog tijela koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri po tom osnovu.

Imajući to u vidu, Savjet Agencije za elektronske medije je na 266. sjednici, održanoj 23.04.2021. godine donio odluku da imenovani iz tačke 1 ove odluke učestvuju u skupštinskoj proceduri prilikom razmatranja Izvještaja o finansijskom poslovanju Agencije za elektronske medije 2020. godinu i Izvještaja o radu Agencije za elektronske medije za 2020. godinu.

Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije
Ranko Vujović

Dostavljeno:

- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
Gospodin Miloško Spajić, ministar
- Skupština Crne Gore
- Direktor Agencije za elektronske medije
- Arhiva

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 01 – 537/3
Podgorica, 23.04.2021.godine

SKUPŠTINA CRNE GORE
Gospodin Aleksa Bečić, predsjednik

Podgorica

Predmet: Dostavljanje Izvještaja o finansijskom poslovanju i Izvještaja o radu Agencije za elektronske medije za 2020. godinu

Poštovani gospodine Bečiću,

Saglasno članu 15 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20), Savjet Agencije za elektronske medije je dužan da, najkasnije do kraja juna tekuće godine, stavi na uvid javnosti:

- Izvještaj o radu Agencije za prethodnu godinu, sa posebnim osvrtom na ostvarivanje obaveza utvrđenih zakonom;
- Izvještaj o finansijskom poslovanju Agencije za prethodnu godinu, sa Izvještajem ovlašćenog revizora o finansijskom poslovanju Agencije.

Imajući u vidu proceduru propisanu Zakonom o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Sl. list Crne Gore", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18 i 66/19), Savjet Agencije za elektronske medije Vam dostavlja:

- 1) Odluku Savjeta Agencije za elektronske medije o usvajanju Izvještaja o finansijskom poslovanju Agencije za elektronske medije za 2020. godinu (akt broj 01-537/1 od 23.04.2021.g.);
- 2) Izvještaj o finansijskom poslovanju Agencije za elektronske medije za 2020. godinu (akt broj 01-537 od 23.04.2021.g.);
- 3) Izvještaj ovlašćenog nezavisnog revizora o finansijskim iskazima Agencije za elektronske medije za 2020. godinu;
- 4) Odluku Savjeta Agencije za elektronske medije o usvajanju Izvještaja o radu Agencije za elektronske medije za 2020. godinu (akt broj 01-538/1 od 23.04.2021.g.) i
- 5) Izvještaj o radu Agencije za elektronske medije za 2020. godinu (akt broj 01-538 od 23.04.2021.g.).

Nadalje, članom 67 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti propisana je obaveza Agencije za elektronske medije da, do 30. aprila tekuće godine, pored navedenog dostavlja i akt o određivanju predstavnika Agencije za elektronske medije koji će učestvovati u proceduri Skupštine Crne Gore. Poštujući navedenu obavezu dostavljamo Vam Odluku o određivanju predstavnika Agencije za elektronske medije koji će učestvovati u proceduri Skupštine Crne Gore (akt broj 01- 537/2 od 23.04.2021.g.).

Takođe ističemo da je Savjet Agencije za elektronske medije, u skladu sa članom 67 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti, navedenu dokumentaciju dostavio i Ministarstvu finansija i socijalnog staranja. Koristim priliku da Vas informišem o tome da su predmetni izvještaji objavljeni i dostupni putem veb-sajta Agencije www.aemcg.org.

Ostajemo na raspolaganju za sva neophodna dodatna pojašnjenja i informacije.

S poštovanjem,

Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije
Ranko Vujović

Dostavljeno:

- Ministarstvo finansija i socijalnog staranja
g. Miloško Spajić, ministar
- Članovima Savjeta Agencije za elektronske medije
- Direktor Agencije za elektronske medije
- Arhiva

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ
O AKTIVNOSTIMA NA SPROVOĐENJU I UNAPREĐENJU UPRAVLJANJA I KONTROLA za 2020. godinu

NAZIV SUBJEKTA: AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE	
Ime i prezime rukovodioca subjekta:	Goran Vuković
Ime i prezime lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola	Jadranka Vojvodić
Naziv radnog mjesta lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola	Pomoćnica direktora, rukovodilja Sektora za pravne i ekonomske poslove
Datum imenovanja lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola	14.04.2020. godine
Kontakt telefon i e-mail lica odgovornog za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola:	020/201-440 Jadranka.vojvodic@aemcg.org
Iznos budžeta za godinu izvještavanja	/
Broj programa	/
Broj zaposlenih na dan 31. decembar	24
Broj zaposlenih predviđen Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji	24
Broj organizacionih jedinica	3
Broj lica iz kategorije visoko rukovodnog kadra	3

UPITNIK O SAMOPROCJENI UPRAVLJANJA I KONTROLA

UPITNIK	DA/ NE	Ako je odgovor DA objasnite na koji način je to postignuto Ako je odgovor NE navedite razlog	Navedite naziv i broj akta
KONTROLNO OKRUŽENJE			
Da li subjekat ima usvojen poseban kodeks ponašanja koji je prilagođen prirodi i specifičnostima poslovanja subjekta?	DA		Kodeks ponašanja u Agenciji za elektronske medije (Br. 01-177 od 01.03.2011)
Da li se poštuje procedura upoznavanja novih službenika sa odredbama etičkog kodeksa?	DA	Direktno od strane rukovodioca sektora	
Da li postoje jasna pravila kojima se regulišu situacije potencijalnih sukoba interesa i način postupanja?	DA	U skladu sa zakonskim rješenjima	Zakon o elektronskim medijima, Zakon o sprječavanju korupcije, Kodeks ponašanja u Agenciji za elektronske medije
Da li su zaposleni upoznati kome mogu da prijave sumnje na nepravilnosti u radu i prevare?	DA		Uputstvo za postupanje po prijavi i evidenciju prijava korupcije unutar agencije za elektronske medije, kao i zaštitu identiteta lica koje je podnijelo prijavu (Br. 02-1546 od 31.12.2019.)
Da li se sprovode mjere u slučaju	DA	Nije bilo slučajeva nepoštovanja	

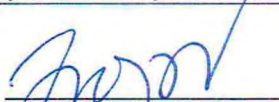
nepoštovanja kodeksa ponašanja? Navedite broj sprovedenih mjera		kodeksa ponašanja u izvještajnom periodu	
Da li su vođeni disciplinski postupci u godini izvještavanja? Navedite broj pokrenutih disciplinskih postupaka	NE	Nije bilo disciplinskih postupaka u izvještajnom periodu	
Da li zaposleni prisustvuju obukama iz oblasti integriteta i etičkog ponašanja? Navedite broj zaposlenih koji su prisustvovali obukama u godini izvještavanja.	NE	Redovno praćenje i analiza postupanja zaposlenih, davanje preporuka i praćenje njihove realizacije u skladu sa Kodeksom ponašanja.	
Da li imate utvrđene strateške ciljeve subjekta?	DA		Izjava o misiji, viziji i ključnim ciljevima
Da li su zaposleni upoznati sa strateškim ciljevima subjekta? Na koji način?	DA	Direktno od strane rukovodioca sektora	
Da li je jasno definisano ko je u subjektu odgovoran za realizaciju strateških ciljeva?	DA		Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (Br. 01-1080 od 28.07.2017.)
Da li ste definisali operativne ciljeve na nivou organizacionih jedinica?	DA		Plan rada Agencije za elektronske medije za 2020. Godinu (br. 01-1032 od 20.09.2019.)
Da li operativni ciljevi proizilaze iz strateških?	DA		
Da li definišete pokazatelje uspješnosti pomoću kojih pratite realizaciju utvrđenih ciljeva?	NE	Pokazatelji uspješnosti nisu definisani ali se realizacija ciljeva prati kroz izvještavanje	
Koliko često izvještavate rukovodioca subjekta o realizaciji ciljeva: a) mjesečno b) kvartalno c) polugodišnje d) godišnje e) ne izvještava se	DA	Po potrebi (mjesečno), redovno polugodišnje i godišnje	
Da li je u izvještajima navedena veza između ostvarenih ciljeva i utrošenih sredstava?	DA	U izvještajima je jasno naznačen iznos planiranih i utrošenih sredstava, kao i namjena.	
Da li imate interni akt kojim su u Vašem subjektu jasno utvrđene odgovornosti i ovlaštenja svakog rukovodioca za realizaciju definisanih ciljeva i upravljanje resursima (finansije, kadrovi)?	DA		Pravilnik o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta (Br. 01-1080 od 28.07.2017.)
Da li imate interni akt kojim je detaljno uređena međusobna saradnja sa subjektima nad kojima vršite nadzor? Navedite broj subjekata nad kojima vršite nadzor.	NE	Agencija za elektronske medije vrši nadzor nad pravnim i fizičkim licima koja obavljaju djelatnost proizvodnje i pružanja audiovizuelnih medijskih usluga (86).	Međusobna saradnja sa subjektima nadzora je definisana Zakonom o elektronskim medijima i podzakonskim aktima Agencije
Da li nadzor obuhvata: a) praćenje interne kontrole b) fokus na visoko rizične oblasti c) praćenje realizacije ciljeva u odnosu na utvrđene indikatore	NE	Agencija za elektronske medije vrši nadzor u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima i podzakonskim aktima Agencije	
Da li se prati i analizira fluktuacija	DA	Fluktuacija se prati i analizira kroz	Pravilnik o organizaciji i

zaposlenih u subjektu?		redovne sastanke rukovodilaca organizacionih jedinica	sistematizaciji radnih mjesta (Br. 01-1080 od 28.07.2017.)
Da li je utvrđen godišnji plan usavršavanja svih zaposlenih?	NE		
Da li vodite evidenciju o zaposlenima koji se stručno usavršavaju? Navedite teme za koje su zaposleni najviše zainteresovani	DA	Seminari i obuke na temu novih/izmijenjenih zakonskih okvira; Usavršavanja u oblasti koju pokrivaju u radu; Finansije.	
Da li ste usvojili plan za unapređenje upravljanja i kontrola za izvještajni period?	NE	Aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola su sprovedene u skladu sa ranije usvojenim planom i preporukama eksterne revizije.	
UPRAVLJANJE RIZICIMA			
Da li ste imenovali lice za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa registra rizika?	DA		02-352 od 14.04.2020. godine
Da li su prepoznati i procijenjeni rizici za: a) strateške ciljeve b) operativne ciljeve c) realizaciju poslovnih procesa	DA		
Da li je rukovodstvo utvrdilo nivo do kog su prihvatljiva odstupanja u postizanju ciljeva?	NE	Planiranje se vrši sa namjerom izvršenja svih ciljeva.	
Da li imate Registar rizika? Navedite datum usvajanja	DA		Registar rizika Agencije za elektronske medije (Br. 01-2436/4 od 30.12.2016)
Navedite tri ključna rizika za strateške ciljeve u Vašem subjektu.		1.Nesprovođenje procedure imenovanja članova Savjeta. 2.Izmjena zakonskih propisa bez javne rasprave i konsultacija sa Agencijom. 3.Nemogućnost naplate potraživanja Agencije.	
Da li su rukovodioci organizacionih jedinica uključeni u proces identifikacije rizika?	DA		
Da li postoji adekvatno praćenje rezultata preduzetih radnji za ublažavanje rizika?	DA	Registar rizika sa planom tretmana rizika	
Da li se Registar rizika ažurira? Navedite datum poslednjeg ažuriranja	NE	Nije bilo prepoznatih novih rizika u izvještajnom periodu	Registar rizika Agencije za elektronske medije (Br. 01-2436/4 od 30.12.2016)
Da li rukovodioci koriste registar rizika u svakodnevnom upravljanju?	DA		
Da li ste izvršili procjenu radnih mjesta koja mogu biti podložna prevarama?	DA		Plan integriteta Agencije za elektronske medije (Br. 02-1016 od 18.09.2020.)
Da li zaposleni znaju na koji način da prijave sumnje na nepravilnosti, odnosno prevare?	DA		
Da li pripremate izvještaje o identifikovanim rizicima, kao i	NE	Sprovodi se praćenje kako bi se utvrdilo da li je došlo do promjene	

preduzetim mjerama za njihovo smanjenje?		ciljeva, da li rizici još postoje, da li su se pojavili novi rizici, da li su se vjerovatnoća i uticaj rizika promijenili i da li su kontrole aktivnosti efektivne.	
Da li imate plan kojim se obezbeđuje kontinuitet rada u slučaju značajnih promjena (odsustvo zaposlenih, promjena zakonskih rješenja,...)?	NE		
Da li zaposleni prisustvuju obukama u oblasti upravljanja rizicima? Navedite broj zaposlenih koji su prisustvovali obukama.	NE	U izvještajnom periodu nije bilo obuka u oblasti upravljanja rizicima. Praksa je da kada se organizuju zaposleni prisustvuju.	
KONTROLNE AKTIVNOSTI			
Da li imate usvojenu Knjigu procedura sa operativnim pisanim uputstvima za rad?	DA		Mapa procesa (Br. 01-2436/1 od 30.12.2016)
Koliko imate usvojenih internih pravila i procedura?		Mapom procesa je definisano 30 procesa koji su podijeljeni u pet oblasti.	
Da li procedure sadrže: a) detaljna uputstva za rad, b) tok dokumentacije, c) odgovornosti i ovlašćenja lica, uključenih u poslovni proces, d) korake u donošenju odluka, e) rokove i f) kontrolne mehanizme?	DA	Procedure sadrže sve navedene elemente	
Da li su svi rukovodioci i zaposleni upoznati sa usvojenim procedurama?	DA		
Da li sprovodite naknadne kontrole namjenske potrošnje budžetskih sredstava (npr. kontrole na licu mjesta za isplaćene subvencije, donacije, pomoći, transferi budžetskih sredstava i sl.)?	DA	Kontrole se sprovode kroz izvještaje o utrošenim sredstvima (po potrebi, polugodišnje i godišnje); kroz eksternu reviziju	
Da li odobravanje, ovjeravanje dokumentacije, ovlašćivanje, odnosno davanje saglasnosti za isplatu sredstava i evidentiranje poslovnog događaja obavljaju različita lica?	DA		
Da li se sve promjene imovine tokom godine evidentiraju blagovremeno?	DA	Sve promjene imovine se evidentiraju blagovremeno kroz knjigu osnovnih sredstava	
Da li postoje adekvatne bezbjednosne procedure kako bi se sredstva i podaci čuvali od neovlašćenog pristupa i fizičke štete?	DA		
Da li ste osigurali rezervnu kopiju podataka u slučaju gubitka?	DA		
Da li ažurirate procedure? Navedite datum poslednje izmjene	NE		Nijesu ažurirane nakon usvajanja
Koja će nova operativna pisana	DA	Novo procedure i uputstva će se u	

uputstva za rad biti pripremljena i usvojena u sledećoj godini?		usvojiti nakon revizije zakonskog okvira kada se očekuje izmjena nadležnosti i obaveza Agencije	
INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE			
Da li je obezbijeđen efikasan i efektivan sistem interne pisane, elektronske i verbalne komunikacije, koji zaposlenima omogućava da dobiju informacije neophodne za obavljanje poslova?	DA		
Da li imate proceduru kojom ste definisali način prenošenja informacija u subjektu?	DA		
Da li imate uspostavljene linije izvještavanja i način izvještavanja o realizaciji ciljeva?	DA	Uspostavljene su linije izvještavanja kroz redovne interne sastanke	
Da li rukovodioci organizacionih jedinica, nakon usvajanja budžeta, dobijaju informacije o dodijeljenim budžetskim sredstvima za njihovu organizacionu jedinicu?	DA	Rukovodioci organizacionih jedinica su uključeni u izradu budžeta i upoznati sa usvojenim budžetom i daju predloge za realizaciju u okviru svojih sektora	
Da li rukovodioci organizacionih jedinica prije stvaranja obaveze provjeravaju raspoloživa sredstva za tu namjenu?	DA	Redovno se vrši provjera raspoloživosti sredstava za realizaciju ciljeva	
Da li vodite centralizovanu evidenciju svih potpisanih ugovora i ugovornih obaveza i da li je ona podržana informacionim sistemom?	NE		
Da li rukovodioci organizacionih jedinica imaju informacije o neizmirenim obavezama i izvršenju budžeta?	DA		
Omogućava li računovodstveni sistem praćenje troškova po: a) programima b) projektima c) organizacionim jedinicama	DA		
Da li se i koliko često sačinjavaju izvještaji za rukovodstvo o: a) izvršenju budžeta b) raspoloživim sredstvima c) obavezama d) potraživanjima?	DA	Izvještaji se sačinjavaju po potrebi (mjesečno), kao i redovno polugodišnje i godišnje.	
Da li su ključni poslovni procesi (finansije, nabavke, ugovaranje, upravljanje imovinom, praćenje kapitalnih projekata, materijalne evidencije, kadrovi i sl.) u dovoljnoj mjeri podržani IT sistemima?	DA		
Da li su softveri za ključne poslovne procese međusobno povezani (npr. nabavka- ugovori-finansije)?	DA		
Da li je osigurana transparentnost podataka (ključni dokumenti objavljeni	DA	Sva ključna dokumenta su objavljena na web sajtu:	

su na web stranici)?		www.aemcg.org	
PRAĆENJE I PROCJENA			
Da li lice zaduženo za koordinaciju aktivnosti na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola izvještava rukovodioca subjekta o stanju i razvoju ovog sistema: a) mjesečno b) kvartalno c) polugodišnje d) godišnje?	DA	polugodišnje	
Da li se na sastancima/ kolegijumima daju predlozi za unapređenje upravljanja i kontrola?	DA	po potrebi	
Da li sprovodite samoprocjenu upravljanja i unutrašnjih kontrola?	DA	Samoprocjena upravljanja i kontrola rađena jednom godišnje popunjavanjem godišnjeg izvještaja o aktivnostima na sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola	
Da li je zaposlenima omogućeno da daju sugestije i preporuke za poboljšanje sistema unutrašnjih kontrola?	DA		
Da li se preporuke revizije (unutrašnje, DRI, eksterne) sprovode? Navedite broj prihvaćenih preporuka i prosječno vrijeme njihove implementacije.	DA	Sve preporuke navedene u Izvještaju eksternog revizora	
Da li imate uspostavljen sistem izvještavanja za praćenje funkcionisanja sistema upravljanja i kontrola kod subjekata nad kojima vršite nadzor?	NE	Agencija za elektronske medije ne vrši nadzor nad njima funkcionisanja sistema upravljanja i kontrola kontrola.	

 (Jadranka Vojvodić)

Potpis lica koje je sačinilo izvještaj

(Goran Vuković)

Potpis rukovodioca subjekta

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 01 - 1031
Podgorica, 20.09.2019. godine

FINANSIJSKI PLAN
AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
ZA 2020. GODINU

Podgorica, septembar 2019. godine

UVOD

Finansijski plan Agencije za elektronske medije za 2020. godinu predviđa da Agencija stiže sredstva iz:

1. jednokratnih naknada za registraciju pružalaca AVM usluga;
2. godišnjih naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje, naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev);
3. drugih izvora u skladu sa zakonom.

Ovaj dokument se zasniva na rješenjima sadržanim u Zakonu o elektronskim medijima („Sl. list Crne Gore“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16 i 92/17). Zakon propisuje da visinu ovih naknada utvrđuje Savjet Agencije, na osnovu godišnjeg programa rada i finansijskog plana, koje predlaže direktor Agencije. Pri tome, zakon predviđa da se način utvrđivanja visine i plaćanja ovih naknada utvrđuje posebnim aktom koji, nakon javne rasprave, donosi Savjet Agencije. Savjet Agencije je usvojio Pravilnik o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga ("Sl. list Crne Gore", br. 25/11, 26/12, 38/14, 18/15, 11/16, 61/18, 83/18 i 43/19).

Saglasno članu 32 stav 3 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Sl. list CG", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18 i 55/18), Savjet Agencije je dužan da utvrdi predlog finansijskog plana sa planom rada za narednu godinu i odredi predstavnike nezavisnog regulatornog tijela koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri. Predlog finansijskog plana i akt o određivanju predstavnika se dostavlja Ministarstvu finansija do 30. septembra tekuće godine.

S obzirom da finansijski plan, pored plana rada, predstavlja jedan od važnih mehanizama za obezbjeđivanje transparentnosti rada Agencije, u njegovoj izradi se pošlo od dosadašnjih i planiranih aktivnosti.

Plan predviđa da u prihodima Agencije za elektronske medije visina godišnjih naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev čini značajniji dio ukupnih prihoda (66,7%), dok bi godišnje naknade za emitovanje (33,3%) bile izvor njenih preostalih prihoda.

Finansijskim planom projektovane su sve relevantne ekonomske kategorije (kvantitativno i kvalitativno) i utvrđene mjere za njihovo ostvarenje. Svrha ovog dokumenta je da se rezimiraju potrebe Agencije u 2020. godini i da se, primjenom metodologije za izradu plana prihoda koji će se ostvarivati kroz zakonom utvrđene izvore finansiranja, izvrši uravnoteženje prihoda i rashoda. Takođe, njime se odražava kompleksnost pretpostavki čije će ispunjenje uticati na finansiranje i rad Agencije (ekonomsko-finansijske mogućnosti pružalaca AVM usluga da blagovremeno izmiruju obaveze po osnovu izdatih odobrenja).

PLAN PRIHODA

Finansijski plan Agencije za elektronske medije u 2020. godini bazira se prvenstveno na zakonom propisanim izvorima finansiranja Agencije za elektronske medije i to:

- jednokratnim naknadama za registraciju pružalaca AVM usluga;
- godišnjim naknadama po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje, naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev);
- drugim izvorima u skladu sa zakonom.

1) Naknade za registraciju pružalaca AVM usluga

Članom 44 Zakona o elektronskim medijima propisano je da pružalac AVM usluge plaća jednokratnu naknadu za registraciju, koja se utvrđuje na osnovu visine stvarnih troškova Agencije nastalih u postupku registracije.

Prema Pravilniku o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga, ova naknada se utvrđuje prema troškovima koji se odnose na izdavanje odobrenja za pružanje AVM usluga i upis u registar Agencije. Naknada za registraciju uplaćuje se bespovratno Agenciji prilikom preuzimanja odobrenja i iznosi:

- za izdavanje odobrenja: 10% godišnje naknade;
- za produženje odobrenja: 5% godišnje naknade.

S obzirom da se ne može sa tačnošću predvidjeti broj zahtjeva za izdavanje odobrenja, prihodi po osnovu naknade za registraciju novih pružalaca AVM usluga nijesu projektovani za 2020. godinu.

2) Godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje (naknada za emitovanje)

Zakonom je propisano da se ove naknade utvrđuju na osnovu veličine zone pokrivanja prema broju stanovnika, atraktivnosti područja unutar zone pokrivanja, vrste elektronskog medija (radijskog ili televizijskog programa), platforme za emitovanje programa (sistemi zemaljske radio-difuzije, kablovski i MMDS sistemi, javne fiksne ili mobilne telekomunikacione mreže, satelitski distribicioni sistemi i druge mreže elektronskih komunikacija), kao i za javne emitere procentualnog udijela prihoda ostvarenog po osnovu pružanja komercijalnih audio i audiovizuelnih usluga u ukupnim prihodima javnog emitera ostvarenih u prethodnoj godini.

Prilikom izrade Plana, pošlo se od:

- podataka o pravima i obavezama emitera prema izdatim odobrenjima za emitovanje;
- metodologije sadržane u Pravilniku o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga;
- vrijednosti Koeficijenta A koji predstavlja osnovicu za obračun godišnje naknade za emitovanje za 2020. godinu u iznosu od 1.800,00 €, što je na nivou koeficijenta iz 2019. godine.

Na sjednici održanoj 15. aprila 2019. godine, Savjet Agencije za elektronske medije je razmotrio Informaciju o stanju na tržištu radio emitera – programski aspekt (akt broj 05 – 438 od 21. marta 2019. godine).

Konstatovano je da određeni emiteri u svom programu imaju ili samo muzički sadržaj ili pored muzičkog imaju i zanemarljivo malu količinu informativnog programa, ali po strukturi emitovanog programa ne mogu biti emiteri opšteg radijskog programa, već bi trebali biti prepoznati kao specijalizovani zabavni programi.

Imajući u vidu sprovedene aktivnosti Agencije u cilju sagledavanja i unapređenja poštovanja programskih osnova komercijalnih radijskih emitera dostavljenih prilikom izdavanja odobrenja za emitovanje, kao i potrebe usaglašavanja tih osnova sa odobrenjima, Savjet Agencije je prihvatio preporuku da se usvoje

mjere kojima će se izvršiti promjena statusa određenog broja radijskih programa iz opštih u specijalizovane i za koje će se precizirati drugačija visina naknade za emitovanje, posebno ako se radi o specijalizovanim zabavnim stanicama.

U cilju prepoznavanja razlike između elektronskih medija sa aspekta njihove programske osnove, odnosno činjenice da li se radi o specijalizovanom zabavnom programu, sa jedne, ili nekom drugom programu sa druge strane, predloženo je da emiteri za specijalizovane zabavne programe plaćaju 50% veću naknadu u odnosu na naknadu koju plaćaju emiteri ostalih programa tj. opštih programa ili specijalizovanih dječjih, sportskih, dokumentarnih, obrazovnih ili sličnih programa.

Imajući u vidu navedeno, Savjet Agencija je na sjednici održanoj 25. jula 2019. godine usvojio Pravilnik o izmjenama i dopunama Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga¹, kojim su propisani način i uslovi za obračun i plaćanje naknada za emitovanje od strane emitera specijalizovanih zabavnih radijskih i/ili televizijskih programa.

Izmjena Pravilnika podrazumijeva dodavanje koeficijenta G, u Formuli iz stava (1) člana (10) Pravilnika, kojom je definisan obračun godišnje naknade za emitovanje programa komercijalnih emitera, i ona glasi:

$$I = A \times (0,3 \times B + 0,2 \times C + 0,5 \times D) \times F \times G.$$

Koeficijenti A, B, C, D i F definisani su članom 10 Pravilnika

Koeficijent G iz navedene formule, zavisno od vrste elektronskog medija (emitera opšteg ili specijalizovanog radijskog i/ili televizijskog programa) iznosi:

- a) 1,50 za emitovanje specijalizovanog zabavnog radijskog i/ili televizijskog programa;
- b) 1,00 za emitovanje svih ostalih radijskih ili televizijskih programa.

U zavisnosti od strukture emitovanog programa, ovaj model obračuna naknade za emitovanje obezbjeđuje razdvajanje visine naknade za emitovanje koju bi plaćali emiteri specijalizovanih zabavnih radijskih i/ili televizijskih programa i emiteri opštih radijskih i/ili televizijskih programa.

Ovakav obračun naknada počinje se primjenjivati od početka 2020. godine.

3) Godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev (naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev)

Zakonom je propisano da se ove naknade utvrđuju na osnovu:

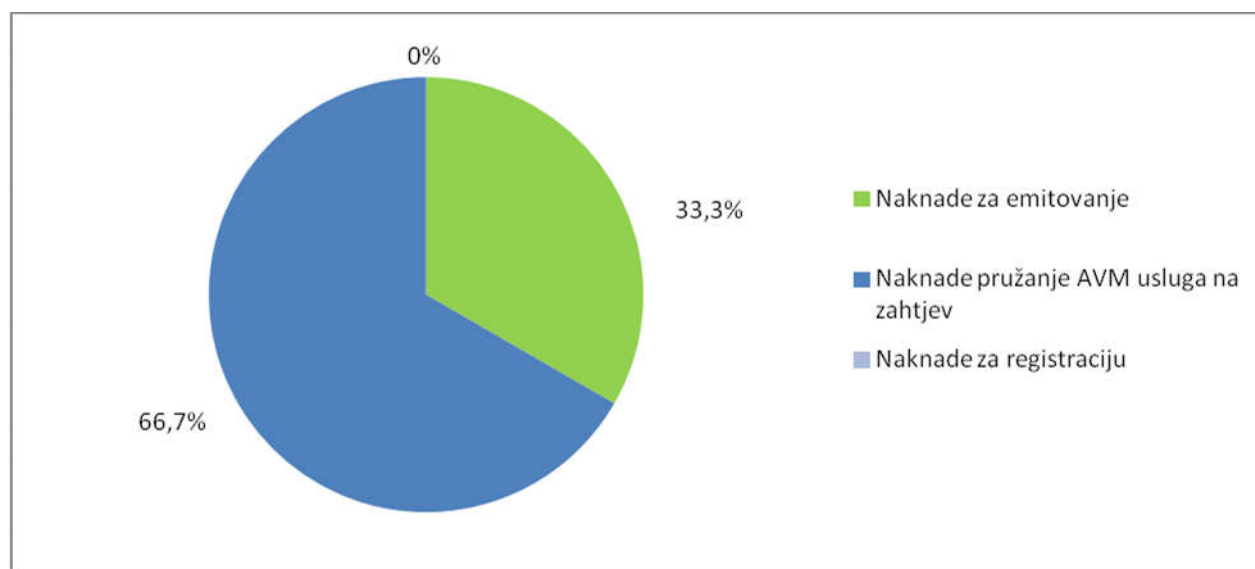
- fiksnog iznosa koji se utvrđuje na osnovu veličine područja na kojem se pružaju usluge, za period do kraja kalendarske godine u kojoj je započeto obavljanje djelatnosti, s tim što iznos naknade ne može biti veći od iznosa godišnje naknade za emitovanje za isto područje i posredstvom iste platforme koja se koristi za pružanje usluge (sistemi zemaljske radio-difuzije, kablovski i MMDS sistemi, javne fiksne ili mobilne telekomunikacione mreže, satelitski distribicioni sistemi i druge mreže elektronskih komunikacija);
- godišnjeg prihoda pružaoca usluge ostvarenog po tom osnovu tokom prethodne kalendarske godine za tekuću godinu, s tim što iznos naknade ne može biti veći od 5% ovog prihoda.

Za potrebe obračuna ovih naknada pošlo se od sljedećih pretpostavki:

- podataka o pravima i obavezama prema izdatim odobrenjima za pružanje AVM usluge na zahtjev, posebno visini naknada za 2019. godinu;
- procenta od 2,9% godišnjeg prihoda pružaoca usluga ostvarenog po ovom osnovu tokom 2019. godine (od zakonom propisanih maksimalno 5%), što je na nivou iz 2019. godine.

¹ "Sl. list CG", br. 43/19

PLANIRANI PRIHODI 2020	mjesečni	polugodišnji	ukupni
Naziv prihoda			
✧ naknada za registraciju	-	-	-
✧ naknada za emitovanje	28.388	170.325	340.650
✧ naknada za pruženje AVM usluga na zahtjev	56.777	340.665	681.330
ukupno	85.165	510.990	1.021.980

U strukturi planiranih prihoda za 2020. godinu, najznačajniju stavku predstavljaju prihodi od naknada za pruženje AVM usluga na zahtjev (66,7%), dok preostali dio prihoda čine prihodi od naknada za emitovanje (33,3%).

PLAN RASHODA

Rashodi su usklađeni sa očekivanim obimom poslova i potrebom blagovremenog izvršavanja programskih aktivnosti Agencije i planirani su na osnovu detaljne procjene troškova koji su neophodni za njen rad, odnosno ostvarivanje zadataka utvrđenih u Programu rada za 2020. godinu.

Strukturu projektovanih rashoda za redovno poslovanje čine:

- **bruto zarade zaposlenih.** Iskazuju se u bruto iznosu i obuhvataju: redovnu zaradu za obavljeni rad u radno vrijeme za direktora i 25 zaposlenih (23 sistematizovana radna mjesta i dva analitičara na određeno vrijeme). Zarade se obračunavaju se u skladu sa Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18 i 34/19) i Kolektivnim ugovorom Agencije za elektronske medije (akt br. 02-675 od 11.05.2016. godine, 02-1088 od 02.08.2017. godine i 02-447 od 19.03.2018. godine). Troškovi zarada za 2020. godinu su obračunati na nivou avgustovske zarade za 2019. godinu.

U ukupno planirana sredstva za bruto zarade uračunata je naknada na koju bivši direktor Agencije ima pravo dvanaest mjeseci nakon isteka mandata, odnosno počev od 01. marta 2019. godine. Naime, članom 5 stav 2 Ugovora o radu, potpisanog između Savjeta Agencije za elektronske medije i Direktora (Ugovor br. 01-150/2 od 27.02.2015.g.), propisano je da direktor po isteku mandata, u roku od dvanaest mjeseci od dana isteka mandata odnosno razrješenja od dužnosti, ima pravo da prima naknadu u visini zarade koju je primio u posljednjem mjesecu vršenja dužnosti, uz odgovarajuće usklađivanje. Imajući u vidu navedeno, ova naknada je obračunata za januar i februar 2020. godine.

- **rashodi po osnovu naknada članova Savjeta.** Obračun i isplata mjesečne nadoknade za rad u Savjetu Agencije za elektronske medije vrši se u skladu sa članom 31 Zakona o elektronskim medijima (Odluka br. 01-1277 od 18.08.2016. godine).

Članom 31 Zakona o elektronskim medijima propisano je da član Savjeta Agencije za elektronske medije za rad u Savjetu ima pravo na mjesečnu naknadu u visini prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji u mjesecu koji prethodi isplati naknade i naknadu troškova nastalih u vršenju dužnosti, u skladu sa Statutom Agencije.

Troškovi po osnovu naknada članovima Savjeta za 2020. godinu projektovani su na nivou avgustovske naknade iz 2019. godine.

- **ostala primanja i naknade zaposlenih.** Iskazuju se u neto iznosu i sastoje se iz troškova zimnice, ostalih ličnih naknada i pomoći zaposlenima, jubilarne nagrade (za 10, 20 i 30 godina rada) i otpremnine povodom odlaska u penziju utvrđenih zakonom odnosno Kolektivnim ugovorom Agencije za elektronske medije.
- **rashodi za službena putovanja i članarine.** Obuhvataju troškove službenih putovanja u zemlji (prevoz, smještaj i dnevnice), troškove službenih putovanja u inostranstvo (prevoz, smještaj i dnevnice) i troškove članarina međunarodnim organizacijama. S obzirom na planirane aktivnosti (učešće u radu EPRA², MNRA³, AIB⁴, ERGA⁵), kao i potrebe daljeg praćenja i usklađivanja sa međunarodnim propisima i praksom, realno je očekivati da će tokom 2020. godine ove aktivnosti biti u istom ili nešto većem obimu. Zavisno od dinamike aktivnosti vezanih za pregovore o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračka poglavlja 8, 10, 23 i 28, biće neophodno obezbijediti nastavak učešća predstavnika Agencije u aktivnostima koje budu organizovane.
- **rashodi za materijal i usluge.** Obračunati su na osnovu prosječnih utrošaka određene vrste materijala u prethodnoj godini i očekivanih aktivnosti Agencije u 2020. godini. Osnovni elementi ove grupe

² www.epra.org

³ Mediteranska mreža regulatornih organa, <http://www.rirm.org>

⁴ Asocijacija za međunarodnu radio-difuziju, www.aib.org.uk

⁵ European Regulators Group for Audiovisual Media Services <http://ec.europa.eu/digital-agenda/en/audiovisual-regulators>.

troškova su: rashodi za kancelarijski materijal, sitan inventar i instalacioni materijal, reklamni i propagandni materijal i usluge, telefonske usluge, poštanske usluge, internet usluge, provizije platnom prometu, premije osiguranja zaposlenih, troškovi oglašavanja u medijima, naknade za ugovorene poslove, usluga čišćenja i održavanja higijene i ostale neproizvodne usluge.

- **troškovi održavanja osnovnih sredstava.** Obuhvataju troškove za osiguranje i registraciju vozila, gorivo i mazivo, servis i popravke vozila, usluge tekućeg održavanja osnovnih sredstava i materijala za tekuće održavanje. Baziraju se na prosječnim godišnjim izdacima za tekuće održavanje i planiranim aktivnostima.
- **ostala poslovna terećenja.** Uključuju troškove administrativnih taksi, reprezentaciju, pretplate stručnih informativnih časopisa i novina, usluge press clippinga, nabavku stručne i ostale literature, stručna usavršavanja zaposlenih, troškove revizije godišnjih finansijskih iskaza, troškove prinudne naplate (javna izvršenja i stečajni postupci), troškove adaptacije prostora u kojem je smještena Agencija, troškove nabavke sitne i krupne računarske i kancelarijske opreme, troškove nabavke opreme za dotur signala radijskih stanica koje svoj program emituju preko radio-difuznih frekvencija van područja Podgorice do prostorija Agencije, troškove nabavke instalacione opreme za potrebe Sektora za monitoring, troškove nabavke kancelarijskog namještaja, nabavku softvera za snimanje i analizu programa radio i tv emitera, troškove usluga prikupljanja podataka o strukturi emitovanog programa tv emitera, troškove unapređenja informacionog sistema, veb sajtova i održavanja društvenih mreža, troškove organizovanja seminara, obuka, festivala i konferencija (promocija medijske pismenosti, uvođenje digitalnog radija, unapređenje pristupačnosti i raspoloživosti programskih sadržaja osobama sa invaliditetom), pomoći i donacije i donacije Sindikalnoj organizaciji Agencije.

U toku 2020. godine realizovaće se neophodna adaptacija prostora koji koristi Agencija. Sprovešće se radovi koji uključuju krečenje, hoblovanje i lakiranje parketa, zamjena stakala, opremanje kancelarijskim namještajem, unapređenje mreže za napajanje električnom energijom, popravka telefonskih i električnih instalacija, zamjena postojeće i stvaranje rezervne mreže za internet konekciju, kao i trajno rješavanje problema grijanja i hlađenja radnog prostora.

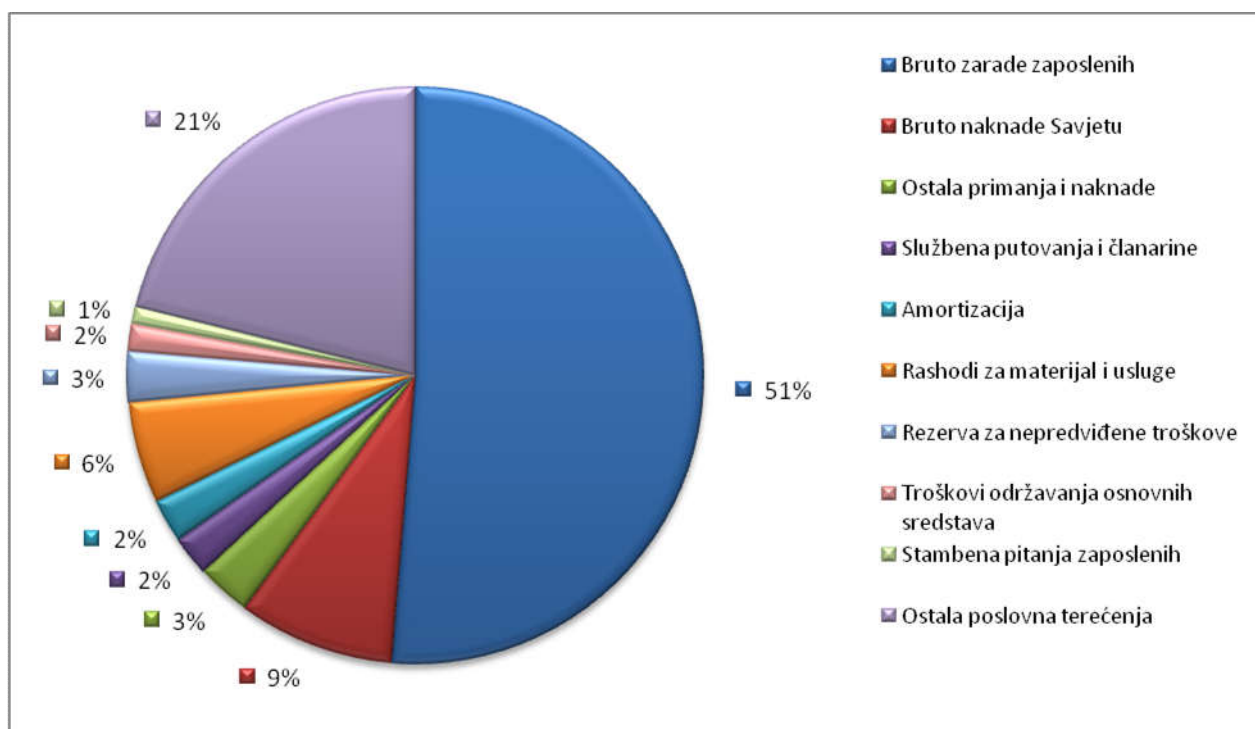
Za potrebe Sektora za monitoring planira se nabavka softvera za snimanje i analizu programa radio i tv emitera radi automatizacije obrade i djelimično analize podataka. Takođe, pored tehničkih unapređenja koja se odnose na obim snimljenog sadržaja i obezbjeđenje veće pouzdanosti cjelokupnog sistema monitoringa, značajan dio aktivnosti će se odnositi na uspostavljanje kontinuiranog sistema monitoringa radijskih stanica koje svoj program emituju preko radio-difuznih frekvencija van područja Podgorice. Za ove potrebe biće kompletirani resursi za nesmetan i kontinuiran dotur signala ovih progama do prostorija Agencije.

Trošak revizije je obavezan prema Zakonu o elektronskim medijima i Statutu Agencije, a obračunat je za usluge redovne revizije finansijskih iskaza u skladu sa međunarodnim standardima.

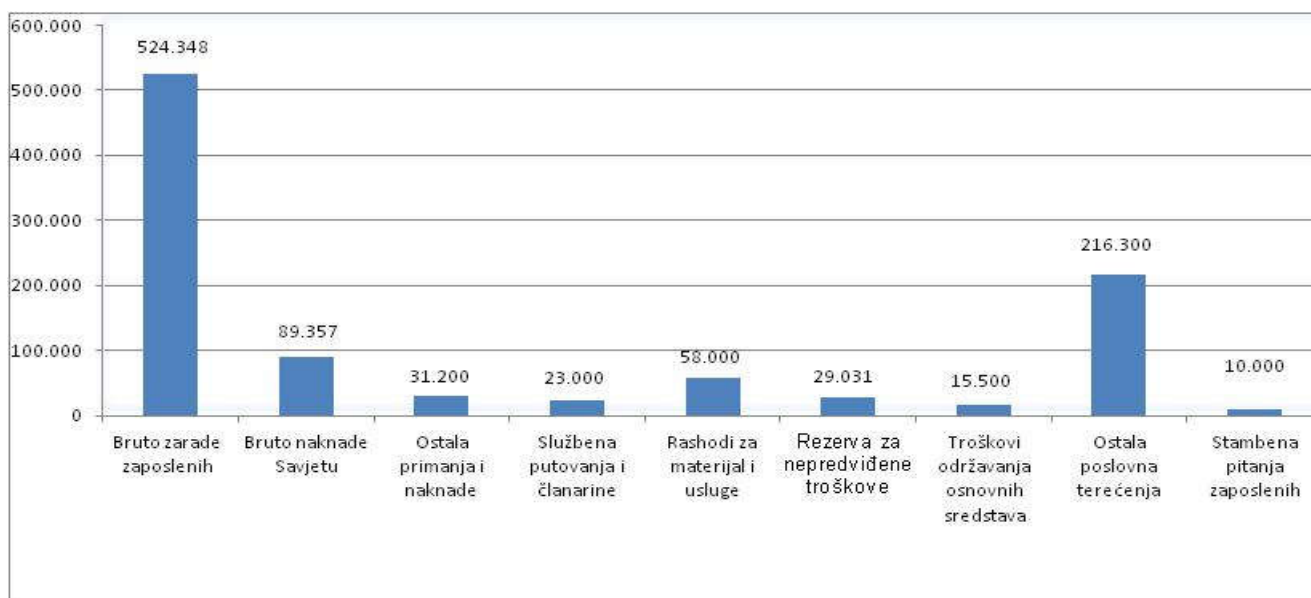
- **sredstva za rješavanje stambenih potreba zaposlenih.** Odnose se na izdvajanje sredstava u iznosu od 10.000 € za rješavanje stambenih potreba, saglasno Pravilniku o rješavanju stambenih potreba zaposlenih;
- **ostali rashodi i rezerva.** Koriste se u slučaju nepredviđenih okolnosti i imaju za cilj povećanje finansijske stabilnosti i smanjenje posljedica u periodima kada su prilivi i izdaci neujednačeni.

PLANIRANI RASHODI 2020		mjesečni	polugodišnji	ukupni
I	Bruto zarade zaposlenih			
✧	neto zarade zaposlenih	25.996	155.979	311.958
✧	porez na zarade	4.069	24.416	48.833
✧	doprinos za obavezno PIO – zaposleni	5.901	35.407	70.814
✧	doprinos za obav. zdrav. osig. – zaposleni	3.344	20.065	40.130
✧	doprinos za osig. od nezap. – zaposleni	197	1.181	2.362
✧	doprinos za obavezno PIO – poslodavac	2.164	12.983	25.967
✧	doprinos za obav. zdrav. osig. – poslodavac	905	5.429	10.858
✧	doprinos za osig. od nezaposl. – poslodavac	197	1.181	2.362
✧	prireza na porez na zarade	602	3.612	7.224
✧	doprinos za Savez samostalnih sindikata	79	473	946
✧	doprinos Fondu rada	79	473	946
✧	doprinos za profesionalnu rehabilitaciju	162	974	1.949
	ukupno	43.696	262.174	524.348
II	Bruto naknade Savjeta Agencije			
✧	neto naknade Savjetu Agencije	4.750	28.500	57.000
✧	porez na naknade	716	4.296	8.592
✧	doprinos za obavezno PIO – zaposleni	1.474	8.847	17.693
✧	doprinos za obav. zdrav. osig. – zaposleni	264	1.587	3.174
✧	doprinos za obav. zdrav. osig. – poslodavac	134	804	1.608
✧	prireza na porez na naknade	108	645	1.290
	ukupno	7.446	44.678	89.357
III	Ostala primanja i naknade			
✧	troškovi zimnice	1.517	9.100	18.200
✧	jubilarnе nagrade i otpremnine	417	2.500	5.000
✧	ostale naknade / pomoći	667	4.000	8.000
	ukupno	2.600	15.600	31.200
IV	Službena putovanja i članarine			
✧	službena putovanja u zemlji	250	1.500	3.000
✧	službena putovanja u inostranstvo	1.167	7.000	14.000
✧	članarine za međunarodne organiz.	500	3.000	6.000
	ukupno	1.917	11.500	23.000
V	Rahodi za materijal i usluge			
✧	kancelarijski materijal	500	3.000	6.000
✧	sitan inventar, instalacioni materijal	417	2.500	5.000
✧	reklamni i propagandni materijal i usluge	750	4.500	9.000
✧	troškovi za telefone	333	2.000	4.000
✧	poštanske usluge	167	1.000	2.000
✧	internet usluge	417	2.500	5.000
✧	premije osiguranja zaposlenih	83	500	1.000
✧	ostale neproizvodne usluge	417	2.500	5.000
✧	oglašavanje u medijima (oglasi za javne konkurse)	250	1.500	3.000
✧	troškovi čišćenja i održavanja higijene	333	2.000	4.000
✧	ugovorene usluge	667	4.000	8.000
✧	ostali porezi i doprinosi	167	1.000	2.000
✧	provizije platnom prometu	333	2.000	4.000
	ukupno	4.833	29.000	58.000

VI	Troškovi održavanja osnovnih sredstava			
	✧ osiguranje i registracija vozila	167	1.000	2.000
	✧ servis, popravke vozila	417	2.500	5.000
	✧ gorivo i mazivo	292	1.750	3.500
	✧ tekuće održavanje osn. sredstava	417	2.500	5.000
	ukupno	1.292	7.750	15.500
VII	Ostala poslovna terećenja			
	✧ sudski i administrativni troškovi	83	500	1.000
	✧ reprezentacija	833	5.000	10.000
	✧ pretplate na čas., štamp., nov. agen.	375	2.250	4.500
	✧ usluge press clippinga	375	2.250	4.500
	✧ stručna i ostala literatura	250	1.500	3.000
	✧ stručna usavršavanja zaposlenih	375	2.250	4.500
	✧ troškovi revizije završnog računa	125	750	1.500
	✧ troškovi prinudne naplate (javna izvršenja)	83	500	1.000
	✧ troškovi prinudne naplate (stečajni postupci)	167	1.000	2.000
	✧ adaptacija prostora koji koristi Agencija	2.417	14.500	29.000
	✧ nabavka sitne i krupne računarske i kancelarijske opreme	833	5.000	10.000
	✧ nabavka opreme za dotur signala radijskih emitera van područja Podgorice do prostorija Agencije (risiveri)	1.242	7.450	14.900
	✧ nabavka instalacione opreme (monitoring)	417	2.500	5.000
	✧ nabavka kancelarijskog namještaja	1.242	7.450	14.900
	✧ nabavka softvera za snimanje i analizu programa emitera	5.250	31.500	63.000
	✧ usluge prikupljanja podataka o strukturi emitovanog programa tv emitera	417	2.500	5.000
	✧ troškovi organizovanja seminara, obuka, festivala i konferencija (medijska pismenost, uvođenje digitalnog radija, pristupačnost programskih sadržaja OSI)	1.000	6.000	12.000
	✧ nabavka i ugradnja opreme za nadzor pristupa prostorijama Agencije	292	1.750	3.500
	✧ unapređenje informacionog sistema, veb sajtova i održavanje društvenih mreža	417	2.500	5.000
	✧ pomoći i donacije	583	3.500	7.000
	✧ Sindikalna organizacija	1.250	7.500	15.000
	ukupno	18.025	108.150	216.300
VIII	Stambena pitanja zaposlenih			
	✧ stambena pitanja zaposlenih	833	5.000	10.000
	ukupno	833	5.000	10.000
IX	Rezerva			
	✧ 3% ukupnog budžeta	2.419	14.516	29.031
	ukupno	2.419	14.516	29.031
X	Amortizacija			
	✧ amortizacija osnovnih sredstava	2.083	12.500	25.000
	ukupno	2.083	12.500	25.000
UKUPNI RASHODI		82.725	510.868	1.021.736

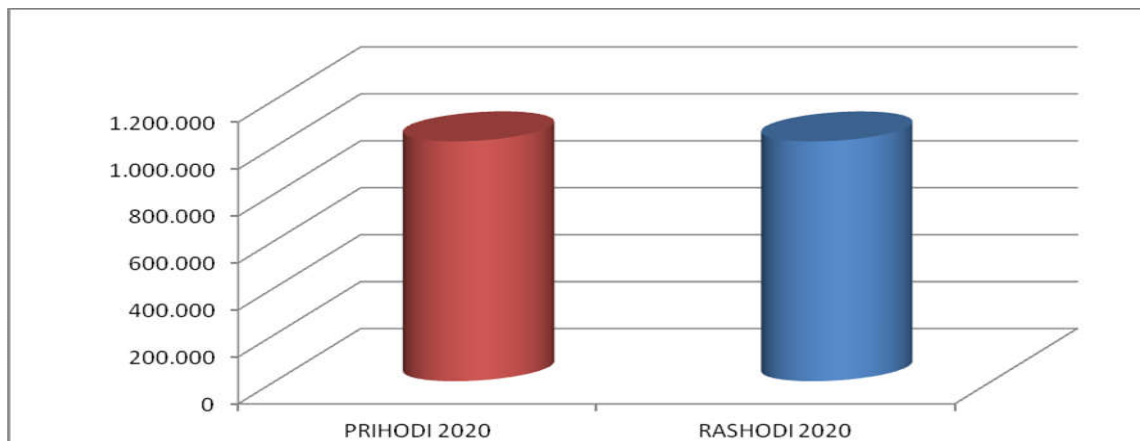
U strukturi planiranih rashoda u 2020. godini najznačajniju stavku predstavljaju bruto zarade zaposlenih (51%), zatim slijede ostala poslovna terećenja (21%), bruto naknade Savjetu (9%), rashodi za materijal i usluge (6%), troškovi za ostala primanja i naknade (3%), rezerva za nepredviđene troškove (3%), amortizacija (2%), troškovi za službena putovanja i članarine (2%), troškovi održavanja osnovnih sredstava (2%) i stambena pitanja zaposlenih (1%).

REZIME

U postupku izrade finansijskog plana Agencije za 2020. godinu pošlo se od predviđanja da će uslovi finansiranja i dalje biti pod snažnim uticajem opštih ekonomskih prilika, kao i da se Agencija suočava sa problemom zbog kašnjenja u naplati prihoda od naknada za emitovanje. U takvim okolnostima sagledane su objektivne mogućnosti za ostvarenje realnog nivoa prihoda kojim se mogu alimentirati planirani rashodi.

U 2020. godini Agencija za elektronske medije planira ukupne prihode u iznosu **1.021.980 €**. Planirani rashodi iznose **1.021.736 €** i manji su od planiranih prihoda za **244 €**.

Planirani prihodi od naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga omogućavaju da se u cjelini pokriju planirani rashodi što je i cilj finansijskog poslovanja Agencije. U tim projekcijama moguće je realizovati planske zadatke osnovne djelatnosti Agencije koje se odnose na ostvarivanje regulatorne funkcije u audiovizuelnom medijskom sektoru.

U cilju ostvarenja finansijskog plana Agencije i obezbjeđenja stabilnog funkcionisanja sektora u cjelini, neophodno je:

1. stvoriti uslove za dosljednu primjenu Zakona o elektronskim medijima u dijelu koji se odnosi na stabilnost izvora finansiranja Agencije iz naknada za emitovanje i naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev;
2. sagledati mogućnost i raspisati javni konkurs za dodjelu prava na raspoložive frekvencijske resurse;
3. riješiti problem neizmirenih obaveza od strane emitera putem zakonom propisanih mjera. Neophodno je nastaviti sa primjenom sistema mjera i postupaka naplate fakturisanih prihoda od emitera koji ne izmiruju redovno svoje obaveze (od opomena do krajnje mogućnosti: ukidanja – suspenzije odobrenja za emitovanje);
4. pridržavati se jasno definisanih procedura za administrativno poslovanje i računovodstveno – finansijske poslove.

Da bi se obezbijedila realizacija finansijskog plana neophodno je:

1. praćenje finansijskih uslova poslovanja, sa aspekta održavanja likvidnosti;
2. mjesečno analizirati prihode i rashode, kao instrumente kontrole uspjeha;
3. vršiti stalnu internu kontrolu ekonomičnosti poslovanja.

CRNA GORA
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 01 - 537
Podgorica, 23.04.2021. godine

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POSLOVANJU
AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
za 2020. godinu

Podgorica, april 2021. godine

UVODNE NAPOMENE	2
I BILANS USPJEHA U PERIODU OD 01.01. DO 31.12.2020. GODINE	3
PRIHODI AGENCIJE	4
RASHODI AGENCIJE	10
II BILANS STANJA NA DAN 31.12.2020. GODINE	16
ZAKLJUČAK	18

PRILOZI:

- 1: STANJE POTRAŽIVANJA OD KOMERCIJALNIH EMITERA NA DAN 31.12.2020.
- 2: STANJE POTRAŽIVANJA OD PRUŽALACA AVM USLUGA NA ZAHTJEV (KDS/MMDS/IPTV/DTH OPERATORA) NA DAN 31.12.2020.
- 3: POTRAŽIVANJA OD RANIJIH PRUŽALACA AVM USLUGA
- 4: FINANSIJSKI PLAN AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE ZA 2020. GODINU

UVODNE NAPOMENE

Zakon o elektronskim medijima („Sl. list CG“, br. 46/10, 40/11, 53/11, 6/13, 55/16, 92/17 i 82/20) propisuje izvore finansiranja Agencije za elektronske medije, kao i s tim povezana prava i obaveze pružalaca audiovizuelnih medijskih (AVM) usluga. Izvještaj o finansijskom poslovanju za 2020. godinu ima za cilj da predstavi uslove i ambijent poslovanja, realizovane poslovne aktivnosti, kao i njihove efekte. Izvještaj se bazira na podacima iz uredne knjigovodstvene dokumentacije i pridržavanja jasno definisanih procedura za obradu administrativnog poslovanja i računovodstveno – finansijskih poslova.

Saglasno članu 40 Zakona o elektronskim medijima, na sjednici održanoj 20.09.2019. godine, Savjet Agencije za elektronske medije je donio Odluku o usvajanju Finansijskog plana Agencije za elektronske medije za 2020. godinu (Odluka br. 01-1031/1 od 20.09.2019. godine).

Saglasno članu 32 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti („Sl. list CG“, br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18, 55/18 i 66/19), Agencija za elektronske medije je u propisanom roku (do 30. septembra 2019. godine), Ministarstvu finansija dostavila utvrđeni Finansijski plan sa planom rada za 2020. godinu kao i akt o određivanju predstavnika Agencije za elektronske medije koji će učestvovati u skupštinskoj proceduri.

Na devetoj sjednici drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, Skupština Crne Gore je 27. decembra 2019. godine donijela Odluku o usvajanju Finansijskog plana sa planom rada Agencije za elektronske medije za 2020. godinu ("Sl. list Crne Gore", br. 74/19).

Upoređujući elemente ostvarenja prihoda u odnosu na planirane, može se konstatovati da je prihod od naknada za emitovanje ostvaren za 57,0% manje od planiranog, dok je prihod od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev za 5,0% veći od planiranog. Pri tome se misli na prihode koji se odnose na fakturisane naknade za pružanje AVM usluga u 2020. godini. Razlog navedenog odstupanja prihoda od naknada za emitovanje je oslobađanje komercijalnih i javnih emitera obaveze plaćanja druge i četvrte kvartalne rate godišnje naknade za emitovanje za 2020. godinu, kao i oslobađanje emitera koji emituju programske sadržaje u okviru projekta „Uči doma“ sve četiri rate godišnje naknade za 2020. godinu.

Naime, u cilju obezbjeđenja podrške kontinuitetu rada u situaciji izazvanoj pojavom i širenjem koronavirusa, na predlog direktora Agencije, Savjet je dao saglasnost da se izvrši oslobađanje komercijalnih i javnih emitera dijela obaveza plaćanja naknade za emitovanje za 2020. godinu (Odluke br. 01-279/3 od 20.03.2020.g., 01-1191/1 od 11.12.2020.g. i 01-1216 od 17.11.2020.g.).

Zakonom o elektronskim medijima propisana je obaveza Savjeta Agencije za elektronske medije da usvaja i objavljuje periodične i godišnje izvještaje o finansijskom poslovanju (član 14 alineja 20). Upravo imajući u vidu to pravo i obavezu, a u želji da afirmiše javnost rada, Agencija ovaj Izvještaj čini dostupnim širokom krugu zainteresovanih subjekata preko internet sajta www.aemcg.org.

Takođe, saglasno Zakonu o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ovaj izvještaj se dostavlja Skupštini Crne Gore, na usvajanje.

I BILANS USPJEHA U PERIODU OD 01.01. DO 31.12.2020. GOD.

U toku 2020. godine Agencija je ostvarila ukupan prihod u iznosu od 917.851,19 €, rashodi su iznosili 744.578,56 €, što znači da je ostvarena pozitivna razlika u iznosu od 173.272,63 €.

grupa računa, račun	pozicija	tekuća godina	prethodna godina
	1. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA	915.206	1.053.090
64 i 65	Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	861.743	1.001.250
67, 691 i 692	Ostali prihodi iz poslovanja	53.463	51.840
	2. TROŠKOVI POSLOVANJA	117.021	127.825
50 i 51	Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	15.387	13.735
53, 54 i 55	Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	101.634	114.090
	3. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI	566.671	639.666
52 (dio)	Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	360.295	405.117
52 (dio)	Troškovi poreza i doprinosa	206.376	234.549
57, 591 i 592	4. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA	58.260	69.258
	POSLOVNI REZULTAT (1-2-3-4)	173.254	216.341
662	1. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih prvih lica	2.646	567
562	2. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	2.627	1.617
	FINANSIJSKI REZULTAT (1-2)	19	-1.050
	REZULTAT IZ REDOVNOG POSLOVANJA PRIJE OPOREZIVANJA	173.273	215.291
	NETO REZULTAT	173.273	215.291

Član 42. Zakona o elektronskim medijima propisuje izvore finansiranja Agencije za elektronske medije i to:

- jednokratne naknade za registraciju pružalaca AVM usluga;
- godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje, naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev);
- druge izvore u skladu sa zakonom.

1) Naknade za registraciju pružalaca AVM usluga

Članom 44. Zakona o elektronskim medijima propisano je da pružalac AVM usluge plaća jednokratnu naknadu za registraciju, koja se utvrđuje na osnovu visine stvarnih troškova Agencije nastalih u postupku registracije.

Pravilnikom o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga („Sl.list CG“, br. 25/11, 26/12, 38/14, 18/15, 11/16, 61/18, 83/18 i 43/19) propisano je da se naknada za registraciju uplaćuje bespovratno Agenciji prilikom preuzimanja odobrenja za pružanje AVM usluga i iznosi:

- za izdavanje odobrenja: 10% godišnje naknade;
- za produženje odobrenja: 5% godišnje naknade.

Izdavanje/produžavanje odobrenja za emitovanje

Na osnovu sprovedenog javnog konkursa i Rješenja Savjeta Agencije o dodjeli prava na emitovanje radijskih programa (akt br. 01-1142 od 23.10.2020. godine), Agencija je:

- privrednom društvu „Oki Air Broadcasting“ d.o.o. iz Podgorice izdala **Odobrenje za emitovanje specijalizovanog zabavnog radijskog programa „EL Radio“** (br. O-R-K-56 od 02.11.2020. godine). Time je ovaj subjekt stekao status komercijalnog emitera i pravo da direktno posredstvom radio-difuznih frekvencija i posredstvom elektronskih komunikacionih mreža bez upotrebe radio-difuznih frekvencija emituje program namijenjen neodređenom broju korisnika. Emiteru je obračunata godišnja naknada za emitovanje za 2020. godinu u visini od po 260,47 €, a prilikom preuzimanja odobrenja platio je jednokratnu naknadu za registraciju u iznosu od **26,05 €**, što čini 10% godišnje naknade.
- privrednom društvu „Metropolitan Media“ d.o.o. iz Cetinja, u cilju proširenja zone pokrivanja radijskog programa „Radio Svetigora“, izmijenjenila odobrenje za emitovanje. Tom prilikom emiteru je obračunata jednokratna naknada za registraciju (za produženje) odobrenja u iznosu od 16,29 € (Rješenje br. 02-1174 od 30.10.2020. godine o izmjeni i dopuni Odobrenja br. O-R-K-36).

2) Godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje (naknada za emitovanje)

Zakonom je propisano da se ove naknade utvrđuju na osnovu veličine zone pokrivanja prema broju stanovnika, atraktivnosti područja unutar zone pokrivanja, vrste elektronskog medija (radijskog ili televizijskog programa), platforme za emitovanje programa (sistemi zemaljske radio-difuzije, kablovski i MMDS sistemi, javne fiksne ili mobilne telekomunikacione mreže, satelitski distribicioni sistemi i druge mreže elektronskih komunikacija).

Prilikom obračuna godišnje naknade za 2020. godinu, pošlo se od:

- metodologije sadržane u Pravilniku o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga;

- vrijednosti Koeficijenta A koji predstavlja osnovicu za obračun godišnje naknade za emitovanje za 2020. godinu u iznosu od 1.800,00 € (Odluka Savjeta Agencije br. 01-1031/2 od 20.09.2019. godine).

U izvještajnom periodu Agencija je preduzela određene mjere u cilju prevazilaženja problema nastalih zbog kašnjenja u izmirivanju obaveza po osnovu godišnje naknade za emitovanje.

Određenom broju imalaca odobrenja za emitovanje koji su imali dug u iznosu od dvije ili više kvartalnih naknada Agencija je 25.02.2020. godine izrekla upozorenja. Upozorenja su izrečena sljedećim privrednim subjektima: „M-Corona“ d.o.o. (Radio i TV Corona), „Jupok“ d.o.o. (Radio Jupok), NVO „SAFRA“ (Radio Krš), NVO „DRT – AI“ (Srpski Radio i Srpska TV), „Eurogum“ d.o.o. (Radio Star FM), „JRDS Radio Televizija Herceg Novi“ d.o.o. (TV Herceg Novi), „Atlas Media Group“ d.o.o. (TV A1), „Sun Sun“ d.o.o. (TV Sun), „Mir&Teuta“ d.o.o. (TV Teuta) i „Televizija Vijesti“ d.o.o. (TV Vijest). Emiterima je naloženo da svoje finansijske obaveze na ime godišnje naknade za emitovanje izmire najkasnije do 10.03.2020. godine.

Protiv emitera koji su imali dug u iznosu većem od četiri kvartalne naknade Agencija je planirala da pokrene postupke za prinudnu naplatu duga. Postupci prinudne naplate su trebali biti pokrenuti protiv sljedećih privrednih subjekata: NVO „Glas Plava“ (Radio Glas Plava), NVO „Skadar Lake“ (Radio Skadar Lake), „Topolica“ d.o.o. (Urban Radio), „AMD Zarubica Company“ d.o.o. (Radio Z), „Atlas Media Group“ d.o.o. (TV A1), „Manix“ d.o.o. (TV MNE Sport 1, TV MNE Sport 2 i TV MNE Sport 3), „Zen Master Production“ d.o.o. (TV Novi), „LJE Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. (Radio i TV Nikšić), „LJE Radio televizija Pljevlja“ d.o.o. (Radio i TV pljevlja) i „LJE Radio televizija Rožaje“ d.o.o. (TV Rožaje).

Međutim, usled situacije izazvane pojavom i širenjem koronavirusa, a u cilju obezbjeđenja podrške kontinuitetu rada elektronskih medija u Crnoj Gori, navedene mjere su obustavljene.

Agencija je zbog neplaćanja naknade za emitovanje i 09.10.2020. godine izrekla upozorenja sljedećim privrednim subjektima: „Antena M“ d.o.o. (Radio Antena M), „M.D. Company“ d.o.o. (Radio D Plus), „M-Corona“ d.o.o. (Radio i TV Corona), NVO „Glas Plava“ (Radio Glas Plava), „Jupok“ d.o.o. (Radio Jupok), NVO „SAFRA“ (Radio Krš), „Eurogum“ d.o.o. (Radio Star FM), „Topolica“ d.o.o. (Urban Radio), „Maxko“ d.o.o. (Skala Radio), „LJE Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. (Radio i TV Nikšić), „AMD Zarubica Company“ d.o.o. (Radio Z), NVO „Skadar Lake“ (Radio Skadar Lake), „Atlas Media Group“ d.o.o. (TV A1), „Boin“ d.o.o. (TV Boin), „Manix“ d.o.o. (TV MNE Sport 1, TV MNE Sport 2 i TV MNE Sport 3), „LJE Radio televizija Pljevlja“ d.o.o. (TV Pljevlja) i „LJE Radio televizija Rožaje“ d.o.o. (TV Rožaje). Emiterima je naloženo da svoje finansijske obaveze na ime godišnje naknade za emitovanje izmire najkasnije do 30.10.2020. godine.

U toku 2020.g. Agencija je potpisala protokol o reprogramu duga sa privrednim društvom „Jupok“ d.o.o. (akt br. 02-1289/2 od 11.12.2020. godine), dok je privredno društvo „Boin“ d.o.o. imalo aktivan protokol iz 2019. godine.

Protokol je podrazumijevao obavezu emitera da iznos duga izmiri u više mjesečnih rata (u zavisnosti od iznosa duga). Osim toga, protokol je predviđao da se obaveze po osnovu naknade za emitovanje, koje dospijevaju na naplatu poslije datuma potpisivanja protokola, plaćaju u skladu sa dinamikom predviđenom izdatim odobrenjima.

Agencija za elektronske medije se obavezala da do isteka roka važenja protokola neće pokrenuti postupak sudske naplate duga, osim u slučaju kršenja obaveza emitera definisanih protokolom, kada se smatra da cjelokupan iznos duga dospijeva za naplatu odmah.

U toku 2020. godine, Agencija je posredstvom javnog izvršitelja pokrenula dva postupka prinudne naplate¹ zaostalog dugovanja emitera „M-Corona“ d.o.o. (Radio Corona i TV Corona), u iznosu od 24.502,82 EUR (Rješenje o izvršenju lv. br. 2045/20 od 30.12.2020. godine i lv. br. 1715/20 od 30.12.2020. godine). Pored toga, nastavljena su tri postupka prinudne naplate pokrenuta ranijih godina (Lokalni javni emiter Radio i Televizija Nikšić d.o.o. i Blue Moon d.o.o.).

Na osnovu raspoloživih podataka o statusu postupaka prinudne naplate dugova vođenih u toku 2020. godine, može se zaključiti:

- jedan postupak je obustavljen, jer je emiter platio dug u cjelosti: „Lokalni javni emiter Radio i Televizija Nikšić“ d.o.o. (Radio Nikšić),
- dva postupka su obustavljena, jer je protiv osnivača otvoren stečajni postupak: „Blue Moon“ d.o.o. (TV MBC),
- dva postupka su u toku: „M-Corona“ d.o.o. (Radio Corona i TV Corona).

Kako nije bilo moguće izvršiti prinudnu naplatu (zbog nedostatka sredstava na računima izvršnih dužnika - emitera), u toku 2020. godine su, na predlog drugih pravnih lica, otvorena dva **stečajna postupka** po osnovu kojih je Agencija prijavila potraživanja.

DUŽNIK	MEDIJ	GLAVNI DUG	STEČAJNI IZNOS	Status
TV Sun d.o.o. ²	TV Sun	25.330,70	25.330,70	Donijeto je Rješenje o potvrđivanju Plana reorganizacije privrednog društva - stečajnog dužnika "Sun Sun" d.o.o. Bijelo Polje St.br. 66/19 od 13.11.2020. g.
Blue Moon d.o.o.	TV MBC	100.003,00	100.079,70	Stečajni postupak zaključen. ³

Tabela 1.: Stečajni postupci otvoreni tokom 2020. godine

Nastavljena su dva stečajna postupka, pokrenuta u ranijim godinama (Ustanova u privatnoj svojini Radio Televizija Planorama - Radio Panorama i Televizija Panorama i Radio Televizija Atlas d.o.o. - Radio Atlas⁴).

Na osnovu raspoloživih podataka o statusu stečajnih postupaka vođenih u toku 2020. godine, može se zaključiti:

- dva postupka su završena, emiteri su izbrisani iz Centralnog registra privrednih subjekata, a dugovi emitera su otpisani (Ustanova u privatnoj svojini „Radio Televizija Panorama“ i „Blue Moon“ d.o.o.). Navedenim privrednim subjektima Agencija je otpisala ukupni dug u iznosu od 124.556,8 €.
- za jedan postupak je potvrđen Plan reorganizacije ("Sun Sun" d.o.o. Bijelo Polje⁵) i očekuje se obustavljanje stečajnog postuka.
- jedan postupak je u toku („Radio Televizija Atlas“ d.o.o.).

Ako se imaju u vidu ukupna potraživanja koja Agencija ima od emitera po osnovu naknada za emitovanje (dakle, ona iz ranijeg perioda i iz 2020. godine), procenat naplativosti u izvještajnom periodu je iznosio **60,18%** (Tabele u prilogu: Pregled potraživanja od komercijalnih emitera na dan 31.12.2020.g. i Pregled potraživanja od javnih emitera na dan 31.12.2020.g.).

¹ Postupak prinudne naplate je pokrenut saglasno Zakonu o izvršenju i obezbjeđenju ("Sl.list CG", br. 36/11, 28/14, 20/15, 22/17, 76/17).

² Stečajni postupak je pokrenulo Ministarstvo finansija - Poreska uprava Podgorica.

³ Rješenje o zaključenju stečajnog postupka St.br. 142/20 od 20.11.2020.g. ("Sl.list CG" br. 115/20, Oglasni dio br. 54/20)

⁴ Stečajni postupak je pokrenulo JP „Radio-difuzni centar“ d.o.o.

⁵ Rješenje o potvrđivanju Plana reorganizacije privrednog društva - stečajnog dužnika "Sun Sun" d.o.o. Bijelo Polje St.br. 66/19 od 13.11.2020.g.

3) Godišnje naknade po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev (naknade za pružanje AVM usluga na zahtjev)

Zakonom je propisano da se ove naknade utvrđuju na osnovu:

- fiksnog iznosa koji se utvrđuje na osnovu veličine područja na kojem se pružaju usluge, za period do kraja kalendarske godine u kojoj je započeto obavljanje djelatnosti, s tim što iznos naknade ne može biti veći od iznosa godišnje naknade za emitovanje za isto područje i posredstvom iste platforme koja se koristi za pružanje usluge (sistemi zemaljske radio-difuzije, kablovski i MMDS sistemi, javne fiksne ili mobilne telekomunikacione mreže, satelitski distribicioni sistemi i druge mreže elektronskih komunikacija);
- godišnjeg prihoda pružaoca usluge ostvarenog, po tom osnovu, tokom prethodne kalendarske godine za tekuću godinu, s tim što iznos naknade ne može biti veći od 5% ovog prihoda.

Prilikom obračuna ovih naknada postojećih pružaoca AVM usluga na zahtjev, pošlo se od:

- procenta od 2,9 % godišnjeg prihoda pružaoca usluge ostvarenog, po ovom osnovu, tokom 2019. godine, koji je utvrđen Odlukom Savjeta Agencije za elektronske medije o visini parametara za utvrđivanje naknada za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga za 2020. godinu (br. 01 – 1031/2 od 20.09.2019. godine);
- podataka iz finansijskih iskaza i analitičkih kartica prihoda pružaoca AVM usluga na zahtjev za 2019. godinu.

Procenat naplativosti ovih naknada je bio zadovoljavajući (**99,93%**), što ukazuje da je ovaj prihod bio stabilan izvor finansiranja Agencije u toku 2020. godine.

4) Naknade za prenošenje odobrenja

Postupajući po zahtjevu za dobijanje saglasnosti, Savjet Agencije za elektronske medije je donio rješenje kojim je data saglasnost za trajni prenos Odobrenja za emitovanje televizijskog programa „TV A1 Montenegro“ br. O-TV-K-02 sa privrednog društva „Atlas Media Group“ d.o.o. iz Podgorice na privredno društvo „A Media Team“ iz Podgorice (Rješenje Savjeta Agencije br. 01-1288/3 od 25.12.2020.g.).

Pravilnikom o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga propisano je da se naknada za prenošenje odobrenja za pružanje AVM usluge plaća prilikom izdavanja saglasnosti za privremeno ili trajno ustupanje, iznajmljivanje ili na drugi način prenošenje odobrenja za pružanje AVM usluge.

Naknada za prenošenje odobrenja za pružanje AVM usluge se plaća jednokratno u iznosu od 50% od godišnje naknade za izdato odobrenje.

Po tom osnovu, Agencija je u 2020. godini ostvarila prihod od naknada za prenošenje odobrenja za pružanje AVM usluge u iznosu od **3.294,48 €**.

5) Ostali prihodi iz poslovanja

Ostali prihodi iz poslovanja u izvještajnom periodu obuhvataju prihode od naplaćenih otpisanih potraživanja, prihode po osnovu refundacija isplaćene naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad Centra za socijalni rad Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, prihode od umanjenja rezervisanih obaveza za otpremnine za odlazak u penziju, prihode od jednokratnih naknada za razmatranje zahtjeva za izdavanje, promjenu i produženje odobrenja za emitovanje i ostale prihode.

Navedeni prihodi se evidentiraju u periodu kada su nastali i odnose se na:

- prihod od naplaćenih otpisanih potraživanja u iznosu od **21.619,97 €**;
- prihod od refundacija isplaćene naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad Centra za socijalni rad Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore u iznosu od **13.346,89 €**;
- prihode od umanjenja rezervisanih obaveza za otpremnine za odlazak u penziju u iznosu od **11.759,71 €**;
- prihod od naknada za razmatranje zahtjeva za izdavanje, promjenu ili produženje odobrenja za emitovanje u iznosu od **3.400,00 €** (privredna društva „Jumedia Mont“ d.o.o., „M.D. Company“ d.o.o., „TDI Radio“ d.o.o., „Oki Air Broadcasting“ d.o.o., „A Media Team“ d.o.o., „Hit FM“ d.o.o., „Zen Master Production“ d.o.o., „Media International Corporation“ d.o.o., „Metropolitan Media“ d.o.o., Javni radio difuzni servis „RTV Herceg Novi“ d.o.o., „Lokalni javni emiter Radio Televizija Kolašin“ d.o.o., Lokalni javni emiter „Radio televizija Podgorica“ i NVO „KC Homer“) i
- ostali prihodi u iznosu od **41,71 €**.

6) Prihodi od kamata

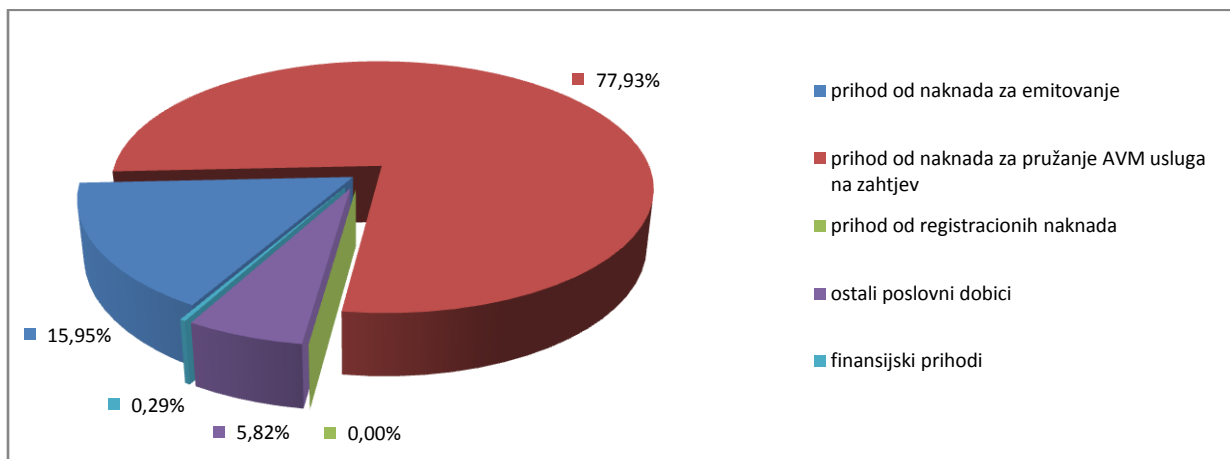
Navedeni prihodi se odnose na:

- prihode od kamata po potraživanjima od emitera protiv kojih je Agencija pokrenula stečajne postupke, čiji su žiro-računi blokirani od strane Centralne banke Crne Gore, a saglasno završenim izvršnim postupcima koje je pokrenula Agencija u iznosu od **2.627,23 €** i
- prihode od kamata za sredstva po viđenju (avista kamata) na žiro-računima Agencije u iznosu od **18,60 €**.

Tabela: Ostvareni prihodi u toku 2020. godine

račun	I – XII 2020.	iznos (€)	%
652901	prihod od naknada za emitovanje	146.390,07	15,95
652902	prihod od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev	715.310,19	77,93
652903	prihodi od registracionih naknada	42,34	0,00
679000	ostali poslovni dobici	53.462,76	5,82
662300	finansijski prihodi	2.645,83	0,29
ukupno		917.851,19	100,00

Grafikon: Prikaz strukture prihoda u 2020. godini

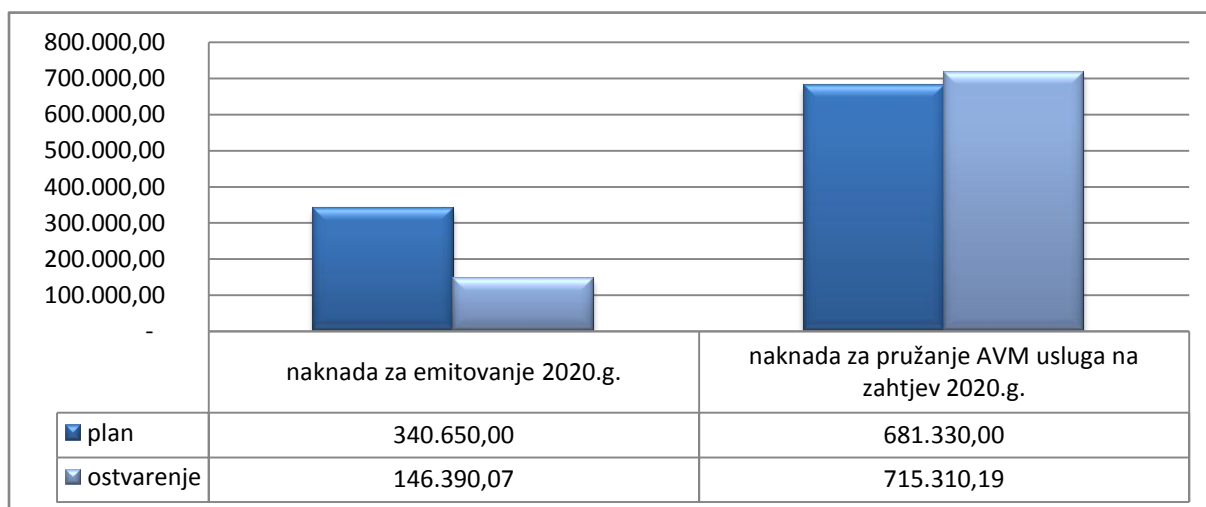

U tabelarnom prikazu dati su ključni pokazatelji poslovanja i njihovo poređenje sa planom:

januar - decembar 2020. godine

Vrste prihoda	Plan	Ostvareno	Index
naknada za registraciju	-	42,34	-
naknada za emitovanje	340.650,00	146.390,07	42,97
naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev	681.330,00	715.310,19	104,99
ostali poslovni dobici	-	53.462,76	-
finansijski prihodi	-	2.645,83	-

Grafikon: Prikaz ostvarenih prihoda i njihovo poređenje sa planom u 2020. godini

Upoređujući elemente ostvarenja prihoda u odnosu na planirane, može se konstatovati da je prihod od naknada za emitovanje ostvaren za 57,0% manje od planiranog, dok je prihod od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev za 5% veći od planiranog. Pri tome se misli na prihode koji se odnose na fakturisane naknade za pružanje AVM usluga u 2020. godini. Razlog navedenog odstupanja prihoda od naknada za emitovanje je oslobađanje komercijalnih i javnih emitera obaveze plaćanja druge i četvrte kvartalne rate godišnje naknade za emitovanje za 2020. godinu, kao i oslobađanje emitera koji emituju programske sadržaje u okviru projekta „Uči doma“ sve četiri rate godišnje naknade za 2020. godinu.

Naime, u cilju obezbjeđenja podrške kontinuitetu rada u situaciji izazvanoj pojavom i širenjem koronavirusa, na predlog direktora Agencije, Savjet dao saglasnost da se izvrši oslobađanje komercijalnih i javnih emitera obaveze plaćanja druge i četvrte kvartalne rate naknade za emitovanje za 2020. godinu, kao i oslobađanje emitera koji emituju programske sadržaje u okviru projekta „Uči doma“ sve četiri rate godišnje naknade za 2020. godinu (Odluke br. 01-279/3 od 20.03.2020.g., 01-1191/1 od 11.12.2020.g. i 01-1216 od 17.11.2020.g.).

Rashodi Agencije

Rashodi Agencije, u izvještajnom periodu, iznosili su **744.578,56 €**. U strukturi rashoda najznačajniju stavku čine rashodi za bruto zarade (61,7%), zatim slijede naknade članovima Savjeta Agencije (11,1%), ostala poslovna terećenja (7,2%), troškovi ispravke vrijednosti potraživanja (6,3%), rashodi za materijal i usluge (4,9%), ostala primanja i naknade (3,5%), trošak amortizacije (2,4%), trošak održavanja osnovnih sredstava (1,0%), službena putovanja i članarine međunarodnim organizacijama (1,0%) i troškovi rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade (0,9%).

Tabela: ostvareni rashodi u toku 2020. godine:

Račun	I – XII 2020.	iznos (€)	%
Bruto zarade			
520000	neto zarade zaposlenih	270.628,01	36,35
521000	porez na bruto zarade	39.078,97	5,25
520800	doprinos za obavezno PIO – zaposleni	64.682,09	8,69
520810	doprinos za obav. zdrav. osig. – zaposleni	36.653,17	4,92
520820	doprinos za osig. od nezap. – zaposleni	2.157,29	0,29
521100	doprinos za obavezno PIO – poslodavac	23.717,32	3,19
521110	doprinos za obav. zdrav. osig. – poslodavac	9.918,03	1,33
521120	doprinos za osig. od nezaposl. – poslodavac	2.157,29	0,29
555200	prirezi na porez – zarade	5.861,58	0,79
556000	dopr. za SSS, fond rada i zap. lica sa inval.	4.453,70	0,60
ukupno		459.307,45	61,69
Bruto naknade članovima Savjeta			
526000	neto naknade članovima Savjeta	53.764,40	7,22
521010	porez na naknade	7.240,80	0,97
521200	doprinos za obavezno PIO - zaposleni	16.492,91	2,22
521210	doprinos za obav. zdrav. osig. - zaposleni	3.754,46	0,50
555220	prirezi na porez na naknade	1.086,12	0,15
ukupno		82.338,69	11,06
Ostala primanja i naknade			
529901	troškovi zimnice	18.192,00	2,44
529990	ostale naknade/pomoći	7.881,60	1,06
ukupno		26.073,60	3,50
Služb. putovanja i članar. međun. organiz.			
529210	službena putovanja u zemlji i inostranstvu	1.192,61	0,16
554000	članarine za međunarodne organizacije	5.917,29	0,79
ukupno		7.109,90	0,95

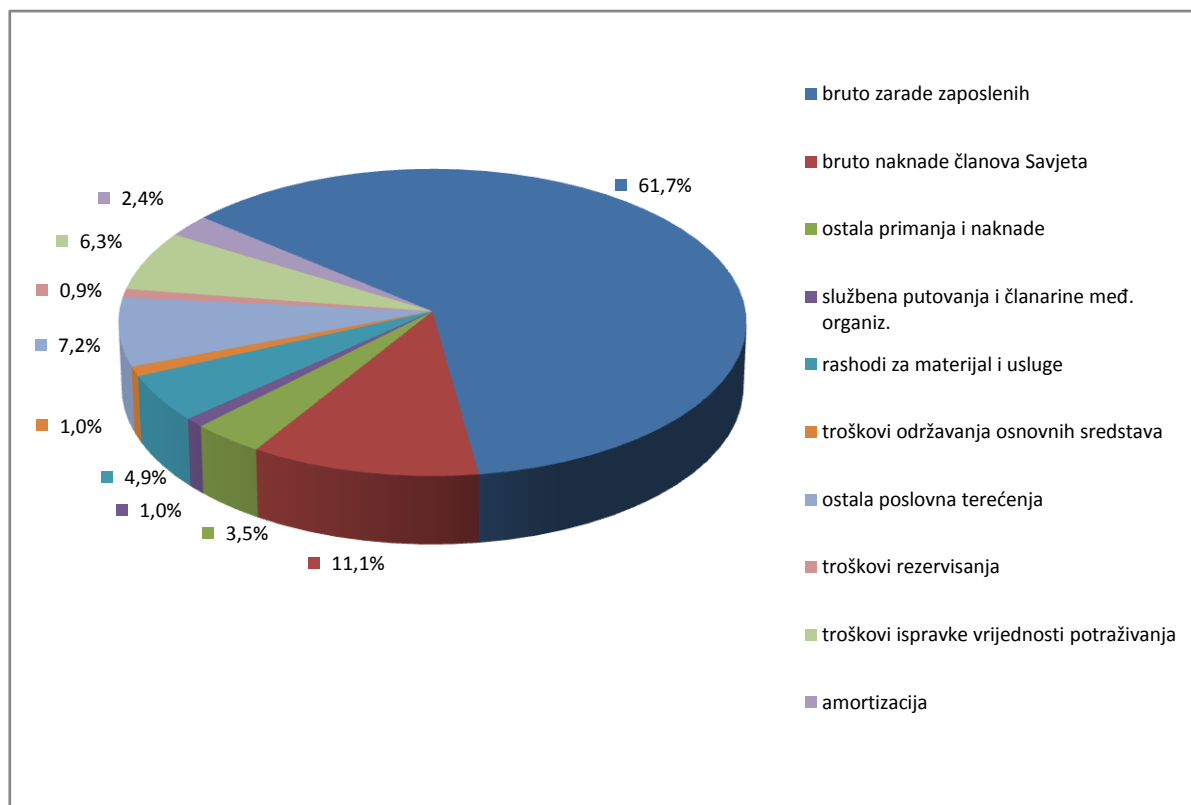
Troškovi održavanja osnovnih sredstava			
531900	troškovi osiguranja i registracije vozila	1.127,00	0,15
532100	troškovi održavanja automobila	1.370,11	0,18
513300	troškovi goriva	1.836,95	0,25
512200	troškovi materijala za tekuće održ. os. sr.	1.946,67	0,26
532000	troškovi usluga za tekuće održ. os. sr.	1.280,12	0,17
ukupno		7.560,85	1,02

Rashodi za materijal i usluge			
512100	troškovi kancelarijskog materijala	2.379,41	0,32
512300	troškovi sitnog inventara	6.187,12	0,83
512500	reklamno propagandni materijal	2.622,98	0,35
531210	troškovi telefonskih usluga	3.375,92	0,45
531220	troškovi poštanskih usluga	1.787,65	0,24
531230	pretplate na internet i tv	2.170,62	0,29
552400	troškovi osiguranja zaposlenih	871,30	0,12
550900	ostale neproizvodne usluge	4.022,76	0,54
559930	oglašavanje u medijima	411,40	0,06
550200	troškovi čišćenja i održavanja higijene	375,37	0,05
522000	ugovorene usluge	8.635,79	1,16
521020	ostali porezi i doprinosi	638,16	0,09
553000	provizije platnom prometu	3.157,49	0,42
ukupno		36.635,97	4,92

Ostala poslovna terećenja			
559000	sudski i administrativni troškovi	226,48	0,03
551000	reprezentacija	6.655,14	0,89
559940	pretp. na čas., štampu i novinske agencije	3.604,46	0,48
559941	usluge monitoringa medija	4.499,99	0,60
554900	stručna usavršavanja zaposlenih	1.135,00	0,15
554910	stručna literatura	2.221,81	0,30
550300	troškovi revizije završnog računa	1.200,00	0,16
532200	adaptacija prostora u kojem je smještena Agencija	11.303,54	1,52
512400	nabavka instalacione opreme za monitoring	413,46	0,06
559200	troškovi prinudne naplate (javna izvršenja)	189,50	0,03
559970	unapređenje inf. sistema i veb sajta	1.560,00	0,21
559910	sponzorstva i donacije	6.977,60	0,94
570000	ostali poslovni rashodi - Sindikat	11.000,00	1,48
570500	gubitak od rashodovanja opreme	20,36	0,00
562310	rashodi kamata po potraživanjima	2.627,23	0,35
ukupno		53.634,57	7,20

Troškovi rezervisanja			
545000	rezervisanja za otpremnine i jubilarne nagrade	6.774,19	6,34
	ukupno	6.774,19	6,34
Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja			
575000	troškovi ispravke vrijednosti potraživanja	47.239,71	6,34
	ukupno	47.239,71	6,34
Amortizacija osnovnih sredstava			
540000	trošak amortizacije	17.903,63	2,40
	ukupno	17.903,63	2,40
ukupno		744.578,56	100,00

Grafikon: Prikaz strukture rashoda u 2020. godini

U izvještajnom periodu Agencija za elektronske medije je svoje poslovanje usklađivala sa utvrđenim Finansijskim planom za 2020. godinu i zakonskim rješenjima kojima je regulisan status Agencije i uređeno njeno finansijsko poslovanje.

U tabelarnom prikazu dati su ključni pokazatelji poslovanja i njihovo poređenje sa planom:

januar - decembar 2020. godine

Vrste rashoda	Plan	Ostvareno	Index
bruto zarade zaposlenih	524.348,00	459.307,45	87,60
bruto naknade članova Savjeta	89.357,00	82.338,69	92,15
ostala primanja i naknade	31.200,00	26.073,60	83,57
službena putovanja i članarine međ. org.	23.000,00	7.109,90	30,91
rashodi za materijal i usluge	58.000,00	36.635,97	63,17
trošak održavanja osnovnih sredstava	15.500,00	7.560,85	48,78
ostala poslovna terećenja	216.300,00	53.634,57	24,80
trošak rezervisanja	-	6.774,19	-
trošak ispravke vrijednosti potraživanja	-	47.239,71	-
subvencije kamate	10.000,00	-	-
amortizacija	25.000,00	17.903,63	71,61
rezerva	29.031,00	-	-

Isplata **zarada i naknada zarada** je vršena redovno i u skladu sa Kolektivnim ugovorom Agencije za elektronske medije (akt br. 02-675 od 11.05.2016. godine, 02-1088 od 02.08.2017. godine, 02-1278 od 27.09.2017. godine i 02-447 od 19.03.2018. godine) i Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18 i 34/19).

Članom 24 stav 2 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru propisano je da se zarade zaposlenih i rukovodećih lica u Agenciji utvrđuju u okviru Grupe poslova B, C i D, a ne više od Podgrupe B 4 iz člana 22 stav 1 ovog Zakona.

Trošak zarada zaposlenih u toku 2020. godine ostvaren je na nivou od 459.307,45 €, što je za 12,4% manje od planiranog.

Rashodi po osnovu **naknada članova Savjet** - Članom 31 Zakona o elektronskim medijima propisano je da član Savjeta Agencije za elektronske medije za rad u Savjetu ima pravo na mjesečnu naknadu u visini prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji u mjesecu koji prethodi isplati naknade i naknadu troškova nastalih u vršenju dužnosti, u skladu sa Statutom Agencije.

Troškovi vezani za naknade članove Savjeta Agencije su ostvareni na nivou od 82.338,69 €, što je manje za 7,8% od planiranog.

Troškovi **službenih putovanja** obuhvataju troškove službenih putovanja u zemlji (prevoz, noćenja i dnevnice) i troškove službenih putovanja u inostranstvo (prevoz, noćenja i dnevnice). Usled situacije izazvane pojavom i širenjem koronavirusa, većina službenih putovanja u sklopu aktivnosti učešća predstavnika Agencije na domaćim i međunarodnim sastancima i skupovima, koje su planirane u skladu sa Finansijskim planom Agencije za elektronske medije za 2020. godinu, nije realizovana.

Troškovi predviđeni za članstvo u međunarodnim organizacijama obuhvataju troškove članstva Agencije za elektronske medije u međunarodnim institucijama (EPRA i AIB).

Troškovi opredijeljeni za službena putovanja i članarine međunarodnim organizacijama ostvareni su u iznosu od 7.109,90 €, što je za 69,1% manje od planiranih.

Troškovi za materijal i usluge obuhvataju troškove kancelarijskog materijala i tonera, sitnog inventara, reklamno propagandnog materijala, troškove poštanskih, telefonskih, internet i tv usluga, premije osiguranja zaposlenih, ostalih neproizvodnih usluga, troškove oglašavanja u medijima, ugovorene usluge, troškove čišćenja i održavanja higijene, troškove ostalih poreza i doprinosa i provizije platnom prometu. Troškovi sredstava opredijeljeni za ove potrebe ostvareni su u iznosu 36.635,97 €, što je za 36,8 % manje nego što je planirano.

Troškovi održavanja osnovnih sredstava obuhvataju troškove usluga održavanja osnovnih sredstava, materijala za tekuće održavanje osnovnih sredstava, servis i popravke vozila, troškove goriva, osiguranje i registraciju vozila. Troškovi sredstava opredijeljeni za ove potrebe ostvareni su u iznosu 7.560,85 €, što je za 51,2 % manje nego što je planirano.

Ostala poslovna terećenja obuhvataju sudske i administrativne troškove, reprezentaciju, pretplata na časopise, štampu i novinske agencije, usluge monitoringa medija, stručna usavršavanja zaposlenih, stručnu literaturu, reviziju završnog računa, ostale nematerijalne troškove, troškove adaptacije prostora u kojem je smještena Agencija, troškove prinudne naplate (javna izvršenja), troškove unapređenja informacionog sistema i veb sajta Agencije, sponzorstva i donacije, gubitak od rashodovanja opreme, rashode kamata po potraživanjima i ostale poslovne rashode – Sindikat. Ostvareni su u iznosu od 53.634,57 €, što je za 75,20% manje nego što je planirano.

Tokom 2020. godine Agencija je izvršila nabavku nematerijalne imovine (programi za lična primanja, osnovn sredstva, materijalno knjigovodstvo i elektronsku evidenciju ulazaka i izlazaka u i iz prostorija Agencije) u iznosu od 2.967,57 €, nabavku računarske opreme u iznosu od 5.496,57 €, nabavku kancelarijske opreme u iznosu od 2.716,26 €, nabavku kancelarijskog namještaja u iznosu od 10.774,80 €, nabavku opreme za dotur signala radijskih emitera van područja Podgorice do prostorija Agencije u iznosu od 8.251,85 €, nabavku i ugradnju opreme za nadzor pristupa prostorijama Agencije u iznosu od 2.180,24 € i nabavku opreme za klimatizaciju u iznosu od 7.000,00 €.

Nabavka softvera za snimanje i analizu programa emitera, koja je Finansijskim planom Agencije za elektronske medije za 2020. godinu planirana u iznosu od 63.000,00 €, je pokrenuta u 2020. godini i biće realizovana tokom 2021. godine.

Agencija je u izvještajnom periodu, u skladu sa mogućnostima, izdvajala sredstva za **humanitarne pomoći – donacije i sponzorstva** koje čine krajnje opravdani humanitarni zahtjevi koji se u kontinuitetu dostavljaju Agenciji i sa kojima Agencija društveno-odgovorno postupa.

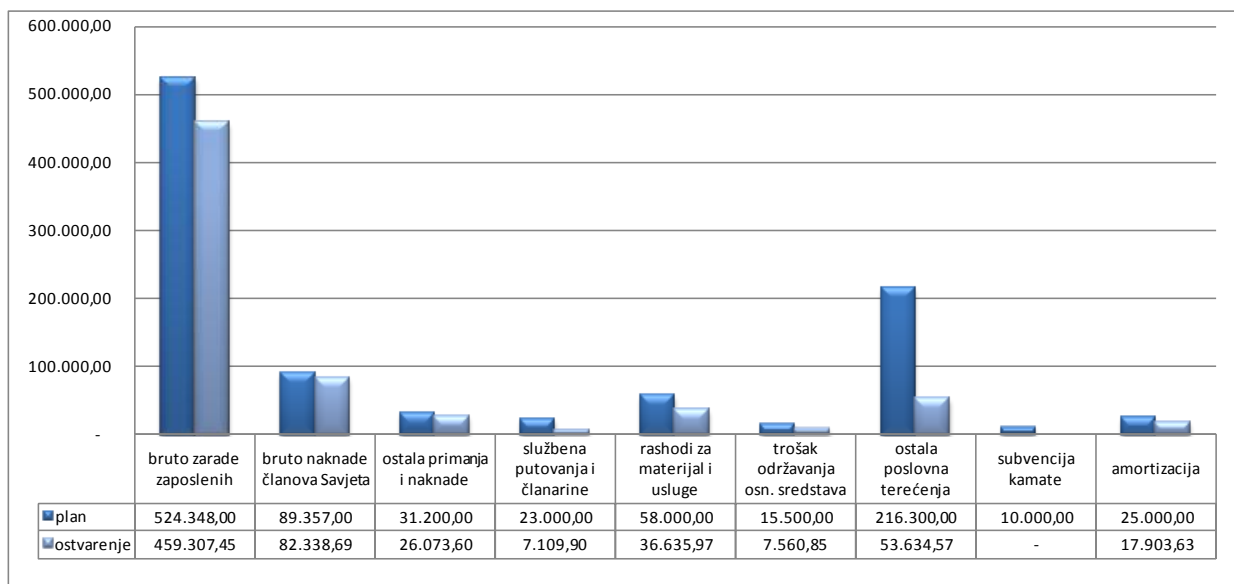
Na preporuku Komisije za razmatranje opravdanosti podnesenih zahtjeva za sponzorstva, donacije i pomoći Agencije za elektronske medije u toku 2020. godine, a u cilju ublažavanja i smanjenja posljedica izazvanih pandemijom koronavirusa (akt br. 02-469 od 02.06.2020. godine), direktor Agencije je donio odluke da se doniraju sredstva sljedećim javnim ustanovama:

- „Komanski most“ u Podgorici u iznosu od 2.000,00 €,
- Dječiji dom „Mladost“ u Bijeloj u iznosu od 1.500,00 € i
- Resursni centar za djecu i mlade „Podgorica“ u Podgorici u iznosu od 1.500,00 €.

Agencija je izvršila rezervisanje troškova po osnovu opremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada u skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih. Troškovi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade u 2020. godini iznose 6.774 €.

Agencija je u izvještajnom periodu izvršila **rezervisanja za nenaplaćena potraživanja od emitera** koja nisu naplaćena u roku od 180 dana od dana dospijeca potraživanja za naplatu. Dospjela nenaplaćena potraživanja se tretiraju kao sumnjiva ako se naplata ne vrši u skladu sa obavezama preuzetim po osnovu izdatog odobrenja za emitovanje i pružanje AVM usluga na zahtjev. Naime, računovodstvenim politikama (član 18 alineja 2 Pravilnika o obavljanju finansijskih i računovodstvenih poslova u Agenciji za elektronske medije) propisano je da se potraživanja od kupaca iskazuju po nominalnoj vrijednosti umanjenoj za potraživanja pod sudskim sporom i potraživanja koja nijesu naplaćena u roku od 180 dana od dana dospijeca potraživanja za naplatu.

Grafikon: Prikaz ostvarenih rashoda i njihovo poređenje sa planom

II BILANS STANJA NA DAN 31.12.2020. GODINE

grupa računa, račun	pozicija	tekuća godina	prethodna godina
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	-	-
	B. STALNA IMOVINA	71.194	49.730
01	I NEMATERIJALNA ULAGANJA	6.604	4.815
011 i 014	Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	6.604	4.815
	II NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA	64.590	44.915
023	Postrojenja i oprema	64.590	44.915
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	-	-
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	-	-
	D. OBRTNA SREDSTVA	2.076.278	1.943.460
	I ZALIHE	-	-
	II KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA	43.194	70.981
202, 203, 209 (dio)	Potraživanja od kupaca	28.495	65.506
21, 22, osim 223	Ostala potraživanja	14.699	5.475
	III KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI	-	-
24	IV GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	2.033.084	1.872.479
04	V STALNA SREDSTVA NAMJENJENA PRODAJI	-	-
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	-	-
	F. UKUPNA AKTIVA	2.147.472	1.993.190
	A. KAPITAL	2.088.757	1.945.485
30	I OSNOVNI KAPITAL	540.691	540.691
31	II NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	-	-
320	III EMISIONA PREMIJA	-	-
	IV REZERVE	-	-
	VI NERASPOREĐENI DOBITAK ILI GUBITAK	1.548.066	1.404.794
340	Neraspoređeni dobitak ranijih godina	1.374.793	1.189.503
341	Neraspoređeni dobitak tekuće godine	173.273	215.291
	VIII UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	-	-
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE	26.782	32.707
	I DUGOROČNA REZERVISANJA	26.782	32.707
404 (dio)	Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	26.782	32.707
41	II DUGOROČNE OBAVEZE	-	-
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	-	-
495 (dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I DONACIJE	-	-
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATK. OB.	31.933	14.998
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	-	-
	II KRATKOROČNE OBAVEZE	31.933	14.998
430	Primljeni avansi, depoziti i kaucije	29.063	13.260
433, 434, 440-449	Obaveze prema dobavljačima	2.870	1.738
490, 491, 494, 495, 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	-	-
	G. UKUPNA PASIVA	2.147.472	1.993.190

Vrijednost **ukupne aktive**, na bazi bilansa stanja na dan 31.12.2020. godine je 2.147.471,63 €. Stalna imovina od 71.193,98 € iznosi 3,3% ukupne aktive, a sastoji se od nematerijalne imovine (9,3%) i materijalne imovine (90,7%).

Redovan godišnji popis stalne imovine sa stanjem na dan 31.12.2020. godine izvršen je na osnovu Rješenja direktora Agencije broj 02-1280 od 08.12.2020. godine. Usaglašavanjem popisanog

stanja sa knjigovodstvenim stanjem nijesu utvrđene razlike i dana 10.02.2021. godine donešena je Odluka broj 02-125/1 o usvajanju Izvještaja o redovnom godišnjem popisu sredstava, potraživanja i obaveza Agencije za elektronske medije, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine.

Spisak osnovnih sredstava sadrži izvjestan broj osnovnih sredstava koja su u upotrebi i imaju nabavnu vrijednost i ispravku vrijednosti u iznosu nula EUR. Takođe, određeni broj opreme koja je u upotrebi nema nabavnu vrijednost, kao ni ispravku vrijednosti. Imajući to u vidu, Agencija će u skladu sa MRS 16, angažovanjem nezavisnog procjenitelja, izvršiti procjenu stalne imovine.

Obrtna imovina u vrijednosti od 2.076.277,65 € čini 96,7% ukupne aktive i odnosi se na kratkoročna potraživanja (2,1%) i gotovinu i gotovinske ekvivalente (97,9%).

Ukupna potraživanja prenijeta iz 2019. godine iznosila su 70.980,94 €, dok ukupna potraživanja na dan 31.12.2020. godine iznose 43.193,76 €. Od tog iznosa, 28.495,36 € su potraživanja od emitera i pružalaca AVM usluga na zahtjev (KDS/MMDS/IPTV/DTH operatori) sa ispravkom vrijednosti, 13.475,81 € su potraživanja od državnih organa po osnovu refundacija i depozit za Maestro Bussines Card u iznosu od 1.222,59 €.

Ukupan promet žiro-računa u 2020. godini iznosio je 2.784.161,24 €, blagajne 1.256,72 € i deviznog računa 13.070,12 €.

Ukupna pasiva je u vrijednosti od 2.147.471,63 €. Kapital Agencije je 2.088.757,20 € i obuhvata:

- osnovni kapital 540.691,04 €,
- neraspoređeni dobitak ranijih godina u iznosu od 1.374.793,53 € i
- neraspoređeni dobitak tekuće godine u iznosu od 173.272,63 €.

Osnovni kapital Agencije iskazan u knjigovodstvenoj evidenciji u iznosu od 540.691,04 € nije evidentiran u Statutu Agencije. Agencija će u skladu sa MRS 16, angažovanjem nezavisnog procjenitelja, izvršiti procijenu kapitala i isti evidentirani u Statutu, kao i u CRPS u Podgorici.

U toku 2020. godine neraspoređeni dobitak ranijih godina je umanjen za 30.000 €. Naime, uvažavajući apel Vlade Crne Gore da u situaciji izazvanoj pojavom i širenjem koronavirusa budemo odgovorni, solidarni, da udružimo snage u cilju očuvanja zdravlja i nabavke neophodnih medicinskih i zaštitnih sredstava, Savjet Agencije je dao saglasnosti da se za nabavku respiratora ili druge medicinske opreme neophodne za prevenciju širenja infekcije ili liječenja oboljelih lica od koronavirusa izdvoje sredstva u iznosu od 30.000 € i ista obezbijede iz neraspoređene dobiti Agencije iz ranijih godina (Odluka br. 01-279/4 od 20.03.2020.g.).

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2020. godine iznose 26.781,45 € i ista se odnose na rezervisanja po MRS 19 - Naknade zaposlenima, koju je izvršio ovlašćeni aktuar dana 08.02.2021. godine sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, od čega se dio odnosi na rezervisanje po osnovu jubilarnih nagrada 14.900,79 €, a dio na rezervisanje po osnovu otpremnina 11.880,66 €.

Tokom 2020. godine izvršeno je umanjenje rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada u ukupnom iznosu od 940,55 € (1.024,78 € bruto), za 20 godina radnog staža (Odluka br. 02-586 od 08.07.2020. godine).

Ukupne kratkoročne obaveze Agencije iznose 31.932,98 €, od čega se 16.800,10 € odnosi na primljene avanse od kupaca, 12.262,40 sredstva Fond za pomoć komercijalnim radio emiterima i 2.870,48 € su obaveze prema dobavljačima.

Sredstva Fonda za pomoć komercijalnim radio emiterima su odlukom Savjeta Agencije preusmjerena namjenski na poslovanje Agencije za elektronske medije u dijelu koji se odnosi na promociju medijske pismenosti (Odluka br. 01-1437 od 24.12.2019. godine).

Dovodeći navedene obaveze u vezu sa vrijednošću obrtne imovine od 2.076.277,65 € može se zaključiti da je Agencija solventna, odnosno njena likvidnost nijednog momenta nije dovedena u pitanje.

ZAKLJUČAK

Izveštaj o finansijskom poslovanju Agencije za elektronske medije za 2020. godinu ima za cilj da pruži uvid u cjelinu procesa poslovanja Agencije. Izveštaj je zasnovan na relevantnim pokazateljima poslovanja urađenim u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list CG“ br. 52/16) i na osnovu Odluke o neposrednoj primjeni međunarodnih računovodstvenih standarda („Sl. list RCG“ br. 69/02). Strukturiran je tako da obezbjeđuje potpunu i preciznu elaboraciju načina finansiranja, usmjeravanja sredstava i ostvarenih efekata po tom osnovu, uz uvažavanje svih okolnosti u kojima se odvijao rad Agencije.

Agencija za elektronske medije je u toku 2020. godine ostvarila ukupan prihod od 917.851,19 € i ukupan rashod od 744.578,56 €. Dakle, može se zaključiti da je ostvarena pozitivna razlika između prihoda i rashoda u iznosu od 173.272,63 €.

Agencija za elektronske medije je uspjela da obezbijedi efikasno funkcionisanje i ostvarivanje planiranih ciljeva. Ovakav pozitivni rezultat ostvaren je zahvaljujući stalnoj internoj kontroli, mjesečnoj analizi prihoda i rashoda i praćenja likvidnosti poslovanja.

Izveštaj sastavila:

Marina Raičević, glavna računovotkinja

DIREKTOR

Goran Vuković

Goran Vuković

Prilozi:

- 1: Pregled potraživanja od komercijalnih emitera (radio i TV emitera) na dan 31.12.2020.g
- 2: Pregled potraživanja od komercijalnih emitera (radio i TV emitera) na dan 31.12.2020.g
- 3: Pregled potraživanja od pružalaca AVM usluga na zahtjev (KDS/MMDS/IPTV/DTH operatora) na dan 31.12.2020.g.
- 4: Potraživanja od ranijih pružalaca AVM usluga
- 5: Finansijski plan Agencije za elektronske medije za 2020. godinu

Prilog: Pregled potraživanja od komercijalnih emitera na dan 31.12.2020. g.

račun	Identifikacioni znak radio /TV programa	potraživanja iz 2019. godine	fakturisana realizacija (01.01.20. - 31.12.20.)	naplaćena realizacija (01.01.20. - 31.12.20.)	stanje potraživanja na dan 31.12.20.
202206	RADIO 083	-	1.990,46	1.800,00	190,46
202253	RADIO ADRIATIC	(70,28)	1.443,45	1.373,17	-
202218	RADIO ANTENA M	2.823,85	2.088,82	3.838,83	1.073,84
202376	RADIO CITY	510,81	766,22	893,92	383,11
202201	RADIO CORONA	1.763,98	965,72	-	2.729,10
202205	RADIO D	-	3.172,92	4.759,15	(1.586,23)
202228	RADIO D PLUS	-	4.797,77	4.797,77	-
202248	RADIO DRS	-	2.800,85	4.201,27	(1.400,42)
202263	RADIO DUX	-	933,06	1.399,58	(466,52)
202237	RADIO ELITA	6,78	373,56	193,56	186,78
2022169	RADIO ELMAG	-	4.294,21	4.294,21	-
202241	RADIO GLAS PLAVA	682,83	341,39	-	1.024,22
202269	RADIO HOMER	(667,39)	-	-	(667,39)
202264	RADIO JADRAN	-	1.120,84	1.596,26	(475,42)
202212	RADIO JUPOK	564,96	544,26	509,22	600,00
202270	RADIO KRŠ	520,94	520,94	1.041,88	-
2022161	RADIO LAKI	411,08	822,14	1.233,22	-
2022195	RADIO MAG	-	2.435,83	2.435,83	-
2022375	EL RADIO	-	26,05	287,05	(261,00)
202227	RADIO MOJKOVAC	-	342,64	-	342,64
202209	RADIO S	-	6.374,38	6.374,38	-
202236	RADIO S3	-	1.824,90	1.824,90	-
202216	RADIO TDI	-	3.175,82	4.763,72	(1.587,90)
202281	RADIO PETNJICA	-	280,26	420,39	(140,13)
202251	RADIO PLUS	94,19	344,20	438,39	-
202257	RADIO PLAY	-	5.950,62	5.950,62	-
202246	RADIO SKADAR LAKE	1.600,50	781,40	-	2.381,90
202231	RADIO SKALA	(0,01)	933,06	300,00	633,05
202249	SRPSKI RADIO	1.470,72	2.941,44	5.882,88	(1.470,72)
202233	RADIO STAR FM	715,44	561,40	811,40	465,44
202208	RADIO SVETIGORA	-	4.457,01	5.015,01	(558,00)
2022173	RADIO TEUTA	-	373,56	186,78	186,78
2022160	RADIO TITOGRAD	(260,47)	520,94	520,94	(260,47)
202252	URBAN RADIO	668,93	432,25	-	1.101,18
202232	RADIO Z	1.832,92	405,64	700,00	1.538,56
202219	RADIO ZETA	-	513,60	256,80	256,80
202268	ROMSKI RADIO	255,27	765,86	1.021,13	-
202266	TV 7	-	3.294,48	1.647,24	1.647,24
202217	TV A1	8.271,51	3.294,48	-	11.565,99
202211	TV BOIN	11.109,15	-	2.761,38	8.347,77
202262	TV CORONA	18.478,64	3.294,48	-	21.773,12
2022281	TV MNE SPORT 1	4.941,73	3.294,48	2.500,00	5.736,21
2022295	TV MNE SORT 2	4.941,72	-	1.000,00	3.941,72
202262	TV MNE SPORT 3	4.941,72	-	1.000,00	3.941,72

račun	Identifikacioni znak radio /TV programa	potraživanja iz 2019. godine	fakturisana realizacija (01.01.20. - 31.12.20.)	naplaćena realizacija (01.01.20. - 31.12.20.)	stanje potraživanja na dan 31.12.20.
202274	TV NOVA M	2.014,63	12.829,34	14.844,01	(0,04)
202220	TV NOVI	5.281,23	3.294,48	6.928,47	1.647,24
202256	PRVA TV	-	12.829,34	8.134,36	4.694,98
202267	SRPSKA TV	1.647,25	3.294,48	6.588,98	(1.647,25)
202240	TV SUN ⁶	23.473,01	3.715,37	330,70	26.857,68
202229	TV TEUTA	1.871,87	-	3.743,73	(1.871,86)
202260	TV VIJESTI	10.000,00	12.829,34	16.414,67	6.414,67
	ukupno	109.897,51	122.387,74	135.015,80	97.269,45

Prilog: Pregled potraživanja od javnih emitera na dan 31.12.2020. g.

račun	Identifikacioni znak radio /TV programa	potraživanja iz 2019. godine	fakturisana realizacija (01.01.20. - 31.12.20.)	naplaćena realizacija (01.01.20. - 31.12.20.)	stanje potraživanja na dan 31.12.20.
2022302	RADIO ANDRIJEVICA	-	32,22	48,32	(16,10)
202280	RADIO BAR	-	451,49	917,07	(465,58)
2022303	RADIO BERANE	-	38,94	56,73	(17,79)
2022310	RADIO BIJELO POLJE	-	24,30	8,12	16,18
202258	RADIO BUDVA	-	466,23	466,23	-
2022306	RADIO CETINJE	-	9,26	15,48	(6,22)
2022307	RADIO DANILOVGRAD	-	5,72	8,58	(2,86)
2022304	RADIO HERCEG NOVI	-	73,69	19,86	53,83
2022301	RADIO KOTOR	-	75,43	105,56	(30,13)
202272	RADIO NIKŠIĆ	4.156,73	102,17	3.500,00	758,90
2022308	RADIO PLJEVLJA	119,27	-	119,27	-
2022309	RADIO ROŽAJE	-	80,74	-	80,74
2022305	RADIO TIVAT	-	30,31	47,24	(16,93)
2022311	RADIO ULCINJ	4,12	5,43	11,89	(2,34)
2022314	RADIO CRNE GORE 1	-	841,74	841,74	-
2022315	RADIO 98	-	790,66	790,66	-
202203	TV BUDVA	-	3.163,24	3.163,24	-
2022332	TV HERCEG NOVI	2.940,59	3.159,25	4.503,32	1.596,52
202273	TV NIKŠIĆ	8.826,06	3.288,00	4.000,00	8.114,06
202378	TV PLJEVLJA	7.366,68	3.246,28	7.300,00	3.312,96
2022259	TV ROŽAJE	8.771,26	3.322,42	4.000,00	8.093,69
2022312	TVCG 1	-	3.848,80	3.848,80	-
2022313	TVCG 2	-	-	3.848,80	(3.848,80)
2022314	TVCG SAT	-	988,34	988,34	-
	ukupno	32.184,71	24.044,67	38.609,25	17.620,13

⁶ Rješenje o potvrđivanju Plana reorganizacije privrednog društva - stečajnog dužnika "Sun Sun" d.o.o. Bijelo Polje St.br. 66/19 od 13.11.2020. g.

Prilog: Pregled potraživanja od pružalaca AVM usluga na zahtjev (KDS/MMDS/IPTV/DTH operatori) na dan 31.12.2020. g.

račun	Identifikacioni znak radio /TV programa	potraživanja iz 2019. godine	fakturisana realizacija (01.01.20. - 31.12.20.)	naplaćena realizacija (01.01.20. - 31.12.20.)	stanje potraživanja na dan 31.12.20.
202284	TELEMACH (Telemach)	-	115.918,30	115.918,30	-
202283	CRNOGORSKI TELEKOM	-	200.784,45	200.784,45	-
202286	TELEMACH (Total TV)	-	194.110,26	194.110,26	-
202287	M-TEL (M-tel)	-	187.736,50	187.736,50	-
202288	M-TEL (Media Box)	-	63,73	63,73	-
2022284	M-TEL (m.SAT)	-	1.611,75	1.611,75	-
202290	DIGITAL INTERIORS	521,03	-	-	521,03
202289	RDC	-	14.535,99	14.535,99	-
202292	ORION TELEKOM	-	532,46	532,46	-
202291	MEDIA N	-	16,76	16,76	-
	ukupno	521,03	715.310,19	715.310,19	521,03

Prilog: Potraživanja od ranijih pružalaca AVM usluga na dan 31.12.2020. g.

račun	Identifikacioni znak radio /TV programa	potraživanja iz 2019. godine	fakturisana realizacija/kamata (01.01.20. - 31.12.20.)	Naplaćena realizacija/otpis potraživanja (01.01.20. - 31.12.20.)	stanje potraživanja na dan 31.12.20.
202224	TV APR	6.690,61	-	-	6.690,61
202230	TV PANORAMA	18.387,87	-	18.387,87**	-
202210	RADIO PANORAMA	4.234,51	-	4.234,51**	-
202207	TV MBC	84.736,66	76,75*	84.813,41**	-
202243	RADIO ATLAS	53.735,62	-	-	53.735,62
202282	TV MBC NOVI	12.715,81	2.550,48*	15.266,29	-
2022229	CHANNEL 1	924,96	-	-	924,96
	ukupno	181.426,04	2.627,23	122.702,08	61.351,19

*Kamata obračunata na potraživanja

**Stečajni postupak zaključen

Crna Gora
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
PODGORICA

Primljeno:	23.03.2021.	
Sektor	Broj	Prilog
01	378	

“AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE”
PODGORICA

Finansijski izvještaji
31.decembar 2020. godine
i Izvještaj nezavisnog revizora

U Podgorici, marta 2021. godine

“AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE” PODGORICA

IZVJEŠTAJ O IZVRŠENOJ REVIZIJI
FINANSIJSKIH ISKAZA ZA 2020. GODINU

SADRŽAJ	Strana
Izjava o odgovornosti rukovodstva	1
Izvještaj revizora	2-4
Finansijski iskazi	
Izvještaj o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha u periodu od 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine	
Izvještaj o finansijskoj poziciji/Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine	
Iskaz o tokovima gotovine u periodu od 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine	
Iskaz o promjenama na kapitalu u periodu od 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine	
Napomene uz finansijske iskaze	

Crna Gora

AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

“MV KONSALT” D.O.O. PODGORICA

Ova izjava se daje u vezi sa revizijom finansijskih iskaza “Agencija za elektronske medije” Podgorica na dan 31.12.2020. godine za svrhe izražavanja mišljenja o tome da li finansijski iskazi realno i objektivno, po svim bitnim pitanjima, prikazuju finansijsko stanje “Agencija za elektronske medije” Podgorica na dan 31. decembra 2020. godine, rezultate poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima/Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i propisima Crne Gore.

Prihvatao našu odgovornost za istinit i objektivan prikaz finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima/Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore.

Prema našem najboljem znanju i uvjerenju, ovim potvrđujemo sledeće:

1. Poznato nam je da je uprava Agencije odgovorna za istinito i objektivno prikazivanje finansijskog položaja Agencije i njenog poslovnog rezultata u skladu sa računovodstvenim standardima i propisima, kao i za pripremu informacija koje se objelodanjuju u skladu sa propisima.
2. Nije nam poznato da je iko od uprave ili zaposlenih u Agenciji, sa ovlašćenjima da kontroliše i odobrava poslovne promjene, umiješan u bilo kakve nezakonite ili neregularne aktivnosti koje bi mogle uticati na istinitost računovodstvenih iskaza.
3. Stavili smo Vam na raspolaganje sve poslovne knjige i dokumentaciju, sve zapisnike sa sjednica Savjeta Agencije za elektronske medije.
4. Nijesu nam poznati materijalno značajni propusti i greške koje bi mogle da utiču na istinitost računovodstvenih iskaza.
5. Agencija je uredno izvršavala sve ugovorene obaveze, koje bi u slučaju neizvršavanja mogle da se odraze na istinitost računovodstvenih iskaza. Ne postoje nikakvi sporovi zbog neizvršavanja obaveza prema državnim organima, koji proističu iz finansijskog poslovanja.
6. Nemamo nikakve planove, niti namjere, čija bi realizacija mogla značajno da utiče na vrijednost sredstava Agencije ili na klasifikaciju sredstava i izvora sredstava, prikazanih u računovodstvenim iskazima.
7. Agencija ima valjanu dokumentaciju o svojini nad sredstvima kojima raspolaže i nema terećenja niti hipoteke - fiducije.
8. Proknjižili smo i prikazali sve obaveze, kako stvarne tako i potencijalne i nemamo garancije izdate trećim licima.
9. Osim događaja kojima smo Vas već upoznali, nema drugih događaja nastalih nakon datuma bilansa stanja koji bi mogli zahtijevati korekciju računovodstvenih iskaza.
10. Agencija nema materijalno značajnih sudskih sporova u toku.

U ime rukovodstva Agencije,

Goran Vuković, direktor

Goran Vuković
Podgorica, 22. marta 2021. godine

Savjetu "Agencije za elektronske medije" Podgorica

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih iskaza „Agencije za elektronske medije“ Podgorica (u daljem tekstu Agencija) – Iskaz o finansijskoj poziciji/Bilans stanja na dan 31.12.2020. godine, Iskaz o ukupnom rezultatu/Bilans uspjeha za period 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine, Iskaz o tokovima gotovine u periodu 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine, Iskaz o promjenama na kapitalu u periodu 01.01.2020. godine do 31.12.2020. godine, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske iskaze.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski iskazi, u svim materijalno značajnim aspektima prikazuju istinit i objektivni prikaz finansijskog stanja „Agencije za elektronske medije“ Podgorica na dan 31.12.2020. godine, poslovnog uspjeha i novčanih tokova za period 01.01.2020. – 31.12.2020. godine, u skladu sa računovodstvenim propisima Crne Gore.

Mišljenje

Predmetna revizija je usklađena s Međunarodnim standardima revizije (ISA) i saglasno s Etičkim kodeksom za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (IESBA). Naša odgovornost, saglasno Međunarodnim standardima revizije (ISA), je opisana u odeljku „Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvjestaja“. Nezavisnost i drugi etički standardi su u potpunosti zadovoljeni u odnosu na Agenciju, na koji način su ispunjene zahtijevane etičke odgovornosti u ovoj reviziji.

Smatramo da revizija koju smo izvršili obezbeđuje pouzdanu bazu informacija, saznanja i ocjena o finansijskim iskazima koji su bili predmet revizije za dato mišljenje.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su bila po našem profesionalnom prosuđivanju, od najvećeg značaja za reviziju finansijskih iskaza tekućeg perioda. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije finansijskih iskaza u cjelini i pri formiranju mišljenja o njima, i ne dajemo zasebno mišljenje o tim pitanjima.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu u odnosu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- Kao što je navedeno u Napomeni 15, osnovni kapital Agencije iskazan u knjigovodstvenoj evidenciji u iznosu od 540.691 € nije upisan u CRPS u Podgorici;
- Kao što je navedeno u Napomeni 19, Agencija na dan 31.12.2020. godine vodi određeni broj sudskih sporova u svojstvu tuženog, za koje nisu izvršena rezervisanja troškova za eventualni odliv sredstava po navedenom osnovu, u smislu zahtjeva MRS 37 Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva. Procjena rukovodstva je da Agencija ne može imati štete po ovom osnovu.

Odgovornost menadžmenta za finansijske iskaze

Rukovodstvo Agencije je odgovorno za sastavljanje i istinito prikazivanje ovih finansijskih iskaza u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i računovodstvenim propisima Crne Gore kao i za one interne kontrole koje rukovodstvo odredi kao neophodne u pripremi finansijskih iskaza koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usled kriminalnih radnji ili grešaka.

Ovaj okvir se bazira na odredbama nacionalnog zakonodavstva i primjeni Medjunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Medjunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

U sastavljanju finansijskih iskaza, rukovodstvo Agencije je odgovorno za procjenu sposobnosti Agencije da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, sa objelodanjivanjem, gdje je to primjenjivo, činjenica koje se odnose na stalnost poslovanja i korišćenja ovog načela kao osnove finansijskog izvještavanja, osim ukoliko rukovodstvo ne namjerava da likvidira Agenciju ili da obustavi njeno poslovanje, ili ako nema mogućnost da poslovanje nastavi. Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Agencije.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih iskaza

Naš cilj je da steknemo razumnu osnovu za uverenje o tome da li finansijski izveštaji u celini ne sadrže materijalno značajnu grešku, nastalu usled kriminalne radnje ili greške i da izdamo izveštaj revizije koji sadrži naše mišljenje. Razumna osnova za uverenje pruža značajan nivo sigurnosti, ali ne garantuje da revizija sprovedena u skladu sa Međunarodnim standardima revizije može uvijek da pronađe materijalno značajnu grešku ukoliko ona postoji. Ovakvi propusti mogu nastati usled kriminalne radnje ili greške, i smatraju se materijalno značajnim, ukoliko pojedinačno ili ukupno, mogu da utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu ovih finansijskih izvještaja.

Kao deo revizije u skladu sa ISA standardima, mi sprovodimo profesionalno rasuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam kroz proces revizije. Mi takođe:

- identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajne greške u finansijskim izveštajima, nastale usled kriminalne radnje ili greške, pripremamo i izvodimo revizijske procedure kao odgovor na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i prikladni da obezbijede osnovu za naše mišljenje. Rizik od neidentifikovanja materijalno značajne greške usled kriminalne radnje je veći nego usled greške, jer kriminalna radnja može da uključuje falsifikovanje, namjerne propuste, pogrešna tumačenja i zaobilaženje internih kontrola,

- stičemo razumijevanje internih kontrola značajnih za reviziju kako bi pripremili revizijske procedure prikladne okolnostima, ali ne sa svrhom izražavanja mišljenja o sistemu internih kontrola društva,
- procjenjujemo adekvatnost usvojenih računovodstvenih politika i ispravnost računovodstvenih procjena od strane rukovodstva i sa njima povezanih objelodanjivanja,
- izvodimo zaključak o prikladnosti računovodstvenog sistema vođenog u skladu sa principom stalnosti poslovanja od strane rukovodstva. Takođe, na osnovu pribavljenih dokaza izvodimo zaključke o očuvanju načela stalnosti poslovanja i da li postoji njegova ugroženost. Ukoliko utvrdimo da postoji materijalno značajna nesigurnost u pogledu očuvanja ovog načela, obavezni smo da istaknemo u našem izveštaju pripadajuća objelodanjivanja u finansijskim izveštajima, ili, ako takva obelodanjivanja nisu prikladna, modifikujemo naše mišljenje po tom osnovu. Naši zaključci se temelje na pribavljenim revizijskim dokazima do datuma našeg izveštaja, ali budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati nemogućnost Agencije da nastavi svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti,
- ocjenjujemo sveukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i pripadajuća obelodanjivanja, kao i da li finansijski izveštaji predstavljaju nastale transakcije i događaje na način koji ispunjava fer prezentaciju,
- komuniciramo sa licima ovlašćenim za upravljanje, između ostalog, o planiranom obimu i vremenu vršenja revizije, kao i o značajnim nalazima revizije, uključujući značajne propuste u sistemu interne kontrole koje utvrdimo u toku revizije i
- takođe dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s nezavisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utiču na našu nezavisnost, kao i, gdje je primjenjivo, o povezanim mjerama zaštite. Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izveštaja tekućeg perioda i stoga su ključna revizijska pitanja. Mi opisujemo ta pitanja u našem revizorskom izveštaju, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u veoma rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba saopštiti u našem izveštaju jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice saopštavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog saopštavanja.

Podgorica, 22.03.2021. godine

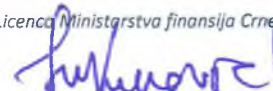
Mia Vuković, izvršni direktor

MV Konsalt d.o.o. Podgorica
Ulica Slobode 26, Podgorica

Ilinka Vuković, ovlašćeni revizor

Licenca Ministarstva finansija Crne Gore 0042

ISKAZ O UKUPNOM REZULTATU /BILANS USPJEHA/

u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

Broj iskaza

57874/2020

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02386135	Šifra djelatnosti: 6190
Popunjava: Marina Raičević	
Naziv: AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE PODGORICA	
Sjedište: BUL.SVETOG PETRA CETINJSKOG BROJ 9. , PODGORICA, CRNA GORA	

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina
1	2	3	4	5	6
60 i 61	1. Prihodi od prodaje - neto prihod	201			
630 i 631	2. Promjena vrijednosti zaliha gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje	202			
62	3. Prihodi od aktiviranja učinaka i robe	203			
	4. Ostali prihodi iz poslovanja (205 do 207)	204		915206	1053090
64 i 65	a) Ostali prihodi iz redovnog poslovanja	205	4	861743	1001250
67, 691 i 692	b) Ostali prihodi iz poslovanja	206	5	53463	51840
68, sem 683 i 685	c) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine	207			
	5. Troškovi poslovanja (209+210)	208		117021	127825
50 i 51	a) Nabavna vrijednost prodane robe i troškovi materijala	209	6	15387	13735
53, 54 i 55	b) Ostali troškovi poslovanja (amortizacija, rezervisanja i ostali poslovni rashodi)	210	7	101634	114090
	6. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi (212+213)	211		566671	639666
52 (dio)	a) Neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	212	8	360295	405117
	b) Troškovi poreza i doprinosa (214 do 216)	213		206376	234549
52 (dio)	1/ Troškovi poreza	214	8	46846	56478
52 (dio)	2/ Troškovi doprinosa za penzije	215	8	104890	113617
52 (dio)	3/ Troškovi doprinosa	216	8	54640	64454
	7. Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja imovine (osim finansijske) (218+219)	217			
580, 581, 582, 589(dio)	a) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja stalne imovine (osim finansijske)	218			

584, 589(dio)	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja obrtne imovine (osim finansijske)	219			
57, 591 i 592	8. Ostali rashodi iz poslovanja	220	9	58260	69258
	I. Poslovni rezultat (201+202+203+204-208-211-217-220)	221		173254	216341
	9. Prihodi po osnovu učešća u kapitalu (223 do 225)	222			
660 (dio)	a) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	223			
661 (dio)	b) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu ostalih povezanih pravnih lica	224			
669 (dio)	c) Prihodi po osnovu učešća u kapitalu nepovezanih pravnih lica	225			
	10. Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova (kamate, kursne razlike i efekti ugovorene zaštite) (227 do 229)	226		2646	567
660 (dio)	a) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od matičnog i zavisnih pravnih lica	227			
661 (dio)	b) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od ostalih povezanih pravnih lica	228			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	229	11	2646	567
	11. Ostali prihodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (231 do 233)	230			
660 (dio)	a) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	231			
661 (dio)	b) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od ostalih povezanih pravnih lica	232			
662 (dio),663 (dio),664 (dio),669 (dio)	c) Finansijski prihodi po osnovu tekućih potraživanja od nepovezanih pravnih lica	233			
	12. Vrijednosno usklađivanje kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine (235 -236)	234			
683, 685	a) Prihodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	235			

583, 585	b) Rashodi po osnovu vrijednosnog usklađivanja kratkoročnih finansijskih sredstava i finansijskih ulaganja koji su dio obrtne imovine	236			
	13. Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite (238 do 240)	237		2627	1617
560	a) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa matičnim i zavisnim pravnim licima	238			
561	b) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	239			
562, 563, 564, 569	c) Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima	240	11	2627	1617
	II. Finansijski rezultat (222+226+230+234-237)	241		19	-1050
	III. Rezultat iz redovnog poslovanja prije oporezivanja (221+241)	242		173273	215291
690 – 590	IV. Neto rezultat poslovanja koje je obustavljeno	243			
	V. Rezultat prije oporezivanja (242+243)	244		173273	215291
	14. Poreski rashod perioda (246+247)	245			
721	1. Tekući porez na dobit	246			
722	2. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda	247			
	15. Dobitak ili gubitak nakon oporezivanja (244-245)	248		173273	215291
	VI. Bruto rezultat drugih stavki rezultata /povezanih sa kapitalom / (250 do 257)	249			
330	1. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu nekretnina, postrojenja, opreme, nematerijalnih ulaganja i bioloških sredstava	250			
331	2. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu preračuna finansijskih izvještaja inostranog poslovanja	251			
332	3. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente kapitala	252			

333	4. Promjene aktuarskih dobitaka i gubitaka po osnovu planova definisanih naknada aktuarskih dobitaka (ili gubitaka) u vezi sa definisanim planovima penzionih naknada	253			
334	5. Promjene učešća u ostalom sveobuhvatnom rezultatu pridruženog društva	254			
335	6. Promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka po osnovu instrumenata zaštite neto ulaganja u inostrano poslovanje	255			
336	7. Promjene revalorizacionih rezervi po osnovu hedžinga tokova gotovine	256			
337	8. Ostale promjene nerealizovanih dobitaka i gubitaka	257			
	VII. Odloženi poreski rashodi ili prihodi perioda u vezi sa drugim stavkama rezultata /povezanim sa kapitalom/	258			
	VIII. Neto rezultat drugih stavki rezultata povezanih sa kapitalom/ (249-258)	259			
	IX. Neto sveobuhvatni rezultat (248+259)	260		173273	215291
	X. Zarada po akciji	261			
	1. Osnovna zarada po akciji	262			
	2. Umanjena (razvodnjena) zarada po akciji	263			
	XI. Neto rezultat koji pripada vlasnicima matičnog pravnog lica	264			
	XII. Neto rezultat koji pripada učešćima koji ne obezbjeđuju kontrolu	265			

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 19.03.2021.
 Datum obrade 19.03.2021.
 Datum štampe 20.03.2021.

Lice odgovorno za sastavljanje
 finansijskih iskaza

Marina Raičević

M. Raičević

Odgovorno lice

Goran Vuković

Goran Vuković

ISKAZ O FINANSIJSKOJ POZICIJI /BILANS STANJA/

na dan 31.12.2020. godine

Broj iskaza

57874/2020

Popunjiva pravno lice	
Matični broj: 02386135	Šifra djelatnosti: 6190
Popunjiva: Marina Raičević	
Naziv: AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE PODGORICA	
Sjedište: BUL.SVETOG PETRA CETINJSKOG BROJ 9. , PODGORICA, CRNA GORA	

Grupa	Pozicija	Red. broj	Napomena	Tekuca godina	Prethodna godina - krajnje stanje	Prethodna godina - početno stanje
1	2	3	4	5	6	7
	A K T I V A					
00	A. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	001				
	B. STALNA IMOVINA (003+008+016)	002		71194	49730	
01	I. NEMATERIJALNA ULAGANJA (004 do 007)	003		6604	4815	
010	1. Ulaganja u razvoj	004				
011 i 014	2. Koncesije, patenti, licence i slična prava i ostala nematerijalna ulaganja	005	12	6604	4815	
012	3. Goodwill	006				
016 i 015	4. Avansi za nematerijalna ulaganja i nematerijalna ulaganja u pripremi	007				
	II. NEKRETNINE, POSTROJENJA, OPREMA I BIOLOŠKA SREDSTVA (009+010+011+015)	008		64590	44915	
020 i 022	1. Zemljište i objekti	009				
023	2. Postrojenja i oprema	010	12	64590	44915	
	3. Ostala ugrađena oprema, alati i oprema (012+013+014)	011				
024	3.1. Investicione nekretnine	012				
021 i 025	3.2. Biološka sredstva	013				
026 i 029	3.3. Ostala nepomenuta materijalna stalna sredstva	014				
028 i 027	4. Avansi za nekretnine, postrojenja, opremu i biološka sredstva i nekretnine, postrojenja, oprema i biološka sredstva u pripremi	015				
	III DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI I DUGOROČNA POTRAŽIVANJA (017 do 023)	016				

030, 039 (dio)	1. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica	017				
033 (dio ,039 (dio)	2. Dugoročni krediti matičnom i zavisnim pravnim licima	018				
031 (dio ,032 (dio ,039 (dio)	3. Učešća u kapitalu kod pravnih lica (sem zavisnih pravnih lica)	019				
033 (dio ,039 (dio)	4. Dugoročni krediti pravnim licima kod kojih postoji učešće u kapitalu (sem zavisnih pravnih lica)	020				
031 (dio ,032 (dio)	5. Učešća u kapitalu koja se vrednuju metodom učešća	021				
032 (dio ,034,0 35,036, 039 (dio)	6. Dugoročna finansijska ulaganja (dati krediti i hartije od vrijednosti)	022				
038,03 9(dio)	7. Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	023				
288	C. ODLOŽENA PORESKA SREDSTVA	024				
	D. OBRTNA SREDSTVA (026+031+039+043+044)	025		2076278	1943460	
	I. ZALIHE (027 do 030)	026				
10	1. Zalihe materijala (materijal za izradu, rezervni delovi, sitan inventar i auto gume)	027				
11	2. Nedovršena proizvodnja	028				
12 i 13	3. Gotovi proizvodi i roba	029				
15	4. Dati avansi	030				
	II. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (032 do 035)	031		43194	70981	
202,20 3,209 (dio)	1. Potraživanja od kupaca	032	13	28495	65506	
200,20 9(dio)	2. Potraživanja od matičnog i zavisnih pravnih lica	033				
201,20 9(dio)	3. Potraživanja od ostalih povezanih lica	034				
	4. Ostala potraživanja (036+037+038)	035		14699	5475	
223	4.1. Potraživanja za više plaćen porez na dobit	036				

27	4.2. Potraživanja po osnovu poreza na dodatu vrijednost	037				
21, 22 ,osim 223	4.3. Ostala nepomenuta potraživanja	038	13	14699	5475	
	III. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI (040 do 042)	039				
236 (dio)	1. Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica namijenjeno trgovanju	040				
237	2. Otkupljene sopstvene akcije i otkupljeni sopstveni udjeli	041				
23 osim 236 (dio) i osim 237	3. Ostali kratkoročni finansijski plasmani	042				
24	IV. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI	043	14	2033084	1872479	
04	V. STALNA SREDSTVA NAMIJENJENA PRODAJI I SREDSTVA POSLOVANJA KOJE JE OBUSTAVLJENO	044				
28 osim 288	E. AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	045				
	F. UKUPNA AKTIVA (001+002+024+025+045)	046		2147472	1993190	
	PASIVA					
	A. KAPITAL (102+103+104+105+111+116)	101	15	2088757	1945485	
30	I. OSNOVNI KAPITAL	102	15	540691	540691	
31	II. NEUPLAĆENI UPISANI KAPITAL	103				
320	III. EMISIONA PREMIJA	104				
	IV. REZERVE (106+107+108+109-110)	105				
321	1. Zakonske rezerve	106				
322 (dio)	2. Statutarne rezerve	107				
322 (dio)	3. Druge rezerve	108				

330 i potr. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	4. Pozitivne revalorizacije rezerve i nerealizovani dobiti po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	109				
dugov. saldo rač. 331, 332, 333, 334, 335, 336 i 337	5. Negativne revalorizacije rezerve i nerealizovani gubici po osnovu finansijskih sredstava i drugih komponenti ostalog sveobuhvatnog rezultata	110				
	VI. NERASPOREDJENI DOBITAK ILI GUBITAK (112+113-114-115)	111		1548066	1404794	
340	1. Neraspoređeni dobitak ranijih godina	112	15	1374793	1189503	
341	2. Neraspoređeni dobitak tekuće godine	113	15	173273	215291	
350	3. Gubitak ranijih godina	114				
351	4. Gubitak tekuće godine	115				
	VIII. UČEŠĆE KOJE NE OBEZBJEĐUJE KONTROLU	116				
	B. DUGOROČNA REZERVISANJA I DUGOROČNE OBAVEZE (118+122)	117		26782	32707	
	I. DUGOROČNA REZERVISANJA (119 do 121)	118		26782	32707	
404 (dio)	1. Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	119	16	26782	32707	
400 (dio)	2. Rezervisanja za troškove u garantnom roku	120				
40, sem 400 i 404	3. Ostala dugoročna rezervisanja	121				
41	II. DUGOROČNE OBAVEZE (123+124)	122				
414, 415	1. Dugoročni krediti	123				
41 bez 414, 415	2. Ostale dugoročne obaveze	124				
498	C. ODLOŽENE PORESKE OBAVEZE	125				

495 (dio)	D. DUGOROČNI ODLOŽENI PRIHODI I PRIMLJENE DONACIJE	126				
	E. KRATKOROČNA REZERVISANJA I KRATKOROČNE OBAVEZE (128+129)	127		31933	14998	
467	I KRATKOROČNA REZERVISANJA	128				
	II KRATKOROČNE OBAVEZE (130 do 137)	129		31933	14998	
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) ,426 i 429 (dio)	1. Obaveze po osnovu kredita i zajmova od lica koja nisu kreditne institucije	130				
422 (dio), 423 (dio), 424 (dio), 425 (dio) i 429 (dio)	2. Obaveze po osnovu kredita od kreditnih institucija	131				
430	3. Primljeni avansi, depoziti i kaucije	132	17	29063	13260	
433, 434, 440- 449	4. Obaveze prema dobavljačima	133	17	2870	1738	
439 (dio)	5. Obaveze po mjenicama	134				
420 i 431	6. Obaveze prema matičnom i zavisnim pravnim licima	135				
421 i 432	7. Obaveze prema ostalim povezanim licima	136				
	8. Ostale obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze (138 do 142)	137				
439 (dio)	8.1. Ostale obaveze iz poslovanja	138				
45 i 46	8.2. Ostale kratkoročne obaveze	139				
47,48 osim 481	8.3. Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrijednost i ostalih javnih prihoda	140				
481	8.4. Obaveze po osnovu poreza na dobit	141				

427	8.5. Obaveze po osnovu sredstava namijenjenih prodaji i sredstava poslovanja koje je obustavljeno	142				
490, 491, 494, 495 (dio), 496, 497 i 499	F. PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA	143				
	G. UKUPNA PASIVA (101+117+125+126+127+143)	144		2147472	1993190	

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 19.03.2021.

Datum obrade 19.03.2021.

Datum štampe 20.03.2021.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Marina Raičević

M. Raičević

Odgovorno lice

Goran Vuković

Goran Vuković

ISKAZ O PROMJENAMA NA KAPITALU
u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

Broj iskaza
57874/2020

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02386135	Šifra djelatnosti: 6190
Popunjava: Marina Raičević	
Naziv: AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE PODGORICA	
Sjedište: BUL.SVETOG PETRA CETINJSKOG BROJ 9. , PODGORICA, CRNA GORA	

Pozicija	Opis	Red broj	Osnovni kapital (grupa 30 bez 309)	Red broj	Ostali kapital	Red broj	Neplaćeni upisani kapital (grupa 31)	Red broj	Emisiona premija (rn 320)	Red broj	Rezerve (rn 321, 322)	Red broj	Revalorizacijske rezerve (grupa 33)	Red broj	Neraspoređena dobit (grupa 34)	Red broj	Gubitak (grupa 35)	Red broj	Otkupljene sopstvene akcije udjeli (rn 237)	Red broj	Ukupno (kol. 2+3+4+5+6+7+8-9-10)
	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11
1.	Stanje na dan 01.01. godine	401	540691	410		419		428		437		446		455	1189503	464		473		482	1730194
2.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	402		411		420		429		438		447		456		465		474		483	
3.	Korigovano početno stanje na dan 01.01. godine (r.br. 1+2)	403	540691	412		421		430		439		448		457	1189503	466		475		484	1730194
4.	Neto promjene u godini	404		413		422		431		440		449		458	215291	467		476		485	215291
5.	Stanje na dan 31.12. godine (r.br. 3+4)	405	540691	414		423		432		441		450		459	1404794	468		477		486	1945485
6.	Efekti retroaktivne ispravke materijalno značajnih grešaka i promjena računovodstvenih politika	406		415		424		433		442		451		460		469		478		487	
7.	Korigovano početno stanje na dan godine (r.br. 5+6)	407	540691	416		425		434		443		452		461	1404794	470		479		488	1945485

8.	Neto promjene u _____ godini	408		417		426		435		444		453		462	143272	471		480		489	143272
9.	Stanje na dan 31. 12. _____ godine (r.br. 7+8)	409	540691	418		427		436		445		454		463	1548066	472		481		490	2088757

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 19.03.2021.

Datum obrade 19.03.2021.

Datum štampe 20.03.2021.

Lice odgovorno za sastavljanje finansijskih iskaza

Marina Raičević

M. Raičević

Odgovorno lice

Goran Vuković

Goran Vuković

ISKAZ O TOKOVIMA GOTOVINE - direktna metoda

u periodu od 01.01.2020. do 31.12.2020. godine

Broj iskaza

57874/2020

Popunjava pravno lice	
Matični broj: 02386135	Šifra djelatnosti: 6190
Popunjava: Marina Raičević	
Naziv: AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE PODGORICA	
Sjedište: BUL.SVETOG PETRA CETINJSKOG BROJ 9. , PODGORICA, CRNA GORA	

Pozicija	Red. br	Tekuća godina	Prethodna godina
1	2	3	4
A. TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI			
I. Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 3)	301	1009010	1048906
1. Prodaja i primljeni avansi	302		
2. Primljene kamate iz poslovnih aktivnosti	303		
3. Ostali prilivi iz redovnog poslovanja	304	1009010	1048906
II. Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (1 do 5)	305	779018	820451
1. Isplate dobavljačima i dati avansi	306	209720	179168
2. Zarade, naknade zarada i ostali lični rashodi	307	566671	639666
3. Plaćene kamate	308	2627	1617
4. Porez na dobitak	309		
5. Plaćanja po osnovu ostalih javnih prihoda	310		
III. Neto tok gotovine iz poslovnih aktivnosti (I-II)	311	229992	228455
B. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 5)	312		
1. Prodaja akcija i udjela (neto prilivi)	313		
2. Prodaja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	314		
3. Ostali finansijski plasmani (neto prilivi)	315		
4. Primljene kamate iz aktivnosti investiranja	316		
5. Primljene dividende	317		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti investiranja (1 do 3)	318	39387	14630
1. Kupovina akcija i udjela (neto odlivi)	319		
2. Kupovina nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i bioloških sredstava	320	39387	14630
3. Ostali finansijski plasmani (neto odlivi)	321		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti investiranja (I -II)	322	-39387	-14630
C. TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA			
I. Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 3)	323		
1. Uvećanje osnovnog kapitala	324		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti (neto prilivi)	325		
3. Ostale dugoročne i kratkoročne obaveze	326		
II. Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (1 do 4)	327	30000	

1. Otkup sopstvenih akcija i udjela	328		
2. Dugoročni i kratkoročni krediti i ostale obaveze (neto odlivi)	329	30000	
3. Finansijski lizing	330		
4. Isplaćene dividende	331		
III. Neto tok gotovine iz aktivnosti finansiranja (I-II)	332	-30000	
D. NETO TOK GOTOVINE (311+322+332)	333	160605	213825
E. GOTOVINA NA POČETKU IZVJEŠTAJNOG PERIODA	334	1872479	1658654
F. POZITIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	335		
G. NEGATIVNE KURSNE RAZLIKE PO OSNOVU PRERAČUNA GOTOVINE	336		
H. GOTOVINA NA KRAJU IZVJEŠTAJNOG PERIODA (333+334+335-336)	337	2033084	1872479

Obrazac usklađen sa članom 4. Zakona o računovodstvu („Sl. list CG" broj 052/16) i DIREKTIVOM 2013/34/EU EVROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

U _____

Datum prijema 19.03.2021.
Datum obrade 19.03.2021.
Datum štampe 20.03.2021.

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih iskaza

Marina Raičević

M. Raičević

Odgovorno lice

Goran Vuković

Goran Vuković

CRNA GORA
AGENCIJA ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 02 - 362
Podgorica, 19.03.2021. godine

NAPOMENE UZ FINANSIJSKE ISKAZE
AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
za 2020. godinu

Podgorica, mart 2021. godine

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Agencija za radio - difuziju je osnovana 2003. godine u skladu sa Zakonom o radio-difuziji (»Sl.list RCG«, br. 51/02, 62/02, 46/04, 56/04, 77/06, »Sl.list Crne Gore«, br. 50/08, 79/08, 53/09). U skladu sa odredbama Zakona o privrednim društvima, Agencija za radio-difuziju je upisana u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore u Podgorici pod registarskim brojem 10-000015/001 od 31.07.2003. godine.

Saglasno Zakonu o elektronskim medijima (»Sl.list Crne Gore«, br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20), Agencija za radio - difuziju nastavlja da radi pod nazivom Agencija za elektronske medije (u daljem tekstu: Agencija). Agencija je preuzela zaposlene, sredstva, opremu, prava i obaveze Agencije za radio-difuziju.

Agencija je nezavisni regulatorni organ za oblast audiovizuelnih medijskih usluga (u daljem tekstu: AVM usluga) koji vrši ovlašćenja u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima.

Osnivač Agencije je država Crna Gora.

Sjedište Agencije je u Podgorici, Bulevar Svetog Petra Cetinjskog 9.

Šifra djelatnosti je 6190 - Ostale telekomunikacione djelatnosti.

PIB je 02386135.

Na dan 31.12.2020. godine u Agenciji je zaposleno 24 lica.

Direktor Agencije od 01.03.2019. godine je Goran Vuković.

Djelatnost Agencije obuhvata sljedeće nadležnosti:

- predlaže program razvoja sektora AVM usluga;
- u saradnji sa regulatornim organom za elektronske komunikacije priprema stručne osnove za izradu plana namjene radio-frekvencijskih opsega, u dijelu koji se odnosi na zemaljsku radio-difuziju;
- daje saglasnost na predlog plana raspodjele radio frekvencija, u dijelu koji se odnosi na zemaljsku radio-difuziju;
- daje mišljenje regulatornom organu za elektronske komunikacije o potrebi određivanja operatora sa značajnom tržišnom snagom, ako se na osnovu analize utvrdi da određeno relevantno tržište usluga elektronskih komunikacija, koje predstavljaju uslov za pružanje i/ili pristup AVM uslugama, nije dovoljno konkurentno;
- izdaje odobrenja za pružanje AVM usluga (odobrenja za emitovanje i odobrenja za pružanje AVM usluga na zahtjev);
- utvrđuje visinu nakanda za izdavanje i korišćenje odobrenja za pružanje AVM usluga;
- vodi registre pružalaca AVM usluga i elektronskih publikacija;
- odlučuje o prigovorima fizičkih i pravnih lica u vezi sa radom pružalaca AVM usluga;
- vrši nadzor nad primjenom Zakona o elektronskim medijima;
- donosi i sprovodi podzakonske akte za sprovođenje Zakona o elektronskim medijima;
- obavlja i druge poslove, u skladu sa Zakonom i Statutom Agencije.

Agencija saraduje sa regulatornim organom nadležnim za elektronske komunikacije i organom uprave nadležnim za zaštitu konkurencije, u dijelu koji se odnosi na analizu tržišta usluga elektronskih komunikacija koje predstavljaju uslov za pružanje i/ili pristup AVM uslugama.

Agencija, u cilju ostvarivanja opšteg interesa, vrši nadzor nad izvršavanjem obaveza pružalaca AVM usluga vezanim za:

1. OSNOVNE INFORMACIJE (Nastavak)

- poštovanje privatnosti i dostojanstva građana;
- zaštite maloljetnika;
- realizaciju kvota za emitovanje programa nezavisnih proizvođača;
- realizaciju uslova za sponzorstvo i plasman proizvoda;
- saradnju i razmjenu programskih sadržaja javnih emitera koji su od interesa za građane.

Organi upravljanja i rukovođenja Agencijom su:

- Savjet Agencije,
- Direktor Agencije.

Saglasno članu 18. Zakona o elektronskim medijima, Skupština Crne Gore je imenovala Savjet Agencije (Odluka o imenovanju članova Savjeta Agencije za elektronske medije „Sl.list CG“, br. 74/10 od 17.12.2010. godine, Odluka o imenovanju članova Savjeta Agencije za elektronske medije „Sl.list CG“, br. 53/14 od 19.12.2014. godine, Odluka o imenovanju članova Savjeta Agencije za elektronske medije „Sl.list CG“, br. 2/16 od 14.01.2016. godine, Odluka o imenovanju članova Savjeta Agencije za elektronske medije „Sl.list CG“, br. 41/16 od 06.07.2016. godine, Odluka o imenovanju članova Savjeta Agencije za elektronske medije „Sl.list CG“, br. 79/17 od 29.11.2017. godine, Odluka o razrješenju jednog člana Savjeta Agencije za elektronske medije „Sl.list CG“, br. 90/17 od 29.12.2017. godine, Odluka o imenovanju jednog člana Savjeta Agencije za elektronske medije „Sl. list CG“, br. 16/18 od 16.03.2018. godine i Odluka o imenovanju dva člana Savjeta Agencije za elektronske medije „Sl. list CG“, br. 70/19 od 23.12.2019. godine). Savjet ima pet članova, koji se imenuju iz reda afirmisanih stručnjaka iz oblasti koje su relevantne za obavljanje aktivnosti Agencije, koji imaju visoku stručnu spremu, koji su crnogorski državljani i koji imaju prebivalište u Crnoj Gori.

Članovi Savjeta su:

- Ranko Vujović, predsjednik;
- Saša Knežević, član (mandat istekao u decembru 2020.g.);
- Edin Koljenović, član;
- Rajko Todorović, član i
- Boris Raonić, član.

Poslovi iz nadležnosti Savjeta Agencije (u daljem tekstu: Savjet) su:

- donosi Statut Agencije;
- utvrđuje predlog programa razvoja sektora AVM usluga;
- daje mišljenje na stručne osnove za izradu plana namjene radio-frekvencijskih opsega, u dijelu koji se odnosi na zemaljsku radio-difuziju, koje priprema regulatorni organ za elektronske komunikacije;
- daje saglasnost na predlog plana raspodjele radio frekvencija, u dijelu koji se odnosi na zemaljsku radio-difuziju;
- raspisuje javni konkurs za dodjelu prava na pružanje AVM usluga;
- donosi odluku o dodjeli prava na pružanje AVM usluga;
- daje saglasnost za privremeno ili trajno ustupanje, iznajmljivanje ili na drugi način prenošenje odobrenja za pružanje AVM usluga;
- donosi akt o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada za registraciju i naknada po osnovu izdatog odobrenja za pružanje AVM usluga;
- donosi akte o programskim standardima za pružanje AVM usluga;
- donosi akte o sprovođenju uslova vezanih za minimalne programske kvote za evropska audiovizuelna djela i djela nezavisnih proizvođača, u skladu sa evropskim standardima;
- donosi akte kojim se utvrđuju uslovi i kvote za pružanje komercijalnih audiovizuelnih komunikacija, u skladu sa evropskim standardima;

1. OSNOVNE INFORMACIJE (Nastavak)

- donosi akt kojim se uređuje način preduzimanja mjera prema pružaocima AVM usluga i način odlučivanja po prigovorima u vezi sa njihovim radom;
- odlučuje po žalbama na provostepene odluke Agencije;
- preduzima mjere radi privremenog ograničenja slobode prijema i reemitovanja AVM usluga iz drugih država u skladu sa članom 6 zakona;
- podnosi izvještaje Evropskoj komisiji u skladu sa zakonom i propisima donijetim na osnovu njega;
- bira predsjednika iz reda članova Savjeta;
- imenuje i razrješava direktora Agencije;
- donosi opšti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta;
- usvaja planove rada, izvještaje o radu i periodične i godišnje obračune Agencije;
- usvaja finansijski plan za narednu i finansijski izvještaj Agencije za prethodnu godinu;
- angažuje nezavisnog ovlašćenog revizora godišnjih obračuna Agencije;
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Agencije.

Direktor Agencije ima pravo da učestvuje na sjednici Savjeta, bez prava odlučivanja. Imenuje ga Savjet na osnovu javnog konkursa. Za direktora Agencije može biti imenovano lice koje, pored opštih uslova propisanih zakonom, mora da bude crnogorski državljanin i da ima prebivalište u Crnoj Gori, kao i da ima visoku stručnu spremu i najmanje pet godina radnog iskustva.

Direktor Agencije:

- 1) zastupa i predstavlja Agenciju;
- 2) organizuje i vodi poslovanje Agencije;
- 3) odgovoran je za svoj rad Savjetu;
- 4) odgovoran je za poslovanje i zakonitost rada Agencije;
- 5) predlaže opšti akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije;
- 6) predlaže planove rada Agencije;
- 7) podnosi Savjetu izvještaj o radu Agencije i finansijski izvještaj Agencije;
- 8) predlaže opšti akt o minimumu procesa rada za vrijeme štrajka zaposlenih;
- 9) donosi akt o izdavanju i oduzimanju odobrenja za pružanje AVM usluga, u skladu sa ovim zakonom;
- 10) vrši i druge poslove u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima i Statutom Agencije.

Agencija stiče sredstva iz:

- jednokratnih naknada za registraciju pružalaca AVM usluga;
- godišnjih naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje, za pružanje AVM usluge na zahtjev);
- drugih izvora u skladu sa Zakonom o elektronskim medijima.

Za obavljanje platnog prometa u zemlji Agencija ima sljedeće transakcione račune:

- Prva banka CG a.d. Podgorica 535-5335-79 i
- Crnogorska komercijalna banka a.d. Podgorica 510-104-19.

Za obavljanje platnog prometa sa inostranstvom Agencija ima devizni račun otvoren kod Crnogorske komercijalne banke a.d. Podgorica 02386135 za valutu EUR, IBAN: ME2551000000000010419

1. OSNOVNE INFORMACIJE (Nastavak)

Plan javnih nabavki za 2020. godinu br. 02-83 od 28.01.2020. godine predviđa ukupnu vrijednost javnih nabavki u iznosu od 244.400 EUR, od čega 149.400 EUR – robe, 19.000 EUR – radovi i 76.000 EUR – usluge i Plan javnih nabavki za 2020. godinu (usklađen sa novim zakonom) br. 02-83/2 od 22.07.2020. godine predviđa ukupnu vrijednost javnih nabavki u iznosu od 193.460 EUR, od čega 114.419 EUR – robe, 16.843 EUR – radovi i 62.198 EUR – usluge.

Agencija za elektronske medije je Ministarstvu finansija, Direktoratu za politiku javnih nabavki dostavila Izvještaj o dodjeljenim javnim nabavkama u 2020. godinu za period:

- od 01.01. do 07.07.2020. godine (obrazac A br. 02-233/1 od 26.02.2021. godine, obrazac B br. 02-233/2 od 26.02.2021. godine i obrazac C br. 02-233/3 od 26.02.2021. godine) i
- od 08.07. do 31.12.2020. godine (obrazac 2 br. 02-233/4 od 26.02.2021. godine i obrazac 3 br. 02-233/5 od 26.02.2021. godine).

Sastavljanje i prezentacija finansijskih iskaza

Agencija ima obavezu da vodi svoje računovodstvene evidencije i sastavlja finansijske iskaze u skladu sa Zakonom o računovodstvu („Sl. list CG“, br. 52/16), koji propisuje primjenu svih Međunarodnih računovodstvenih standarda (MRS), odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja (MSFI).

Zvanična valuta u Crnoj Gori i izvještajna valuta Agencije je EUR.

Korišćenje procjenjivanja

Prezentacija finansijskih iskaza zahtijeva od rukovodstva Agencije korišćenje procjena i pretpostavki koje imaju uticaja na prezentirane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih iskaza, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih iskaza, a budući stvarni rezultati mogu se razlikovati od procijenjenih iznosa. Ove procjene se najvećim dijelom odnose na procjene obezvrjeđenja potraživanja iz poslovnih odnosa, procjene korisnog vijeka upotrebe osnovnih sredstava i ostala rezervisanja.

Koncept nastavka poslovanja

Priloženi finansijski iskazi za 2020. godinu su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja, što podrazumijeva da će Agencija nastaviti svoje poslovanje u neograničenom periodu u budućnosti.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I RAZLOZI ZA REVIZIJU

Reklasifikacija i uporedni podaci

Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore je na osnovu člana 1 Uredbe o izmjeni Uredbe o povjeravanju poslova organa državne uprave nadležnog za poslove računovodstva i revizije, objavio Pravilnik o sadržini i formi obrazaca finansijskih iskaza za privredna društva i druga pravna lica („Sl. list CG“, br. 11/20) i Pravilnik o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za pravna lica registrovana za obavljanje privredne djelatnosti i druga pravna lica („Sl. list CG“, br. 11/20). Agencija je prilikom sastavljanja finansijskih iskaza za 2020. godinu koristila bilansne šeme i kontni okvir propisane ovim pravilnicima i u cilju poštovanja propisanih standarda i uporedivosti tekućeg i prethodnog perioda izvršila reklasifikaciju podataka za 2019. godinu.

2. OSNOVE ZA SASTAVLJANJE I PREZENTACIJU FINANSIJSKIH ISKAZA I RAZLOZI ZA REVIZIJU (Nastavak)

Razlozi za obavljanje revizije

Razlog za obavljanje revizije je obaveza po članu 43. Zakona o elektronskim medijima. Revizija se vrši shodno Ugovoru o reviziji, koji zaključuju Savjet Agencije i odabrani nezavisni revizor.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

a) Pravila procjenjivanja

Osnovno načelo procjenjivanja bilansnih pozicija jeste primjena nabavnih cijena i cijena koštanja.

Računovodstvene politike se dosljedno primjenjuju iz perioda u period.

b) Realizacija

U skladu sa propisima, realizacija se priznaje kada nema značajne neizvjesnosti u pogledu naplativosti obračunatih prihoda od prodaje i mogućnosti povraćaja po osnovu reklamacije i kada se ekonomske koristi mogu pouzdano izmjeriti.

Prihodi od godišnjih naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga (naknade za emitovanje, naknade za pružanje AVM usluge na zahtjev, naknada za registraciju) priznaju se prema iznosima fakturisanih naknada u skladu sa zakonom, umanjeni za iznos nenaplativih potraživanja.

Ispravka vrijednosti za sumnjiva i sporna potraživanja iskazuje se kao posebna pozicija u okviru ostalih rashoda.

c) Poslovni rashodi

Troškovi poslovanja uključuju sve troškove direktno vezane za izvršenje osnovne djelatnosti Agencije.

d) Tekuće i investiciono održavanje

Troškovi tekućeg održavanja osnovnih sredstava se pokrivaju iz prihoda tekućeg obračunskog perioda.

e) Finansijski prihodi i rashodi

Prihodi od kamata nastali po osnovu potraživanja iz poslovnih odnosa iskazuju se u okviru finansijskih prihoda. U skladu sa zakonskim propisima pod kamatom se takođe podrazumijeva i bilo koji oblik revalorizacije potraživanja ako je tako ugovoreno, odnosno propisano.

Kamate nastale po osnovu obaveza obračunate do datuma bilansa stanja (nezavisno od toga da li se plaćaju ili pripisuju iznosu obaveza), iskazuju se u bilansu uspjeha u okviru finansijskih rashoda.

Takođe se u okviru finansijskih rashoda iskazuju i realizovane negativne kursne razlike.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

f) Preračunavanje stranih sredstava plaćanja

Sva potraživanja i obaveze u stranim sredstvima plaćanja, preračunata su u protivvrijednost €, po kursu valuta važećem na dan bilansa stanja.

Pozitivne i negativne kursne razlike, nastale preračunom potraživanja i obaveza u stranim sredstvima plaćanja u njihovu protivvrijednost u €, iskazuju se u bilansu uspjeha kao dio finansijskih prihoda, odnosno finansijskih rashoda.

g) Osnovna sredstva

Osnovna sredstva se vode po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Ukoliko postoji znatno odstupanje neotpisane vrijednosti osnovnih sredstava od tržišne vrijednosti, svođenje na fer vrijednost vrši se procjenjivanjem u skladu sa načelima procjenjivanja i Međunarodnim računovodstvenim standardima.

Nabavke osnovnih sredstava evidentiraju se po nabavnoj vrijednosti. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost nabavljenih sredstava, uvećana za sve troškove nastale do njihovog stavljanja u upotrebu.

Alat i inventar raspoređuju se u osnovna sredstva, ako im je rok upotrebe duži od jedne godine, odnosno ako se kalkulatивно otpisuju.

Pozitivna razlika nastala prilikom prodaje osnovnih sredstava knjiži se u korist ostalih prihoda. Neotpisana vrijednost otuđenih i rashodovanih osnovnih sredstava se naknađuje na teret ostalih rashoda.

h) Amortizacija

Amortizacija za 2020. godinu obračunava se za računovodstvene svrhe i to za svako osnovno sredstvo pojedinačno, po stopama koje su određene tako da se nabavna ili revalorizovana vrijednost osnovnih sredstava amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku procijenjenog vijeka upotrebe osnovnog sredstva.

Amortizacija se obračunava proporcionalnom metodom u toku korisnog vijeka trajanja.

Amortizacija se obračunava počevši od narednog mjeseca za novonabavljena osnovna sredstva, odnosno obračunom na vrijednost osnovnih sredstava, utvrđenu krajem prethodne godine, za ostala osnovna sredstva.

Procijenjeni preostali vijek upotrebe osnovnih sredstava je:

Grupa osnovnih sredstava	Procijenjeni preostali korisni vijek	Stopa amortizacije
	(godina)	(%)
Nematerijalna imovina-softver	10	10
Kompjuterska oprema	5	20
Vozila	3 - 10	10 - 33,33
Ostala oprema	2 - 10	10 - 50

Za sredstva koja nijesu posebno naznačena, primjenjuje se amortizacija sredstava ili grupe sredstava u koje bi se to sredstvo po svojim tehničkim karakteristikam moglo svrstati.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak)

i) Zalihe

Sitan inventar i alat se iskazuju po nabavnim cijenama, a otpisuju se na teret troškova u cjelini prilikom stavljanja u upotrebu.

j) Potraživanja po osnovu pruženih usluga

Potraživanja po osnovu pruženih usluga obuhvataju sva potraživanja po osnovu godišnjih naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje AVM usluga.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrijednosti potraživanja po osnovu pruženih usluga, za ona potraživanja koja su pod sudskim sporom i za ona potraživanja koja nijesu naplaćena u roku od 180 dana od dana dospijeća (čl. 18 Pravilnika o obavljanju finansijskih i računovodstvenih poslova).

k) Porezi i doprinosi

Porezi, doprinosi i druge zakonske obaveze, koje ne zavise od rezultata poslovanja, izdvajaju se uglavnom po propisima Opštine i Države Crne Gore. Izdvajanja se vrše pretežno za sledeće namjene: penzijsko-invalidsko i zdravstveno osiguranje i sl.

Osnovicu čine uglavnom bruto zarade. Ovi porezi i doprinosi prikazani su u okviru rashoda.

Prema stručnom mišljenju Ministarstva finansija Vlade RCG broj 04-4283/1 od 27.09.2004. godine Agencija nije obveznik poreza na dobit, s obzirom da je cilj njenog osnivanja obavljanje javnih funkcija (a ne sticanje dobiti na tržištu).

Agencija nije obveznik obračunavanja PDV-a, u skladu sa odredbama člana 13 stav 6 Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Sl. list CG“, br. 65/01, 12/02, 38/02, 21/03, 76/05, 04/06 i „Sl. list CG“, br. 16/07, 73/19, 29/13, 9/15, 53/16, 1/17, 50/17, 46/19, 73/19, 80/20 i 8/21).

l) Novčana sredstva

Novčana sredstva se iskazuju u visini nominalne vrijednosti.

m) Beneficije za zaposlene

Doprinosi kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Crnoj Gori, Agencija je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbjeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Ova obaveza uključuje doprinose za zaposlene na teret poslodavca u iznosima obračunatim po stopama propisanim relevantnim zakonskim propisima. Agencija je takođe obavezna da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih u ime zaposlenih uplati tim fondovima. Doprinosi na teret poslodavca i doprinosi na teret zaposlenog se knjiže na teret rashoda perioda na koji se odnose (Napomena 6.).

Obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

Agencija je izvršila rezervisanje troškova po osnovu otpremnina prilikom odlaska u penziju i jubilarnih nagrada u skladu sa MRS 19 – Primanja zaposlenih.

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (Nastavak) n) Pravična fer vrijednost

Poslovna politika Agencije je da objelodani sve informacije o pravičnoj vrijednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrijednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrijednosti.

Rukovodstvo Agencije vrši procjenu rizika i u slučajevima kada ocijeni da vrijednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana, vrši ispravku vrijednosti.

4. OSTALI PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA

	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
Struktura ostalih prihoda iz redovnog poslovanja:	2020.	2019.
Prihodi od naknada za emitovanje	146.390	318.520
Prihodi od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev	715.310	681.330
Prihod od naknada za registraciju	43	1.400
Ukupno za godinu završenu 31.12.	861.743	1.001.250

Prihodi od naknada za emitovanje koji u 2020. godini iznose 146.390 EUR se odnose na naknade obračunate na osnovu člana 42 Zakona o elektronskim medijima, člana 10. Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga („Sl.list CG“, br. 25/11, 26/12, 38/14, 18/15, 11/16, 61/18, 83/18 i 43/19) i izdatih odobrenja za emitovanje.

U cilju obezbjeđenja podrške kontinuitetu rada u novonastaloj situaciji izazvanoj pojavom i širenjem koronavirusa, Savjet Agencije za elektronske medije je dao saglasnost da se izvrši oslobađanje komercijalnih i javnih emitera obaveze plaćanja druge i četvrte kvartalne rate naknade za emitovanje za 2020. godinu, kao i oslobađanje emitera koji emituju programske sadržaje u okviru projekta „Uči doma“ sve četiri rate godišnje naknade za 2020. godinu (Odluke br. 01-279/3 od 20.03.2020.g., 01-1191/1 od 11.12.2020.g. i 01-1216 od 17.11.2020.g.).

Prihodi od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev koji u 2020. godini iznose 715.310 EUR se odnose na naknade obračunate na osnovu člana 42 Zakona o elektronskim medijima, člana 14. Pravilnika o visini, načinu utvrđivanja i plaćanja naknada po osnovu izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga i izdatih odobrenja za pružanje audiovizuelnih medijskih usluga na zahtjev.

Prihodi od naknada za emitovanje, prihodi od naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev i prihodi od naknada za registraciju pružaoca AVM usluga su počeli da se obračunavaju i naplaćuju u 2011. godini nakon usvajanja internih akata Agencije.

5. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA

	<i>(Iznosi u EUR)</i>	
Struktura ostalih prihoda:	2020.	2019.
Ostali poslovni prihodi	3.442	7.000
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	21.620	26.362
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	11.760	-
Prihodi od refundacija	13.347	17.987
Prihodi od otpisanih obaveza	-	491
Prihodi od naknada za prenos odobrenje	3.294	
Ukupno za godinu završenu 31.12.	53.463	51.840

5. OSTALI PRIHODI IZ POSLOVANJA (Nastavak)

Ostali prihodi iz poslovanja koji u 2020. godini iznose 53.463 EUR, odnose se na ostale poslovne prihode u iznosu od (3.442 EUR) koji obuhvataju prihode od naknada za razmatranje zahtjeva za izdavanje, promjenu i produženje odobrenja za emitovanje i prihode od naknada za razmatranje prijave na javni konkurs za dodjelu prava na emitovanje, prihode od naplate otpisanih potraživanja (21.620 EUR), prihode od ukidanja rezervisanih obaveza za otpremnine za odlazak u penziju (11.760 EUR), prihode po osnovu refundacija isplaćene naknade zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad Centra za socijalni rad Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore (13.347 EUR) i prihode od naknada za prenos odobrenja (3.294).

6. TROŠKOVI MATERIJALA

(Iznosi u EUR)

Struktura troškova materijala:	2020.	2019.
Trošak kancelarijskog materijala	2.380	6.923
Troškovi goriva	1.837	2.365
Troškovi sitnog inventara	2.990	3.019
Troškovi instalacionog materijala	3.610	-
Troškovi materijala za tekuće održavanje osn. sredstava	1.947	1.428
Troškovi reklamno propagandnog materijala	2.623	-
Ukupno za godinu završenu 31.12.	15.387	13.735

7. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

(Iznosi u EUR)

Struktura ostalih troškova poslovanja:	2020.	2019.
Troškovi neproizvodnih usluga	13.734	13.583
Troškovi prireza i doprinosa	11.516	12.429
Ostali nematerijalni troškovi	6.053	9.909
Troškovi donacija i sponzorstava	6.978	8.912
Troškovi reprezentacije	6.655	3.954
Troškovi reklama i oglasa	412	363
Troškovi poštanskih, telefonskih, internet i tv usluga	7.334	6.858
Troškovi članarina međunarodnim organizacijama	5.917	5.659
Troškovi usluga održavanja	14.329	13.271
Troškovi platnog prometa	3.157	3.363
Troškovi osiguranja	871	844
Troškovi promocije medijske pismenosti	-	7.177
Troškovi amortizacije	17.904	16.071
Troškovi rezervisanja	6.774	11.697
Ukupno za godinu završenu 31.12.	101.634	114.090

Troškovi neproizvodnih usluga koji u 2020. godini iznose 13.734 EUR odnose se na troškove revizije (1.200 EUR), troškove registracije i osiguranja auta (1.127 EUR), troškove stručnog usavršavanja zaposlenih (1.135 EUR), usluge javnih izvršitelja (190 EUR), usluge monitoringa medija (4.500 EUR), troškove unapređenja informacionog sistema, Veb sajtova i društvenih mreža (1.560 EUR), ostale neproizvodne usluge (3.748 EUR) i troškove naknada za korišćenje radio frekvencija (275 EUR).

7. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA (Nastavak)

Ostali nematerijalni troškovi koji u 2020. godini iznose 6.053 EUR odnose se na troškove preplate na štampu, časopise, novinske agencije (3.604 EUR), troškove stručne literature (2.222 EUR) i troškove administrativnih taksi (226 EUR).

Troškovi amortizacije za 2020. godinu u ukupnom iznosu 17.904 EUR (2019. godine 16.071 EUR) sadrže amortizaciju obračunatu u skladu sa Napomenom 3(h).

Troškovi rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju i jubilarne nagrade u 2020.g. iznose 6.774 EUR (2019. godine 11.698 EUR) i obračunati su u skladu sa Napomenom 3(m).

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

(Iznosi u EUR)

Struktura trošk. zarada, naknada zarada i ost. lič. rashoda:	2020.	2019.
Troškovi neto zarada	270.628	298.505
Troškovi neto naknada Savjetu	53.764	54.134
Troškovi ostalih naknade i pomoći zaposlenima	7.882	5.120
Troškovi zimnice	18.192	12.960
Dnevnice i putni troškovi na službenom putu	1.193	24.255
Troškovi ugovorenih usluga	8.636	10.143
Ukupni neto troškovi zarada, naknada zarada i lični rashodi	360.295	405.117
Troškovi poreza na zarade	36.364	45.608
Troškovi poreza na naknade Savjetu	7.241	8.099
Troškovi poreza na ostale naknade i pomoći zaposlenima	271	520
Troškovi poreza na zimnicu	2.444	1.763
Troškovi poreza na ugovorene usluge	526	488
Ukupni troškovi poreza	46.846	56.478
Troškovi doprinosa za penzije	82.831	92.822
Troškovi doprinosa za penzije na naknade Savjetu	16.493	16.824
Troškovi doprinosa za penzije na zimnicu	5.566	3.971
Ukupni troškovi doprinosa za penzije	104.890	113.617
Troškovi doprinosa na zarade	47.682	57.982
Troškovi doprinosa na naknade Savjetu	3.754	4.186
Troškovi doprinosa na zimnicu	3.204	2.286
Ukupni troškovi doprinosa	54.640	64.454
Ukupni troškovi poreza i doprinosa	206.376	234.549
<i>Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi</i>	<i>566.671</i>	<i>639.666</i>

Zarade zaposlenih u Agenciji obračunavaju se i isplaćuju u skladu sa Kolektivnim ugovorom Agencije za elektronske medije (akt br. 02-675 od 11.05.2016. godine, 02-1088 od 02.08.2017. godine, 02-1278 od 27.09.2017. godine i 02-447 od 19.03.2018. godine) i Zakonom o zaradama zaposlenih u javnom sektoru („Sl. list CG“, br. 16/16, 83/16, 21/17, 42/17, 12/18, 39/18, 42/18 i 34/19).

8. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI (Nastavak)

Članom 24 stav 2 Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru propisano je da se zarade zaposlenih i rukovodećih lica u Agenciji utvrđuju u okviru Grupe poslova B, C i D, a ne više od Podgrupe B 4 iz člana 22 stav 1 ovog Zakona.

Obračun i isplata mjesečne **nadoknade za rad u Savjetu Agencije za elektronske medije** vršena je u skladu sa članom 31 Zakona o elektronskim medijima (Odluka br. 01-1277 od 18.08.2016. godine).

Članom 31 Zakona o elektronskim medijima propisano je da član Savjeta Agencije za rad u Savjetu ima pravo na mjesečnu naknadu u visini prosječne neto zarade zaposlenih u Agenciji u mjesecu koji prethodi isplati naknade i naknadu troškova nastalih u vršenju dužnosti, u skladu sa Statutom Agencije.

Zakon o zaradama zaposlenih u javnom sektoru uređuje i način utvrđivanja i ostvarivanja prava na naknade za članove Savjeta Agencije. Saglasno članu 35 ovog zakona, rješenja o naknadama za lica koja su izabrana, imenovana ili postavljena u skladu sa propisima, donosi organ odnosno radno tijelo koje ih je izabralo, imenovalo ili postavilo.

Takođe, članom 30 istog zakona propisano je da naknada za predsjednika organa upravljanja u pravnom licu u javnom sektoru ne može biti veća od jedne prosječne zarade zaposlenih u tom pravnom licu u prethodnoj godini, dok naknada za člana organa upravljanja ne može biti veća od 70% prosječne zarade zaposlenih u tom pravnom licu u prethodnoj godini.

Imajući u vidu navedeno, Savjet Agencije za elektronske medije je aktom br. 02-543 od 14.04.2016. godine uputio zahtjev Administrativnom odboru Skupštine Crne Gore za donošenje rješenja o naknadama za članove Savjeta Agencije.

Administrativni odbor Skupštine Crne Gore je mišljenjem broj 02-1220 od 29.07.2016. godine upućenim Savjetu Agencije konstatovao da postoji kolizija zakonskih normi Zakona o elektronskim medijima i Zakona o zaradama zaposlenih u javnom sektoru te da ne postoje pravne pretpostavke za donošenje pravno valjanih rješenja.

Polazeći od mišljenja da u slučaju kolizije zakonskih normi treba primjenjivati lex specialis za navedenu oblast, Savjet Agencije je odlučio da se na obračun i isplatu mjesečne nadoknade za rad u Savjetu Agencije za elektronske medije primjenjuju odredbe člana 31 Zakona o elektronskim medijima (Odluka br. 01-1277 od 18.08.2016. godine).

Troškovi ugovorenih usluga u iznosu od 8.636 EUR obuhvataju troškove prevodilačkih usluga, usluga aktuarske procjene dugoročnih primanja zaposlenih i rezervisanja za jubilarne nagrade i otpremnine, usluga montaže opreme za dotur signala radijskih programa sa udaljenih lokacija u Crnoj Gori do prostorija Agencije, usluga izrade Glavnog projekta enterijera hola i stepeništa Agencije, usluga stručne podrške u oblasti pripreme i realizacije javnih nabavki, troškove usluga održavanja higijene u prostorijama Agencije, usluga postavljanja mermernih ploča u hodniku Agencije, usluga demontaže starog namještaja i iznošenje istog iz prostorija Agencije, usluga postavljanja instalacija niske struje itd.

9. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA

(Iznosi u EUR)

Struktura ostalih rashoda iz poslovanja:	2020.	2019.
Ostali poslovni rashodi - sindikat	11.000	10.000
Troškovi ispravke vrijednosti	47.240	57.053
Gubitak od rashodovanja osnovnih sredstava	20	443
Ostali nepomenuti rashodi	-	280
Rashodi iz prethodnih izvještajnih perioda	-	1.482
Ukupno za godinu završenu 31.12.	58.260	69.258

9. OSTALI RASHODI IZ POSLOVANJA (Nastavak)

Ostali rashodi iz poslovanja koji u 2020. godini iznose (58.260 EUR) obuhvataju ostale poslovne rashode koji se odnose na uplatu Sindikalnoj organizaciji Agencije za elektronske medije u svrhu podrške aktivnostima za poboljšanje materijalnog položaja zaposlenih (Odluke broj: 02-234/1 od 02.03.2020. godine, 02-851/1 od 24.08.05.2020. godine i 02-1339/1 24.12.2020. godine) u iznosu od (11.000 EUR), troškove ispravke vrijednosti potraživanja odnosno na troškove indirektnog otpisa potraživanja od kupaca u skladu sa Napomenom 3(j) (47.240 EUR), i gubitak od rashodovanja osnovnih sredstava (20 EUR).

10. POSLOVNI REZULTAT

(Iznosi u EUR)

Ostvareni poslovni rezultat:	2020.	2019.
Ostali prihodi iz poslovanja	915.206	1.053.090
Troškovi poslovanja	(117.021)	(127.825)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(566.671)	(639.666)
Ostali rashodi iz poslovanja	(58.260)	(69.258)
Poslovni rezultat	173.254	216.341

11. FINANSIJSKI REZULTAT

(Iznosi u EUR)

Struktura finansijskog rezultata:	2020.	2019.
Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica	2.646	567
Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa drugim povezanim licima	(2.627)	(1.617)
Finansijski rezultat	19	(1.050)

Prihodi od ostalih finansijskih ulaganja i zajmova od nepovezanih pravnih lica koji u 2020. godini iznose 2.646 EUR se odnose na prihode od pozitivnih kamata (19 EUR) i prihode od kamata po potraživanjima od emitera protiv kojih je Agencija pokrenula stečajne postupke, čiji su žiro-računi blokirani od strane Centralne banke Crne Gore, a saglasno završenim izvršnim postupcima koje je pokrenula Agencija (2.627 EUR).

Rashodi po osnovu kamata, kursnih razlika i drugih efekata ugovorene zaštite po osnovu odnosa sa nepovezanim licima koji u 2020. godini iznose 2.627 EUR se odnose na rashode od kamata po potraživanjima.

12. STALNA IMOVINA

Promjene na stalnoj imovini tokom 2020. godine:

<i>Stalna imovina</i>	<i>Nematerijalna ulaganja</i>	<i>Postrojenja i oprema</i>	<i>Ukupno</i>
<i>Nabavna vrijednost</i>			
Stanje na početku 2020. god.	75.131	350.438	425.569
Nabavke u toku 2020. god.	2.968	36.420	39.388
Prodaja/rashodovanja	-	1.247	1.247
<i>Stanje na dan 31.12.2020. god.</i>	<i>78.099</i>	<i>385.611</i>	<i>463.710</i>
<i>Ispravka vrijednosti</i>			
Stanje na početku 2020. god.	70.316	305.523	375.839
Amortizacija za tekuću godinu	1.179	16.725	17.904
Prodaja/rashodovanja	-	1.227	1.227
<i>Stanje na dan 31.12.2020. god.</i>	<i>71.495</i>	<i>321.021</i>	<i>392.516</i>
<i>Stalna imovina 31.12.2020.</i>	<i>6.604</i>	<i>64.590</i>	<i>71.194</i>
<i>Stalna imovina 31.12. 2019.</i>	<i>4.815</i>	<i>44.915</i>	<i>49.730</i>

Tokom 2020. godine Agencija je izvršila:

- nabavku nematerijalne imovine u iznosu od 2.968 EUR i to: programe za „Robno knjigovodstvo“, „Osnovna sredstva“ i „Lična primanja“ (1.452 EUR), dvije licence Windows 10 Professional (361 EUR) i softver za elektronsko evidentiranje prisustva na radnom mjestu (1.155 EUR).
- nabavku računarske opreme u iznosu od 5.496 EUR i to: tablet SM Galaxy (469 EUR), NAS Synology 1819+ sa 10 HDD 6TB Seagate (3.458 EUR), pet eksternih HDD (468 EUR), Tablet Ipad PRO 2020 11“ (1.030 EUR) i ručni štampač za samoljepljive naljepnice (71 EUR).
- nabavku kancelarijske opreme u iznosu od 2.716 EUR: pet hladnjaka MAX M10M46W (382 EUR), pumpu za dezinfekciju prostorija (107 EUR), aparat za koričenje Fellowes (178 EUR), poštanski ormarić u nizu 6/1 Rai (88 EUR), telefon iPhone 11 128GB (918 EUR), usisivač VCE 44 Flex (603 EUR), kombinovanu bušilicu DeWALT (205 EUR) i punjač za akumulatore (235 EUR).
- nabavku kancelarijskog namještaja (klizni plakari za odlaganje dokumentacije, komode za odlaganje dokumentacije, kancelarijski stolovi, fiokari sa točkićima i vješaonici) u iznosu od 10.775 EUR.
- nabavku opreme za monitoring u iznosu od 8.252 EUR i to: šest risivera za radio monitoring Restreamer MNT (5.985 EUR), pet DVB strimera (785 EUR), dva analizatora mreže (667 EUR), dva generatora signala (712 EUR) i spoljna antena za kratke talase (103 EUR).
- nabavku opreme za video nadzor u iznosu od 2.180 EUR i to: Snimač Dahua sa četiri kamere (352 EUR), unutrašnja i spoljna interfonska jedinica (517 EUR), dva Mifare displeja (999 EUR) i display sa napajanjem i pozivnom jedinicom (311 EUR).
- nabavka opreme za klimatizaciju u iznosu od 7.000 EUR i to: četiri spoljnje jedinice (4.200 EUR) i osam unutrašnjih jedinica (2.800 EUR).

12. STALNA IMOVINA (Nastavak)

- rashod opreme u iznosu od 20 EUR (nabavne vrijednosti u iznosu od 1.247 EUR i odgovarajuće ispravke vrijednosti u iznosu od 1.227 EUR), a saglasno odluci o otpisu br. 02-158/1 od 24.02.2020. godine.

U toku 2020.g. izvršena je nabavka sitnog inventara i alata u iznosu od 2.990 EUR. Sitan inventar i alat se iskazuju po nabavnim cijenama, a otpisuju se na teret troškova u cjelini prilikom stavljanja u upotrebu.

Redovan godišnji popis stalne imovine sa stanjem na dan 31.12.2020. godine izvršen je na osnovu Rješenja direktora Agencije broj 02-1280 od 08.12.2020. godine. Usaglašavanjem popisanog stanja sa knjigovodstvenim stanjem nijesu utvrđene razlike i dana 10.02.2021. godine donešena je Odluka broj 02-125/1 o usvajanju Izvještaja o redovnom godišnjem popisu sredstava, potraživanja i obaveza Agencije za elektronske medije, sa stanjem na dan 31.12.2020. godine.

Spisak osnovnih sredstava sadrži izvjestan broj osnovnih sredstava koja su u upotrebi i imaju nabavnu vrijednost i ispravku vrijednosti u iznosu nula EUR. Takođe, određeni broj opreme koja je u upotrebi nema nabavnu vrijednost, kao ni ispravku vrijednosti. Imajući to u vidu, Agencija će u skladu sa MRS 16, angažovanjem nezavisnog procjenitelja, izvršiti procjenu stalne imovine.

Agencija obavlja djelatnost u poslovnom prostoru koji je dobila na korišćenje od Vlade Crne Gore. Naime, odlukama Vlade Crne Gore, Uprave za imovinu br. 0201-8182 od 14.09.2018. godine i 0201-9399 od 19.10.2018. godine o ustupanju na korišćenje bez naknade poslovnih prostora, Agenciji je ustupljen na korišćenje bez naknade poslovni prostor u zgradi u Bulevaru Svetog Petra Cetinjskog broj 9 (prvi sprat) u Podgorici. Prostor se sastoji od dva kabineta sa predkabinetom, jedanaest kancelarija, male i velike sale, čajne kuhinje i zajedničkih prostorija.

13. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

(Iznosi u EUR)

Struktura potraživanja:	2020.	2019.
Potraživanja od kupaca	193.562	325.027
Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca	(165.067)	(259.522)
Ukupna potraživanja od kupaca:	28.495	65.506
Potraživanja od državnih organa	13.476	4.254
Ostala potraživanja	1.223	1.221
Ukupna ostala nepomenuta potraživanja:	14.699	5.475
Ukupna kratkoročna potraživanja	43.194	70.981

13. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Potraživanja od kupaca se odnose na potraživanja ostvarena po osnovu naknada u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima.

(Iznosi u EUR)

Struktura potraživanja od kupaca na dan 31.12.	2020.
RADIO 083	190
RADIO ANTENA M	1.074
RADIO CITY	383
RADIO CORONA	2.730
RADIO ELITA	187
RADIO GLAS PLAVA	1.024
RADIO JUPOK	600
RADIO MOJKOVAC	343
RADIO SKADAR LAKE	2.382
SKALA RADIO	633
RADIO STAR FM	465
RADIO TEUTA	187
RADIO PLAY	4.695
URBAN RADIO	1.101
RADIO Z	1.539
RADIO ZETA	257
RADIO BIJELO POLJE	16
RADIO NIKŠIĆ	759
RADIO HERCEG NOVI	54
RADIO ROŽAJE	81
TV 7	1.647
TV A1	11.566
TV BOIN	8.348
TV CORONA	21.773
TV MNE SPORT 1	5.736
TV MNE SPORT 2	3.942
TV MNE SPORT 3	3.942
TV SUN	26.858
TV VIJESTI	6.414
TV NOVI	1.647
TV HERCEG NOVI	1.596
TV NIKŠIĆ	8.114
TV ROŽAJE	8.094
TV PLJEVLJA	3.313
DIGITAL INTERIORS	521
Ostala potraživanja od kupaca	61.351
Ukupno na dan 31.12.	193.562

13. KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA (Nastavak)

Agencija je pred privrednim sudovima u Crnoj Gori i posredstvom javnih izvršitelja pokrenula određeni broj postupaka - predloga za izvršenje radi naplate zaostalih dugovanja po osnovu izdatih dozvola odnosno odobrenja za emitovanje. Takođe, na predlog Agencije otvoren je određeni broj stečajnih postupaka protiv emitera od kojih nije bilo moguće izvršiti naplatu iz razloga nedostatka sredstava na računima izvršnog dužnika.

Tokom 2020. godine Agencija je:

- izvršila indirektan otpis potraživanja u ukupnom iznosu 47.240 EUR;
- naplatila ranije otpisanja potraživanja u ukupnom iznosu 21.620 EUR;
- nakon zaključivanja stečajnih postupaka nad privrednim subjektima „Radio Televizija Panorama“ – ustanova u privatnoj svojini i „Blue Moon“ d.o.o., izvršila umanjjenje ispravke vrijednosti potraživanja u ukupnom iznosu od 107.436 EUR.

Tokom 2020. godine nije bilo direktnog otpisa potraživanja od kupaca.

Potraživanja od državnih organa u ukupnom iznosu 13.476 EUR odnose se na potraživanja od Centra za socijalni rad Crne Gore i Fonda za zdravstveno osiguranje Crne Gore, po osnovu refundacije isplaćenih naknada zarade za vrijeme privremene spriječenosti za rad.

Ostala potraživanja u iznosu od 1.223 EUR odnose se na depozit za maestro bussines card.

14. GOTOVINA NA RAČUNIMA I U BLAGAJNI

(Iznosi u EUR)

Struktura gotovine na računima i u blagajni	2020.	2019.
Žiro i tekući račun	2.030.921	1.861.297
Devizni račun	1.264	9.440
Ostala novčana sredstva-master bussines card	227	790
Blagajna	672	952
Ukupna gotovina na računima i u blagajni	2.033.084	1.872.479

Agencija svoje finansijsko poslovanje obavlja posredstvom “Crnogorske komercijalne banke” a.d. Podgorica i “Prve banke CG” a.d. Podgorica.

15. KAPITAL

(Iznosi u EUR)

Struktura kapitala:	2020.	2019.
Osnovni kapital	540.691	540.691
Neraspoređeni dobitak ranijih godina	1.374.793	1.189.503
Neraspoređeni dobitak tekuće godine	173.273	215.291
Ukupno na dan 31.12.	2.088.757	1.945.485

Osnovni kapital Agencije iskazan u knjigovodstvenoj evidenciji u iznosu od 540.691 EUR nije evidentiran u Statutu Agencije.

15. KAPITAL (Nastavak)

U toku 2020. godine dobitak ranijih godina je umanjen za 30.000 EUR. Naime, uvažavajući apel Vlade Crne Gore da u situaciji izazvanoj pojavom i širenjem koronavirusa budemo odgovorni, solidarni, da udružimo snage u cilju očuvanja zdravlja i nabavke neophodnih medicinskih i zaštitnih sredstava, Savjet Agencije je dao saglasnosti da se za nabavku respiratora ili druge medicinske opreme neophodne za prevenciju širenja infekcije ili liječenja oboljelih lica od koronavirusa izdvoje sredstva u iznosu od 30.000 EUR i ista obezbjede iz neraspoređene dobiti Agencije iz ranijih godina (Odluka br. 01-279/4 od 20.03.2020.g.).

16. DUGOROČNA REZERVISANJA

Struktura dugoročnih rezervisanja:	2020.	2019.
Rezervisanja za naknade i druge beneficije zaposlenih	26.782	32.707.
Ukupno na dan 31.12.	26.782	32.707

Dugoročna rezervisanja na dan 31.12.2020. godine iznose 26.782 EUR i ista se odnose na rezervisanja po MRS 19 - Naknade zaposlenima, koju je izvršio ovlašćeni aktuar dana 08.02.2021. godine sa stanjem na dan 31.12.2020. godine, od čega se dio odnosi na rezervisanje po osnovu jubilarnih nagrada (14.901 EUR), a dio na rezervisanje po osnovu otpremnina (11.881 EUR).

Tokom 2020. godine izvršeno je umanjeno rezervisanja po osnovu jubilarnih nagrada u ukupnom iznosu od 941 EUR (1.025 EUR bruto), za 20 godina radnog staža (Odluka br. 02-586 od 08.07.2020. godine).

17. KRATKOROČNE OBAVEZE

(Iznosi u EUR)

Struktura kratkoročnih obaveza:	2020.	2019.
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	29.063	13.260
Obaveze prema dobavljačima	2.870	1.738
Ukupno na dan 31.12.	31.933	14.998

U finansijskim iskazima Agencije za 2020. godinu prikazane su obaveze za primljene avanse u iznosu od 29.063 EUR. Od navedenog, (16.800 EUR) su primljeni avansi od kupaca i (12.263 EUR) su sredstva ranijeg Fonda za pomoć komercijalnim radio emiterima.

Naime, Savjet Agencije je na sjednici održanoj 24.12.2019. godine donio odluku o ukidanju Fonda za pomoć komercijalnim radio emiterima i preusmjeravanju sredstava fonda namjenski na poslovanje Agencije za elektronske medije u dijelu koji se odnosi na promociju medijske pismenosti (Odluka br. 01-1437 od 24.12.2019. godine).

Obaveze prema dobavljačima iznose 2.870 EUR.

18. LIČNA PRIMANJA SAVJETA I DIREKTORA AGENCIJE

Ukupna kratkoročna bruto lična primanja ključnog osoblja Agencije, u koje spadaju članovi Savjeta i direktor, u 2020. godini iznosila su 107.843 EUR.

19. SUDSKI SPOROVI

Na dan 31.12.2020. godine Agencija vodi određeni broj sudskih sporova u kojima se pojavljuje i kao tužilac i kao tuženi. Sporovi gdje se Agencija pojavljuje kao tužilac se odnose na sporove vezano za naplatu potraživanja. Agencija očekuje naplatu samo dijela ovih potraživanja dok za veći dio potraživanja ne očekuje pozitivan ishod.

U toku 2020. godine Agencija je posredstvom javnih izvršitelja pokrenula dva postupka prinudne naplate potraživanja - predlog za izvršenje radi naplate zaostalih dugovanja po osnovu izdatih odobrenja za emitovanje.

U toku 2020. godine, a na predlog drugih pravnih lica¹, otvorena su dva stečajna postupaka protiv emitera od kojih nije bilo moguće izvršiti naplatu iz razloga nedostatka sredstava na računima izvršnog dužnika, po osnovu kojih je Agencija prijavila potraživanja.

Na dan 31.12.2020. godine, Agencija vodi i određeni broj sudskih sporova u svojstvu tuženog (u slučajevima kada su emiteri ili drugi subjekti pokrenuli upravni spor protiv konačnog akta Savjeta Agencije za elektronske medije).

Finansijski iskazi ne sadrže rezervisanja i korekcije po ovom osnovu jer po procjeni rukovodstva Agencija ne može imati štete po ovim sporovima.

20. UNUTRAŠNJA REVIZIJA

U skladu sa odredbama ranijeg Zakona o upravljanju i unutrašnjim kontrolama u javnom sektoru ("Sl. list CG", br. 75/18, u daljem tekstu: Zakon), Agencija je u obavezi da organizuje sistem upravljanja i unutrašnjih kontrola radi definisanja postupaka upravljanja sredstvima subjekta, finansijske i druge kontrole i unutrašnje revizije radi uspješnog upravljanja i ostvarivanja poslovnih ciljeva Agencije, na transparentan, pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način.

U skladu sa članom 14 Zakona, urađen je registar rizika i određeno lice za koordinaciju aktivnosti na uspostavljanju procesa upravljanja rizicima. Saglasno članu 16 Zakona uspostavljen je sistem razmjene informacija u Agenciji i van nje radi obezbjeđenja odgovarajućih, ažurnih, tačnih i blagovremenih informacija za donošenje odluka.

Saglasno članu 18 navedenog zakona Agencija blagovremeno priprema i dostavlja godišnji izvještaj o sprovođenju i unapređenju upravljanja i kontrola. Isti se, dostavlja Skupštini Crne

Gore prilikom podnošenja izvještaja o finansijskom poslovanju za prethodnu godinu sa izvještajem o radu.

Sprovedene su sljedeće aktivnosti na uspostavljanja i vođenju sistema FMC:

- Usvojen je Plan uspostavljanja i razvoja finansijskog upravljanja i kontrola (FMC), kojim su obuhvaćene aktivnosti koje Agencija treba da sprovede i razvije kako bi se što kvalitetnije ostvarivali postavljeni zadaci i ciljevi (akt Agencije broj 02-122/1 od 21.01.2016. godine).
- Sačinjena izjava o misiji, viziji i ciljevima Agencije (akt Agencije broj 02-185/1 od 27.01.2016. godine);

¹ Protiv pravnog lica "Sun Sun" d.o.o. postupak je pokrenulo Ministarstvo finansija - Poreska uprava Podgorica a protiv pravnog lica "Blue Moon" d.o.o. postupak je pokrenulo JP „Radio-difuzni centar“ d.o.o.).

20. UNUTRAŠNJA REVIZIJA (Nastavak)

- Sastavljena knjiga (mapa) procesa (Odluka o konsolidovanom odobravanju implementacije i upotrebe Procesa iz mape procesa Agencije za elektronske medije, akt Agencije broj 02-2436/2 od 30.12.2016. godine). Njom su popisani glavni poslovni procesi, identifikovati aktivnosti u njima i izrađeni revizorski tragovi;
- Usvojena Strategija upravljanja rizicima u Agenciji za elektronske medije (akt Agencije broj 02-2436/3 od 30.12.2016. godine).
- Sačinjen Registar rizika Agencije za elektronske medije (akt Agencije broj 02-2436/4 od 30.12.2016. godine). Njime su utvrđeni rizici na nivou strateških ciljeva Agencije, te operativnih ciljeva i ciljeva procesa pojedinih sektora, procijenjeni i rangirani rizici, te odlučeno o odgovoru na rizike, odnosno uspostavljanju kontrola (upravljanje rizicima).

Imajući u vidu da je članom 56 Zakona predviđeno da su „subjekti dužni da usklade svoje poslovanje sa ovim zakonom u roku od 18 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona“, zbog situacije izazvane pojavom i širenjem koronavirusa, tokom 2020. godine nije došlo do izmjene Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, pa ni ovo pitanje nije moglo biti riješeno.

21. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Agencija je u skladu sa članom 50 Zakona o državnoj imovini („Sl. list Crne Gore“, br. 21/09 i 40/11) dostavila podatke o pokretnim i nepokretnim stvarima Upravi za katastar i državnu imovinu (akt br. 02-224 od 25.02.2021.

22. REALIZACIJA FINANSIJSKOG PLANA ZA 2020. GODINU

U tabelarnom prikazu dati su ukupni prihodi ostvareni u 2020. godini i njihovo poređenje sa planom:

Vrste prihoda:	januar-decembar 2020.g.		
	Plan	Ostvareno	Index
Naknada za emitovanje	340.650,00	146.390,07	42,97
Naknada za pružanje AVM usluga na zahtjev	681.330,00	715.310,19	104,99
Naknada za registraciju	-	42,34	-
Ostali poslovni dobici	-	53.462,76	-
Finansijski prihodi	-	2.645,83	-
Ukupno	1.021.980,00	917.851,19	89,81

Upoređujući elemente ostvarenja prihoda u odnosu na planirane u 2020. godini, može se konstatovati da je prihod od naknada za pruženje AVM usluga na zahtjev za 5% veći od planiranog dok je prihod od naknada za emitovanje 57% manji od planiranog. Naime, u cilju obezbjeđenja podrške kontinuitetu rada u novonastaloj situaciji izazvanoj pojavom i širenjem koronavirusa, Savjet Agencije za elektronske medije je dao saglasnost da se izvrši oslobađanje komercijalnih i javnih emitera obaveze plaćanja druge i četvrtne kvartalne rate naknade za emitovanje za 2020. godinu, kao i oslobađanje emitera koji emituju programske sadržaje u okviru projekta „Uči doma“ sve četiri rate godišnje naknade za 2020. godinu (Odluke br. 01-279/3 od 20.03.2020.g., 01-1191/1 od 11.12.2020.g. i 01-1216 od 17.11.2020.g.).

U tabelarnom prikazu dati su ukupni rashodi ostvareni u 2020. godini i njihovo poređenje sa planom:

Vrste rashoda:	januar-decembar 2020.g.		
	Plan	Ostvareno	Index
Bruto zarade zaposlenih	524.348,00	459.307,45	87,60
Bruto naknade članova Savjeta	89.357,00	82.338,69	92,15
Ostala primanja i naknade	31.200,00	32.847,79	105,28
Službena putovanja i članarine međ.organ.	23.000,00	7.109,90	30,91
Rashodi za materijal i usluge	58.000,00	36.635,97	63,17
Troškovi održavanja osnovnih sredstava	15.500,00	7.560,85	48,78
Ostala poslovna terećenja	216.300,00	53.634,57	24,80
Troškovi ispravke vrijednosti potraživanja	-	47.239,71	-
Subvencija kamate	10.000,00	-	-
Amortizacija	25.000,00	17.903,63	71,61
Rezerva	29.031,00	-	-
Ukupno	1.021.736,00	744.578,56	72,87

Napomene sastavila:

Marina Raičević, glavni računovođa

M. Raičević

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE

Broj: 01 – 537/1
Podgorica, 23.04.2021. godine

Na osnovu člana 14 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 34 Statuta Agencije za elektronske medije, Savjet Agencije za elektronske medije, na sjednici održanoj 23. aprila 2021. godine, donio je

Odluku

1. Usvaja se Izveštaj o finansijskom poslovanju Agencije za elektronske medije za 2020. godinu koji je, saglasno članu 40 stav (3) tačka 7) Zakona o elektronskim medijima i članu 50. Statuta Agencije, direktor Agencije za elektronske medije dostavio Savjetu.
2. Izveštaj iz tačke 1. ove odluke kao i Izveštaj ovlašćenog nezavisnog revizora o godišnjem poslovanju Agencije za elektronske medije za 2020. godinu objaviti na veb- sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
3. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Saglasno članu 40 stav (3) tačka 7) Zakona o elektronskim medijima i članu 50. Statuta Agencije za elektronske medije, direktor Agencije je dostavio Savjetu Agencije predlog Izveštaja o finansijskom poslovanju Agencije za elektronske medije za 2020. godinu.

Na sjednici održanoj 23. aprila 2021. godine, Savjet Agencije za elektronske medije razmotrio je podneseni predlog i donio odluku o njegovom usvajanju.

Savjet Agencije je ostvario uvid u Izveštaj ovlašćenog nezavisnog revizora o godišnjem poslovanju Agencije za elektronske medije za 2020. godinu i odlučio da se oba dokumenta objave na veb-sajtu Agencije.

Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije
Ranko Vujović

Dostavljeno:

- Direktor Agencije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva

Crna Gora
SAVJET AGENCIJE ZA ELEKTRONSKE MEDIJE
Broj: 01 – 538/1
Podgorica, 23.04.2021. godine

Na osnovu člana 14 Zakona o elektronskim medijima ("Sl. list Crne Gore", br. 46/10, 40/11, 53/11, 06/13, 55/16, 92/17 i 82/20) i člana 34 Statuta Agencije za elektronske medije, Savjet Agencije za elektronske medije, na sjednici održanoj 23. aprila 2021. godine, donio je

Odluku

1. Usvaja se Izvještaj o radu Agencije za elektronske medije za 2020. godinu koji je, saglasno članu 40 stav (3) tačka 7) Zakona o elektronskim medijima i članu 50. Statuta Agencije, direktor Agencije za elektronske medije dostavio Savjetu.
2. Izvještaj iz tačke 1. ove odluke objavit će na veb-sajtu Agencije za elektronske medije www.aemcg.org.
3. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Obrazloženje

Saglasno članu 40 stav (3) tačka 7) Zakona o elektronskim medijima i članu 50. Statuta Agencije za elektronske medije, direktor Agencije je dostavio Savjetu Agencije predlog Izvještaja o radu Agencije za elektronske medije za 2020. godinu.

Na sjednici održanoj 23. aprila 2021. godine, Savjet Agencije za elektronske medije razmotrio je podneseni predlog i donio odluku o njegovom usvajanju.

Predsjednik
Savjeta Agencije za elektronske medije
Ranko Vujić

Dostavljeno:

- Direktor Agencije
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Arhiva